Lettere d'un

BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
6
10 B
37

VETERUM POETARUM GRÆCORUM POEMATA,

AUT POEMATUM ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ,

SELECTA,

Eo consilio hunc in modum congesta, ut juventus jam in Scholis non unum, sed plerosque omnes veteres Poetas Græcos, quorum quidem scripta supersunt, cognoscere posit, atque ita mature ad legenda eorum cetera alliciatur,

Cura

JOHANNIS VORSTII.

CUM PRIVILEGIIS
S. Cæs. Majest. & Serenisс. Elect. Saxon. & Brandenb.

BERLINI,
Ex Officina RUNGIANA, 1674.
Prostat Lipsiæ in Bibliopolio Ellingeriano.

BENEVOLO LECTORI
S. P. D.
JOHANNES VORSTIUS.

DE studiis literarum adjuvandis cum plures abhinc annos apud Virum Clarissimum, eundemque boni publici cupidissimum, sermo incideret, dolebat ille scripta veterum vulgo in tantum negligi ut quamplurimis eorum qui literas colunt ne nomina quidem veterum auctorum cognita essent, & exempli causa Æschylum nominarent pro Æschine, si apud Philippum Macedoniæ Regem gratia hunc valuisse, vellent dicere; aut Dionysium Cassium appellarent, quem Dionem Cassium debebant: qualia viris quoq; magnæ auctoritatis in Academiis contigissent. Censebat item hoc inde fieri, quod primum in scholis inferioribus ad lectionem veterum juventus non satis excitaretur, cumque ad superiores perventum esset, plerique statim ad unam superiorum quas vocant Facultatum sese darent, & veteres auctores interim negligerent; ideoque consultum esse ut ex auctoribus antiquis certa corpuscula conficerentur, quæ juventuti jam in Scholis ante oculos versari, quorumque intuitu non unius atque

 alteri-

alterius, ſed plerorumque omnium auctorum veterum, quorum quidem ſcripta ſuperſunt, dulcedinem deguſtare juventus posſet, atque ita ad cetera quoque eorundem auctorum legenda ac propemodum ediſcenda jam inde ab adoleſcentia alliceretur. Quod Viri Clariſſimi conſilium cum valde probasſem, cœpi jam tum illo tempore, cum id primum cognoſcerem, de hujuſmodi corpuſculis concinnandis cogitare; verum aliis quibusdam præpeditus eam rem curare adhuc ſuperſedi. Tandem vero rumpendas moras putavi: & in præſens quidem eorum quæ dixi corpuſculorum unum extrudo, ex veterum poetarum Græcorum ſcriptis concinnatum illud. In iſtud igitur corpuſculum non tantum Homeri atque Heſiodi, ſed & Pindari, Euripidis, Theocriti, pluriumque aliorum poetarum veterum poemata, aut poematum ἀποσπασμάτια *quædam congesſimus. Imo quorundam quantumcunque ſupereſt, quod non nimis diffuſum illud esſet, ipſo hoc corpuſculo ſimul comprehendendum viſum fuit; Theognidis puta, Pythagoræ atque Phocylidis. In calce demum brevia quædam ac jucundiora Epigrammata ex Anthologia veterum Epigrammatum ſubjungenda curavimus. Quod autem ad uſum hujus corpuſculi attinet, non necesſe fuerit ſingula eodem quo poſita ſunt ordine ſtudioſe*

diofe

diosæ juventuti proponi; sed poterit prudens præceptor initio faciliora seligere. Et, si non statim poemata longiora aggredi velit, poterit a brevibus, iisque jucundioribus, Epigrammatis, quæ in corpusculo hoc extremo apparent, initium facere. Sed nec necesse fuerit poemata, aut poematum ἀποσπασμάτια longiora simul ac semel proponi; sed poterunt ex longioribus certa quædam particulæ seligi: præsertim cum eorum quæ congesta hic sunt, nonnulla ex variis, & fortasse diversorum auctorum, poematis consuta videantur. Certe in sententiis Theognidis, quæ vocantur, tanta varietas apparet, ut diversis eas temporibus conscriptas, & ad diversos, quorum in sententiis ipsis & nomina expressa sunt, missas intelligi queat. Quid igitur prohibet quo minus ex ipsis illis sententiis seligantur quædam, quibus lectis atque cognitis cetera tantisper seponantur, donec aliorum quoque poetarum nonnihil lectum atque cognitum fuerit. Pari modo si partem Operis Homerici quæ corpusculi hujus principium occupat, uno tenore totam proponere longum videatur, seligi inde poterit de congressu Glauci ac Diomedis, deque eorundem permutatione armorum historia. Atque ut hujusmodi quædam selectio citius ac facilius fieri queat, breves Notas in margine adjiciendas curavimus, qui-

bus summa rerum capita sunt perstricta. Sed nec inconsultum fortassis erit, hujusmodi selectionem quandam suscipi. Ita enim ipsa juventutem varietas oblectabit, & non modo ad cetera quæ hic congesta sunt, sed & ad ipsos auctores totos legendos atque cognoscendos eadem excitabitur atque allicietur. Sed & ipsæ voces ac phrases firmius hæsuræ in memoria videntur, si modo in hujus, modo in illius poetæ scriptis observatæ fuerint. Ceterum monenda & exhortanda quoque subinde studiosa juventus erit, ut ne pauca ista quæ forte publice & in Scholis proponi illis poterunt, cognovisse satis habeant, sed multo plura industria privata, adhibendis quidem Lexicis & libellis Grammaticis, cognoscere atque intelligere studeant: si vero hisce adminiculis liquere tamen de quibusdam nequeat, ad ipsos præceptores vivos recurrant, horumque opem atque operam requirant. Quo pacto eveniet ut plurima fidelius atque accuratius observent, & quod Pythagoram suos hortatum fuisse Malchus & Jamblichus prodiderunt, φυγαδεύειν ἀπὸ τῆς ψυχῆς τὴν ἀμαθίαν *magis magisque allaborent: Ad præstantiam atque utilitatem veterum poematum quod attinet, eam operose hic demonstrari nihil necesse arbitror. Utramque enim in vulgus non male jam agnitam esse vel illud*

illud argumento est quod non temere ulla major atque illustrior Schola est in qua non & Græcorum poematum quippiam proponatur. Quo fit etiam ut passim Homeri, aut Hesiodi, aut alterius poetæ Græci particulam quandam separatim in ipsarum usum scholarum typis expressam videas. Quod quidem consilium sua laude nec fraudandum est. Sed consultius tamen, ut initio dictum, videtur, si non unius, sed plurium, ac plerorumq; omnium poetarum Græcorum aliqua studiosæ juventuti semper ante oculos versentur, atque ita, quantum literarum iter emetiendum ipsi sit, mature eadem cognoscat atque intelligat. Neque vero adeo sum demens ut omnes discendis literis destinatos eadem & æque varia legere atque intelligere postulem. Novi enim non eandem omnium rationem esse, sed ingenio, memoria, firmitate corporis, bonis item externis & commoditatibus vitæ plurimum homines discrepare; ut, si maxime omnes velint atque optent, tamen pares in literis progressus facere haud possint. Interim progrediendum singulis esse quousque licet; &, ut Cicero ait, honestum esse prima sequentem in secundis tertiisque consistere, nemo negaverit. Certe in Ecclesia semper esse oportebit qui paulo plus quam ceteri in literis profecerint, quique tum alios veteres scriptores, tum

quoq; poetas Græcos legerint, deque his consulti respondere possint. Quo quidem ipsæ quoque sacræ literæ manifeste nos quasi manu ducere videntur. Ipse Apostolus ex antiquorum poetarum monumentis laudare quippiam dignatus est non semel. Et quidem ex ipsis illis τοῦ Ἀράτου Φαινομένοις, *quorum hic quoq; particula legi potest, laudavit illud*, τοῦ γὸ καὶ γένος ἐσμέν. Hujus enim & genus sumus. *Deinde alterius Græci poetæ, cujus quidem nihil integrum amplius superest, & quidem Menandri, senarium usurpavit hunc*, Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί. Corrumpunt bonos mores colloquia prava. *Quod autem Menandri omnino senarius iste sit, docuit nos S. Hieronymus, qui Menandri integra legere adhuc potuit, Commentario in Epist. ad Galatas. Nec dubitant Viri docti ex eodem Menandro, aut alio quodam vetere poeta, haustum itidem esse alium quendam senarium, quo idem Apostolus bis est usus; videlicet* Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. Parum fermenti totam massam fermentat. *Denique & Epimenidis, quamvis nec hunc diserte nominet, versiculum hexametrum idem Apostolus citavit; videlicet* Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. Cretenses semper mendaces, malæ bestiæ, ventres pigri. *Quid quod infinitæ quoque voces ac phra-*

ses

ſes in ipſis ſacris literis ſunt, quarum vera ac genuina vis & ſignificatio non aliter quam ex ſcriptorum veterum τ ἔξω, & inter ceteros poetarum, monumentis cognoſci poteſt: id quod infinitis itidem exemplis demonſtrari poſſet, ſi quidem id nunc ageremus. Sed in præſentia de veterum poetarum Græcorum ætate ac ſcriptis nonnihil adhuc adjiciendum videtur. Is igitur cujus poematis particula primum hic locum obtinet Homerus omnium poetarum Græcorum, quorum quidem ſcripta ſuperſunt, antiquiſſimus habetur. Sed de ætate tamen ejusdem diverſæ jam olim opiniones fuere. Plutarchus in libello quem de iſto poeta ſcriptum reliquit, prodidit, tradidiſſe quoſdam Homerum ipſius tempore belli Trojani natum fuiſſe: alios vero centum; quoſdam & centum & quinquaginta poſt bellum Trojanum annis illum inter homines exiſtere cœpiſſe. Bellum autem Trojanum ex ſupputatione præſtantiſſimorum Chronologorum circa tempora Jephthæ, Iſraelitarum Judicis, id eſt, circa annum a condito mundo 2760 geſtum fuit. Vixerit ergo Homerus circa annum a condito mundo 2900, & circa tempora Davidis. Alii tamen centum adhuc annis minorem faciunt, & circa annum a condito mundo 3000 eum vixiſſe volunt. Quod ad ejus opera attinet, varia illum edidiſſe veteres

teres prodiderunt: ad nostra autem tempora non nisi duo, quæ quidem plane indubitata sint, devoluta sunt, Ilias puta & Odyssea. In quorum illo Græcorum ac Trojanorum ad Ilium res gestæ; in hoc Ulyssis ex bello in patriam reditus, & quæcunque in reditu perpessus est ille, fuisse exponuntur. Hesiodum quidam Homero æqualem fecerunt: sed pleriq; tamen centum circiter annis minorem prodiderunt. Quoniam igitur Homerus, ut dictum, circa annum a condito mundo 2900, aut 3000 vixit, necesse est Hesiodum circa annum a condito mundo 3000, aut 3100, vixisse. Hujus opera quæ supersunt, hæc sunt: Ἔργα καὶ ἡμέραι Opera & Dies: *quod quidem opus & in hoc corpusculo integrum continetur;* Ἀσπὶς Ἡρακλέους Scutum Herculis, & Θεογονία Deorum generatio. *Theognis porro judicio Scaligeri vixit sub Pisistratidis, cumque jam reges Persarum infestare Græciam inciperent. Quod quidem non male colligitur ex eo quod a patria sua Megaris, Athenis vicina urbe, Medicum, id est, Persicum bellum ille deprecatur. Vide versiculum ejus 773. Atque hujus quicquid superest, corpusculo hoc itidem est comprehensum. Neque tamen ipsius Theognidis singula ea esse, nihilque alienum illis assutum esse, ego præstiterim. Iisdem ferme temporibus quibus Theognis vixit, aut*

paulo

paulo ante, floruit & Pythagoras. Scribunt enim veteres circa Olympiadem LX, id est, sub initium monarchiæ Cyri in Babylonia, ipsum floruisse. Atque hujus item quicquid integrum superest, τὰ χρυσᾶ ἔπη puta, legere hic licet. Phocylides quoque circa eadem tempora floruisse censetur. An vero ποίημα istud νουθετικὸν, quod ei vulgo tribuitur, ipsius omnino sit, multi dubitant: quidam & omnino negant. Videsis Scaligeri Animadversiones in Eusebium. Non multo post illos proximos vixit & Pindarus. Scribunt enim veteres, eo tempore quo Xerxes expeditionem in Græciam suscepit, Pindarum XL annorum fuisse. Natum igitur esse oportet sub initium Darii Hystaspis. Ejus autem non ita pauca, ut superiorum quorundam nobis supersunt; sed εἰδῶν, id est, poematum illius numerum haud exiguum habemus; quorum quidem alia Olympia, alia Pythia, alia Nemea, alia Isthmia appellavit, prout videlicet in quatuor diversorum ludorum victores composita illa fuerunt. Sed in universum, ut Scholiastes ejus testatur, ejus poematum libri septendecim fuere: quorum non nisi quatuor, quibus ut dixi a ludis nomen fecit, supersunt. Porro ut ad Æschylum veniamus, Pindari is fere æqualis fuit. Interfuit enim pugnæ Marathoniæ, & inter ceteros fortiter quoque dimicavit. Tragœ-

diæ

diæ ejus superstites numero sex sunt: Prometheus vinctus, septem Duces ad Thebas, Persæ, Agamemnon, Choephori, Eumenides & Supplices. Sed nec Sophocles atque Euripides ab iisdem temporibus longe abfuerunt. Uterque enim circa expeditionem Xerxis in Græciam, ac paulo post pugnam Marathoniam natus fuit. Et Sophoclis quidem tragœdiæ superstites numero sex sunt; Electra, Oedipus tyrannus, Antigone, Oedipus Coloneus, Trachiniæ, Philoctetes: Euripidis vero novendecim, Hecuba, quæ quidem & hic integra reperitur; Orestes, Phœnissæ, Medea, Hippolytus, Alcestis, Andromache, Supplices, Iphigenia in Aulide, Iphigenia in Tauris, Rhesus, Troades, Bacchæ, Cyclops, Heraclidæ, Helena, Jon, Hercules furens, Electra. Rursus annis post Sophoclem & Euripidem non ita multis, id est, tempore Artaxerxis Mnemonis, regis Persarum, vixit Aristophanes. Cujus comœdiæ superstites sunt numero undecim; Plutus, Nubes, Ranæ, Equites, Acharnenses, Vespæ, Aves, Pax, Concionantes, Cerealia celebrantes, Lysistrata. Qui deinde sequuntur, Theocritus, Moschus, Bion, Aratus, Apollonius, Callimachus, fere æquales fuerunt, vixeruntque sub Ptolemæo Philadelpho & Ptolemæo Evergete: quorum in poematis suis partim & mentionem fecerunt. Et Theocriti quidem

dem idyllia numero XXX extant, & aliquot præterea epigrammata. Deinde Moschi quoq; & Bionis pauca quædam idyllia supersunt. Aratus egregium illud poema de sideribus composuit, quod Φαινόμενα *appellatur, cujusque hic quoque particulam videre licet. Apollonius* Ἀργοναυτικῶν *libros quatuor scripsit, quibus expeditionem Argonautarum in Colchidem ad rapiendum vellus aureum fuse exposuit. Callimachi non nisi pauci quidam hymni in Deos Deasque supersunt. Porro Dionysius ille qui* περιήγησιν τῆς οἰκουμένης *scripsit, & Oppianus sub Imperatore Romano Antonio Caracalla vixerunt, cui Oppianus &* κυνηγετικῶν, *id est, de venatione, libros quatuor nuncupavit. Scripsit autem &* ἁλιευτικῶν *i. e. de piscatione, libros quinque. Denique de auctorum veterum epigrammatum quæ in calce adjecta sunt ætate nihil fere certi habeo: neque operose nunc in eam inquirere libet. Vale, benevole Lector, & nostris juventutem juvandi conatibus fave. Scripsi Berlini in Marchia Brandenburgensi, mense Majo Anni* CIↃ. IↃC. LXXIV.

S. BASILIUS in homil. ad adolescentes, quomodo ex gentilium scriptis proficere possint.

KAὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς καὶ ῥήτορσι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμιλητέον, ὅθεν αὖ μέλλῃ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν ὠφέλειά τις ἔσεσθαι. *Poetis & Oratoribus & omnibus hominibus utendum, unde aliqua utilitas futura sit quæ ad animæ ædificationem faciat. Sicut enim fullones & tinctores, qui medicamentis quibusdam rem tingendam præparant, atque ita demum colorem quem cupiant, sive purpureum sive aliquem alium inducunt: sic & nos si indelebilis in nobis honestatis gloria permansura est, his externis præinitiati deinde sacras & arcanas doctrinas audiemus & assequemur: & quasi solem in aqua videre assuefacti, sic illi lumini oculos injiciemus. Quamobrem siqua doctrinis inter se familiaritas est, cognitio earum valde nobis proderit. Sin minus, saltem eas conferendo differentiam intelligere licebit, cum ad ejus quod melius est delectum non parum comparatio faciat. Quanam igitur comparatione usus quispiam rei imaginem assequetur? Certe plantæ virtus propria est fructu tempestivo abundare; at folia nihilominus ramis conjuncta ornatum quendam afferunt: sic & anima, cui præcellens quidem veritas fructus est, non ab re tamen exteriore sapientia circumdatur, sicut foliis quibusdam*

busdam

busdam umbram fructui ac aspectum non intempestivum praebentibus. Dicitur enim & Moses ille, cujus propter sapientiam nomen apud omnes maximum est, Ægyptiorum disciplinis mentem exercitatus, ita ad ejus contemplationem processisse. Similiter autem & sequentibus temporibus Danielem Babylone Chaldaeorum sapientiam dicunt didicisse, & tunc demum divinas literas attigisse. Et hactenus quidem quod disciplinae profanae non sint animae omnino inutiles, expositum est. Quomodo vero utendum iis sit, deinceps dicendum. Primum quidem ut a poetis incipiam, non omnibus quae dicunt mentem adhibendam, sed eis tantum quae bonorum hominum facta dictave vobis enarrant, eaque imitanda, & omnibus modis ut eis similes simus studendum esse censeo. Quando vero ad infames & nefarios homines venerint, haec omnia vitare & aures his obstruere non minus quam Ulyssem ad cantus Sirenum fecisse dicunt, oportebit, &c.

Hora-

Horatius in lib. de Arte poetica.

— — *Vos exemplaria Græca*
Nocturna versate manu, versate diurna.

C. Legimus Dist. XXXVII.

Legitur etiam quod præcepit Dominus filiis Israel ut expoliarent Ægyptios auro & argento. Moraliter instruens, ut, sive aurum sapientiæ, sive argentum eloquentiæ apud poetas inveniremus, in usum salutiferæ eruditionis vertamus.

VETERUM POETARUM GRÆCORUM
POEMATA
Aut POEMATUM
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ,
SELECTA.

ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

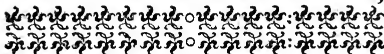
Η ΖΗΤΑ ΡΑΨΩΔΙΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΤΩΝ θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσειε τῆς μάχης. τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισι.

Pugna Græcorum cum Trojanis.

ΤΡΩΩΝ δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Εὐσσώρου Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης.
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.

HOMERI ILIADIS
LIBER SEXTUS.
ARGUMENTUM.

Dis absistentibus prœlio, Græci multos interficiunt Trojanorum. Heleno autem suadente, Hector in civitatem revertitur, & matrem Hecubam jubet vota facere Minervæ, & polliceri ei duodecim boum sacrificium, ut Diomedem avertat à prœlio. Interim autem existentibus ipsis in campo, Glaucus & Diomedes recognoscentes paternam amicitiam, permutant arma inter se. Hector autem loquutus matri Hecubæ & uxori Andromachæ, cum fratre Alexandro in prœlium egreditur.

TROJANORUM a. sola-relicta fuit & Achivorum
pugna gravis (*s. absentibus diis*)
Frequenter autem huc & illuc inclinatum est prœlium per campum.
Inter se dirigentibus æratas lanceas,
Inter Simoentis & Xanthi fluenta.
Ajax autem primus Telamonius, septum Achivorum,
Trojanorum rupit agmen, lumenq; sociis attulit,
Virum jaculatus, qui fortissimus inter Thraces erat,
Filium Eussori, Acamantem, amplum & procerum.
Hunc percussit primus galeæ ad conum densas equi-setas-ha-
Inq; fronte fixit: penetravit a. ad os usque (bentis,
Cuspis ærata: huic autem tenebræ oculos texerunt.
Axylum autem interfecit in bello strenuus Diomedes
Teuthranidem, qui habitabat bene structa in Arisba
Dives opum, ac benignus erat hominibus.
Omnes enim excipiebat comiter, secus viam ædes incolens.
Sed ab eo nullus horum tunc avertit acerbam mortem,
Ante occurrens: sed ambos vita privavit (*Diomedes*)
Ipsum & famulum Calesium, qui tunc equorum
Erat auriga. hi autem ambo terram subierunt.

Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
Πρεσβύτατος γενεῇ· σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ.
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστιάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ. Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης. Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
Adrestum Menelaus vivum capit. Φεύγοντ'. Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'. ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
Ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλίσσετο γούνων,
Ζώγρει Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος,
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε.
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Eũ conservari non vult Agam. Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα,
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὔτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
Πρὸς Τρώων; τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,

Χεῖρας

resum autem Euryalus & Ophelnum interfecit.
autem ad Æsepum & Pedasum, quos quondam nymphæ
, Abarbarea peperit inculpato Bucolioni.
olion autem erat filius clari Laomedontis
imus natu ; spurium autem ipsum pepererat mater.
ens autem oves mixtus est *f. cum Nympha* amore & cubili.
autem gravida facta gemellos peperit filios,
quidem horum dissolvit robur & fortia membra
cistiades, & ab humeris *illorum* arma spoliavit.
tyalum autem occidit promptus in bello Polypœtes.
lytem vero Ulysses Percosium interfecit
asta ærea. Teucrus autem Aretaonem nobilem.
ntilochus autem Ablerum interemit hasta splendenti
estorides. Elatum vero rex virorum Agamemnon.
ncolebat autem Satnioentis pulchre fluentis apud ripas
edasum altam. Phylacum autem occidit Leitus heros
ugientem. Eurypylus autem Melanthium interfecit.
Adrestum autem postea in bello fortis Menelaus
Vivum cepit. equi enim ipsius pavefacti per campum
Ad ramum impediti myricinum, curvum currum
Cum fregissent in summo temone, ipsi quidem contenderunt
Ad civitatem, quo alii territi fugiebant.
Ipse autem ex curru juxta rotam devolutus est
Pronus in pulveribus in os ; apud ipsum autem stetit
Atrides Menelaus tenens longam hastam.
Adrestus autem deinde amplexis supplicavit illi genibus :
Vivum serva, Atrei fili : tu autem digna accipe præmia.
Multæ autem in divitis patris *domo* res pretiosæ reconditæ
Aesq;, aurumq;, elaboratumq; ferrum : (jacent.
Ex his tibi largietur pater infinita dona,
Si me vivum esse audiverit ad naves Achivorum.
Sic dixit. huic autem animum in pectoribus persvadebat.
Et jam ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum
Daturus suo famulo deducendum: sed Agamemnon
Obvius venit currens, & minaciter clamans verbum dixit:
O mollis, o Menelae, cur nam tu curas ita
Homines? an tibi optima facta sunt domi
A Trojanis? horum nullus effugiat grave exitium,

Χεῖρας ὑφ' ἡμετέρας· μηδ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρεΐδης δὲ
Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Nestor suos adhortatur. Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
Μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται.
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Helenus suadet, ut Minervæ supplicetur. Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
Πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι·
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Ἕκτορ ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἣ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς,
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καὶ οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας, ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστύ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,

Αἴ κεν

ısq; noſtras : neque quem in ventre mater (omnes
ıtem exiſtentem fert, neq; is quidem fugiat: ſed ſimul
cum Ilio pereant inhumati, & prorſus extincti.
c locutus, immutavit fratris mentem heros
ua admonens: hic autem à ſe depulit manu
oem Adreſtum: hunc autem rex Agamemnon
ıeravit ad ile. hic vero reſupinatus eſt. Atrides autem
ce in pectus inſcendens evulſit fraxineam lanceam,
tor autem Argivos hortabatur alte clamans:
O amici heroes Danai famuli Martis,
mo nunc exuviis intentus retro
neat, ut plurima ferens ad naves redeat:
l viros interficiamus: poſtea autem & illas quieti
daveribus per campum detrahetis mortuis.
Sic fatus, concitavit robur & animum uniuſcujusq;.
ıncrurſus Trojani bellicoſis ab Achivis
um aſcendisſent, impotentia ſua domiti,
iſi Aeneæq; & Hectori dixisſet aſtans
iamides Helenus, augurum longe præſtantisſimus:
Aeneaq; & Hector, quoniam labor in vos maxime
rojanorum & Lyciorum incumbit, quia præſtantisſimi
)mnem ad motum eſtis, & ad pugnandum & conſulendum:
tate illic, & populum inhibete ante portas,
Quoquoverſum obeuntes, priuſquam rurſus inter manus uxo-
ugientes cadant, hoſtibus vero riſui fiant. (rum
Sed poſtquam phalanges adhortati fueritis omnes,
Nos quidem adverſus Danaos pugnabimus ibi manentes,
Quamvis valde afflicti: neceſſitas enim urget.
Hector, ſed tu civitatem adi: dic autem deinde
Matri tuæ & meæ: hæc autem congregans matronas,
In templum Minervæ glaucis oculis in arce ſumma,
Aperiens clave valvas ſacræ ædis,
Peplum quod ei videbitur pretioſisſimum & maximum
Eſſe in domo, & ei longe chariſſimum ipſi,
Ponat Minervæ ad genua pulchricomæ:
Et ei voveat ſe duodecim boves in templo,
Anniculos, indomitos ſacrificaturam: ſi miſerata fuerit
Urbemq; & Trojanorum uxores, & infantes liberos.

Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρε, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἔστε φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Glaucus & Diomedes conveniunt. Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τίς δὲ σύ ἐσσι φέριστε καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι

Θύσθλα

Si Tydei filium avertat ab Ilio sacro,
Ferocem bellatorem, fortem artificem fugæ,
Quem jam ego fortissimum Achivorum arbitror esse.
Neq; Achillem unquam sic timuimus principem virorum,
Quem ajunt ex dea natum esse: sed hic valde
Furit, neque quisquam ei potest robore æquiparari.
Sic dixit. Hector autem neutiquam fratri inobediens fuit.
Statim autem ex curru cum armis desiliit in terram.
Vibrans autem acuta jacula per exercitū ibat quoquò versum,
Concitans ad pugnandum: suscitavit autem prœlium grave.
Hi autem conversi sunt & adversi steterunt Achivis.
Argivi autem paulum retrocesserunt, & desierunt à cæde.
Existimabant enim aliquem immortalium ex cælo stellato
Trojanis auxiliaturum descendisse: sic conversi sunt.
Hector autem Trojanos hortabatur alte inclamans:
Trojani animosi, & è longinquo vocati socii,
Viri estote amici: memineritis strenue fortitudinis,
Tantisper dum ego ivero ad Ilium & senibus
Dicam consiliariis & nostris uxoribus,
Diis ut supplicent, voveantq; hecatombas.
Sic locutus abiit pulchre galeatus Hector. (grum *scuti*
Circum autem ipsum talos pulsabat, & cervicem corium ni-
Circumferentia, quæ extrema currebat circa scutum umbilica-
Glaucus autem Hippolochi filius & Tydei filius, (tum.
In medium utrorumq; coierunt prompti ad pugnandum.
Hi autem quando tam prope erant, contra invicem euntes,
Hunc prior allocutus est in prœlio fortis Diomedes:
Quisnam tu es fortissime mortalium hominum?
Non enim unquam vidi te in pugna viros illustres reddente
Antea: atqui nunc longe antecessisti cunctos
Tua confidentia: quoniam meam longam hastam expectas.
Infelicium vero filii meo robori occurrunt.
Si autem aliquis immortalium de cælo venisti,
Non ego cum diis cælestibus pugnavero.
Neq; enim neq; Dryantis quidem filius fortis Lycurgus
Diu vixit, qui cum diis cælestibus certabat,
Qui olim furentis Bacchi nutrices
Persequebatur per sacrum Nyseium: illæ autem simul omnes

Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.

Glauci ad Diomedem oratio.

Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός,
Τυδεΐδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
Ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἣ μὲν φύει, ἣ δ' ἀπολήγει.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεὴν, (πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν)
Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο·
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.
Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν· αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ·
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔ τι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα,
Τεθναίης ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, (σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ)
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅ γε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά·
Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·

Ἀλλ'

Thyrſos in terram projecerunt, ab homicida Lycurgo
Verberatæ ſtimulo: Bacchus autem territus,
Subiit maris undam. Thetis autem excepit ſinu
Timentem. vehemens enim tenebat tremor ob viri comminationem.
Huic quidem poſtea irati ſunt dii facile viventes:
Et ipſum cæcum fecit Saturni filius, neque amplius diu
Vixit: quoniam immortalibus inviſus erat omnibus diis:
Neque ego cum beatis diis velim pugnare.
Si autem aliquis es mortalium, qui terræ fructum comedunt,
Propius accede, ut ocius mortis ad metas pervenias.
Hunc autem rurſus Hippolochi allocutus eſt illuſtris filius:
Tydide magnanime, cur genus percontaris?
Quale foliorum genus, tale & virorum.
Folia alia quidem ventus humi fundit: alia autem ſylva
Germinans producit: veris autem ſuccreſcunt tempore:
Sic virorum genus: hoc quidem naſcitur, illud autem deſinit.
Si autem vis & hæc diſcere, ut bene cognoſcas
Noſtram ſtirpem; multi autem ipſam viri ſciunt:
Eſt civitas Ephyra in receſſu Argi equis apti.
Hic autem Siſyphus fuit, qui prudentiſſimus extitit virorum,
Siſyphus Aeolides: hic vero Glaucum generavit filium.
Verum Glaucus genuit inculpatum Bellerophontem.
Huic autem dii pulchritudinem & virilitatem amabilem
Præbuerunt. ſed ei Prœtus mala molitus eſt animo;
Qui eum ex civitate expulit, quia multo præſtantior erat
Argivis. Jupiter enim ejus ſub ſceptro ſubegit.
Cum hoc autem uxor Prœti furioſe cupivit nobilis Antia
Occulto concubitu miſceri: ſed huic neutiquam
Perſuaſit proba ſapienti, prudenti Bellerophontæ.
Illa autem mentita Prœtum regem allocuta eſt:
Morieris ô Prœte, alioqui interfice Bellerophontem,
Qui mecum voluit concubitu miſceri non volente.
Sic dixit: hunc autem regem ira occupavit, ut audivit.
Interficere quidem vitabat: verebatur enim id animo:
Miſit autem ipſum in Lyciam: præbuit autem hic literas pernicioſas
Scribens in tabella plicata exitialia multa.
Oſtendere autem eas juſſerat ſuo ſocero, quo periret.
Sed hic ivit in Lyciam deorum ſub fauſto comitatu.

Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης.
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
Ὅ, ττι ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ, χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι.
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἰκόνδε νέοντο·
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν.
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς.
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὁ κὰπ πεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι·
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι

Ἐν

Sed quando jam in Lyciam venit, Xanthumq; fluentem,
Prompte ipsum honoravit rex Lyciæ spatiosæ:
Per-novem-dies hospitatus est,& novem boves sacrificavit.
Sed quando jam decima apparuit roseis digitis aurora,
Et tunc ipsum interrogavit, & petiit literas videre,
Quascunq; ipsi à genero Prœto ferret.
At postquam literas exitiales accepit generi,
Primum quidem Chimæram inexpugnabilem jussit
Interficere: hæc autem erat divinum genus,non hominum:
Ante leo,post autem draco, media autem capra,
Ingentem spirans ignis vim ardentis:
Et hanc quidem interfecit, deorum prodigiis confisus,
Secundo iterum cum Solymis pugnavit inclytis.
Fortissimam certe hanc pugnam dicebat se iniisse virorum.
Tertio rursus,interfecit Amazonas viragines,
Huic vero redeunti astutum dolum alium struebat:
Delectis ex Lycia lata viris fortissimis
Collocavit insidias: hi vero non rursus domum redierunt:
Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes.
Sed quando jam cognovit dei subolem præclaram esse,
Illic ipsum detinuit. dedit autem is filiam suam:
Dedit etiam honoris regii dimidium totius.
Et quidem ei Lycii prædium assignarunt præstans aliis,
Egregium soli arboribus consiti & arvorum, ut coleret,
Hæc autem peperit tres filios bellicoso Bellerophonti,
Isandrumq; & Hippolochum, & Laodamiam.
Laodamiæ quidem concubuit sapiens Jupiter.
Hæc autem peperit divinum Sarpedona ære armatum.
Sed quando jam & ille exosus fuit omnibus diis,
Hic per campum Aleium *v. desertum* solus errabat,
Suum animum consumens, consortium hominum fugiens.
Isandrum vero ei filium Mars insatiabilis belli,
Pugnantem adversus Solymos interfecit inclytos.
Hanc autem irata aureas habenas tractans Diana occîdit.
Hippolochus autem me genuit, & ex hoc dico me natum esse.
Misit autem me ad Trojam, & mihi valde multum mandavit
Ut semper bene-me-gererem & præstantior essem aliis,
Neque genus patrum dedecorarem, qui longe optimi

Inq;

Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Diomedes Glaucũ agnoſcit.
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν,
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας.
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κτείνειν ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
Diomedes & Glauc9 arma permutant.
Πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι.
Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
Ὃς πρὸς Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Hector in urbem venit.
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
Ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι·
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς

Δώδεκ'

Inq; Ephyra extiterunt, & in Lycia lata.
Ex hoc genere & sanguine glorior esse.
Sic dixit: lætatus est autem in bello fortis Diomedes,
Hastam quidem defixit in terram multipascuam.
Sed ipse blandis allocutus est pastorem populorum:
Certe mihi hospes paternus es antiquus:
Oeneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem
Hospitatus est in ædibus, viginti dies detinens:
Hi vero etiam sibi mutuo dabant xenia pulchra.
Oeneus quidem balteum dedit purpura lucidum:
Bellerophontes autem aureum poculum utrinq; cavum.
Et illud ego reliqui, proficiscens, in ædibus meis. (existentem
De Tydeo autem non memini, quoniam me adhuc parvulum
Reliquit, quando ad Thebas periit exercitus Achivorum.
Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus in Peloponneso
Sum: tu autem in Lycia, quando eam ad gentem venero. (media
Hastas autem mutuas evitemus, etiam in turba:
Multi quidem mihi Trojani inclytiq; socii sunt, (tus fuero,
Quos occidam, quemcunq; deus præbuerit & pedibus assequu-
Multi autem rursus tibi Achivi quos interficias, quemcunq; po-
rma autem inter nos permutemus, ut & hi (teris:
ognoscant, quod hospites paterni gloriamur esse.
Sic utiq; loquuti, ab equis descendentes,
anusq; mutuo prehenderunt, & fidē dederunt acceperuntq;
ım vero Glauco Saturnides mentem ademit Jupiter,
ıi cum Tydide Diomede arma permutavit, (tibus,
rea æneis, 100 bobus (*nummis*) valentia 9. bobus valen-
Hector autem postquam Scæasq; portas & fagum pervenit,
ca ipsum Trojanorum uxores currebant & filiæ,
contantes de filiisq;, fratribusq;, civibusq;
naritis: hic vero deinde diis supplicare jussit
nes ordine: multis autem luctus imminebant.
quando jam Priami ad domum perpulchram pervenit,
is porticibus extructam: ceterum in ea
ıquaginta inerant thalami ex polito lapide,
imi inter se ædificati: ibi autem filii
ıbant Priami apud legitimas uxores.
um autem è regione oppositi intra atrium

Duo-

Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι. ἔνθα δὲ γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
Ἔνθά οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ. σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
Ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν;
Ἀλλὰ μέν' ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ὡς σπείσῃς Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Πρῶτον, ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα.
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.

Hectoris cum matre colloquium.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Ἅζομαι. οὐδέ πῃ ἐστὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς.
Πέπλον δ' ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Ἐστὶν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
Αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ. ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
Αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κέν οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι. μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.

Ὡς

Duodecim erant excelsi thalami expolito lapide,
Proximi inter sese ædificati: illic autem generi
Cubabant Priami apud pudicas uxores.
Ibi ei mitis obvia venit mater,
Laodicen deducens (*v. invisens*) filiarum forma optimam,
Inq; ipsius hæsit manu, verbumq; dixit & elocuta est:
Fili, cur relicto prœlio audaci venisti?
Num valde jam affligunt detestandi filii Achivorum,
Pugnantes circa urbem: te autem huc animus induxit,
Ut veniens ex summa arce Jovi manus tenderes?
Sed expecta paulisper, dum tibi dulce vinum afferam,
Ut libes Jovi patri, & ceteris immortalibus
Primum: deinde ipse quoque reficiaris, si biberis.
Viro enim defatigato robur valde vinum auget,
Sicut tu defatigatus es opem ferens tuis civibus.
Hanc excepit verbis magnus galeæ motor Hector:
Ne mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater,
Ne me debilites, roboris vero viriumque obliviscar.
Manibus autem illotis Jovi libare ardens vinum
Vereor, neq; ullo modo fas est nubes atras cogenti Saturnio
anguine & pulvere pollutum vota facere.
ed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
'ade cum suffimentis congregatis matronis.
eplum autem quod tibi pretiosissimum & maximum
st in domo, & tibi multo charissimum ipsi,
oc pone Minervæ ad genua pulchricomæ
: ei promitte duodecim boves in templo
nniculos indomitos te sacrificaturam, si miserata fuerit
vitatemq; & Trojanorum uxores, & infantes liberos:
Tydei filium arceat ab Ilio sacro
rocem bellatorem, acrem magistrum fugæ.
d tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
de: ego autem Paridem adibo, ut vocem,
elit monentem audire: utinam illi
rra dehiscat: magnum enim ipsum Olympius nutrivit no-
ojanisq;, Priamo magnanimo, ejusq; filiis. (cumentum
llum viderem descendentem infernum intra,
timarem animum tristi ærumna levatum esse.

Ὣς ἔφαθ'· ἣ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
Matronæ Troj. convocantur. Κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν·
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων·
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
(Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν)
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Supplicant Minervæ. Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃς
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Hector it in domũ Paridis. Καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχεν ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
Ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα.
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν

Ἧστ,

Sic dixit. hæc autem profecta ad ædes, ancillis
Jussit. hæ autem congregarunt per civitatem matronas.
Ipsa autem in thalamum descendit odoribus fragantem,
Ubi erant pepli varie picti, opera mulierum
Sidoniarum, quas ipse Alexander divinus
Abduxerat è Sidonia enavigans latum pontum,
Ea via, qua Helenam abduxit nobilem.
Horum unum accipiens Hecuba tulit dono Minervæ,
Qui pulcherrimus erat variegationibus, & maximus:
Velut stella resplendebat: jacebat autem ultimus aliorum.
Perrexit autem ire: multæ autem una properabant matronæ.
Hæ autem quando in templum venerunt Minervæ in arce sum-
Eis fores aperuit Theano pulchras genas habens (ma,
Cissei filia, uxor Antenoris bellicosi.
(Illam enim Trojani fecerant Minervæ sacerdotem)
Hæ autem cum ejulatu omnes Minervæ manus sustulerunt.
Hæc autem peplum accipiens Theano formosa
Posuit Minervæ ad genua pulchricomæ,
Vovensq; precabatur Jovis filiam magni:
Veneranda Minerva, custos urbis, nobilissima dearum,
Frange jam hastam Diomedis atq; ipsum
Pronum da cadere Scæas ante portas,
Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
Anniculos indomitos sacrificemus, si miserata fueris
Civitatemq; & Trojanorum uxores, & infantes liberos.
Sic dixit vovens. abnuit autem Pallas Minerva.
Ita illæ quidem supplicabant Jovis filiæ magni.
Hector autem ad ædes Alexandri ivit
Pulchras, quas ipse ædificarat cum viris, qui tunc optimi
Erant in Troja glebosa fabri viri:
Qui ei fecerunt thalamum, & domum & aulam,
Prope ædes Priami & Hectoris in arce summa,
Illuc Hector intravit Jovi dilectus, & in manu
Hastam gerebat decem cubitorum: ante autem splendebat ha-
Cuspis ærea: circum autem aureus ambibat annulus, (stæ
Hunc autem invenit in thalamo pulchra arma curantem
Scutum & thoracem, & curvos arcus tractantem:
Argiva autem Helena inter ancillas mulieres

Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμός τε
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον.
Οὔτοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσει
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
Ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, Ἀρήϊα τεύχεα δύω·
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὡς φάτο, τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι.

Helenæ ad Hectorem verba.

Δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ᾔδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.

Hectoris resp.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις,
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται ὄφρ' ἐπαμύνω

Τρώεσσ',

Sedebat & ancillis pulchra opera jubebat (*s. facere.*)
Hunc autem Hector objurgavit conspicatus probrosis verbis:
Infelix, non certè opportune indignationem hanc reposuisti
Copiæ quidem pereunt circa urbem, altaq; mœnia (animo:
Pugnantes: tui autem gratia clamorq; bellumq; (alio,
Urbem hanc circum urit: tu autem contendere deberes & cum
Sicubi aliquem cessantem videris *ab* odioso bello.
Sed surge, ne cito civitas igne ardenti (*v. hostili*) comburatur.
Hunc autem vicissim alloquutus est Alexander divinus:
Hector, quoniam me modice increpuisti, neq; extra modum,
Propterea tibi dico, tu autem attende & me audi:
Non ego in Trojanos tantum ira neq; justa indignatione
Sedebam in thalamo; sed volebam dolori cedere.
Nunc autem me admonens uxor mollibus verbis
Impulit ad bellum. videtur autem mihi sic & ipsi
Melius fore: victoria autem alternat homines.
Sed age nunc expecta, donec Martia arma induam.
Aut præi: ego autem sequar: assequuturum autem te puto.
Sic dixit. hunc vero nihil alloquutus est bellicosus Hector.
Hunc autem (*Hect.*) Helena verbis allocuta est blandis: (bilis,
Levir mei (*quæ sum*) canis, quam mala inii consilia, horri-
Utinam me die illo, quando me primum peperit mater,
Abiisset asportans sæva venti procella
In montem vel in undam valde resonantis maris,
Ubi me unda mersisset, priusquam hæc opera fierent.
Sed postquam hæc sic dii mala statuerunt,
Viri deinde utinam melioris essem uxor,
Qui nosset indignationem & exprobrationes hominum.
Huic autem neq; nunc mentes integræ *sunt*, neq; in posterum
Erunt: idcirco ipsum pœnas daturum suspicor.
Sed age nunc intra & sede hac super sella
Levir, quoniam tuam maxime labor mentem invasit
Gratia mei canis *impudentis*, & Alexandri causa injuriæ
Quibus Jupiter imposuit duram sortem, ut & in posterum
Apud homines simus famosi futuros.
Huic deinde respondit bellicosus magnus Hector:
Ne me sedere facias Hel. quamvis me diligens, neq; mihi per-
Jam enim mihi animus movetur ut auxilier (suadebis.

Τρώεσσ', οἱ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπιόντος ἔχουσιν·
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
Ὥς κεν ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα·
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ' εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.

Hector quærit Andromachen.

Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε σὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ ἐϋπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰών, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν,
Εἰ δ' ἄγε μοι δμωαὶ νημερτέα μυθήσασθε·
Πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο,
Ἠέ πῃ ἐς γαλόων ἢ εἰνατέρων ἐϋπέπλων,
Ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πῃ ἐς γαλόων οὔτ' εἰνατέρων ἐϋπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται·
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει
Μαινομένη εἰκυῖα, φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη, ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.

Hectoris ad uxorem verba.

Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, (τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε)
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος·
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,

Παῖδ'

Trojanis, qui valde mei desiderium absentis habent.
Sed tu impellito hunc: acceleret autem & ipse,
Ut me intra urbem, assequatur existentem.
Etenim ego domum ibo, ut videam
Domesticos, uxoremq; dilectam & infantem filium.
Non enim scio, si amplius ipsis redux veniam rursus,
An nunc me sub manibus dii domabunt Achivorum.
Sic fatus abivit galeæ motor Hector.
Statim autem postea pervenit ad ædes bene habitatas,
Neq; invenit Andromachen candidis ulnis, in ædibus:
Sed illa cum filio & ancilla bene compta
In turri stabat plorans, lugensq;.
Hector autem postquam non intus inculpabilem invenit uxo- (rem
Stetit, ac limen accedens, & ancillis loquutus est:
Eia vero agite, mihi, ancillæ, vera narrate:
Quo ivit Andromache candidas ulnas habens ex ædibus?
An aliquo ad glorum, aut fratriarum bene cultarum *ædes*
An ad Minervæ *s. templum* exivit, ubi aliæ
Trojanæ pulchricomæ deam potentem placant?
Hunc dein sedula penu custor verbum allocuta est:
Hector, postquam jussisti exacte vera loqui:
Neq; aliquo ad glorum, neq; fratriarum bene iudutarum *ædes*,
Neq; ad Minervæ *s. templum* ivit, ubi aliæ
Trojanæ pulchricomæ potentem deam placant:
Sed in turrim ascendit latam Ilii, quoniam audivit
Affligi Trojanos, magnamq; victoriam esse Achivorum:
Illa quidem ad murum festinans pervenit
Furenti similis: fert autem simul puerum (*Astyanacta*) nutrix.
Dixit mulier penu custos. Sed egressus est domo Hector
Eadem via rursus magnifice constructas per plateas.
Ubi ad portas venit, pertransiens magnam urbem,
Scæas (hac enim erat egressurus in campum)
Tum uxor quæ ei magnam attulit dotem, obvia venit currens
Andromache filia magnanimi Eetionis.
Eëtion, qui habitabat in Hypoplaco sylvosa:
In Thebe sub monte Placio sita, Cilicibus viris imperans.
Hujus sane filia tenebatur ab Hectore bellicoso:
Quæ ipsi postea occurrit: famula autem ibat cum ipsa,

Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'. οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δάκρυ χέουσα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Androches verba ad Hect. Παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτενέουσιν Ἀχαιοὶ
Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσατο γὰρ τό γε θυμῷ·
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.
Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
Τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν.

lium ad finum gestans mente infantem parvulum etiam,
ectoridem dilectum, similem stellæ pulchræ:
uem Hector nominabat Scamandrium, ceterum alii
styanacta. solus enim tutabatur Ilium Hector.
ıne hic quidem subrisit tacite intuitus puerum.
ndromachæ autem ipsi prope astabat lachrymans,
ıq; ejus hæsit manu, verbumq; dixit & eloqvuta est,
Generose perdet te tuus animi fervor, neq; miseraris
lium infantem, & me miseram quæ cito vidua
ui ero: mox enim te interficient Achivi,
mnes *in te* impetum facientes: mihi autem utilius esset,
e destitutæ, terram subire. non enim amplius aliud
it solatium, postquam tu fatum *tuum* seqvutus fueris,
d mœrores: neq; mihi est pater ac veneranda mater.
empe enim patrem meum interfecit nobilis Achilles,
: civitatem devastavit Cilicum bene habitatam,
heben celsiportam. interfecit autem Eetionem,
eq; ipsum spoliavit: nam religio fuit *illi* id animo (*f. facere*)
d ipsum combussit cum armis elegantibus,
insuper tumulum aggesit: circum autem ulmos planta-
ymphæ monticolæ filiæ Jovis ægidem quatientis, [(runt,
ui autem mihi septem fratres erant in ædibus,
i quidem omnes uno iverunt die ad inferos:
mnes enim interfecit pedibus celer nobilis Achilles,
pud boves inflectentes pedes *eundo*, & albas oves:
atrem autem, quæ regnabat *in* Hypoplaco sylvosa,
ınc postquam huc duxit cum ceteris facultatibus
atim hic eam liberavit accipiens ingentia præmia:
tris autem in ædibus jaculata est Diana sagittis gaudens.
ector, sed tu mihi es pater & veneranda mater,
frater, tu etiam mihi floridus maritus,
d age nunc miserere, & hic mane in turre,
; puerum *tuum* pupillum facias, viduamq; uxorem.
ercitum autem siste apud caprificum, ubi maxime
censu facilis est civitas, & incursioni patens est murus.
er enim hac venientes tentarunt murum fortissimi,
aces duo, & perinclytus Idomeneus,
Atridæ & Tydei fortis filius:

Ἤ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδὼς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.

Hectoris ad Andromachen oratio.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε κακὸς ὡς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ' ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας.
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη.
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτει τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ·
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν,
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσὶν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ' ἄλλοισί τε θεοῖσι,

Ζεῦ

Vel aliquis ipsis dixit vaticiniorum bene peritus,
Vel & ipsorum animus eo impulit & jussit. (ctor:
Hanc autem dein alloquutus est magnus ornata casside He-
Certe & mihi hæc omnia curæ sunt uxor, sed vehementer
Vereor Trojanos & Troadas longa vestium syrmata trahentes,
Si velut ignavus seorsum declinem prœlium:
Neq; me animus jussit, posteaquam didici esse audax
Semper, & primos inter Trojanos pugnare,
Servans patrisq; magnam gloriam & meam ipsius.
Bene etenim hoc scio in mente & in animo,
Erit dies quum aliquando peribit Troja sacra,
Et Priamus, & populus fortis Priami.
Sed non mihi Trojanorum tantum curæ est dolor in posterum.
Neq; ipsius Hecubæ, neq; Priami regis,
Neq; fratrum, qui multiq; & egregii
In pulveres ceciderint sub viris hostibus,
Quantum tui, quando aliquis Achivorum loricatorum
Lachrimantem te abduxerit, liberum diem eripiens:
Et Argis agens ad alterius telam texeris,
Et aquam tuleris (*fontium*) Messeidis aus Hyperiæ
Valde invita: dura tamen incumbet necessitas.
Et aliquando quis dixerit videns te lachrymas fundentem:
Hectoris hæc uxor erat, qui præstantissimus erat ad pugnam
Trojanorum bellicosorum, quando circa Trojam pugnabant.
Sic aliquando quis dicet: tibi autem rursus novus erit dolor
Ex privatione talis mariti, qui posset eximere te servitute.
Sed me mortuum ingesta terra obtegat,
Antequam tuum clamorem, tuamq; abstractionem audiam.
Sic fatus suum filium porrectis manibus petiit illustris He-
Retro autem puer ad sinum bene cinctæ nutricis (ctor.
nclinatus est clamans, patris dilecti aspectu pavefactus,
Timens æsq; & cristam ex equinis setis factam,
Horribiliter à summa galea nutantem advertens.
Risit autem paterq; charus & veneranda mater.
Statim à capite galeam abstulit illustris Hector,
Et hanc quidem deposuit in terra undiq; relucentem.
Sed hic suum dilectum filium ut osculatus est, libravitq; ma-
Dixit vota concipiens Joviq; aliisq; diis: (nibus,

Jupiter

Hectoris votū super filio.

Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθόν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

Ejusd. verba ad Androm.

Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν (ἐμοὶ δὲ μάλιστα) τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντ' ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.

Paris se ad pugnam accingit.

Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει

Καγχα-

Jupiter aliiq; pii,date jam & hunc fieri.
Filium meum,ſicut & ego,valde clarum *inter* Trojanos,
Sic viribus valentem, & *in* Troja fortiter regnare:
Et olim quis dicat, Patre autem hic multo melior:
Quum viderit ex bello redeuntem: & referat ſpolia cruenta,
Interfecto inimico viro: gaudeat autem animo mater.
Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus poſuit
Puerum ſuum: hæc autem ipſum fragranti excepit ſinu
Lachrymis effuſis ridens: vir autem miſertus eſt *id* intuitus,
Manuq; ipſam demulſit, verbumq; dixit & elocutus eſt:
Generoſa, ne mihi valde vexeris animo,
Non enim aliquis me præter fatum vir ad Orcum demittet,
Fatum vero neminem dico effugiſſe hominum
Nec improbum nec probum,poſtquam primum natus fuerit,
Sed in domum vadens, tua ipſius opera cura,
Telamq; columq;, & ancillis jube
Opus curare: bellum autem viris curæ erit
Omnibus (mihi v. *omnium* maxime) qui in Ilio nati ſunt.
Sic fatus galeam recepit illuſtris Hector
Ex equina cauda criſtatam. uxor autem dilecta domum ivit,
Reſpectans,humidam lachrymam fundens.
Statim autem poſtea venit ad ædes bene habitatas
Hectoris hominum occiſoris: invenit autem intus multas
Ancillas:his autem luctum omnibus excivit,
Quæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem ſua in domo:
Non enim ipſum amplius putabant reducem ex bello
Reverſurum elapſum ex viribus & manibus Achivorum.
Neq; vero Paris diutius moratus eſt in altis ædibus.
Sed hic poſtquam induit inclyta arma varia ære,
Properabat deinde per urbem pedibus velocibus fretus,
Veluti cum aliquis qui diu ſtetit equus hordeo paſtus ad præ-
Vinculo rupto currit per campum terram feriens (ſepe
Conſuetus lavari lenifluo fluvio,
Exultans,alte vero caput tollit, circum autem jubæ
Humeros jactantur: hic autem ſplendore *ſuo* fretus,
Facile ipſum genua ferunt ad loca conſueta & paſcua equorum.
Sic filius Priami Paris a Pergami arce
Armis præfulgens tanquam ſol incedebat

Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ,
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις. τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
Ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ α.

Invocatio.

ΜΟΥΣΑΙ Πιερίηθεν ἀοιδῇσι κλείουσαι,
Δεῦτε, Δί' ἐννέπετε σφέτερον πατέρ' ὑμνείουσαι.
Ὅν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε φατοί τε,
Ῥητοί τ' ἄρρητοί τε, Διὸς μεγάλοιο ἕκητι.
Ῥέα μὲν γὰρ βριάει, ῥέα δὲ βριάοντα χαλέπτει·
Ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει καὶ ἄδηλον ἀέξει·
Ῥεῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν, καὶ ἀγήνορα κάρφει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει.
Κλῦθι ἰδὼν ἀΐων τε· δίκῃ δ' ἴθυνε θέμιστας
Τύνη. Ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθησαίμην.

Contentionum genera duo.

Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
Εἰσὶ δύω. τὴν μέν κεν ἐπαινέσσειε νοήσας,
Ἣ δ' ἐπιμωμητή· διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν.
Ἣ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει,
Σχετλίη· οὔτις τήν γε φιλεῖ βροτός, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
Ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν.

Τὴν

Gestiens: veloces autem eum pedes ferebant: statim autem postea
Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat (stea
Digressurus ex loco ubi colloquebatur uxori.
Hunc prior allocutus est Alexander deo par:
Venerande frater, certe valde jam te properantem detineo
Moratus, neq; veni tempestive ut jussisti.
Hunc autem respondens allocutus est galeæ motor Hector,
Generose, non aliquis tibi vir, qui equus rerum æstimator sit,
Opus vituperaverit pugnæ, nam fortis es:
At sponte cessas, & non vis (*s. subire prœlia.*) meum autem cor
Tristatur in animo, quando de te probra audio
A Trojanis qui habent multum laborem gratia tui.
Sed eamus: hæc autem postea mitigabimus, si quando Jupiter
Dederit cælestibus diis sempiternis
Craterē statuere liberum (*i. e. pro libertate adepta*) in domibus,
Troja expulsis bellicosis Achivis.

HESIODI ASCRÆI
OPERUM & DIERUM
LIBER I.

MUsæ ex Pieria carminibus celebrantes,
Agite, Jovem dicite vestrum patrem laudantes,
Per quem mortales homines *sunt* pariter obscuriq; , clariq;,
Nobiles, ignobilesq; , Jovis magni voluntate.
Facile enim extollit, facile etiam elatum deprimit;
Facile præclarum minuit, & obscurum adauget;
Facileque corrigit incurvum, & superbum desiccat
Jupiter altitonans, qui supremas domos incolit.
Audi intuens & auscultans, & *pro* justitia *tua* dirige judicia
Tu. Ego vero Persen *fratrem* vera monebo.
Non sane unum est contentionum genus, sed super terram
Sunt duo. alteram quidem probaverit qui noverit;
Altera est vituperabilis: in diversa autem animum distrahunt.
Nam hæc contentio bellum exitiosum & discordiam auget,
Noxia: nullus hanc amat mortalis, sed necessario
Immortalium consiliis litem colunt molestam,

Alte-

Τὴν δ' ἑτέρην, προτέρην μὲν ἐγείνατο νὺξ ἐρεβεννή,
Θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων
Γαίης τ' ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι πολλὸν ἀμείνω,
Ἥ τε καὶ ἀπάλαμνόν περ ὅμως ἐπὶ ἔργον ἐγείρει.
Εἰς ἕτερον γάρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων
Πλούσιον, ὃς σπεύδει μὲν ἀρόμμεναι, ἠδὲ φυτεύειν,
Οἶκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων
Εἰς ἄφενον σπεύδοντ'. ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι.
Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων·
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ·

Contentio non indulgendū.

Μηδέ σ' ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι
Νείκε' ὀπιπτεύοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα.
Ὥρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε,
Ὧιτινι μὴ βίος ἔνδον ἐπηετανὸς κατάκειται
Ὡραῖος, τὸν γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτήν.
Τοῦ κε κορεσσάμενος νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
Κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. Σοὶ δ' οὐκέτι δεύτερον ἔσται
Ὧδ' ἔρδειν. Ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νεῖκος
Ἰθείῃσι δίκαις, αἵτ' ἐκ Διός εἰσιν ἄρισται.
Ἤδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ', ἀλλά τε πολλὰ
Ἁρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας
Δωροφάγους, οἳ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι.
Νήπιοι, οὐδ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς,
Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

Labore paranda omnia.

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
Ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσσαιο,
Ὥστέ σε κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἐόντα.
Αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο,
Ἔργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε, χολωσάμενος φρεσὶν ᾗσιν,
Ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρά.

Promethei furtum.

Κρύψε δὲ πῦρ· τὸ μὲν αὖθις ἐῢς πάϊς Ἰαπετοῖο
Ἔκλεψ' ἀνθρώποισι, Διὸς παρὰ μητιόεντος,
Ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδώς,

Χαίρεις

Alteram vero, priorem genuit nox obſcura,
Poſuit vero ipſam Saturnius altijugus, in æthere habitans,
Terræ in radicibus,& *quidem* hominibus longe meliorem,
Hæc & quantumvis inertem, tamen ad opus excitat.
In alterum enim quiſpiam intuens otioſus.
Divitem,qui feſtinat arare,atq; plantare,
Domumq; recte gubernare: æmulatur vicinum vicinus
Ad divitias feſtinantem. Bona vero hæc contentio hominibus.
Et figulus figulo ſuccenſet, & fabro faber:
Et mendicus mendico invidet,cantorq; cantori.
O Perſa,tu vero hæc tuo repone in animo;
Neq; malis gaudens contentio animum tuum ab opere abdu-
Lites ſpectantem,foriq; auſcultatorem exiſtentem. (cat,
Cura namq; parva eſt (*eſſe debet*) litiumq; foriq;
Cui non ſit victus domi in annum repoſitus
Tempeſtivus,quem terra fert, Cereris munus.
Quo ſatiatus lites ac rixam moveas
De facultatibus alienis. Tibi vero non amplius erit iterum
Sic faciendum. Sed rurſus diſcernamus litem
Rectis judiciis,quæ ex Jove ſunt optima.
Nam nuper quidem patrimonium diviſimus: aliaq; multa
Rapiens ferebas,valde demulcens reges
Donivoros,qui hanc litem volunt judicasſe:
Stulti,neq; ſciunt quanto plus dimidium ſit toto,
Neq; quam magnum in malva & aſphodelo bonum.
Occultatum enim habent dii victum hominibus.
Facile enim *alioqui* vel *uno* die *tantum* operatus esſes,
Ut in annum quoque *ſatis* haberes,otioſus etiam;
Statimq; temonem quidem ſuper fumum poneres:
Opera vero boum ceſſarent,mulorumq; laborioſorum.
Sed Jupiter abſcondit, iratus mente ſua:
Quia ipſum decepit Prometheus verſutus.
Quocirca hominibus paravit triſtia mala.
Abſcondit vero ignem: quem rurſus quidem bonus Japeti pu-
Surripuit ad hominum uſum, Jove à conſulto, (er
In cava ferula,fallens Jovem fulminibus gaudentem.
Huncq; indignatus affatus eſt nubicoga Jupiter.
Japetionide,omnium maxime verſute,

Χαίρεις πῦρ κλέψας καὶ ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσας;
Σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισι.
Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακὸν, ᾧ κεν ἅπαντες
Τέρπωνται κατὰ θυμὸν, ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.
Ὣς ἔφατ', ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Pandoræ formatio. Ἥφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα
Γαῖαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν
Καὶ σθένος, ἀθανάτῃς δὲ θεαῖς εἰς ὦπα ἐΐσκειν
Παρθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνην
Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἱστὸν ὑφαίνειν·
Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῆν Ἀφροδίτην,
Καὶ πόθον ἀργαλέον, καὶ γυιοκόρους μελεδῶνας·
Ἐν δὲ θέμεν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Ἑρμείην ἤνωγε, διάκτορον Ἀργειφόντην.
Ὣς ἔφαθ'. Οἱ δ' ἐπίθοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.
Αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσε κλυτὸς ἀμφιγυήεις
Παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον, Κρονίδεω διὰ βουλάς·
Ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτές τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθὼ
Ὅρμους χρυσείους ἔθεσαν χροΐ· ἀμφὶ δὲ τήνγε
Ὧραι καλλίκομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι·
Πάντα δέ οἱ χροῒ κόσμον ἐφήρμοσε Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι διάκτορος Ἀργειφόντης
Ψεύδεά θ' αἱμυλίους τε λόγους καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Τεῦξε, Διὸς βουλῇσι βαρυκτύπου· ἐν δ' ἄρα φωνὴν
Θῆκε θεῶν κῆρυξ· ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
Πανδώρην, ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν.
Pandora mittitur ad Epimetheum. Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν,
Εἰς Ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργειφόντην
Δῶρον ἄγοντα, θεῶν ταχὺν ἄγγελον. Οὐδ' Ἐπιμηθεὺς
Ἐφράσαθ' ὥς οἱ ἔειπε Προμηθεὺς, μήποτε δῶρον
Δέξασθαι πὰρ Ζηνὸς ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν
Ἐξοπίσω, μήπου τι κακὸν θνητοῖσι γένηται.
Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.
Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
Νόσφιν ἄτερ τε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,
Νούσων τ' ἀργαλέων, αἵ τ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν.

Αἶψα

Gaudes ignem furatus, quodque animum meum deceperis?
Id tibique ipsi magnum *erit* malum, & posteris.
Ipsis namq; pro igni dabo malum, quo omnes
Se oblectent animo, suum malum amplectentes.
Sic ait, risitque pater hominumq; deumq;.
Vulcanum vero insignem jussit quam celerrime
Terram aquæ miscere, hominisque imponere vocem,
Et robur, immortalibus vero deabus facie assimilare
Virginibus pulchram formam peramabilem: at Minervam
Opera docere, ingeniosam telam texere:
Et gratiam circumfundere capiti auream Venerem,
Et desiderium molestum, & membra fatigantes curas:
Imponere vero caninamque mentem & furaces mores
Mercurium jussit, nuntium Argicidam.
Sic ait. Illi autem obtemperarunt Jovi Saturnio regi.
Moxque ex terra finxit inclytus utrinque claudus (*Vulcanus*)
Virgini verecundæ similem, Jovis consiliis:
Cinxit vero & ornavit dea glaucocula Minerva:
Circum vero Charitesq; deæ & veneranda Suada
Monilia aurea posuerunt corpori: ipsam porro
Horæ pulchricomæ coronarunt floribus vernis:
Omnem vero illius corpori ornatum adaptavit Pallas Minerva:
At in pectore sane nuntius Argicida,
Mendacia, blandosq; sermones, & dolosos mores
Collocavit, Jovis consiliis gravistrepi: sed vocem utique
Imposuit deorum præco: appellavit autem mulierem hancce
Pandoram; quia omnes cælestium domorum incolæ
Donum contulerunt, detrimentum hominibus curiosis.
At postquam dolum perniciosum & inevitabilem absolvit,
Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam (*Mercurium*)
Munus ferentem, deorum celerem nuntium. Neq; Epimetheus
Cogitavit ut illi præcepisset Prometheus, ne quando munus
Susciperet à Jove Olympio, sed remitteret
Retro, necubi mali quippiam mortalibus fieret.
Verum ille suscipiens, cum jam malum haberet, sensit.
Prius namque in terra vivebant familiæ hominum
Plane absq; malis, & sine difficili labore,
Morbisq; molestis, qui hominibus senectam afferunt.

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα
Ἐσκέδασ', ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
Μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν
Ἔνδον ἔμιμνε, πίθου ὑπὸ χείλεσιν, οὐδὲ θύραζε
Ἐξέπτη· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθοιο,
Αἰγιόχου βουλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο.
Ἄλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται.

Mala in mundo plurima.

Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα.
Νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ
Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
Σιγῇ· ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητίετα Ζεύς.
Οὕτως οὔτι που ἔστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
Εὖ καὶ ἐπισταμένως· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι,

Aureũ genus hom.

Χρύσεον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων
Ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
Οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν.
Ὥστε θεοὶ δ' ἔζωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
Νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ ὀϊζύος· οὐδέ τι δειλὸν
Γῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
Τέρποντ' ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων·
Θνῆσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
Τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
Αὐτομάτη, πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελημοὶ
Ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κεν τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε,
Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς,
Ἐσθλοί, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·
Οἵ ῥα φυλάσσουσί τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
Πλουτοδόται. καὶ τοῦτο γέρας βασιλήϊον ἔχον.

Argenteum genus.

Δεύτερον αὖτε γένος, πολὺ χειρότερον, μετόπισθεν
Ἀργύρεον ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Χρυσέῳ οὔτε φυὴν ἐναλίγκιον, οὔτε νόημα·
Ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεδνῇ
Ἐτρέφετ' ἀτάλλων μέγα νήπιος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·

Ἀλλ'

Mox enim in afflictione mortales consenescunt.
Sed mulier manibus vasis magnum operculum dimovens,
Dispersit, hominibus autem machinata est curas graves.
Sola vero illic Spes in infracta domo (*dolio*)
Intus mansit, dolii sub labris, neq; foras
Evolavit. prius enim injecit operculum dolii,
Ægiochi consilio Jovis nubicogæ.
Alia vero innumera mala inter homines errant.
Nam plena quidem terra est malis, plenumq; mare.
Morbi autem hominibus tam interdiu quam noctu
Ultro oberrant, mala mortalibus ferentes
Tacite. nam vocem exemit consultor Jupiter.
Sic nusquam licet Jovis mentem evitare.
Ceterum si voles, alium tibi sermonem paucis absolvam
Belle ac scienter: tu vero præcordiis imponito tuis.
 Ut simul nati sunt dii, mortalesq; homines,
Aureum quidem primum genus diversiloquentium hominum
Dii fecerunt, cælestium domorum incolæ.
Ii quidem sub Saturno erant, cum in cælo regnaret.
Ut dii autem vivebant, securo animo præditi,
Plane absq; laboribus & ærumna; neq; molesta
Senecta aderat: semper vero pedibus ac manibus similes
Delectabantur in conviviis, extra mala omnia:
Moriebantur autem ceu somno domiti: bona vero omnia
Illis erant; fructum autem ferebat fertile arvum
Sponte sua, multumq; & copiosum: ipsiq; ultro
Quieti partis fruebantur, cum bonis multis.
 Verum postquam hoc genus terra abscondit,
Ii quidem divi *facti* sunt, Jovis magni consilio,
Boni, in terris versantes, custodes mortalium hominum:
Qui quidem observant & justa & prava opera,
Aerem induti, passim euntes per terram,
Opum datores. Atq; hoc munus regale consecuti sunt.
 Secundum inde genus, multo deterius, postea
Argenteum fecerunt cælestium domorum incolæ,
Aureo neque natura simile, neque intellectu:
Sed centum quidem annos puer apud matrem sedulam
Nutriebatur crescens valde rudis domi suæ;

Ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε, καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο,
Παυρίδιον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες
Ἀφραδίαις. Ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο
Ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν·
Ἤθελον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
Ἣ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἤθεα. Τοὺς μὲν ἔπειτα
Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε χολούμενος, οὕνεκα τιμὰς
Οὐκ ἐδίδουν μακάρεσσι θεοῖς οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε,
Τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοῖς καλέονται
Aeneū genus. Δεύτεροι· ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
Χάλκειον ποίησ' οὐκ ἀργυρῷ οὐδὲν ὁμοῖον,
Ἐκ μελιᾶν, δεινόν τε καὶ ὄμβριμον, οἷσιν Ἄρηος
Ἔργ' ἔμελε στονόεντα, καὶ ὕβριες· οὐδέ τι σῖτον
Ἤσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν,
Ἄπλαστοι· μεγάλη δὲ βίη, καὶ χεῖρες ἄαπτοι
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖς μελέεσσι.
Τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
Χαλκῷ δ' ἐργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
Καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες,
Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀίδαο,
Νώνυμνοι. θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ ἐόντας
Εἷλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
Quartū genus. Αὖτις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ζεὺς Κρονίδης ποίησε, δικαιότερον καὶ ἄρειον,
Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
Ἡμίθεοι προτέρῃ γενεῇ κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνή,
Τοὺς μὲν ἐφ' ἑπταπύλῳ Θήβῃ, Καδμηίδι γαίῃ,
Ὤλεσε, μαρναμένους μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο·
Τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Ἐς Τροίην ἀγαγὼν Ἑλένης ἕνεκ' ἠυκόμοιο,
Ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε.
Τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἤθε' ὀπάσσας
Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης.
Καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες

Ἐν

Cum vero adolevisset, & pubertatis terminum attigisset,
Pauxillum vivebant ad tempus, dolores habentes
Ob stultitias. Injuriam enim pravam non poterant
A se mutuo abstinere, neque deos colere
Volebant, neque sacrificare beatorum sacris in aris,
Quatenus fas hominibus ex more. Hos quidem deinde
Jupiter Saturnius abscondit, iratus, quia honores
Non dabant beatis diis qui Olympum habitant.
At postquam & hoc genus terra occultavit,
Hi quidem subterranei beati mortales vocantur
Secundi: sed tamen honor etiam hos sequitur.
Jupiter vero pater tertium aliud genus varie loquentium homi-
Æneum fecit, omnino argenteo dissimile, (num
E fraxinis, vehemens & robustum, quibus Martis
Opera curæ erant luctuosa, ac injuriæ: neque ullum cibum
Edebant, sed adamantis habebant durum animum,
Feroces: magna vero vis, & manus invictæ
Ex humeris provenerant super validis membris.
His erant ænea quidem arma, æneæq; domus,
Ære vero operabantur: nigrum autem nondum erat ferrum.
Et hi quidem manibus propriis domiti,
Descenderunt amplam in domum frigidi inferni,
Ignobiles: mors vero tametsi stupendos existentes
Cepit atra: splendidum vero liquerunt lumen solis.
Sed postquam & hoc genus terra operuit,
Rursum etiam aliud quartũ super terram multorum alumnam
Jupiter Saturnius fecit, justius & melius,
Virorum heroum divinum genus, qui vocantur
Semidei priori generationi, per infinitam terram.
Hos quoque bellumque malum & pugna gravis,
Alios quidem ad septiportes Thebas, Cadmeam terram,
Perdidit, pugnantes propter oves (*opes*) Oedipi:
Alios vero & in navibus super magnum fluctum maris
Ad Trojam ducens, Helenæ gratia pulchricomæ,
Ubi quidem ipsos mortis quoque finis adobruit.
Iis autem seorsum ab hominibus victum & sedem tribuens
Jupiter Saturnius pater constituit ad terræ fines.
Et hi quidem habitant securum animum habentes

Ἐν μακάρων νήσοισι, παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
Ὄλβιοι ἥρωες· τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν
Τρὶς τοῦ ἔτους θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
Ferreum genus. Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ ἔπειτα γενέσθαι.
Νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέποτ' ἦμαρ
Παύσονται καμάτου καὶ ὀιζύος, οὐδέ τι νύκτωρ,
Φθειρόμενοι· χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσι.
Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
Εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.
Οὐδὲ πατὴρ παίδεσσιν ὁμοίιος, οὐδέ τι παῖδες,
Οὐδὲ ξεῖνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ,
Οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσσεται, ὡς τὸ πάρος περ.
Αἶψα δὲ γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας.
Μέμψονται δ' ἄρα τοὺς χαλεποῖς βάζοντ' ἐπέεσσι
Σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδὲ μὲν οἵγε
Γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
Χειροδίκαι· ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει.
Οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται, οὔτε δικαίου,
Οὔτ' ἀγαθοῦ· μᾶλλον δὲ κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν
Ἀνέρα τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδὼς
Οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,
Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται.
Ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ὀιζυροῖσιν ἅπασιν,
Δυσκέλαδος, κακόχαρτος, ὁμαρτήσει στυγερώπης.
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν,
Ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον προλιπόντ' ἀνθρώπους
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
Θνητοῖς ἀνθρώποισι, κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή.
Fabula de accipitre & lusc. Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἐρέω, φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
Ὧδ' ἴρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον,
Ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων, ὀνύχεσσι μεμαρπώς·
Ἡ δ' ἐλεὸν, γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι,
Μύρετο· τὴν δ' ὅγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε.
Δαιμονίη, τί λέληκας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρείων·
Τῇ δ' εἶς ᾗ σ' ἂν ἐγώ περ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν,

Δεῖπνον

In beatorum insulis, juxta Oceanum profundum,
Felices heroes: his dulcem fructum
Ter quotannis florentem profert fœcunda tellus.
O si neque jam quinto ego interessem
Hominum generi, sed aut mortuus essem prius, aut postea na-
Nunc enim genus est ferreum: nunquam nec die (tus.
Quiescent à labore & miseria, neque nocte,
Corrupti: graves vero dii dabunt curas.
Sed tamen & hisce admiscebuntur bona malis.
Jupiter autem perdet etiam hoc genus varie loquentium ho-
Postquam facti circa tempora cani fuerint. (minum,
Neque pater liberis similis, neque liberi,
Neque hospes hospiti, neque amicus amico,
Neque frater amicus erit, ut antehac.
Statim vero senescentes dehonorabunt parentes.
Incusabunt autem illos molestis alloquentes verbis
Impii, neq; deorum oculum veriti; neq; hi sane
Senibus parentibus educationis præmia reddent,
Violenti: alter vero alterius civitatem diripiet.
Neque ulla pii gratia erit, neque justi,
Neque boni: magis vero maleficum & injurium
Virum colent. Justitia vero in manibus & pudor
Non erit. Lædet autem malus meliorem virum,
Verbis obliquis alloquens: perjurium vero jurabit.
Livor autem homines miseros omnes,
Raucus, malis gaudens, comitabitur invisus.
Tumq; demum ad cælum à terra spatiosa,
Candidis vestibus tectæ corpus pulchrum,
Deorum ad familiam abierunt relictis hominibus
Pudor & Nemesis: relinquentes autem dolores graves
Mortalibus hominibus; mali vero non erit remedium.
Sed nunc fabulam regibus dicam, tametsi ipsi sapiant.
Sic accipiter affatus est lusciniam canoram,
Alte in nubibus ferens, unguibus correptam:
Illa vero misere, curvis confixa unguibus,
Lugebat: eam autem imperioso ille sermone allocutus est.
Infelix, quid strepis? habet certe te multo fortior:
Hac vades, qua te duco, etiam cantatricem existentem:

Δεῖπνον δ', αἴκ' ἐθέλω, ποιήσομαι, ἠὲ μεθήσω.
Ἄφρων δ', ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·
Νίκης τε στέρεται, πρὸς τ' αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.
Ὣς ἔφατ' ὠκυπέτης ἴρηξ, τανυσίπτερος ὄρνις.
Ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄκουε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε.
Ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῷ βροτῷ· οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς
Ῥηϊδίως φερέμεν δύναται, βαρύθει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς,
Ἐγκύρσας ἄτῃσιν. ὁδὸς δ' ἑτέρηφι παρελθεῖν
Injustitiæ vis. Κρείσσων ἐς τὰ δίκαια. δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,
Ἐς τέλος ἐξελθοῦσα. Παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Αὐτίκα γὰρ τρέχει ὅρκος ἅμα σκολιῇσι δίκῃσι·
Τῆς δὲ δίκης ῥόθος, ἑλκομένης ᾗ κ' ἄνδρες ἄγωσι
Δωροφάγοι, σκολιῇς δὲ δίκαις κρίνωσι θέμιστας.
Ἡ δ' ἕπεται, κλαίουσα πόλιν τε καὶ ἤθεα λαῶν,
Ἠέρα ἑσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα,
Οἵ τέ μιν ἐξελάσωσι, καὶ οὐκ ἰθεῖαν ἔνειμαν.
Οἳ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
Ἰθείας, καὶ μήτι παρεκβαίνουσι δικαίου,
Τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ·
Εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κουροτρόφος, οὐδέ ποτ' αὐτοῖς
Ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
Οὐδέ ποτ' ἰθυδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ,
Οὐδ' ἄτη· θαλίῃς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.
Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δὲ δρῦς
Ἄκρη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας·
Εἰροπόκοι δ' ὄϊες μαλλοῖς καταβεβρίθασι·
Τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσιν·
Θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ἐπὶ νηῶν
Νείσονται· καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
Justitiæ pœna. Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ καὶ σχέτλια ἔργα,
Τοῖσδε δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
Ὅστις ἀλιτραίνει, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.
Τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων,
Λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν· ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
Οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν, μινύθουσι δὲ οἶκοι,
Ζηνὸς φραδμοσύνῃσιν Ὀλυμπίου· ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τεῖχος,

Ἢ

Cenam vero, siquidem libet, faciam, vel dimittam.
Imprudens vero, quicunq; velit cum potentioribus contendere:
Victoriaq; privatur, & præter convitia dolores patitur.
Sic ait velox accipiter, latis alis prædita avis.
O Persa, tu vero audi justitiam, neque injuriam fove.
Injuria enim perniciosa *est* misero homini; neque bonus quidem
Facile ferre potest, gravaturque ab ipsa,
Illapsus damnis. Via vero altera perveniendi
Melior ad justa. Justitia autem super injuriam valet,
Ad finem progressa. Passus vero stultus sapuit.
Cito enim abit jusjurandum una cum pravis judiciis.
Justitiæ vero impetus, tractæ quocunq; homines duxerint
Donivori, pravis autem judiciis judicarint leges;
Hæc vero sequitur, flens urbemq; & mores populorum,
Aerem induta, malum hominibus afferens,
Qui ipsam expellunt, neque rectam distribuerunt.
At qui jura tam hospitibus quam popularibus dant
Recta, neque à justo quicquam exorbitant,
Iis viget urbs, populi vero florent in ipsa:
Pax vero per terram alma: neque unquam ipsis
Molestum bellum destinat late cernens Jupiter.
Nec unquam justos inter homines fames versatur,
Neque noxa: in conviviis vero partis opibus fruuntur.
His fert quidem terra multum victum: in montibus vero quercus
Summa quidem fert glandes, media vero apes:
Lanigeræ autem oves velleribus onustæ sunt:
Pariunt vero mulieres similes parentibus liberos:
Florent autem bonis perpetuo: neque navibus
Navigant: fructum vero profert fœcundus ager.
Sed quibus injuriaque mala curæ est, pravaque opera,
Iis pœnam Saturnius destinat late cernens Jupiter:
Sæpeque universa civitas malum ob virum punitur,
Qui peccat, & iniqua machinatur.
Illis autem cælitus magnum adduxit malum Saturnius,
Famem simul & pestem: intereunt vero populi:
Neque mulieres pariunt, decrescuntque familiæ,
Jovis Olympii consilio: interdum vero rursus
Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum,

Ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.
Ὦ βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ
Τήνδε δίκην· ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες
Ἀθάνατοι λεύσσουσιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι
Ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.
Τρὶς γὰρ μύριοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.
Οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.
Justitia. Ἡ δέ τε παρθένος ἐστὶ Δίκη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κυδνή τ' αἰδοίη τε θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
Καί ῥ' ὁπότ' ἄν τίς μιν βλάπτῃ σκολιῶς ὀνοτάζων,
Αὐτίκα πὰρ Διῒ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι
Γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον· ὄφρ' ἀποτίσῃ
Δῆμος ἀτασθαλίας βασιλέων, οἳ λυγρὰ νοεῦντες
Ἄλλῃ παρκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.
Ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιλῆες, ἰθύνετε μύθους,
Δωροφάγοι, σκολιῶν δὲ δικῶν ἐπὶ πάγχυ λάθεσθε.
Deus omniscius. Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.
Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.
Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς καὶ πάντα νοήσας,
Καί νυ τάδ', αἴκ' ἐθέλῃσ', ἐπιδέρκεται, οὐδέ ἑ λήθει
Οἵην δὴ καὶ τήνδε δίκην πόλις ἐντὸς ἐέργει.
Νῦν δὲ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
Εἴην, μήτ' ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον
Ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἕξει.
Ἀλλὰ τάγ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον.
Jus naturæ. Ὦ Πέρση σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
Καί νυ δίκης ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν·
Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων,
Ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεεινοῖς,
Ἐσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς·
Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἣ πολλὸν ἀρίστη
Γίνεται. Εἰ γάρ τίς κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν
Γινώσκων, τῷ μέν τ' ὄλβον δίδοῖ εὐρύοπα Ζεύς.
Perjurii pœna. Ὃς δέ κε μαρτυρίῃσιν ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσας
Ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάψας, νήκεστον ἀάσθη·
Τοῦ δέ τ' ἀμαυροτέρη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται.

Αν-

Aut naves in ponto Saturnius punit ipsorum.
O reges, vos autem considerate etiam ipsi
Justitiam hanc. Prope enim inter homines versantes
Dii vident, quotquot pravis judiciis
Se mutuo atterunt, deorum animadversionem non curantes.
Ter enim decies mille sunt in terra multorum alumna
Dii Jovis, custodes mortalium hominum:
Qui sane & judicia observant, & prava opera,
Aerem induti, passim oberrantes per terram.
Virgo autem est Justitia Jove prognata,
Claraq; & veneranda diis qui cælum habitant.
Et certe cum quis ipsam læserit oblique injurians,
Statim ad Jovem patrem considens Saturnium,
Conqueritur hominum iniquam mentem: ut luat
Populus peccata regum, qui prava cogitantes
Alio deflectunt judicia, oblique pronuntiantes.
Hæc observantes, o reges, corrigite sententias,
Corrupti: obliquorum vero judiciorum prorsus obliviscimini.
Sibi ipsi mala fabricatur vir alii mala fabricans.
Malum vero consilium consulenti pessimum.
Omnia videns Jovis oculus, omniaque intelligens,
Et hæc certe, si quidem vult, inspicit: neque ipsum latet
Qualenam hoc quoque judicium civitas intus exerceat.
Ego porro nec ipse nunc inter homines justus
Esse velim, neque meus filius: quando malum est, justum
Esse, si quidem plus juris injustior habebit. (gaudentem.
Sed his nondum finem arbitror impositurum Jovem fulmine
O Persa, ceterum tu hæc animo tuo repone, (prorsus
Et justitiæ quidem animum adjice, violentiæ vero obliviscere
Namq; hanc hominibus legem disposuit Saturnius,
Piscibus quidem & feris & avibus volucribus,
Se mutuo ut devorent, quandoquidem justitia carent;
Hominibus autem dedit justitiam quæ multo optima
Est. Si quis enim velit justa in publico dicere,
Cognoscens, ei quidem opes largitur late videns Jupiter.
Qui vero testimoniis volens perjurium jurando
Mentietur, in jus delinquens, immedicabiliter læsus est;
Ejus vero obscurior posteritas postea relicta est:

Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω, μέγα νήπιε Πέρση·
Τὴν μέν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἑλέσθαι
Ῥηϊδίως· ὀλίγη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
Virtus ardua. Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι, μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν,
Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,
Ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει, χαλεπή περ ἐοῦσα.
Optimus quis. Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει,
Φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ᾖσιν ἀμείνω.
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
Ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Laboris comendatio. Ἐν θυμῷ βάλληται, ὃδ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς,
Ἐργάζευ, Πέρση, δῖον γένος, ὄφρα σε λιμὸς
Ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δὲ εὐστέφανος Δημήτηρ
Αἰδοίη, βιότου δὲ τεὴν πιμπλῆσι καλιήν.
Λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀεργῷ σύμφορος ἀνδρί.
Τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργὸς
Ζώῃ, κηφήνεσσι κοθούροις εἴκελος ὀρμήν,
Οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοί,
Ἔσθοντες. Σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν,
Ὥς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί.
Ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε.
Καί τ' ἐργαζόμενος, πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
Ἔσσεαι ἠδὲ βροτοῖς· μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς.
Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος.
Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς
Πλουτεῦντα· πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
Δαίμονι δ' οἷος ἔησθα, (τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον)
Εἰ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων κτεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν
Εἰς ἔργον τρέψας, μελετᾷς βίου, ὥς σε κελεύω.
Pudor. Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
Αἰδώς, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι.
Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίῃ, θάρσος δὲ πρὸς ὄλβῳ.
Divitiæ quæ lic. Χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτά, θεόσδοτα, πολλὸν ἀμείνω.
Εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλβον ἕληται,
Ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται, (οἷά τε πολλὰ

Γίνεται,

Viri autem justi generatio in posteris *erit* præstantior.
Ceterum tibi ego bona sciens dico, stultissime Persa.
Malitiam quidem cumulatim etiam capere
Facile est: brevis quippe via est, valdeq; prope habitat.
Ante virtutem vero sudorem dii posuerunt
Immortales: longa vero atq; ardua via est ad ipsam,
Primumq; aspera: ubi vero ad summum ventum fuerit,
Facilis deinceps est, quantumvis difficilis fuerit.
Ille quidem optimus est, qui sibi ipsi per omnia sapit,
Cogitans quæcunq; dein & postremo sint meliora.
Rursus & ille bonus est, qui bene monenti paruerit.
Qui vero nec sibi sapit, neq; alium audiens
Animum adjicit, rursum hic inutilis vir *est*.
Verum tu nostri semper præcepti memor,
Operare, o Persa, divinum genus, ut te fames
Oderit, amet autem pulchre coronata Ceres
Veneranda, victuq; tuum impleat horreum.
ames namq; perpetuo ignavo comes *est* viro:
ıtq; eundem & dii oderunt, & homines, quicunq; otiosus
ivat, fucis aculeo carentibus similis studio,
ui apum laborem absumunt otiosi,
orantes. Tibi vero opera mediocria obire gratum esto,
t tibi tempestivo victu impleantur horrea.
: laboribus autem viri evadunt pecorosi & opulenti.
laborans multo etiam charior tam immortalibus
is, quam hominibus: valde enim oderunt otiosos.
bor vero nullum dedecus, sed ignavia dedecus est.
od si laboraveris, mox te æmulabitur & otiosus
escentem: divitias vero & virtus & gloria comitatur,
ɔ autem similis fueris, (Laborare quidem melius)
iidem ab alienis facultatibus stolidum animum
ɔpus convertens, victus curam habeas, ut te jubeo.
udor autem non bonus indigentem virum tenet,
ɔr, qui viros valde & lædit & juvat.
ɔr quidem ad paupertatem, audacia vero ad divitias,
vero non raptæ, divinitus datæ, multo meliores.
s enim & manibus per vim magnas opes traxerit,
ngua spoliarit, (qualia multa

Fiunt,

Γίνεται, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ
Ἀνθρώπων, αἰδῶ δέ τ' ἀναιδείη κατοπάζῃ.
Ῥεῖα τέ μιν μαυροῦσι θεοί, μινύθουσι δὲ οἶκον
Ἀνέρι τῷ, παῦρον δέ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.
Ἶσον δ', ὅς θ' ἱκέτην ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξει·
Flagitia Ὅς τε κασιγνήτοιο ἑοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνει,
varia, & Κρυπταδίης εὐνῆς ἀλόχου, παρακαίρια ῥέζων·
eorum Ὅς τέ τευ ἀφραδίῃς ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα·
pœn. Ὅς τε γονῆα γέροντα κακῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Νεικείῃ, χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσι·
Τῷ δ' ἤτοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν
Ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
Ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔεργ' ἀεσίφρονα θυμόν.
Cultus Καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
divin. Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν·
Ἄλλοτε δὴ σπονδῇσι θύεσσί τε ἱλάσκεσθαι,
Ἡ μὲν ὅτ' εὐνάζῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὥς κέ τοι ἵλαον κραδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν·
Ὄφρ' ἄλλων ὠνῇ κλῆρον, μὴ τὸν τεὸν ἄλλος.
Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι.
Vicinus Τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν ὅστις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
bonus. Εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον ἄλλο γένηται,
Γείτονες ἄζωστοι ἔκιον, ζώσαντο δὲ πηοί.
Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.
Ἔμμορέ τοι τιμῆς ὅστ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ·
Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
Præce- Εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι,
pta mo- Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἴκε δύνηαι·
rum va- Ὡς ἂν χρηΐζων καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρῃς.
ria. Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσι.
Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι.
Καὶ δόμεν ὅς κεν δῷ, καὶ μὴ δόμεν ὅς κεν μὴ δῷ.
Δώτῃ μέν τις ἔδωκεν, ἀδώτῃ δ' οὔτις ἔδωκεν.
Δὼς ἀγαθή, ἅρπαξ δὲ κακή, θανάτοιο δότειρα.
Ὃς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε κἂν μέγα δώῃ,
Χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
Ὃς δέ κεν αὐτὸς ἕληται ἀναιδείηφι πιθήσας,
Καί τε σμικρὸν ἐόν, τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον κῆρ.

Εἰ

Fiunt,quamprimum lucri amor mentem deceperit
Hominum,pudorem vero impudentia expulerit)
Facile & illum obscurant dii,minuuntur vero familiæ
Viro illi,exiguum vero ad tempus divitiæ adsunt.
Par est *delictum*,si quis & supplicem & hospitem malo affi-
Quique fratris sui cubilia ascenderit, (ciat:
Secreti *causa* lecti uxoris, scelerata patrans:
Quique mala cujuspiam fraude deceperit orphanos liberos:
Quique parentem senem misero in senectæ limine
Probris affecerit, gravibus incessens verbis:
Huic certe Jupiter irascitur, ad extremum vero
Pro operibus iniquis gravem exhibet talionem.
Verum tu quidem ab his omnino cohibe stultum animum.
Pro virili autem sacra facito immortalibus diis
Caste & pure, splendidaque crura adurito.
Interdum certe libaminibus atque suffitibus placa,
Et quando cubitum ieris,& quando lux sacra venerit:
Ut benevolum erga te cor atque animum habeant;
Ut aliorum emas sortem, non tuam alius.
Amicum ad convivium vocato,inimicum vero sinito.
Eum vero potissimum vocato,quicunque te prope habitat.
Si enim tibi & negotium aliquod domesticum accidat,
Vicini discincti accurrunt, cinguntur autem cognati.
Noxa *tam magna est* malus vicinus,quantum bonus commodũ.
Sortitus est præmium, quicunq; sortitus est vicinum bonum.
Neq; sane bos interierit,nisi vicinus malus sit.
Recta quidem mensura à vicino mutuum accipe, rectaq; redde,
Eadem mensura,& amplius,siquidem possis:
Ut indigens,& in posterum promptum invenias.
Ne mala lucra captes: mala lucra æqualia damnis.
Amantem te ama, & juvantem te juva.
Et da *ei* qui dederit,neq; da *ei* qui non dederit.
Datori namq; est qui dat: non danti vero nemo dat.
Donatio bona,rapina vero mala atq; lethifera.
Quisquis etenim vir sponte sua *dederit*, etsi multum dederit,
Gaudet donando,& delectatur suo in animo.
Qui vero ipse rapuerit,impudentia fretus,
Quamvis sit exiguum,*tamen* id vexat charum animum.

D Siqui-

Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρὸν καταθεῖο,
Καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.
Ὃς δ' ἐπ' ἐοῦσι φέρει, ὁ δ' ἀλύξεται αἴθοπα λιμόν.
Οὐδὲ τόγ' εἰν οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.
Οἴκοι βέλτερον εἶναι· ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφι.
Ἐσθλὸν μὲν παρεόντος ἑλέσθαι· πῆμα δὲ θυμῷ
Χρηΐζειν ἀπεόντος· ἅ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος, κορέσασθαι·
Μεσσόθι φείδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ.
Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω.
Καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι·
Πίστεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας.
Μηδὲ γυνή σε νόον πυγοστόλος ἐξαπατάτω,
Αἱμύλα κωτίλλουσα, τεὴν διφῶσα καλιήν.
Ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτῃσι.
Μουνογενὴς δὲ παῖς σώζοι πατρώϊον οἶκον
Φερβέμεν· ὣς γὰρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισι.
Γηραιὸς δὲ θάνοις, ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων·
Ῥεῖα δέ κεν πλεόνεσσι πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλβον.
Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.
Σοὶ δ' εἰ πλούτου θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶν ᾗσιν,
Ὧδ' ἔρδειν· ἔργον δ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΩΝ

ΒΙΒΛ. β.

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων
Ἄρχεσθ' ἀμητοῦ, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων.
Αἳ δή τοι νύκτας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα
Κεκρύφαται· αὖτις δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
Agricultura. Φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.
Οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἵ τε θαλάσσης
Ἐγγύθι ναιετάουσ', οἵ τ' ἄγκεα βησσήεντα
Πόντου κυμαίνοντος ἀπόπροθι πίονα χῶρον
Ναίουσιν· γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν,
Γυμνὸν δ' ἀμάεσθαι, εἴ χ' ὥρια πάντ' ἐθέλῃσθα
Ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος· ὥς τοι ἕκαστα

Ὥρι'

Siquidem enim & parvum parvo addideris,
Et frequenter istud feceris, mox quidem magnum & hoc evase-
Qui vero partis adjicit, is vitabit atram famem. (rit.
Neque vero quod domi repositum est, virum lædit.
Domi melius *est* esse, quoniam noxium quod foris *est*.
Bonum quidem de præsenti capere: noxa vero animo
Egere absente: quæ te cogitare jubeo.
Incipiente vero dolio & desinente, saturato te,
Medio parce: mala enim in fundo parcimonia.
Merces autem viro amico constituta sufficiens esto.
Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto:
Credulitas pariter ac diffidentia perdiderunt homines.
Ne vero mulier te animo nates succincta decipiat,
Blande garriens, tuum inquirens tugurium.
Qui namq; mulieri confidit, confidit is quidem furibus.
Unicus vero filius servarit paternam domum
Pascendo: ita enim opulentia crescet in ædibus.
Senex autem moriaris, alium filium relinquens.
Facile vero & pluribus præbuerit Jupiter ingentes opes:
Major autem plurium cura, major quoque accessio.
Tibi vero si opes animus appetit intra sese,
Sic facito: operamq; operæ subinde addito.

HESIODI ASCRÆI
OPERUM & DIERUM
LIB. II.

Plejadibus Atlante natis exorientibus,
Incipe messem, arationem vero occidentibus.
Hæ quidem noctesque & dies quadraginta
Latent: rursum vero circumvolvente se anno
Apparent, primum ut acuitur ferrum.
Hæc utique arvorum est regula, quique mare
Prope habitant, quique valles flexuosas
Mari fluctuante procul pinguem regionem
Habitant. Nudus serito, nudusque arato,
Nudus quoque metito, siquidem tempestiva omnia voles
Opera ferre Cereris, ut tibi singula

Ὡρεί' ἀέξηται, μήπως τὰ μεταξὺ χατίζων,
Πτώσσῃς ἀλλοτρίους οἴκους, καὶ μηδὲν ἀνύσσῃς.
Laborandū. Ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἐμ' ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
Οὐδ' ἐπιμετρήσω. Ἐργάζου νήπιε Πέρση
Ἔργα τά τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο·
Μήποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχεύων
Ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας, οἱ δ' ἀμελῶσι.
Δὶς μὲν γὰρ καὶ τρὶς τάχα τεύξεαι· ἢν δ' ἔτι λυπῇς,
Χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις.
Ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός. Ἀλλά σ' ἄνωγα
Φράζεσθαι χρειῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.
Οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα,
Κτητὴν οὐ γαμετήν, ἥτις καὶ βουσὶν ἕποιτο·
Χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι·
Μὴ σὺ μὲν αἰτῇς ἄλλον, ὁ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾷ,
Ἡ δ' ὥρη παραμείβηται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.
Μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἔς τ' αὔριον ἔς τ' ἔννηφιν·
Οὐ γὰρ ἐτωσιοεργὸς ἀνὴρ πίμπλησι καλιήν,
Οὐδ' ἀναβαλλόμενος. Μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
Αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει.
Ἦμος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο
Καύματος ἰδαλίμου, μετοπωρινὸν ὀμβρήσαντος
Ζηνὸς ἐρισθενέος, μετὰ δὲ τρέπεται βρότεος χρὼς
Πολλὸν ἐλαφρότερος· (δὴ γὰρ τότε Σείριος ἀστὴρ
Βαιὸν ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφέων ἀνθρώπων
Ἔρχεται ἠμάτιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ)
Ἦμος ἀδηκτοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ
Ὕλη, φύλλα δ' ἔραζε χέει, πτόρθοιό τε λήγει·
Τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν, μεμνημένος ὥριον ἔργον.
Instrumenta rust. paranda. Ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν.
Ἄξονα δ' ἑπταπόδην· μάλα γάρ νύ τοι ἄρμενος οὕτω·
Εἰ δέ κεν ὀκταπόδην, ἀπὸ καὶ σφῦραν κε τάμοιο.
Τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδώρῳ ἁμάξῃ·
Πόλλ' ἐπικαμπύλα κᾶλα. Φέρειν δὲ γύην, ὅτ' ἂν εὕρῃς,
Εἰς οἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος ἢ κατ' ἄρουραν,
Πρίνινον· ὃς γὰρ βουσὶν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν,
Εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμῶος ἐν ἐλύματι πήξας,
Γόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἱστοβοῆι.

Δοιὰ

mpestiva crescant, ne quando interim egens
ndices *ad* alienas domos, nihilq; efficias,
ut & nunc ad me venisti: ego vero tibi non amplius dabo,
q; amplius mutuo tradam. Labora stolide Persa
era quæ hominibus dii destinarunt:
quando cum liberis uxoreq; animo dolens
æras victum per vicinos, hi vero negligant.
enim & ter forsitan consequeris: si vero amplius molestes,
m quidem non facies, tu vero inania multa dices:
ıtilis autem erit verborum copia. Sed te jubeo
gitare debitiq; solutionem, famisq; evitationem.
Domum quidem primum, uxoremq;, bovemq; aratorem,
nulam non nuptam, quæ & boves sequatur:
ensilia vero domi omnia apta facito:
tu quidem petas ab alio, illeque recuset, tu vero careas,
mpus autem prætereat, minuaturque tibi opus.
vero differas inq; crastinum, inq; perendinum:
n enim laboris fugitans vir implet horreum,
que procrastinator. Cura vero tibi opus auget.
nper autem dilator operum vir cum damnis luctat.
Cum itaque jam desinit robur acuti solis
calore humido, per autumnum pluente
ve præpotente, mutaturq; humanum corpus
ılto levius: (nam tunc Canicularis stella
alisper supra caput fato obnoxiorum hominum
nit interdiu, magis autem nocte fruitur:)
ando incorrupta est cæsa ferro
va, folia autem humi fundit, ab ramisq; cessat:
nc sane ligna secato, memor tempestivi operis.
rtarium quidem tripedale seca, pistillum vero tricubitale:
emque septempedalem: valde enim certe conveniens sic.
vero octopedalem: & malleum inde secueris. (rui:
ium spithamarum curvaturam secato decem palmorum cur-
ılta præterea curva ligna. Ferro autem dentale, cum invene-
mum, sive in monte quærens sive in agro, (ris,
gnum: hoc enim bobus ad arandum firmissimum est:
mpe cum Atticæ (*Cereris*) famulus temoni infigens,
avis adjunctum stivæ adaptaverit.

Δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα, πονησάμενος κατὰ οἶκον
Αὐτόγυον, καὶ πηκτὸν· ἐπεὶ πολὺ λῷον οὕτως.
Εἴ χ' ἕτερόν γ' ἄξαις, ἕτερόν γ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο.
Δάφνης δ' ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες·
Boves. Δρυὸς ἔλυμα, πρίνου γύην, βόε δ' ἐνναετήρω
Ἄρσενε κεκτῆσθαι. (τῶν γὰρ σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.)
Ἥβης μέτρον ἔχοντε· τὼ ἐργάζεσθαι ἀρίστω.
Οὐκ ἂν τώ γ' ἐρίσαντες ἐν αὔλακι κάμμεν ἄροτρον
Ἄξειαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτώσιον αὖθι λίποιεν.
Arator. Τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταετὴς αἰζηὸς ἕποιτο,
Ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον ὀκτάβλωμον·
Ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθεῖαν αὔλακ' ἐλαύνοι,
Μηκέτι παπταίνων μεθ' ὁμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ἔργῳ
Θυμὸν ἔχων· τοῦ δ' οὔτι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων
Σπέρματα δάσσασθαι, καὶ ἐπισπορίην ἀλέασθαι.
Κουρότερος γὰρ ἀνὴρ μεθ' ὁμήλικας ἐπτοίηται.
Φράζεσθαι δ', εὖτ' ἂν φωνὴν γεράνου ἐπακούσῃς
Tempus arandi. Ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης·
Ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
Δεικνύει ὀμβρηροῦ, κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω.
Δὴ τότε χορτάζειν ἕλικας βόας ἔνδον ἐόντας·
Ῥηΐδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν, βόε δὸς καὶ ἄμαξαν·
Ῥηΐδιον δ' ἀπανήνασθαι· πάρα δ' ἔργα βόεσσι.
Φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς, πήξασθαι ἄμαξαν.
Νήπιος· οὐδὲ τό γ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δούραθ' ἀμάξης·
Τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν οἰκήϊα θέσθαι.
Εὖτ' ἂν δὲ πρώτιστ' ἄροτος θνητοῖσι φανείη,
Δὴ τότ' ἐφορμηθῆναι, ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
Αὔην καὶ διερὴν ἀρόων, ἀρότοιο καθ' ὥρην,
Πρωῒ μάλα σπεύδων, ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρουραι.
Εἴαρι πολεῖν· θέρεος δὲ νεωμένη οὔ σ' ἀπατήσει.
Νειὸν δὲ σπείρειν ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν·
Νειὸς ἀλεξιάρη, παίδων εὐκηλήτειρα.
Orandum. Εὔχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ, Δημήτερί θ' ἁγνῇ,
Ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν.
Ἀρχόμενος τὰ πρῶτ' ἀρότου, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης
Χειρὶ λαβὼν ὅρπηκα, βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι
Ἔνδρυον ἑλκόντων μεσάβῳ. ὁ δὲ τυτθὸς ὄπισθεν

Δμῶ-

Bina vero diſponito aratra, laborans domi,
Dentatum, & compactum: quoniam multo optimum ſic.
Et ſi alterum fregeris, alterum bobus injicias.
E lauro autem vel ulmo firmiſſimæ ſtivæ ſunt.
E quercu temonem, ex ilice dentale, boves vero duos novennes
Maſculos comparato, (horum enim robur non imbecillum eſt)
Adoleſcentiæ menſuram habentes: hi ad laborandum optimi.
Non utique hi contendentes in ſulco laborando aratrum
Fregerint, opus vero imperfectum illic reliquerint.
Hos autem ſimul quadragenarius juvenis ſequatur,
Panem cenatus quadrifidum octo morſuum:
Qui quidem opus curans rectum ſulcum ducat,
Non amplius reſpectans ad coætaneos, ſed in opere
Animum habens. hoc vero neq; junior alius melior
Ad ſpargendum ſemina, & iteratam ſationem evitandum.
Junior enim vir ad coætaneos evolat animo.
Conſidera vero, cum vocem gruis audieris
Ab alto ex nubibus quotannis clangentis:
Quæ & arandi temporis ſignum affert, & hiemis tempus
Indicat pluviæ: cor autem rodit viri bobus carentis.
Tunc ſane paſce curvos boves, domi detinens.
Facile enim dictu eſt, Par boum da & plauſtrum:
Facile autem recuſare, Inſtant vero opera bobus.
Inquit autem vir mentis compos, Fabricato plauſtrum.
Stultus etiam hoc neſcit, centum eſſe ligna plauſtri.
Horum ante curam habeto, domi reponendo.
Cum primum igitur arandi tempus mortalibus apparuerit,
Tunc aggredere, ſimul & ſervi & tu ipſe,
Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,
Summo mane feſtinans, ut tibi *ſe* impleant arva.
Vere vertito: æſtate vero iterata non te fallet.
Novalem vero ſerito adhuc levem terram.
Novalis imprecationum expultrix, liberorum placatrix *eſt*.
Supplica vero Jovi terreſtri, Cererique caſtæ,
Proventum ut impleant, Cereris ſacrum munus.
Ut primum incipis arare, cum extremum de ſtiva
Manu capiens ſtimulum, boum terga attigeris
Quernum temonem trahentium loro: juvenis autem pone

Δμῶος, ἔχων μακέλην, πόνον ὀρνίθεσσι τιθείη,
Σπέρματα κακκρύπτων. Εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη

Industriæ fructus.

Θνητοῖς ἀνθρώποις, κακοθημοσύνη δὲ κακίστη.
Ὧδέ κεν ἁδροσύνῃ στάχυες νεύοιεν ἔραζε,
Εἰ τέλος αὐτὸς ὄπισθεν Ὀλύμπιος ἐσθλὸν ὀπάζοι.
Ἐκ δ᾽ ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια· καί σε ἔολπα
Γηθήσειν, βιότοιο ἐρευμένον ἔνδον ἐόντος.
Εὐοχέων δ᾽ ἵξεαι πολιὸν ἔαρ, οὐδὲ πρὸς ἄλλους
Αὐγάσεαι· σέο δ᾽ ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.
Εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόῃς χθόνα δῖαν,
Ἥμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἐέργων,
Ἀντία δεσμεύων κεκονιμένος, οὐ μάλα χαίρων·
Οἴσεις δ᾽ ἐν φορμῷ· παῦροι δέ σε θηήσονται.
Ἄλλοτε δ᾽ ἀλλοῖος Ζηνὸς νόος αἰγιόχοιο,
Ἀργαλέος δ᾽ ἄνδρεσσι καταθνητοῖσι νοῆσαι.
Εἰ δέ κεν ὄψ᾽ ἀρόσῃς, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη·

Serotinæ arat. remedium.

Ἦμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι,
Τὸ πρῶτον τέρπει τε βροτοὺς ἐπ᾽ ἀπείρονα γαῖαν·
Τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἤματι, μηδ᾽ ἀπολήγοι,
Μήτ᾽ ἄρ᾽ ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλήν, μήτ᾽ ἀπολείπων·
Οὕτω κ᾽ ὀψαρότης πρωτηρότῃ ἰσοφαρίζει.
Ἐν θυμῷ δ᾽ εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε λήθοι
Μήτ᾽ ἔαρ γινόμενον πολιόν, μήθ᾽ ὥριος ὄμβρος.

Hieme quid agendũ.

Πὰρ δ᾽ ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπ᾽ ἀλέα λέσχην,
Ὥρῃ χειμερίῃ, ὁπότε κρύος ἀνέρας ἔργων
Ἰσχάνει· ἔνθα κ᾽ ἄοκνος ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλει·
Μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ,
Σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζοις.
Πολλὰ δ᾽ ἀεργὸς ἀνήρ, κενεὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
Χρηΐζων βιότοιο, κακὰ προσελέξατο θυμῷ.

Temporis ratio habenda.

Ἐλπὶς δ᾽ οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
Ἥμενον ἐν λέσχῃ, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εἴη.
Δείκνυε δὲ δμώεσσι, θέρευς ἔτι μέσσου ἐόντος,
Οὐκ αἰεὶ θέρος ἐσσεῖται· ποιεῖσθε καλιάς.
Μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ᾽ ἤματα, βουδόρα πάντα,
Τοῦτον ἀλεύασθαι, καὶ πηγάδας, αἵτ᾽ ἐπὶ γαῖαν

Boreas.

Πνεύσαντος Βορέαο δυσηλεγέες τελέθουσιν·
Ὅστε διὰ Θρῄκης ἱπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ

Ἐμ-

ervus, ligonem tenens, negotium avibus facessat,
emina abscondens. Industria enim optima
Mortalibus hominibus *est*: ignavia vero pessima.
Sic quidem ubertate spicæ nutabunt ad terram,
Si finem ipse postea Jupiter bonum præbuerit.
E vasis autem ejicias araneas: & te spero
Gavisurum, victu potitum domi existente.
Lætus autem pervenies ad canum ver, neque ad alios
Respicies: tui vero alius vir indigus erit.
Si vero ad solis conversionem araveris terram almam,
Sedens metes, pauxillum manu comprehendens,
Obversim manipulans pulverulentus, nec valde gaudens:
Feres autem in sporta: pauci vero te suspicient.
Alias vero alia Jovis mens Ægiochi:
Sed mortalibus hominibus eam deprehendere difficile.
Sin autem sero araveris, hoc quidem remedium fuerit:
Quando cuculus canit quercus in frondibus,
Primumq; delectat mortales super immensam terram:
Tunc Jupiter pluat triduo, neque desinat,
Non utique superans bovis ungulam, neq; relinquens:
Ita serus arator priori aratori æqualis fuerit.
Animo autem bene omnia reconde: neq; te lateat
Ver exoriens canum, neque tempestiva pluvia.
Accede autem *ad* æneam sedem, & ad calidam tabernam,
Tempore hiberno, cum frigus homines includens
Detinet: ubi etiam impiger vir valde domum auget:
Ne te malæ hiemis difficultas opprimat,
Cum paupertate, macilenta vero crassum pedem manu premas.
Multa vero ignavus vir vanam ob spem expectans,
Egens victus, mala intra animum versat.
Spes vero non bona indigentem virum fert,
Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.
Indica autem servis, æstate adhuc media existente,
Non semper æstas erit: facite nidos.
Mensem vero Januarium, malos dies bobus nocentes o-
Hunc vitato, & glacies, quæ quidem super terram (mnes
Flante Borea molestæ existunt,
Qui per Thraciam equorum altricem lato mari

Ἐμπνεύσας ἀέρει· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη.
Πολλὰς δὲ δρῦς ὑψικόμους ἐλάτας τε παχείας
Οὔρεος ἐν βήσσῃς πιλνᾷ, χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἐμπίπτων· καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,
Τῶν καὶ λάχνῃ δέρμα κατάσκιον· ἀλλά νυ καὶ τῶν
Ψυχρὸς ἐὼν διάησι δασυστέρνων περ ἐόντων.
Καί τε διὰ ῥινοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδέ μιν ἴσχει.
Καί τε δι' αἶγα ἄησι τανύτριχα· πώεα δ' οὔτι,
Οὕνεκ' ἐπηεταναὶ τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
Ἲς ἀνέμου Βορέου· τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι.
Καὶ διὰ παρθενικῆς ἁπαλόχροος οὐ διάησιν,
Ἥ τε δόμων ἔντοσθε φίλῃ παρὰ μητέρι μίμνει,
Οὔπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
Εὖ τε λοεσσαμένη τέρενα χρόα, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
Χρισαμένη, μυχίη καταλέξεται ἔνδοθεν οἴκου,
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει,
Hibern. tempus. Ἔν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἐν ἤθεσι λευγαλέοισιν.
Οὐ γάρ οἱ ἠέλιος δείκνυ νομὸν ὁρμηθῆναι,
Ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
Στρωφᾶται, βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαείνει.
Καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκοῖται
Λυγρὸν μυλιόωντες ἀνὰ δρία βησσήεντα
Φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμηλεν,
Οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχουσι,
Καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτοὶ ἶσοι,
Οὗτ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται,
Τῷ ἴκελοι φοιτῶσιν, ἀλευόμενοι νίφα λευκήν.
Καὶ τότε ἕσσασθαι ἔρυμα χροός, ὥς σε κελεύω,
Χλαῖνάν τε μαλακὴν καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.
Στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι·
Τὴν περιέσσασθαι, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμέωσι,
Μηδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα.
Ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοὸς ἶφι κταμένοιο
Ἄρμενα δήσασθαι, πίλοις ἔντοσθε πυκάσσας.
Πρωτογόνων δ' ἐρίφων, ὁπόταν κρύος ὥριον ἔλθῃ,
Δέρματα συῤῥάπτειν νεύρῳ βοός, ὄφρ' ἐπὶ νώτῳ
Ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην· κεφαλῆφι δ' ὕπερθεν

Πῖλον

Inspirans ruit: remugit autem terra & sylva.
Multas vero quercus alticomas, abietesque densas
Montis in vallibus dejicit, terræ multos pascenti
Incumbens: & omnis reboat tunc ingens sylva.
Feræ autem horrent, caudasque sub pudenda ponunt:
Quarum etsi vellere cutis densa est, tamen & has
Frigidus existens perflat, hirsuta licet pectora habentes.
Quinetiam per bovis pellem penetrat, neque ipsum cohibet.
Etiamq; per capram flat hirsutam; ovium autem greges non
Eo quod annui ipsarum villi sunt, non perflat (item
Vis venti Boreæ: incurvum vero senem facit.
Et per tenelli corporis virginem non perflat,
Quæ ædes intra charam apud matrem manet,
Nondum opera sciens aureæ Veneris,
Beneque lota tenerum corpus, & pingui oleo
Uncta, noctu cubat intra domum
Tempore hiberno, quando exossis (*polypus*) suum pedem ar-
Inq; frigida domo, & in habitaculis tristibus. (rodit
Non enim illi sol ostendit pabulum ut invadat,
Sed supra nigrorum hominum populumq; & urbem
Vertitur, tardius autem universis Græcis lucet.
Et tunc sane cornutæ bestiæ & incornutæ sylvicubæ
Misere dentibus stridentes pe[illegible] quercetum vallosum
Fugiunt, & omnibus in anim[illegible] cura est,
Quæ tecta inquirentes densas latebras habent,
Et cavernas petrosas: tunc utique tripedi homini similes,
Cujus & humeri fracti sunt, & caput pavimentum spectat,
Huic similes incedunt, vitantes nivem albam.
Et tunc indue munimentum corporis, ut te jubeo,
Chlænamque mollem, & talarem tunicam.
Stamine vero in pauco multam tramam intexe:
Hanc circuminduito, ut tibi pili non tremant,
Neque erecti horreant, arrecti per corpus:
Circum vero pedes calceos bovis fortiter occisi
Aptos ligato, pilis intus condensans.
Primogenitorum vero hædorum, cum frigus tempestivum ve-
Pelles consuito nervo bovis, ut super humerum (nerit,
Pluviæ circumjicias vitationem, supra caput vero

Pileum

Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν, ἵν' οὔατα μὴ καταδεύῃ·
Ψυχρὴ γάρ τ' ἠὼς πέλεται βορέαο πεσόντος.
Ἠῷος δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Ἀὴρ πυροφόρος τέταται μακάρων ἐπὶ ἔργοις·
Ὅστε ἀρυσσάμενος ποταμῶν ἀπὸ ἀεναόντων,
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης ἀρθεὶς ἀνέμοιο θυέλλῃ,
Ἄλλοτε μὲν θ' ὕει ποτὶ ἕσπερον, ἄλλοτ' ἄησι,
Πυκνὰ Θρηϊκίου βορέου νέφεα κλονέοντος.
Τὸν φθάμενος, ἔργα τελέσας, οἶκόνδε νέεσθαι,
Μή ποτέ σ' οὐρανόθεν σκοτόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
Χρῶτα τε μυδαλέον θείη, κατά θ' εἵματα δεύσῃ·
Ἀλλ' ὑπαλεύασθαι. Μεὶς γὰρ χαλεπώτατος οὗτος
Χειμέριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
Τῆμος θἤμισυ βουσὶν, ἐπὶ δ' ἀνέρι τὸ πλέον εἴη
Ἁρμαλιῆς· μακραὶ γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσί.
Ταῦτα φυλασσόμενος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτὸν,
Ἰσῶσαι νύκτας τε καὶ ἤματα, εἰσόκεν αὖθις
Γῆ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμικτον ἐνείκῃ.
Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο
Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἤματα, δή ῥα τότ' ἀστὴρ
Ἀρκτοῦρος, προλιπὼν ἱερὸν ῥόον ὠκεανοῖο,
Πρῶτον παμφαίνων, ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος.
Τὸν δὲ μετ' ὀρθογόη Πανδιονὶς ὦρτο χελιδὼν
Ἐς φάος ἀνθρώποις, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.
Vites incid. Τὴν φθάμενος, οἴνας περιταμνέμεν· ὡς γὰρ ἄμεινον.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν φερέοικος ἀπὸ χθονὸς ἂν φυτὰ βαίνῃ,
Πληϊάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφος οὐκέτι οἰνέων,
Ἀλλ' ἅρπας τε χαρασσέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
Φεύγειν δὲ σκιεροὺς θώκους, καὶ ἐπ' ἠῶ κοῖτον,
Ὥρῃ ἐν ἀμητοῦ, ὅτε τ' ἠέλιος χρόα κάρφει·
Τημοῦτος σπεύδειν, καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγείρειν,
Ὄρθρου ἀνιστάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἴη.
Aurora. Ἠὼς γάρ τ' ἔργοιο τρίτην ἀπομείρεται αἶσαν,
Ἠώς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου·
Ἠὼς ἥτε φανεῖσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου
Ἀνθρώπους, πολλοῖσι δ' ἐπὶ ζυγὰ βουσὶ τίθησιν.
Ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἠχέτα τέττιξ
Δενδρέῳ ἐφεζόμενος λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν

Πυκ-

Pileum habeto elaboratum, ut aures ne humectet *pluvia*.
Frigida enim aurora est Borea cadente.
Matutinus vero super terram à cælo stellifero
Aer frugifer extensus est beatorum super opera,
Qui haustus e fluminibus semper fluentibus,
Alte supra terram levatus venti procella,
Interdum quidem pluit ad vesperam, interdum flat,
Densas Thracio Borea nubes excitante.
Hunc antevertens, opere perfecto domum redi,
Ne quando te cælitus tenebrosa nubes circumtegat,
Corpusq; madidum faciat, vestesq; humectet:
Sed evitato. Mensis enim difficillimus hic
Hibernus. difficilis ovibus, difficilisq; hominibus.
Tunc medium bobus, homini vero amplius adsit
Alimoniæ: longæ enim validæq; noctes sunt.
Hæc observans perfectum in annum,
Æquato noctesq; & dies, donec rursum
Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.
Cum sexaginta post versiones solis
Hibernos perfecerit Jupiter dies, tunc sane stella
Arcturus, relinquens sacrum fluctum Oceani,
Primum tota apparens exoritur vespertina.
Post hunc mane lugens Pandionis prorumpit hirundo
Ad lucem hominibus, vere nuper cœpto.
Hanc prævertens, vites incidito: sic enim melius.
At cum domiporta (*testudo*) terra plantas ascenderit,
Pleiadas fugiens: tunc non amplius fodiendæ vites,
Sed falcesq; acuito, servosq; excitato.
Fugito vero umbrosas tabernas, & ad auroram cubile,
Tempore messis, quando sol corpus exiccat:
Tunc festina, & domum fruges congrega,
Diluculo surgens, ut tibi victus sufficiens sit.
Aurora enim operis tertiam sortitur partem,
Aurora tibi promovet quidem viam, promovetq; laborem:
Aurora, quæ apparens multos ingredi fecit viam
Homines, pluribus vero juga bobus imponit.
Cum vero carduusque floret, & canora cicada
Arbori insidens stridulum effundit cantum

Frequen-

Æstivum tempus. Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρεος καματώδεος ὥρῃ·
Τῆμος πιόταταί τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριστος,
Μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τε ἄνδρες
Εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει,
Αὐαλέος δέ τε χρὼς ὑπὸ καύματος. ἀλλὰ τότ' ἤδη
Εἴη πετραίη τε σκιὴ, καὶ Βίβλινος οἶνος,
Μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων,
Καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυίης,
Πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἐπὶ δ' αἴθοπα πινέμεν οἶνον
Ἐν σκιῇ ἑζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς,
Ἀντίον εὐκραέος ἀνέμου τρέψαντα πρόσωπον,
Κρήνης τ' ἀενάου καὶ ἀπορρύτου, ἥτ' ἀθόλωτος.
Trituratio. Τρὶς ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνου.
Δμωσὶ δ' ἐποτρύνειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
Δινέμεν, εὖτ' ἂν πρῶτα φανῇ σθένος Ὠρίωνος,
Χώρῳ ἐν εὐαεῖ, καὶ ἐυτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ.
Μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
Πάντα βίον κατάθηαι ἐπάρμενον ἔνδοθεν οἴκου,
Θῆτά τ' ἄοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον
Δίζεσθαι κέλομαι (χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος)
Καὶ κύνα καρχαρόδοντα κομεῖν. μὴ φείδεο σίτου·
Μή ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήμαθ' ἕληται.
Χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὄφρα τοι εἴη
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηετανόν. αὐτὰρ ἔπειτα
Δμῶας ἀναψῦξαι φίλα γούνατα, καὶ βόε λῦσαι.
Εὖτ' ἂν δ' Ὠρίων, καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
Vindemia. Οὐρανὸν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἴκαδε βότρυς·
Δεῖξαι δ' ἠελίῳ δέκα τ' ἤματα καὶ δέκα νύκτας·
Πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτῳ δ' εἰς ἄγγε' ἀφύσσαι
Δῶρα Διωνύσου πολυγηθέος. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
Πληϊάδες θ' Ὑάδες τε τό, τε σθένος Ὠρίωνος
Δύνωσιν, τότ' ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένος εἶναι
Ὡραίου· πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη.
Navigatio quãdo omittenda. Εἰ δέ σε ναυτιλίης δυσπεμφέλου ἵμερος αἱρεῖ,
Εὖτ' ἂν Πληϊάδες σθένος ὄβριμον Ὠρίωνος
Φεύγουσαι, πίπτωσιν ἐς ἠεροειδέα πόντον,
Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θυίουσιν ἀῆται·

Καὶ

Frequenter sub alis, æstatis laborioso tempore:
Tunc pinguesque capræ, & vinum optimum,
Salacissimæ vero mulieres, & viri imbecillimi
Sunt, quoniam caput & genua Sirius exiccat;
Siccum vero corpus ob æstum. Sed tunc jam
Sit petrosaque umbra, & Byblinum vinum,
Libumq; lacteum, lacq; caprarum non amplius lactantium,
Et bovis arborivoræ caro nondum enixæ,
Tenerorumque hædorum: præterea nigrum bibito vinum,
In umbra sedens, animo saturatus cibo,
Contra temperatum ventum obverso vultu,
Fontemque perennem, ac defluentem, quique illimis sit.
Tertiam aquæ partem infunde, quartam vero misce vini.
Famulis autem impera, Cereris sacrum munus
Triturare, quando primum apparuerit vis Orionis,
Loco in ventoso, & bene planata in area:
Mensura vero diligenter recondito in vasis. sed postquam
Omnem victum deposuetis sufficientem intra domum,
Servum domo carentem conducere, & sine liberis ancillam
Inquirere jubeo: (molesta est autem quæ liberos habet ancilla)
Et canem dentibus asperum nutrito: nec parcas cibo,
Ne quando tibi interdiu dormiens vir (*fur*) facultates auferat.
Fœnum autem importato, & paleas, ut tibi sit
Bobus ac mulis annuum pabulum. sed postea
Servi refocillent chara genua, & boves solve.
Cum vero Orion, & Sirius in medium venerit
Cælum, Arcturum autem inspexerit rosea digitis Aurora,
O Persa, tum omnes decerpe domum uvas:
Exponito vero soli decem dies, totidemq; noctes:
Quinque autem adumbrato, sexto in vasa haurito
Dona lætitiæ datoris Bacchi. sed postquam utique
Pleiadesq; Hyadesq; ac robur Orionis
Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
Tempestivæ: annus vero per terram accommodus sit.
Quod si te navigationis periculosæ desiderium ceperit,
Quando utique Pleiades robur validum Orionis
Fugientes, occiderint in obscurum pontum,
Tunc certe variorum ventorum strident flamina:

Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω.
Νῆα δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι
Πάντοθεν, ὄφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων·
Χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.
Ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῷ ἐγκάτθεο οἴκῳ,
Εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο·
Πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.
Αὐτὸς δ' ὡραῖον μίμνειν πλόον, εἰσόκεν ἔλθῃ.
Navigatio tempestiva. Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' ἑλκέμεν· ἐν δέ τε φόρτον
Ἄρμενον ἐντύνασθ', ἵν' οἴκαδε κέρδος ἄρηαι·
Ὥσπερ ἐμός τε πατὴρ καὶ σὸς, μέγα νήπιε Πέρση,
Πλωΐζεσκεν νηυσὶ βίου κεχρημένος ἐσθλοῦ.
Ὅς ποτε καὶ τῇδ' ἦλθε, πολὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,
Κύμην Αἰολίδα προλιπὼν, ἐν νηὶ μελαίνῃ·
Οὐκ ἄφενος φεύγων, οὐδὲ πλοῦτόν τε καὶ ὄλβον,
Ἀλλὰ κακὴν πενίην, τὴν Ζεὺς ἄνδρεσσι δίδωσι.
Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέποτ' ἐσθλῇ.
Τύνη δ', ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι
Hesiodi patria. Ὡραίων πάντων· περὶ ναυτιλίης δὲ μάλιστα.
Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλῃ δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι·
Μείζων μὲν φόρτος, μείζων δ' ἐπὶ κέρδεϊ κέρδος
Ἔσσεται, εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.
Εὖτ' ἂν ἐπ' ἐμπορίην τρέψας ἀεσίφρονα θυμὸν,
Βούληαι χρεῖά τε προφυγεῖν καὶ λιμὸν ἀτερπῆ,
Δείξω δή τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Οὔτε τι ναυτιλίης σεσοφισμένος, οὔτε τι νηῶν.
Οὐ γάρ πώποτε νηΐ γ' ἐπέπλων εὐρέα πόντον,
Εἰ μὴ ἐς Εὔβοιαν ἐξ Αὐλίδος, ᾗ ποτ' Ἀχαιοὶ
Eiusdem in Euboeam traiectio. Μείναντες χειμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἀγείραν
Ἑλλάδος ἐξ ἱερῆς Τροίην ἐς καλλιγύναικα.
Ἔνθάδ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα δαΐφρονος Ἀμφιδάμαντος
Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησα· τὰ δὲ προπεφραδμένα πολλὰ
Ἆθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες· ἔνθα μέ φημι
Ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτώεντα.
Τὸν μὲν ἐγὼ Μούσῃς Ἑλικωνιάδεσσ' ἀνέθηκα,
Ἔνθα με τὸ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν ἀοιδῆς.

Τόσσον

Et tunc ne amplius naves habe in nigro ponto.
Terram autem operari memor *esto*, ita ut te jubeo,
Navem vero in continentem trahito, munitoq; lapidibus
Undiquaque, ut arceant ventorum robur humide flantium;
Sentina exhausta, ut ne putrefaciat Jovis imber.
Instrumenta vero congrua omnia domi tuæ repone,
Recte contrahens navis alas pontigradæ;
Clavum vero fabrefactum super fumum suspendito:
Ipse autem tempestivam expectato navigationem, dum veniat.
Tuncq; navem celerem ad mare trahito: intus vero onus
Aptum imponito, domum ut lucrum reportes:
Quemadmodum meusq; pater & tuus, stultissime Persa,
Navigabat navibus, victus indigus boni.
Qui olim & huc venit, immensum pontum emensus,
Cuma Æolide relicta, in navi nigra,
Non reditus fugiens, neque opulentiam ac facultates,
Sed malam pauperiem, quam Jupiter hominibus dat,
Habitavit autem prope Heliconem misero in vico
Ascra, hieme malo, æstate *autem* molesto, nunquam bono.
Tu vero, o Persa, operum memor esto
Tempestivorum omnium: de navigatione vero maxime.
Navem parvam laudato, magnæ vero onera imponito:
Majus quidem onus, majus vero lucrum ad lucrum
Erit, si quidem venti malos abstineant flatus.
Quando, ad mercaturam verso imprudente animo,
Volueris & debita effugere, & famem inamœnam,
Ostendam tibi modos multisoni maris,
Etsi neque navigandi peritus, neque navium.
Neq; enim unquam navi profectus sum ad latum mare,
Nisi in Eubœam ex Aulide, ubi quondam Græci,
Expectata tempestate, magnum collegerunt exercitum
Græcia e sacra ad Trojam pulchris feminis præditam.
Illuc ego ad certamina strenui Amphidamantis,
Chalcidemque trajeci: prædeliberata vero multa
Certamina instituerunt juvenes magnanimi: ubi me dico
Carmine victorem tulisse tripodem auritum:
Quem ego quidem Musis Heliconiadibus dicavi,
Ibi me primum sonorum aggredi fecerunt cantum.

Τόσσον τοι νηῶν γε πεπείρημαι πολυγόμφων.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο·
Μοῦσαι γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν.
Ἤματα πεντήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο,
Ἐς τέλος ἐλθόντος θέρεος καματώδεος ὥρης,
Navigatio tempestiva. Ὡραῖος πέλεται θνητοῖς πλόος· οὔτε κε νῆα
Καυάξαις, οὔτ' ἄνδρας ἀποφθείσειε θάλασσα·
Εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιν ὀλέσσαι·
Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.
Τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὖραι, καὶ πόντος ἀπήμων,
Εὔκηλος. τότε νῆα θοὴν ἀνέμοισι πιθήσας
Ἑλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' εὖ πάντα τίθεσθαι.
Σπεύδειν δ' ὅττι τάχιστα πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι.
Μηδὲ μένειν οἶνόν τε νέον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,
Καὶ χειμῶν' ἐπιόντα, νότοιό τε δεινὰς ἀήτας,
Ὅστ' ὤρινε θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ
Πολλῷ ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.
Ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόος ἀνθρώποισιν,
Navigatio verna. Ἦμος δὴ τοπρῶτον ὅσον τ' ἐπιβᾶσα κορώνη
Ἴχνος ἐποίησεν, τόσσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη
Ἐν κράδῃ ἀκροτάτῃ· τότε δ' ἄμβατός ἐστι θάλασσα.
Εἰαρινὸς δ' οὗτος πέλεται πλόος. οὔ μιν ἔγωγε
Αἴνημ'· οὐ γὰρ ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένος ἐστίν,
Ἁρπακτός· χαλεπῶς κε φύγοις κακόν. ἀλλά νυ καὶ τὰ
Ἄνθρωποι ῥέζουσιν ἀϊδρείῃσι νόοιο·
Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασιν. ἀλλά σ' ἄνωγα
Φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν ὡς ἀγορεύω.
Μηδ' ἐν νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεσθαι·
Ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φορτίζεσθαι.
Δεινὸν γὰρ πόντου μετὰ κύμασι πήματι κύρσαι·
Δεινὸν δ', εἴ κ' ἐπ' ἄμαξαν ὑπέρβιον ἄχθος ἀείρας
Ἄξονα καυάξαις, τὰ δὲ φορτί' ἀμαυρωθείη.
Μέτρα φυλάσσεσθαι. καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
Matrimoniũ. Ὡραῖος δὲ γυναῖκα τεὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι,
Μήτε τριηκόντων ἐτέων μάλα πόλλ' ἀπολείπων,
Μήτ' ἐπιθεὶς μάλα πολλά· γάμος δέ τοι ὥριος οὗτος.

Ἡ

Tamen naves expertus sum multos clavos habentes.
Sed *tamen* & sic dicam Jovis consilium Ægiochi:
Musæ enim me docuerunt divinum carmen canere.
Dies quinquaginta post versiones solis,
Ad finem progressa æstate laborioso tempore,
Tempestiva est mortalibus navigatio: nec certe navem
Fregeris, neque homines perdiderit mare;
Nisi sciens Neptunus terræ quassator,
Aut Jupiter immortalium rex, velit perdere,
In his enim summa est simul bonorumq; malorumque.
Tunc vero facilesq; auræ, & mare innocuum,
Tranquillum: tunc navem celerem ventis fretus
Trahito in pontum; onus vero omne bene colloca.
Propera autem quam celerrime iterum domum redire.
Neque vero expectato vinumq; novum, & autumnalem im-
Et hiemem accedentem, notiq; molestos flatus, (brem,
Qui concitat mare, secutus Jovis imbrem
Multum, autumnalem; difficilem vero pontum facit.
Sed alia verna est navigatio hominibus:
Nempe cum primum quantum incedens cornix
Vestigium fecit, tantum folia homini appareant,
Summa in ficu: tum sane ascendi potest mare.
Verna autem hæc est navigatio. Non ipsam ego *tamen*
Probo; neque enim meo animo grata est,
Quia rapax: ægre quidem effugeris malum. Sed tamen & hæc
Homines faciunt stultitia mentis.
Pecunia enim anima est miseris mortalibus.
Miserum vero est mori in fluctibus. Verum te jubeo
Considerare hæc omnia in animo quæcunq; tibi consulo.
Ne vero intra naves omnem substantiam cavas pone:
Sed plura relinquito; pauciora vero imponito.
Miserum enim ponti in fluctibus in malum incidere:
Miserum etiam, siquidem in currum prægrande onus imponens
Axem fregeris, onera vero intereant.
Mediocritatem observa. Occasio vero in omnibus optima.
Maturus autem uxorem tuam ad domum ducito,
Neque triginta annis valde multum deficiens,
Neque superans multum: nuptiæ vero tempestivæ hæ.

Ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβώη, πέμπτῳ δὲ γαμοῖτο.
Παρθενικὴν δὲ γαμεῖν, ὥς κ' ἤθεα κεδνὰ διδάξῃς.
Τὴν δὲ μάλιστα γαμεῖν ἥτις σέθεν ἐγγύθι ναίει,
Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδών· μὴ γείτοσι χάρματα γήμῃς.
Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζετ' ἄμεινον
Τῆς ἀγαθῆς· τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο,
Δειπνολόχης, ἥτ' ἄνδρα καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα
Εὕει ἄτερ δαλοῦ, καὶ ὠμῷ γήραϊ δῶκεν.
Εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.
Praecepta moium varia.
Μηδὲ κασιγνήτῳ ἶσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον.
Εἰ δέ κε ποιήσῃς, μή μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς.
Μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν· εἰ δέ κεν ἄρχῃ
Ἤ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ καὶ ἔρξας,
Δὶς τόσα τίνυσθαι μεμνημένος· εἰ δέ κεν αὖθις
Ἡγῆτ' ἐς φιλότητα, δίκην δ' ἐθέλησι παρασχεῖν,
Δέξασθαι· δειλός τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
Ποιεῖται· σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.
Μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι,
Μηδὲ κακῶν ἕταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.
Μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
Τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
Φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.
Εἰ δὲ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαις.
Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι·
Ἐκ κοινοῦ πλείστη δὲ χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.
Μηδέ ποτ' ἐξ ἠοῦς Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Χερσὶν ἀνίπτοισιν, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
Οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράς.
Μηδ' ἄντ' ἠελίοιο τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεῖν·
Αὐτὰρ ἐπεί κε δύῃ, μεμνημένος ἔς τ' ἀνιόντα,
Μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκτὸς ὁδοῦ προβάδην οὐρήσῃς.
Μηδ' ἀπογυμνωθείς· μακάρων τοι νύκτες ἔασιν.
Ἑζόμενος δ' ὅγε θεῖος ἀνὴρ πεπνυμένα εἰδώς,
Ἢ ὅγε πρὸς τοῖχον πελάσας εὐερκέος αὐλῆς.
Μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἔνδοθι οἴκου
Ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν, ἀλλ' ἀλέασθαι.
Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπονοστήσαντα

Σπερ.

Mulier autem quatuor *annos* pubescat, quinto nubat.
Virginem vero ducito, ut mores castos doceas.
Eam vero potissimum ducito quæ te prope habitat,
Omnia diligenter circum contemplatus; ne vicinis ludibria du-
Neq; enim muliere quicquam vir sortitur melius (cas,
Bona. rursus vero mala non durius aliud,
Comessatrice, quæ virum tametsi fortem
Torret sine face, & crudæ senectæ tradit.
Bene vero animadversionem immortalium deorum obser-
Neque fratri æqualem facito amicum: (vato.
Quod si feceris, ne ipsum prior malo afficias.
Neque mentiaris linguæ gratiam. Sin autem cœperis,
Aut verbum aliquod locutus infestum, aut faciens,
Bis tantum puniri memineris. Sin vero rursus
Redeat ad amicitiam, pœnam autem velit præstare,
Suscipe: miser namque vir amicum alias alium
Facit; te vero ne quid animo coarguat vultus.
Neque multorum hospes, neque nullius hospes dicaris,
Neq; maiorum socius, neq; bonorum convitiator.
Neque unquam miseram pauperiem animi consumptricem
Sustineas exprobare, divorum munus immortalium.
Linguæ certe thesaurus inter homines optimus
Parcæ: plurima vero gratia ad mensuram euntis.
Quod si malum dixeris, forsan & ipse majus audies.
Neque publici convivii gravis accessor esto:
Ex publico plurima autem gratia, sumptusq; minimus.
Neque unquam de mane Jovi libato nigrum vinum
Manibus illotis, neque aliis immortalibus.
Neq; enim illi exaudiunt: respuunt vero etiam preces.
Neq; contra solem versus erectus mejito;
Sed postquam occiderit, memor usque ad orientem,
Neque in via, neq; extra viam progrediendo meias,
Neque denudatus: deorum quippe noctes sunt.
Sedens vero divinus vir & prudens *mingit*,
Aut idem ad parietem accedens bene septi atrii.
Neque pudenda semine pollutus intra domum
Focum juxta revelato, sed caveto.
Neque ab ominoso sepulcro reversus

Σπερμαίνειν γενεὴν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.
Μηδέ ποτ' αἰενάων ποταμῶν καλλίρροον ὕδωρ
Ποσσὶ περᾶν, πρίν γ' εὔξῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
Χεῖρας νιψάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λευκῷ.
Ὃς ποταμὸν διαβῇ, κακότητι ἠδὲ χεῖρας ἄνιπτος,
Τῷδε θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.
Μηδ' ἀπὸ πεντόζοιο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
Αὖον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αἴθωνι σιδήρῳ.
Μηδὲ ποτ' οἰνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὕπερθεν
Πινόντων· ὀλοὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
Μηδὲ δόμον ποιῶν ἀνεπίξεστον καταλείπειν,
Μή τοι ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κορώνη.
Μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων ἀνελόντα
Ἔσθειν, μηδὲ λόεσθαι· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἔνι ποινή.
Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον)
Παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεῖ·
Μηδὲ δυωδεκάμηνον· ἴσον καὶ τοῦτο τέτυκται.
Μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι
Ἀνέρα· λευγαλέη γὰρ ἐπὶ χρόνον ἔστ' ἐπὶ καὶ τῷ
Ποινή. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι κυρήσας
Μωμεύειν ἀΐδηλα· θεός τοι καὶ τὰ νεμεσσᾷ.
Μηδέ ποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἅλαδε προρεόντων,
Μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν, μάλα δ' ἐξαλέασθαι·
Μηδ' ἐναποψύχειν· τὸ γὰρ οὔτοι λώϊόν ἐστιν.
Fama. Ὧδ' ἔρδειν· δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην.
Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται κούφη μὲν ἀεῖραι
Ῥεῖα μάλ', ἀργαλέη δὲ φέρειν, χαλεπὴ δ' ἀποθέσθαι.
Φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥντινα πολλοὶ
Λαοὶ φημίζουσι· θεός νύ τίς ἐστι καὶ αὐτή.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΗΜΕΡΑΙ.

Dies obseruandi qui.

Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος, εὖ κατὰ μοῖραν
Πεφραδέμεν δμώεσσι· τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην
Ἔργα τ' ἐποπτεύειν, ἠδ' ἁρμαλιὴν δατέασθαι,
Εὖτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ κρίνοντες ἄγωσιν.

Αἵδε

Seminato progeniem, sed deorum à convivio.
Neque unquam perennium fluviorum limpidam aquam
Pedibus transito, priusquam oraveris aspiciens pulchra fluenta,
Manus lotus amœna aqua limpida.
Qui fluvium transierit, malitia vero manus illotus,
Ei succensent dii, & damna dant in posterum.
Ne vero à manu, deorum in celebri convivio,
Siccum a viridi reseca nigro ferro.
Neque unquam pateram libatoriam pone super craterem
Bibentium: perniciosum enim in ipso fatum est situm,
Neque domum faciens imperfectam relinquito,
Ne forte insidens crocitet stridula cornix.
Neque a pedatis ollis nondum lustratis rapiens
Comedito, neque lavator: quia & hisce noxa inest.
Neque super immobilibus locato (non enim bonum est)
Puerum duodennem; quia virum inertem facit:
Neque duodecim mensium; æquale & hoc est.
Neque muliebri in balneo corpus abluito
Vir: gravis enim ad tempus est & in hoc
Pœna. Neque in sacrificia accensa incidens
Reprehende arcana: Deus quippe & hæc indigne fert.
Nec unquam in alveo fluviorum mare influentium,
Neque super fontes meito, quin valde evitato;
Neque incacato: id enim nihilo est melius.
Sic facito: gravem vero mortalium evitato famam.
Fama enim mala est: levis quidem levatu
Facillime, molesta vero portatu, difficilisque depositu.
Fama vero nulla prorsus perit, quam quidem multi
Populi divulgant: quippe dea quædam est & ipsa.

HESIODI ASCRÆI DIES.

DIES vero ex Jove observans, bene fecundum decorum
Præcipe servis; tricesimam mensis optimam
Ad opera inspiciendum, dimensumq; dividendum.
Nempe cum veritatem populi judicantes agunt.

Αἵδε γὰρ ἡμέραι εἰσὶ Διὸς παρὰ μητιόεντος.
Πρῶτον ἔνη, τετράς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἦμαρ·
Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ.
Ὀγδοάτη τ' ἐνάτη τε, δύω γε μὲν ἤματα μηνὸς
Ἔξοχ' ἀεξομένοιο βροτήσια ἔργα πένεσθαι.
Ἑνδεκάτη δὲ δυωδεκάτη τ', ἄμφω γε μὲν ἐσθλαί·
Ἡ μὲν ὄϊς πείκειν, ἡ δ' εὔφρονα καρπὸν ἀμᾶσθαι.
Ἡ δὲ δυωδεκάτη τῆς ἑνδεκάτης μέγ' ἀμείνων·
Τῇ γάρ τοι νεῖ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης,
Ἤματος ἐκ πλείου, ὅτε τ' ἴδρις σωρὸν ἀμᾶται.
Τῇ δ' ἱστὸν στήσαιτο γυνὴ, προβάλοιτό τε ἔργον.
Μηνὸς δ' ἱσταμένου τρεισκαιδεκάτην ἀλέασθαι
Σπέρματος ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη.
Ἕκτη δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν·
Ἀνδρογόνος τ' ἀγαθή· κούρῃ δ' οὐ σύμφορός ἐστιν,
Οὔτε γενέσθαι πρῶτ', οὔτ' ἄρ γάμου ἀντιβολῆσαι.
Οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἕκτη, κούρῃ τε γενέσθαι
Ἄρμενος· ἀλλ' ἐρίφους τάμνειν καὶ πώεα μήλων,
Σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήιον, ἤπιον ἦμαρ.
Ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος· φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
Ψεύδεά θ', αἱμυλίους τε λόγους, κρυφίους τ' ὀαρισμούς.
Μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον
Ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυωδεκάτῃ ταλαεργούς.
Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ πλέῳ ἤματι ἴστορα φῶτα
Γείνασθαι· μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
Ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος δεκάτη, κούρῃ δέ τε τετρὰς
Μέσση· τῇδέ τε μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Καὶ κύνα καρχαρόδοντα, καὶ οὐρῆας ταλαεργοὺς
Πρηΰνειν, ἐπὶ χεῖρα τιθείς. Πεφύλαξο δὲ θυμῷ
Τετράδ' ἀλεύασθαι φθίνοντός θ' ἱσταμένου τε
Ἄλγεα θυμοβορεῖν· μάλα τοι τετελεσμένον ἦμαρ.
Ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθαι ἐς οἶκον ἄκοιτιν,
Οἰωνοὺς κρίνας οἳ ἐπ' ἔργματι τούτῳ ἄριστοι.
Πέμπτας δ' ἐξαλέασθαι, ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ αἰναί·
Ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἐρινύας ἀμφιπολεύειν,
Ὅρκον τιννυμένας, τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις.
Μέσσῃ δ' ἑβδομάτῃ Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
Εὖ μάλ' ὀπιπτεύοντα ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ

Hi enim dies sunt Jove a prudente:
Primum novilunium,quartaq;,& septima, sacra dies:
Hac enim Apollinem auriensem genuit Latona.
Octavaq; & nona, ambæ quidem dies mensis,
Præcipuæ,crescentis,ad curandum opera mortalium.
Undecima vero duodecimaque,ambæ quidem bonæ:
Hæc quidem tondendis ovibus,illa lætis segetibus metendis.
Duodecima tamen undecima multo melior;
Hac enim net fila in aere suspensus araneus,
Die expleta: cum & prudens(*formica*)acervum colligit.
Hac telam ordiatur mulier,proponatq; opus.
Mensis autem inchoati decima tertia caveto
Sementem incipere: plantis vero inserendis optima est.
Sexta vero media valde incommoda est plantis:
Viripara bona; puellæ vero non utilis est
Neq; gignendæ primum,nec nuptiis tradendæ.
Nec prima quidem sexta puellæ gignendæ
Apta est: sed hœdis castrandis, & gregibus ovium,
Stabuloq; circumsepiendo pastorali,benigna dies est.
Bona vero viripara, amatq; convitia loqui,
Mendaciaque,& blandos sermones,& occulta colloquia.
Mensis vero octava aprum & bovem valde mugientem
Castrato,mulos autem duodecima laboriosos.
Vicesima vero in magna plena die,prudentem virum
Generato: valde enim bonæ est indolis.
Bona autem viripara decima; puellæ vero & quarta
Media: hac vero & oves,& curvipedes retortis cornibus boves,
Et car-em asperis dentibus, mulosque laboriosos
Cicurato,manum admovens. Cautus vero esto animo,
Ut quartam vites desinentis & inchoati mensis:
Doloribus conficiendo animo valde hæc accommoda est dies.
Quarta autem mensis uxorem domum ducito,
Observatis avibus quæ ad hanc rem sunt optimæ.
Quintas vero evitato; quia difficiles sunt & graves.
In quinta enim ajunt Furias obambulare,
Perjurium vindicantes,quod Contentio genuit malum perjuris.
Media vero septima Cereris sacrum munus
Diligenter inspiciens bene æquata in area

Βάλλειν· ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα,
Νήϊά τε ξύλα πολλά, τά τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.
Τετράδι δ' ἄρχεσθαι νῆας πήγνυσθαι ἀραιάς.
Εἰνὰς δ' ἡ μέσση ἐπὶ δείελα, λωίων ἦμαρ.
Πρωτίστη δ' εἰνὰς πανααπήμων ἀνθρώποισιν.
Ἐσθλὴ μὲν γάρ τ' ἥ γε φυτευέμεν, ἠδὲ γενέσθαι
Ἀνέρι τ' ἠδὲ γυναικί· καὶ οὔποτε πάγκακον ἦμαρ.
Παῦροι δ' αὖτ' ἴσασι τρισεινάδα μηνὸς ἀρίστην
Ἄρξασθαί τε πίθου, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένι θεῖναι
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι,
Νῆα πολυκλήιδα θοὴν εἰς οἴνοπα πόντον
Εἰρύμεναι. Παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι.
Τετράδι δ' οἶγε πίθον· περὶ πάντων ἱερὸν ἦμαρ
Μέσση· Παῦροι δ' αὖτε μετ' εἰκάδα μηνὸς ἀρίστην
Ἠοῦς γεινομένης· ἐπὶ δείελα δ' ἐστὶ χερείων.
Αἵδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
Αἱ δ' ἄλλαι μετάδουποι, ἀκήριοι, οὔτι φέρουσαι.
Ἄλλος δ' ἀλλοίην αἰνεῖ· παῦροι δέ τ' ἴσασιν.
Ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.
Τάων εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὃς τάδε πάντα
Εἰδὼς ἐργάζηται ἀναίτιος ἀθανάτοισιν,
Ὄρνιθας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΣ ΓΝΩΜΑΙ.

Invocatio.

Ὦ ἄνα, Λητοῦς υἱέ, Διὸς τέκος, οὔποτε σεῖο
Λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀποπαυόμενος.
Ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε καὶ ὕστατον, ἔν τε μέσοισιν
Ἀείσω· σὺ δέ μοι κλῦθι, καὶ ἐσθλὰ δίδου.
Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ,
Φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ,
Πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
Ὀδμῆς ἀμβροσίης· ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
Γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.
Ἄρτεμι θηροφόνη, θύγατερ Διός, ἣν Ἀγαμέμνων
Εἵσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,

Εὐχ-

Ventilato: roborumq; sector incidito cubicularia ligna,
Navaliaque ligna multa, & quæ navibus congrua sunt.
Quarta vero incipito naves compingere hiantes.
Nona autem media pomeridiana, melior dies.
Prima vero nona prorsus innoxia hominibus.
Bona siquidem est & ad plantandum & ad generandum
Tam viro quam mulieri: nec unquam prorsus mala dies.
Sed pauci rursus sciunt ter nonam mensis optimam
Aperiendis doliis, & sub jugum ponendo collo
Bobus & mulis & equis celeribus,
Naviq; bene clavatæ celeri in nigrum pontum
Trahendæ. Sed pauci vera intelligunt.
Quarta vero aperi dolium: præ omnibus sacra dies est
Media. Pauci vero rursum post vicesimam mensis optimam
Aurora vigente: pomeridiana vero est deterior.
Et hi quidem dies sunt hominibus magno commodo.
Ceteræ autem incertæ, sine sorte, nihil ferentes.
Sed alius aliam laudat, pauci vero norunt.
Interdum noverca est dies, interdum mater.
Harum beatusq; & felix, qui hæc omnia
Sciens operatus fuerit inculpatus diis,
Auguria observans, & delicta evitans.

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ.

O Rex Latonæ fili, Jovis proles, nunquam tui
Obliviscar exordiens, neq; finiens;
Sed semper primumq; & ultimum, inq; mediis
Canam: tu autem me audi, & bona da.
Phœbe rex, quandoquidem te dea peperit veneranda Latona,
Palmam agilibus manibus amplexata,
Immortalium pulcherrimum, in rotunda palude,
Tota quidem impleta est Delus ingens
Odore divino: risit vero terra prodigiosa;
Gavisusq; est profundus pontus maris albicantis.
Diana fericida, filia Jovis; quam Agamemnon
Statua honoravit, cum in Trojam navigaret navibus velocibus,

Precan-

Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε·
Σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα.
Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου
Ἐς γάμον ἐλθοῦσαι, καλὸν ἀείσατ' ἔπος·
Ὅ,τι καλὸν, φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν, οὐ φίλον ἐστί.
Τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

Apostr. ad Cyrn.

Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
Τοῖσδ' ἔπεσιν· λήσει δ' οὔποτε, κλεπτομένη.
Οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον, τοὐσθλοῦ παρεόντος.
Ὧδε δὲ πᾶς ἐρέει, Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη
Τοῦ Μεγαρέως, πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστοῦ·
Ἀστοῖσιν δ' οὔπω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.
Οὐδὲν θαυμαστὸν, Πολυπαΐδη· οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
Οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀνέχων.

Propositio.

Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτὸς,
Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.
Πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι μηδ' ἀδίκοισι
Τιμὰς μηδ' ἀρετὰς ἕλκεο, μηδ' ἄφενος.

Conversandum cum quibus.

Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
Ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο.
Καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν
Ἷζε καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι· ἢν δὲ κακοῖσι
Συμμιχθῇς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
Ταῦτα μαθὼν ἀγαθοῖσιν ὁμίλει· καί ποτε φήσεις
Εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.
Κύρνε, κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
Εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.
Ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἵδε σαόφρονες· ἡγεμόνες δὲ

Injustitia judicum.

Τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.
Οὐδεμίαν πω, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·
Ἀλλ', ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἅδῃ,
Δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν
Οἰκείων κερδῶν εἵνεκα καὶ κράτεος,
Ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
Μηδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,
Εὖτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται,
Κέρδεα δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα.

Ἐκ

Precantem me audi, mala autem fata expelle:
Tibi quidem hoc, o dea, parvum, mihi vero magnum *est*.
Musæ & Gratiæ, filiæ Jovis, quondam Cadmi
Ad nuptias profectæ, pulchrum cecinistis carmen. (est.
Quod pulchrum, amicum est, quod non pulchrum, non amicum
Hoc carmen immortalia venit per ora.
Cyrne, docenti quidem mihi sigillum imponatur
His carminibus: latebit enim nunquam, si surripiatur.
Neque quisquam mutabit pejus, bono præsente.
Sic vero quisque dicet: Theognidis sunt carmina
Megarensis, omnes quidem inter homines celebris.
Civibus vero nondum omnibus placere possum.
Nihil mirum, *o* Polypæda: nec enim Jupiter
Neque pluens omnibus placet, neque sustinens.
Tibi vero ego benevolus præcepta dabo, qualia ipse,
Cyrne, a bonis *viris*, puer adhuc existens, didici.
Sapito, neque turpibus ex factis, neq; injustis
Honores neq; potentiam trahe, neque divitias.
Hæc quidem sic scito: cum malis vero ne versare
Viris, sed semper cum bonis conversare.
Et cum eis bibe & comede, & cum eis
Sede: & place illis, quorum magna potestas *est*.
A bonis enim *viris* bona disces: si vero malis
Commiscearis, perdes & quam habebas mentem.
Hæc cum didiceris, cum bonis conversare: & aliquando dices
Bene consulere amicis me.
Cyrne, uterum fert civitas hæc: timeo autem ne pariat virum
Correctorem malæ insolentiæ vestræ.
Cives enim adhuc illi *sunt* modesti: præfecti vero
Versi sunt multam in nequitiam cadere (*ut cadant*.)
Nullam unquam, Cyrne, boni civitatem perdiderunt viri:
Sed, quando contumeliosis esse malis placuerit,
Populumque corruperint, judiciaque injustis dederint
Propriorum lucrorum causa & potentiæ.
Spera non diu illam civitatem quietam fore,
Etsi nunc manet multa in quiete;
Cum malis amica viris hæc fuerint,
Lucra publico cum malo venientia.

Ἐκ τῶν γὰρ στάσιές τε, καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν.
Μούναρχος δὲ πόλει μήποτε τῇδε ἅδοι.
Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις· λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι
Οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ἤδεσαν οὔτε νόμους,
Ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
Ἔξω δ', ὥστ' ἔλαφοι, τήνδ' ἐνέμοντο πόλιν)
Καὶ νῦν εἰσ' ἀγαθοί, Πολυπαΐδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοί,
Νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;
Ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
Οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες, οὔτ' ἀγαθῶν.
Cavendum à quibus. Μηδένα τῶνδε φίλον ποιεῦ, Πολυπαΐδη, ἀστῶν
Ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμιῆς.
Ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι,
Χρῆμα δὲ συμμείξῃς μηδενὶ μηδὲ ὁτιοῦν
Σπουδαῖον. γνώσῃ γὰρ ὀιζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
Ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισιν πίστις ἔπ' οὐδεμία·
Ἀλλὰ δόλους, ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
Οὕτως ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.
Μήποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρί,
Εὖτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλῃς τελέσαι.
Ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλεύεο πολλὰ μογήσας,
Καὶ μακρὴν ποσσίν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας,
Πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὅλως ἀνακοινέο πᾶσι·
Παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.
Παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει,
Μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην.
Amicus fidus. Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
Ἄξιος ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.
Παύρους εὑρήσεις, Πολυπαΐδη, ἄνδρας ἑταίρους
Πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους·
Οἵτινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
Ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
Τοὺς δ' οὐκ εὑρήσεις διζήμενος, οὐδ' ἐπὶ πάντας
Ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι·
Οἷσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
Αἰδώς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.
Candor. Μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,
Εἴ με φιλεῖς, καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος·

Ex his enim seditio est, & intestinæ cædes virorum:
Rex vero civitati nunquam illi placeat.
Cyrne, civitas quidem adhuc hæc civitas *est*: populi autem alii
Qui prius *fuere* (neque jura noverant, neque leges,
Sed circum latera pellem caprarum atterebant,
Foris autem, tamquam cervi, hanc incolebant civitatem)
Et nunc sunt boni, *o* Polypæda: at, qui prius boni erant,
Nunc mali *sunt*. Quisnam hæc ferret inspiciens?
Se invicem autem decipiunt, alii alios ridentes,
Neque malorum rationes cognoscentes, neque bonorum.
Neminem horum amicum fac, *o* Polypæda, civium
Ex animo, utilitatis causa alicujus:
Sed videaris quidem omnibus lingua amicus esse;
Rem vero communices nemini ullam
Seriam. Cognosces enim improborum mentes virorum,
Quod ipsis in factis fides jam *est* nulla;
Sed dolos deceptionesq; versutiasq; dilexerunt
Sic ut viri non amplius servandi.
Nunquam, Cryne, improbo fidens consulta cum viro,
Quando seriam rem volueris facere:
Sed ad probum profectus, consulta multum laborans,
Et longum pedibus, Cyrne, iter peragens.
Rem vero ne amicis omnino communica cum omnibus:
Pauci sane e multis fidelem habent mentem.
Paucis viris fidens magnas res aggredere;
Ne forte insanabilem, Cyrne, accipias dolorem.
Fidelis vir auroq; & argento rependi
Dignus *est* in molesta, Cyrne, seditione.
Paucos invenies, *o* Polypæda, viros amicos
Fideles in difficilibus rebus persistentes:
Qui ausint, concordem animum habentes,
Æque bonorum malorumq; participes esse.
Hos vero non invenies quærens, neque inter omnes
Homines, quos navis non una omnes agat:
Quibus in lingua & oculis inest
Pudor, neque ad turpem rem quæstus agit.
Ne me verbis quidem cole, mentem autem habe & præcordia (alibi,
Si me amas, & tibi fidelis inest meas:

Aut

Candor. Ἤ με φίλει καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀπειπὼν
Ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
Ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
Δεινός, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.
Εἴ τις ἐπαινήσει σε τόσον χρόνον ὅσον ὁρῴη,
Νοσφισθεὶς δ' ἄλλῃ γλῶσσαν ἵησι κακήν·
Τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔτι μάλ' ἐσθλός,
Ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονεῖ δ' ἕτερα.
Ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμοὶ φίλος, ὃς τὸν ἑταῖρον
Γιγνώσκων, ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα φέρει
Ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δέ μοι φίλε ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
Φράζεο· καί ποτέ μου μνήσεαι ἐξοπίσω.
Mali nō amandi. Μηδείς ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι,
Κύρνε· τί δ' ἔστ' ὄφελος κεῖνος ἀνὴρ φίλος ὤν;
Οὔτ' ἄν σ' ἐκ χαλεποῖο πόνου ῥύσαιτο καὶ ἄτης,
Οὔτέ κεν ἐσθλὸν ἔχων, τοῦ μεταδοῦν ἐθέλει.
Δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
Ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.
Οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήιον ἀμῷς,
Οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν, εὖ πάλιν ἀντιλάβοις.
Ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς,
Τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
Οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
Μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν, καὶ χάριν ἐξοπίσω.
Μήποτε τὸν κακὸν ἄνδρα φίλον ποιεῖσθαι ἑταῖρον,
Ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν ὥστε κακὸν λιμένα.
Amici pauci candidi. Πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
Ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
Κιβδήλου δ' ἀνδρὸς γνῶναι χαλεπώτερον οὐδέν,
Κύρν', οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος.
Χρυσοῦ κιβδήλοιο καὶ ἀργύρου ἀνσχετὸς ἄτη,
Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥᾴδιον ἀνδρὶ σοφῷ.
Εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λέληθε
Ψεδνὸς ἐών, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει,
Τοῦτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσι,
Καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.
Οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον οὔτε γυναικός,
Πρὶν πειρηθείης ὥσπερ ὑποζυγίου.

Οὐδέ

Aut me ama, puram afferens mentem; aut me aversatus
Odio prosequere, manifeste contentionem suscipiens.
Qui vero una lingua dupliciter habet mentem, hic amicus
Gravis, Cyrne, inimicus melior quam amicus existens.
Si quis laudabit te tanto tempore quanto viderit *te*,
Separatus vero *a te* alio, linguam mittit malam:
Talis profecto sodalis vir amicus *est* non valde bonus,
Qui dixerit lingua optima, cogitat autem alia.
Sed sit talis mihi amicus, qui sodalem
Cognoscens, ingenio etiam gravem existentem ferat
Pro fratre. Tu autem mihi amice hæc in animo
Considera; & aliquando mei memineris in posterum.
Nullus hominum persuadeat improbum virum amare,
Cyrne. Quæ enim erit utilitas, ille vir amicus si sit?
Neq; te ex gravi labore liberaverit & detrimento,
Neq; bonum habens, illius *te* participem facere voluerit.
Improbis vero benefacienti vanissima gratia est:
Perinde *est* ac seminare pontum maris albi.
Neque enim pontum seminans, profundam segetem metas,
Neq; malis benefaciens, beneficium vicissim accipias.
Inexpletam enim habent improbi mentem: siq; unum delique-
Superiorum omnium effusa periit amicitia. (ris,
At probi plurimum fruuntur beneficio accepto,
Memoriamq; habent beneficiorum, & gratiam postea.
Nunquam malum virum amicum fac sodalem,
Sed semper fuge tanquam malum portum.
Multi sane potus & cibi sunt amici:
In seria autem re pauciores *sunt amici*.

Fucato vero viro cognitu difficilius nihil *est*,
Cyrne, neq; cautionis est majoris.
Auri adulterini & argenti tolerabile detrimentum,
Cyrne, & invenire facile *est* viro sapienti:
Si autem amici mens viri in pectoribus latuerit
Tenuis existens, dolosumq; in præcordiis cor habeat:
Hoc Deus fucatissimum fecit hominibus,
Et cognitu omnium hoc difficillimum.
Non enim poteris cognoscere viri mentem neque feminæ,
Priusquam tentaveris ceu jumentum.

Οὐδέ κεν εἰκάσαις, ὥσπερ ποτ' ἐς ὥριον ἐλθών·
Πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.
Fortunæ mediocritas. Μήτ' ἀρετὴν εὔχου, Πολυπαΐδη, ἔξοχος εἶναι,
Μήτ' ἄφενος· μοῦνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη.
Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον
Ἔπλεθ', ὅσοις ὁσίης, Κύρνε, μέμηλε δίκης.
Οὐδείς, Κύρν', ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός·
Ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.
Evento incerti. Οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδὼς
Ἐς τέλος, εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν·
Πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκε,
Καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν·
Οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίγνεται ὅσσ' ἐθέλῃσιν·
Ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
Ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
Θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.
Hospitii jus. Οὐδείς πω ξεῖνον, Πολυπαΐδη, ἐξαπατήσας,
Οὐδ' ἱκέτην, θνητῶν ἀθανάτους ἔλαθε.
Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
Ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή 'στι·
Justitia. Πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἐών.
Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν·
Ἡ δ' ἀρετὴ ὀλίγοις ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.
Injuria. Ὕβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακὸν ὤπασεν ἀνδρί,
Οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.
Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
Ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.
Paupertas nemini objic. Μήποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χαλεφθεὶς,
Μηδ' ἀχρημοσύνην, Κύρνε, κακὴν πρόφερε.
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλῳ·
Ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.
Μήποτε, Κύρν', ἀγοράασθαι ἔπος μέγα· οἶδε γὰρ οὐδεὶς
Ἀνθρώπων ὅ, τι νὺξ χ' ἡμέρα ἀνδρὶ τελεῖ.
Πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσί, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
Οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.
Εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι φαύλῳ
Μοχθίζουσι, τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἕπεται.

Οὐδεὶς

Neque poteris conjectare, tanquam aliquando tempestive pro-
Sæpe enim animum fallunt species. (fectus,
Neque potentia opta, o Polypæda, eximius esse.
Neque facultatibus: duntaxat autem viro adsit fortuna.
Nihil in humanis patre & matre melius
Est, quibus sanctum, Cyrne, curæ est jus.
Nemo, Cyrne, damni & lucri causa ipse *est*:
Sed dii horum datores amborum.
Neque quispiam hominum operatur, in præcordiis sciens
Finem sive bonum sit sive malum:
Sæpe enim putans se facturum malum, bonum fecit;
Et putans se facturum bonum, fecit malum.
Neque cuiquam hominum adveniunt quæ voluerit;
Impediunt enim gravis fines impossibilitatis.
Nos homines autem vana existimamus, scientes nihil;
Dii vero secundum suam omnia perficiunt mentem.
Nemo unquam hospitem, o Polypæda, qui fefellerit,
Atque supplicem, mortalium, immortales latuit.
Malis autem juste paucis cum facultatibus vivere,
Quam dives esse, injuste opes adeptus.
In justitia autem comprehensim omnis virtus inest:
Omnisque vir bonus *est*, Cyrne, justus qui est.
Divitias quidem dæmon etiam improbissimo viro dat:
Sed virtus paucos viros, Cyrne, comitatur.
Injuriam, Cyrne, Deus primum malum dedit viro,
Cujus est locum nullum positurus.
Parit sane satietas injuriam, cum improbum opes seqvuntur
Hominem, & cui non mens sana sit.
Nunquam paupertatem perniciosam viro iratus,
Neque egestatem, Cyrne, malam objice.
Jupiter enim sane libram inclinat alias alii;
Alias quidem ditescere, alias vero nihil habere.
Nunquam, Cyrne, loquere verbum magnum: novit enim nemo
Hominum quid nox & dies viro perficiat.
Multi quidem utuntur malis consiliis, numine autem dextro,
Quibus, quod malum videbatur, cedit in bonum.
Sunt vero *alii* qui & consilio bono & numine sinistro
Res gerunt: finis autem rebus non succedit.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος, οὔτε πενιχρὸς,
Οὔτε κακὸς νόσφιν δαίμονος, οὔτ' ἀγαθός.

Nemo beatus.

Ἀλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι· τὸ δ' ἀτρεκὲς, ὄλβιος οὐδεὶς
Ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.
Ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ,
Ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία.

Orandum.

Θεοῖς εὔχου οἷς ἐστι μέγα κράτος· οὔ τοι ἄτερ θεῶν
Γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγάθ' οὔτε κακά.

Paupertatis incommoda.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
Καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου·
Ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
Ῥίπτειν, καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν,
Οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.
Χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
Δίζεσθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης.
Τεθνάναι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρὶ,
Ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.
Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
Εὐγενέας, καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
Βήσεσθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει

In matrimonio spectantur opes.

Ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἤν οἱ χρήματα πολλὰ διδῷ.
Οὐδεμία κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
Πλουσίου, ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
Χρήματα μὲν τιμῶσι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
Καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλοῦτος ἔμιξε γένος.
Οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαΐδη, ἀστῶν
Μαυροῦσθαι· σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.
Αὐτός τοι ταύτην εἰδὼς κακόπατριν ἐοῦσαν
Εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι πειθόμενος,
Εὔδοξος κακόδοξον· ἐπεὶ κρατερή μιν ἀνάγκη
Ἐντύνει, ἥτ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.
Χρήματα δ' ᾧ Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται,

Divitiæ iustæ, aut iniustæ.

Καὶ καθαρῶς, αἰεὶ καὶ μόνιμον πελέθει.
Εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φιλοκερδέϊ θυμῷ
Κτήσεται, εἴθ' ὅρκῳ πὰρ τὸ δίκαιον ἑλὼν,
Αὐτίκα μέν τι φέρειν κέρδος δοκεῖ, ἐς δὲ τελευτὴν
Αὖθις ἔγεντο κακόν. θεῶν δ' ὑπερέσχε νόος.

Ἀλλ'

Nemo hominum neque dives, neque pauper,
Neque malus sine numine, neq; bonus *est*.
Aliud alii malum est: revera autem beatus nemo *est*
Hominum, quotquot sol intuetur.
Quem autem dii amant, & invidus laudat:
Viri vero studium est nullum.
Deos ora, quibus est magna potestas: nihil sine diis
Est hominibus, neque bona neque mala.
Virum bonum paupertas omnium domat maxime,
Et senectute cana, Cyrne, & febri *magis*:
Quam utique oportet fugere, & in immensum mare
Projicere, & petras, Cyrne, contra altas.
Omnis enim vir paupertate domitus, neque quicquam dicere,
Neque facere potest: lingua vero ei ligata est.
Oportet igitur simul super terram & lata dorsa maris
Quærere gravis, Cyrne, liberationem paupertatis.
Mori, *o* amice Cyrne, pauperi melius est viro,
Quam vivere dura afflictum paupertate.
Arietes quidem & asinos quærimus, Cyrne, & equos
Generosos, & quisque vult ex bonis.
Admittere: ducere autem malam mali *filiam* non renuit
Generosus vir, si ei pecunias multas dederit.
Nulla *femina* mali viri recusat esse uxor
Divitis; sed divitem vult pro bono.
Opes quidem æstimant; & ex malo *natam* bonus duxit,
Et malus ex bona *ortam*: divitiæ miscent genus.
Itaque ne mirare genus, o Polypæda, civium
Labefactari: cum malis enim miscentur bona.
Ipse quidem hanc, cognoscens malo patre ortam esse,
In ædes *suas* ducit, opibus *illius* inductus,
Nobilis ignobilem, quandoquidem fortis ipsum necessitas
Cogit, quæ viri fecit miseram mentem.
Opes vero cui a Jove & cum justitia viro fuerint,
Et integre semper ac stabile permanent:
Si vero injuste præter tempus vir lucri cupido animo
Acquiret, sive jurejurando, præter justum capiens,
Statim quidem ferre lucrum videtur, in fine vero
Rursum est damnum. Deorum enim superior est mens.

Ἀλλὰ τόδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον· οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
Γίγνον) μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης.
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος, ὃς δὲ φίλοισιν
Ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν·
Ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
Πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἕζετο κῆρα φέρων.
Οὐδείς τοι φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·
Exiliū. Τῆς δὲ φυγῆς ἐστιν τοῦτ' ἀνιηρότερον.
Οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν κακόν· ἢν δέ τις αὐτὸν
Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Κύρνε, φίλους κατὰ πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
Ὀργὴν συμμίσγων ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
Πολυτροπία. Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ
Τῇ προσομιλήσει, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.
Νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, ποτὲ δ' ἀλλοῖος χρόα γίγνου.
Κρεῖσσόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.
Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιητῶν,
Κύρνε, μέσην δ' ἔρχευ τὴν ὁδὸν, ὥσπερ ἐγώ.
Δοκησισοφία. Ὅστις τοι δοκέει τὸν πλησίον ἴδμεναι οὐδὲν,
Ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν,
Κεῖνός γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ·
Ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
Ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδείῃσιν ἕπεσθαι,
Τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἅδον.
Divitiarū modus nullus. Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν·
Οἳ γὰρ νῦν ἡμῶν πλεῖστον ἔχουσι βίον,
Διπλάσιον σπεύδουσι. τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
Χρήματά τοι θνητοῖς γίγνεται ἀφροσύνη.
Ἄτη δ' ἐξ αὐτῆς ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε Ζεὺς
Πέμψει τειρομένοις, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ,
Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.
Οὐδὲν ἔτι πρέπει ἡμῖν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισιν,
Λύειν ὡς πόλεως τείχη ἁλωσομένης.
Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
Gloria. Πωτήσῃ, καὶ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
Ῥηϊδίως· θοίνῃς δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
Ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.

Καί

Sed hæc hominum fallunt mentem: non enim ob'ea
Fiunt beati, rei errore.
Sed hic quidem ipse solvit malum debitum, ille vero charis
Noxam postea liberis appendit;
Alium vero non apprehendit vindicta: mors enim impudens
Prius super palpebras sedebat, fatum afferens.
Nemo profecto exuli amicus & fidelis sodalis *est*:
Exilio autem est hoc acerbius.
Vinum sane potare multum, malum *est*: si vero quis ipsum
Potarit prudenter, non malum, sed bonum *est*.
Cyrne, amicos secundum omnes commuta varios mores,
Ingenium attemperans quod quisque habet.
Polypi mentem obtine versipellis, qui ad petram,
Cui adhæserit, talis visu apparet.
Nunc quidem hac sequere, aliquando alius colore fias.
Celeris mutatio quidem sapientia est morum.
Neque nimis indignare, cum perturbantur cives,
Cyrne: media autem perge via, quo modo ego.
Quisquis quidem putat proximum suum scire nihil,
Sed se solum varia consilia habere,
Ille sane amens est, mente privatus bona:
Æque enim omnes varia scimus.
Sed hic quidem non vult turpes quæstus sequi:
Alteri vero doli magis infideles placent.
Divitiarum autem nullus *est* finis certus hominibus:
Qui enim nunc ex nobis plurimas habent facultates,
Ad duplum properant. Quisnam saturaverit omnes?
Opes quidem mortalibus sunt amentia.
Ate autem statim emergit; quam cum Jupiter
Mittet laborantibus, alias alius habet.
Arx & turris qui erat stulto populo,
Cyrne, modicum honorem consequitur bonus vir.
Neque amplius decet nos, nimirum viros salvos,
Diruere tanquam civitatis mœnia expugnandæ.
Tibi quidem ego alas dedi, cum quibus super immensum mare
Volabis, per terram omnem sublatus
Facile: epulis vero & conviviis aderis
In omnibus, multorum versans in oribus.

Καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
Εὐκόσμως ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
Ἄσονται· καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεύθμασι γαίης
Βῇς πολυκωκύτους εἰς Ἀΐδαο δόμους,
Οὐδέποτ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, οὐδέ γε λήσεις,
Ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ' ἀνὰ νήσους,
Ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
Οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
Ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
Πᾶσι γὰρ, οἷσι μέμηλε, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδὴ
Ἔστῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιος.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σοῦ ἐπιτυγχάνω αἰδοῦς,
Ἀλλ' ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατᾷς.
Optima quæ. Κάλλιστον τὸ δικαιότατον, λῷστον δ' ὑγιαίνειν·
Πρῆγμα δὲ τερπνότατον, οὗ τις ἐρᾷ, τὸ τυχεῖν.
Ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη, ἀλλὰ κάκιστον
Ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
Πολλάκι δὴ μέλλησα διαρρήξασα χαλινὸν
Φεύγειν, ὠσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον.
Οὔ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερείνῃ
Ἄλλος ἀνὴρ κατέχει, πολλὸν ἐμοῦ κακίων.
Ψυχρόν μοι παρὰ τῇδε φίλοι πίνουσι τοκῆες·
Ὥθ' ἅμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
Ἔνθα μέσην περὶ παῖδα λαβὼν ἀγκῶν' ἐφίλησα
Δειρήν· ἡ δὲ τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος.
Paupertas. Γνωτή τοι πενίη, καὶ ἀλλοτρίη περ ἐοῦσα·
Οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται, οὔτε δίκας.
Πάντη γὰρ τὸ ἔλασσον ἔχει, πάντη δ' ἐπίμικτος·
Πάντη δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίγνεται, ἔνθα περ ᾖ.
Ἴσως τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις
Γῆράς τ' οὐλόμενον καὶ νεότητ' ἔδοσαν·
Τῶν πάντων δὲ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε
Καὶ πασέων νούσων ἐστὶ πονηρότατον,
Liberorum ingratus animus. Παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο, καὶ ἄρμενα πάντα παράσχοις,
Χρήματα δ' ἐγκαταθῇς, πόλλ' ἀνιηρὰ παθών,
Τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι,
Καὶ στυγέουσ' ὥσπερ πτωχὸν ἐπερχόμενον.

Et tibi cum tibiis canoris juvenes viri
In mundo amabiles honesta & suavia
Canent: & postquam tenebrosas sub latebras terræ
Iveris luctuosas in Ditis domos,
Nunquam ne mortuus quidem amittes gloriam, neque latebis,
Immortale hominibus semper habens nomen,
Cyrne, per Græciam terram versans, & per insulas,
Piscosum transiens mare sterile,
Non equorum tergis insidens: sed te mittent
Splendida Musarum dona violis coronatarum,
Omnibus enim, quibus curæ est etiam posteris carmen,
Eris una, donec terra & sol *erunt*.
Ceterum ego modicam a te consequor reverentiam:
Sed tanquam pusillum puerum verbis me decipis.
Pulcherrimum *est* quod justissimum, optimum vero, valere:
Res vero jucundissima est, quod quis amat, assequi.
Equa ego *sum* pulchra, & certatrix; sed pessimum
Virum fero: & mihi hoc molestissimum.
Sæpe profecto cogitavi effringens frænum
Fugere, excutiens malum aurigam.
Non mihi bibitur vinum, postquam ad puellam teneram
Alius vir habitat, multo me pejor.
Frigidam mihi apud eam chari bibunt parentes:
Quare simul aquatur, & me gemens fert.
Ibi mediam puellam amplexus brachio, osculatus sum
Collum: illa vero tenerum loquebatur ex ore.
Nota *est* sane paupertas, & aliena existens:
Neque enim in forum venit, neque judicia.
Ubique enim deterius habet, ubique & permista:
Ubique vero æque inimica est, ubicunque fuerit.
Æqualiter sane alia quidem dii mortalibus hominibus
Senectutemq; gravem & juventutem dederunt:
Omnium vero pessimum inter homines, morteq;
Et omnibus morbis est deterius,
Liberos postquam educaveris, & necessaria omnia præbueris,
Pecuniamque reposueris, multa molesta perpessus,
Patrem odio prosequuntur, imprecanturq; *illi* interire,
Et execrantur veluti mendicum supervenientem.

Improbus. Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
Μηδεμίαν κατόπιν ἁζόμενον νέμεσιν.
Δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλλ' ἀνελέσθαι
Πὰρ ποδὸς, ἡγεῖσθαί θ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.
Nemini fidend. Ἀστῶν μηδενὶ πιστὸς ἐὼν πόδα τόνδε πρόβαινε,
Μήθ' ὅρκῳ πίσυνος, μήτε συνημοσύνῃ·
Μηδ' εἰ Ζῆν' ἐθέλει παρέχειν βασιλῆα μέγιστον
Ἔγγυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.
Ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἁνδάνει οὐδὲν,
Ὡς δὲ τὸ σῶσαι· οἱ πολλοὶ ἀνολβότεροι.
Νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ γίγνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
Ἀνδρῶν, γίγνονται δ' ἐκτραπέλοισι νόμοις·
Impudentia. Αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν, ἀναιδείη δὲ καὶ ὕβρις
Νικήσασα δίκην γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.
Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται· ἀλλά μιν ἔμπης
Καὶ κρατερόν περ ἐόνθ' αἱρεῖ ἀμηχανίη.
Garrulitas. Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾶν, χαλεπώτατον ἄχθος·
Φθεγγόμενος δ' ἀδαὴς, οἷσι παρῇ, πέλεται·
Ἐχθαίρουσι δὲ πάντες· ἀναγκαίη δ' ἐπιμιξις
Ἀνδρὸς τοιούτου συμποσίῳ τελέθει.
Οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,
Οὐδ' ᾧ ἐκ γαστρὸς, Κύρνε, μιᾶς γεγόνῃ.
Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι, καὶ ἀρπαλέος καὶ ἀπηνὴς
Λάτρισι καὶ δμωσὶν, γείτοσί τ' ἀγχιθύροις.
Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν·
Τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἔς τ' ἂν ἐς ὀρθὰ βάλῃς.
Οἱ κακοὶ, οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
Pravitas ex convers. Ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην.
Ἔργα τε δείλ' ἔμαθον, καὶ ἔπη δύσφημα, καὶ ὕβριν,
Ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.
Ἐν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι·
Πάντα δέ μιν λήθειν ὡς ἀπιόντα δόκει.
Facilitas. Εἰσδὲ φέρειν τὰ γελοῖα· θύρηφι δὲ καρτερὸς εἴης,
Γιγνώσκων ὀργὴν ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
Ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι· ἐν δὲ δικαίοις
Πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος.
Malorũ & bon. sors. Πολλοί τοι πλουτοῦσι κακοὶ, ἀγαθοὶ δὲ πένονται·
Ἀλλ' ἡμεῖς τούτοις οὐ διαμειψόμεθα

Τῆς

Verisimile est malum virum male jura administrare,
Nullam in posterum reverentem deorum iram.
Improbo enim homini difficilia licet multa suscipere
E vestigio, cogitareque quod recta omnia facit.
Civium nulli fidelis existens pedem hunc progredere,
Neque jurijurando credulus, neque pacto:
Neque si Jovem vult præbere regem maximum
Sponsorem immortalium, pignora ponere volens.
Nam in civitate ita maledica placet nihil,
Quam *se* servare: vulgus infelicius.
Nunc vero proborum mala, sunt bona improbis
Virorum, suntque perversis lex.
Pudor enim periit, impudentia autem & injuria
Superans justitiam, terram totam occupat.
Neque leo semper carnes comedit; quinimo ipsum,
Et fortem etiam existentem, capit perplexitas.
Garrulo homini tacere gravissimum onus *est*;
Loquens autem imperitus, quibuscum est, oneri est;
Oderuntque *eum* omnes: necessarius vero congressus
Viri talis convivio est.
Neque vult amicus esse, postquam malum viro evenerit,
Neque si ex utero, Cyrne, uno natus fuerit.
Asper & dulcis esto, morosus & immitis
Famulis ac servis, vicinisque propinquis.
Non oportet concutere bonam vitam, sed quietam continere,
Malam autem movere, donec in rectum constitueris.
Mali, non prorsus mali ex utero nati sunt;
Sed cum viris malis jungentes amicitiam.
Factaque improba didici, & verba maledica, & contumeliam,
Sperans illos omnia dicere vera.
Inter sodales vir prudens esto;
Omnia autem te latere, tanquam absentem, puta.
Scito ferre ridicula: foris vero fortis sis,
Cognoscens mores quos quisque habet.
Inter insanos maxime insanio; sed inter justos
Omnium hominum sum justissimus.
Multi quidem divites sunt mali, boni autem sunt pauperes:
Sed nos cum illis non commutabimus

Virtu-

Τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί·
　Χρήματα δ᾽ ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
Κύρν᾽, ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί,
　Τολμᾷ δ᾽ ἔν τ᾽ ἀγαθοῖς κείμενος ἔν τε κακοῖς.
Εἰ δὲ θεὸς κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσει,
　Ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν.
Amici ferendi. Μήποτ᾽ ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει φίλον ἄνδρ᾽ ἀπολέσσῃς,
　Πειθόμενος χαλεπῇ, Κύρνε, διαβολίῃ.
Εἴ τις ἁμαρτωλῇσι φίλων ἐπὶ παντὶ χολῷτο,
　Οὔποτ᾽ ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι
Εἶεν. ἁμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἕπονται
　Θνητοῖς, Κύρνε· θεοὶ δ᾽ οὐκ ἐθέλουσι φέρειν.
Καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων,
　Κύρνε, σὺν εὐθείῃ θεῶν δίκῃ ἀθανάτων.
Ἥσυχος, ὥσπερ ἐγώ, μέσσην ὁδὸν ἔρχεο ποσσί,
　Μηδ᾽ ἑτέροισι διδούς, Κύρνε, τὰ τῶν ἑτέρων.
Μήποτε φεύγοντ᾽ ἄνδρα ἐπ᾽ ἐλπίδι, Κύρνε, φιλήσῃς·
　Οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βὰς γίγνεται αὐτὸς ἔτι.
Medio-critas. Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· πάντων μέσ᾽ ἄριστα· καὶ οὕτως,
　Κύρν᾽, ἕξεις ἀρετήν, ἥντε λαβεῖν χαλεπόν.
Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἵ με φιλεῦσι,
　Τῶν τ᾽ ἐχθρῶν μεῖζον, Κύρνε, δυνησόμενον·
Χ᾽ οὕτως ἂν δοκέοιμι μετ᾽ ἀνθρώπων θεὸς εἶναι,
Vindi-cta. 　Ἤν μ᾽ ἀποτισάμενον μοῖρα κίχῃ θανάτου.
Ἀλλὰ Ζεῦ τέλεσόν μοι Ὀλύμπιε καίριον εὐχήν·
　Δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
Τεθναίην δ᾽ εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνῶν
　Εὑροίμην, δοίης τ᾽ ἀντ᾽ ἀνιῶν ἀνίας.
Αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί· τίσις δ᾽ οὐ φαίνεται ἡμῖν
　Ἀνδρῶν, οἳ τἀμὰ χρήματ᾽ ἔχουσι βίῃ
Συλήσαντες· ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
　Χειμάρρῳ ποταμῷ πάντ᾽ ἀποσεισάμενος.
Τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν· ἐπί τ᾽ ἐσθλὸς ὄροιτο
　Δαίμων, ὃς κατ᾽ ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε.
Ὦ δειλὴ πενίη, τί μένεις προλιποῦσα παρ᾽ ἄλλον
Pauper-tas. 　Ἄνδρ᾽ ἰέναι; τί δὲ δή μ᾽ οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
Ἀλλ᾽ ἴθι, καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μηδὲ μεθ᾽ ἡμῶν
　Αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.

Τέλμα,

Virtutem divitiis: quoniam illud quidem stabile *est* semper;
 Opes vero hominum alias alius habet.
Cyrne, bonus quidem vir animum habet firmum semper,
 Fortisq; *est* inque bonis positus, inque malis.
Si vero Deus malo viro facultates & divitias dabit,
 Insipiens malitiam non potest continere.
Nunquam ob parvam causam amicum virum perdideris,
 Credens gravi, Cyrne, calumniæ.
Si quis peccatis amicorum in omni *re* irascatur,
 Nunquam inter se concordes neque amici
Poterunt esse. Peccata enim homines insequuntur
 Mortales, Cyrne: dii vero non volunt ferre.
Et lentus consilio usus cepit celerem hominem insequens,
 Cyrne, cum recta deorum justitia immortalium.
Quietus, sicut ego, mediam viam ingredere pedibus,
 Neque aliis tribuens, Cyrne, ea quæ sunt aliorum.
Nunquam exulem virum ob spem, Cyrne, osculeris;
 Neque enim domum regressus est idem amplius.
Nequid nimis propera. omnium media optima: & sic,
 Cyrne, habebis virtutem, quam quidem accipere difficile *est*.
Jupiter mihi amicorum det remunerationem, qui me amant;
 Et *me* quam inimicos magis, Cyrne, potentem fore:
Et sic possim videri inter homines Deus esse,
 Si, postquam remuneravero, me sors apprehendat mortis.
Sed Jupiter perfice mihi cælestis opportunum votum:
 Da vero mihi pro malis & aliquo affici bono.
Moriar autem si nullam malarum sedationem sollicitudinum
 Invenero, dederisq; pro calamitatibus calamitates.
Fatum enim sic est: ultio vero non apparet nobis
 Virorum, qui meas facultates tenent vi
Deprædati: ego autem canis transivi alveum,
 Torrente fluvio omnibus spoliatus.
Horum liceat nigrum sanguinem bibere; ac bonus adjuvet
 Genius, qui ex mea sententia perficiat hæc.
O improba paupertas! cur manes, & omittis ad alium
 Virum ire? curque me non volentem amas?
Quin abi, & domum aliam accede, neque cum nobis
 Semper miseræ hujus vitæ sis particeps.

Orti-

Patientia. Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες,
Εὖτέ σε καὶ τούτων μοῖρ᾽ ἐπέβαλλεν ἔχειν.
Ὡς δὲ καὶ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακὸν, ὡς δὲ καὶ αὖτις
Ἐκδῦναι πειρῶ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.
Μηδὲ λίην ἐπίφαινε κακὸν δέ τι, Κύρν᾽, ἐπιφαίνειν.
Παύρους κηδεμόνας σῆς κακότητος ἔχεις.
Ἀνδρός τοι κραδίη μινύθει μέγα πῆμα παθόντος,
Κύρν᾽· ἀποτινυμένου δ᾽ αὔξεται ἐξοπίσω.
Εὖ κώτιλλε τὸν ἐχθρόν· ὅταν δ᾽ ὑποχείριος ἔλθῃ,
Τῖσαί νιν, πρόφασιν μηδεμίαν θέμενος.
Ἴσχε νόον, γλώσσης δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέσθω.
Δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.
Οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ἀστῶν, ὅντιν᾽ ἔχουσιν·
Nemo omnibus placet. Οὔτε γὰρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω, οὔτε κακῶς.
Μωμεῦνται δέ με πολλοὶ, ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί·
Μιμεῖσθαι δ᾽ οὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται.
Μή μ᾽ ἀέκοντα βίῃ κεντῶν ὑφ᾽ ἅμαξαν ἔλαυνε,
Εἰς φιλότητα λίην, Κύρνε, προσελκόμενος.
Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε· σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
Providentia divina. Τιμὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μεγάλην δύναμιν·
Ἀνθρώπων δ᾽ εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ᾽ ὕπατον, βασιλεῦ.
Πῶς δή σεο, Κρονίδη, τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
Ἐν ταυτῇ μοίρῃ τόν τε δίκαιον ἔχειν,
Ἤν τ᾽ ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν
Ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων;
Οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
Οὐδ᾽ ὁδὸς ἥντιν᾽ ἰὼν ἀθανάτοισιν ἅδοι.
Ἔμπης δ᾽ ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα· τοὶ δ᾽ ἀπὸ δειλῶν
Paupertas. Ἔργων ἴσχονται θυμὸν, ὅμως πενίης
Μητέρ᾽ ἀμηχανίην ἔλαβον, τὰ δίκαια φιλεῦντες,
Ἥτ᾽ ἀνδρῶν παράγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,
Βλάπτουσ᾽ ἐν στήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ᾽ ἀνάγκης.
Τολμᾷ δ᾽ οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
Χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
Ψεύδεά τ᾽, ἐξαπάτας τ᾽, οὐλομένας τ᾽ ἔριδας,
Ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δέ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
Ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.

Ἐν

Forti sis animo, Cyrne, in malis, postquam & in bonis gaude-
Quando te & hæc fatum jubebat habere. (bas:
Sicut autem ex bonis accepisti malum; sic vero & rursus
Emergere tenta, deos precans.
Neque nimis ostenta: malum vero est, Cyrne, ostentare.
Paucos sollicitos tui mali habes.
Viri cor minuitur magnam injuriam passi,
Cyrne; ulciscentis vero augetur postea.
Bene demulce inimicum: cum vero sub potestatem venerit tu-
Ulcisceere ipsum, excusationem nullam admittens. (am,
Refrena mentem: linguam vero svavitas semper sequatur.
Improborum sane est cor acrius.
Non possum noscere animum civium, quem habent:
Neque enim benefaciens placeo, neque male;
Vituperant autem me multi, simul mali atq; etiam boni:
Imitari vero nemo insipientium potest.
Ne me invitum vi pungens sub plaustrum adige,
In amicitiam nimis, Cyrne, attrahens.
O Jupiter chare, miror te: tu enim omnibus imperas,
Honorem ipse habens & magnam potentiam;
Hominum vero bene nosti mentem, & animum cujusque:
Tua vero potentia omnium est summa, o Rex.
Quomodo autem tua, o fili Saturni, audet mens viros injustos
In eadem sorte ac justum habere,
Sive probitate delectetur mens, sive scelere
Hominum injustis operibus obsequentium?
Nec quicquam discretum ex numine est mortalibus,
Neque via quam ingressus *quis* immortalibus placeat.
Attamen divitias habent innocuas: qui vero malis
Factis cohibent animum, paupertatis tamen
Matrem inopiam acceperunt, justa amantes,
Quæ virorum impellit animum in errorem,
Lædens in pectoribus mentes forti præ necessitate.
Audet vero *vir* non volens turpia multa ferre,
Paupertati cedens; quæ sane mala multa docet,
Mendaciaque, dolosque, perniciosasq; lites,
Virum etiam invitum: malum autem ei nihil videtur:
Hæc enim & molestam parit anxietatem.

Ἐν πενίῃ δ᾽ ὅ,τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅ,τε πολλὸν ἀμείνων,
Φαίνεται, εὖτ᾽ ἂν δὴ χρησμοσύνη κατέχῃ.
Τοῦ μὲν γάρ τ᾽ ἄδικα φρονέει νόος, οὔτε περ αἰεὶ
Ἰθεῖα γνώμη στήθεσιν ἐμπεφύῃ.
Τοῦ δ᾽ αὖ οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος, οὔτ᾽ ἀγαθοῖσι.
Τὸν δ᾽ ἀγαθὸν τολμᾶν χρὴ τά τε, καὶ τὰ φέρειν.
Αἰδεῖσθαι δὲ φίλους, φεύγειν τ᾽ ὀλεσήνορας ὅρκους·
Ἐντρέπε δ᾽ ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος.

Mediocritas.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
Ἔργμασιν ἀνθρώπων. πολλάκι δ᾽ εἰς ἀρετὴν
Σπεύδει ἀνὴρ κέρδος διζήμενος, ὅντινα δαίμων
Πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει·
Καί οἱ ἔθηκε δοκεῖν, ἃ μὲν ᾖ κακὰ, ταῦτ᾽ ἀγαθ᾽ εἶναι,
Εὐμαρέως· ἃ δ᾽ ἂν ᾖ χρήσιμα, ταῦτα κακά.
Φίλτατος ὢν ἥμαρτες· ἐγὼ δέ τοι αἴτιος οὐδὲν,
Ἀλλ᾽ αὐτῆς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτυχες.

Verecundia.

Οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
Αἰδοῦς, ἥτ᾽ ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν᾽, ἕπεται.
Μηδενὸς ἀνθρώπων κακίας δέχει εἶναι ἑταῖρος,
Ὧι γνώμη θ᾽ ἕπεται, Κύρνε, καὶ ᾧ δύναμις.
Πίνων δ᾽ οὐχ οὕτως θωρήξομαι, οὐδέ με οἶνος
Ἐξάγει, ὥστ᾽ εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.

Amicus fidus.

Οὐδὲν ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν
Πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος.
Ἐς βάσανον δ᾽ ἐλθὼν παρατρίβομαι, ὥστε μολίβδῳ
Χρυσὸς, ὑπερτερίης δ᾽ ἄμμιν ἔνεστι νόος.
Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται· ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης
Σιγῶ, γιγνώσκων ἡμετέρην δύναμιν.

Garrulitas.

Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
Ἁρμόδιαι, καί σφιν πόλλ᾽ ἀμέλητα μέλει.
Πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον, ἄμεινον·
Ἐσθλὸν δ᾽ ἐξελθὸν, λώϊον ἢ τὸ κακόν.

Non nasci opt.

Πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
Μηδ᾽ ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου·
Φύντα δ᾽ ὅπως ὤκιστα πύλας ἀΐδαο περῆσαι,
Καὶ κεῖσθαι πολλὴν γῆν ἐπαμησάμενον.

Bona mens.

Φῦσαι καὶ θρέψαι ῥᾷον βροτὸν, ἢ φρένας ἐσθλὰς
Ἐνθέμεν. οὐδείς πω τοῦτό γ᾽ ἐπιφράσατο,

In paupertate autem & malus vir, & *qui* multo melior *est*,
Apparet; donec paupertas *utrumq;* occupat.
Illius enim injusta cogitat mens, neque semper
Recta sententia pectoribus ejus inest:
Hujus autem neque mala sequitur mens, neque bona.
Sed virum bonum audere oportet hæc & illa ferre.
Reverere amicos, fugeq; perniciosum viris jusjurandum:
Verere autem immortalium iram devitans.
Nil nimis festina: tempus autem in omnibus optimum
Factis hominum. Sæpe vero ad virtutem
Festinat vir lucrum quærens; quem fortuna
Propensa in magnum delictum protrudit;
Et eum fecit putare, quæ quidem sint mala, ea bona esse,
Facile, quæ vero sint utilia, ea mala *esse*.
Amicissimus cum esses, peccasti: ego tamen tibi causa non *fui*,
Sed tu ipse mentem non bonam nactus eras.
Nullum thesaurum liberis repones meliorem
Pudore; qui bonos viros, Cyrne, sequitur.
Nullius hominum vitii videaris esse socius,
Quem consiliumque sequitur, Cyrne, & quem potentia.
Bibens vero non sic inebrior, neque me vinum
Exagitabit, ut dicam grave verbum de te.
Neminem similem mihi possum quærens invenire,
Fidelem sodalem, cui nullus est dolus.
Ad probationem vero profectus atteror, tanquam plumbo
Aurum: præstantior vero nobis inest mens.
Multa me & intelligentem prætereunt: sed necessitate
Taceo, cognoscens nostram potentiam.
Multis hominibus linguæ ostia non adjacent
Congrua; & ipsis multa non curanda curæ sunt.
Crebro enim malum reconditum intus, melius *est*:
Bonum vero foras egressum, melius *est* quam malum.
Omnium quidem non nasci hominibus optimum *est*,
Neque intueri radios celeris solis:
Natum vero quam citissime portas Plutonis transire,
Et jacere multa terra obrutum.
Procreare & educare facilius hominem quam mentem bonam
Inserere: nemo adhuc hoc perpendit,

Οἵτις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἄφρονα, καὶ κακὸν ἐσθλόν.
Εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτο ἔδωκε θεός,
Ἰᾶσθαι κακότητα καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
Πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.
Εἰ δ' ἦν ποιητόν τε καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα,
Οὔποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακὸς,
Πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν· ἀλλὰ διδάσκων
Οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.
Νήπιος, ὃς τὸν ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῇσι,
Τὸν δ' αὐτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται.
Patientia. Οὐδεὶς τοι πάντ' ἐστὶ πανόλβιος· ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
Τολμᾷ ἔχειν τὸ κακὸν, κ' οὐκ ἐπίδηλος ὅμως·
Δειλὸς δ' οὔτε κακοῖσιν ἐπίσταται οὔτ' ἀγαθοῖσι
Θυμὸν ἔχων μίμνειν· ἀθανάτων δὲ δόσεις
Παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ'· ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
Χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.
Innocentia. Εἴ μ' ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ' ἄκρης
Αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης.
Εὑρήσεις δέ με πᾶσιν ἐπ' ἔργμασιν, ὥσπερ ἄπεφθον
Χρυσὸν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν, τριβόμενον βασάνῳ,
Τοῦ χροιῆς καθύπερθε μέλας οὐχ ἅπτεται ἰὸς,
Οὐδ' εὐρὼς, αἰεὶ δ' ἄνθος ἔχει καθαρόν.
Prudentia. Ἄνθρωπ', εἰ γνώμης ἔλαχες μέρος, ὥσπερ ἀνοίης,
Καὶ σώφρων οὕτως, ὥσπερ ἄφρων, ἐγένου·
Πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφαίνεο τῶνδε πολιτῶν,
Οὕτως ὥσπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιος εἶ.
Conjugium inæq. Οὔτοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι·
Οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται, ὡς ἄκατος,
Οὐδ' ἄγκυραι ἔχουσιν, ἀπορρήξασα δὲ δεσμὰ
Πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.
Imposſ. nō tent. Μήποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ μενοίνα
Χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίνεται οὐδεμία.
Εὐμαρέως τοι χρῆμα θεοὶ δόσαν, οὔτε τι δειλὸν
Οὔτ' ἀγαθόν· χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔχει.
Virtuti ſtudendum. Ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου, καί σοι τὰ δίκαια φίλ' ἔστω·
Μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅτ' αἰσχρὸν ἔοι.
Μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
Μηδὲ θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἰέναι·

Μηδ'

Quisquis sapientem fecit insipientem, & malum bonum.
Si vero Æsculapiadis hoc dedisset Deus,
Sanare malitiam & perversas mentes virorum,
Multas mercedes & magnas tulissent.
Si vero procreari posset & inseri in homine mens,
Nunquam ex bono patre esset malus *filius*,
Parens sermonibus prudentibus: verum docens
Nunquam facies eum qui malus *est* virum bonum.
Stultus *est*, qui meam quidem habet mentem in custodiis,
Suam vero ipsius propriam nihil curat.
Nemo sane *in* omnibus est beatus: sed *vir* bonus quidem
Sustinet habere malum, & non manifestus *est* tamen:
Improbus vero neque *in* malis novit neque *in* bonis
Animum habens manere. Immortalium autem dona
Varia mortalibus adveniunt: sed sustinere
Oportet dona deorum, qualiacunq; dant, habere.
Si me vis lavare, capite impolluta a summo
Semper alba aqua fluet nostro:
Inveniesq; me omnibus in rebus tanquam excoctum
Aurum, rubrum aspectu, quando teritur indice,
Cujus colorem desuper nigra non tangit rubigo,
Neque caries; semper vero florem habet purum.
O homo, si prudentiæ sortitus esses partem, ut amentiæ;
Et prudens sic, ut demens, fuisses:
Multis admirandus & æmulandus videreris civium,
Sicut nunc nihili dignus es.
Nequaquam congrua res est mulier juvenis viro seni:
Non enim gubernaculo paret, quemadmodum acatium;
Neque ancoram habent; abrumpens vero vincula
Sæpe de nocte alium habet portum.
Nunquam non faciendis mentem adhibe; neque intendas animum
Rebus, quarum effectio est nulla.
Facile sane rem dii dederunt, neque quicquam malam
Neque bonam: difficili autem facto gloria *nos* habet.
Circa virtutem conteritor; & tibi justa amica sunto:
Neque te vincat lucrum, cum turpe est.
Neminem horum invitum manere coge apud nos,
Neque foras jube non volentem ire:

Μηδ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη, ὅντινα ἡμῶν
Θωρηχθέντ' οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλοι·
Μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν.
Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.
Τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω·
Οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἁβρὰ παθεῖν.
Αὐτὰρ ἐγὼ (μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου)
Ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών·
Δείξω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι·
Οὔτε τι γὰρ νήφω, οὔτε λίην μεθύω.
Ebrietatis incomm. Ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκ ἔτι κεῖνος
Τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς, οὐδὲ νόου·
Μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφουσ' εἴδεται αἰσχρά·
Αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ·
Τοπρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιος. ἀλλὰ σὺ ταῦτα
Γιγνώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην·
Ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο· μή σε βιάσθω
Γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον·
Ἢ παρεὼν μὴ πῖνε. σὺ δ' αὖ ἔχε τοῦτο μάταιον
Τῆς κοτύλης αἰεὶ τοὔνεκά τοι μεθύεις,
Ἡ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτήσιος, ἡ δὲ πρόκειται·
Τὴν δὲ θεοῖς σπένδεις, τὴν δ' ἐπὶ χειρὸς ἔχεις.
Ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας· ἀνίκητος δέ τι οὗτος,
Ὃς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.
Colloquia conviv. Ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες,
Ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι,
Εἰς τὸ μέσον φωνεῦντες ὁμῶς ἑνὶ καὶ σὺν ἅπασι·
Χ' οὕτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.
Ebrietas. Ἄφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος, οἶνος ὅταν δὴ
Πίνεθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.
Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
Γιγνώσκουσ'· ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,
Καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρατο πίνων
Ὥστε καταισχῦναι καὶ πρὶν ἐόντα σοφόν·
Οἰνοβαρῶ κεφαλὴν, Ὀνομάκριτε, καί με βιᾶται
Οἶνος· ἀτὰρ γνώμης οὐκ ἔτ' ἐγὼ ταμίης
Ἡμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. ἀλλ' ἄγ' ἀναστὰς
Πειρήσω μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχῃ,

Καὶ

Neque dormientem excita, o Simonide, quemcunque nostrum
  Thoracatum vino mollis somnus corripuerit:
Neque vigilantem jube invitum dormire.
  Omnis enim coacta res, molesta est.
Bibere vero volenti, adstando *quis* misceat:
  Non omnes noctes contingit suavia pati.
At ego (modum enim habeo svavis vini)
  Somni sedatoris malorum memor ero domum profectus.
Ostendam autem quod vinum jucundissimum est viro potatu:
  Neque enim sobrius sum, neque valde ebrius.
Quisquis autem præterierit potus modum, non amplius ille
  Suæ ipsius linguæ compos est, neque mentis,
Loquitur autem infinita, quæ sobriis videntur turpia:
  Veretur vero faciens nihil, quando ebrius fuerit:
Ante qui erat sapiens, tunc stultus. Sed tu hæc
  Cognoscens, ne bibe vinum supra modum:
Sed aut, priusquam potus sis, surge; ne te urgeat
  Venter, ceu malum servum quotidianum:
Aut præsens ne bibe. Tu vero habe hoc vanum
  Calicis hoc semper, propter quod sane potus es.
Hic enim fertur amicitiæ gratia; ille vero proponitur:
  Alium diis libas, alium in manu habes.
Negare non nosti: invictus sane is *est*;
  Qui multos bibens nil ineptum dicet.
Vos vero bene loquimini ad craterem manentes,
  Invicem jurgia longe prohibentes,
In medium loquentes simul cum uno & cum omnibus:
  Et sic convivium fit non injucundum.
Insipientis viri simul & sapientis, vinum quando sane
  Potatur supra modum, levem facit mentem.
In igne quidem aurum & argentum periti viri
  Cognoscunt; viri vero vinum indicat mentem,
Et quantumlibet sapientis, quod supra modũ bibens extollitur,
  Ita ut deturpet etiam eum qui prius erat sapiens.
Vino gravor caput, o Onomacrite, & mihi vim infert
  Vinum: & mentis non amplius ego sum condus
Nostræ: at domus circumcurrit: sed sane surgens
  Tentabo num forte & pedes vinum habeat,

Καὶ νόον ἐν στήθεσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
Ἔρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.
Οἶνος πινόμενος πουλὺς, κακός· ἢν δέ τις αὐτὸν
Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Ἦλθες δὴ, Κλεάριστε, βαθὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,
Ἐνθάδ' ἐπ' οὐδὲν ἔχοντ', ὦ τάλαν, οὐδὲν ἔχων.
Νηός τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς,
Hospitalitas. Κλεάριστ', οἷ' ἔχομεν, χ' οἷα διδοῦσι θεοί·
Τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστα παρέξομεν. ἢν δέ τις ἔλθῃ,
Ζεῦ, φίλος ὢν, κατάκεισ', ὡς φιλότητος ἔχεις·
Οὔτε τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, οὔτε τι μεῖζον
Σῆς ἕνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
Ἢν δέ τις εἰρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν·
Ὡς εὖ μὲν, χαλεπῶς· ὡς χαλεπῶς δὲ, μάλ' εὖ·
Ὥσθ' ἕνα μὲν ξεῖνον πατρώϊον οὐκ ἀπολείπειν,
Ξείνια δὲ πλεόνεσσ' οὐ δυνατὸς παρέχειν.
Divitiæ quibus conven. Οὔ σε μάτην, ὦ Πλοῦτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα·
Ἦ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.
Καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
Ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.
Οἴμοι ἐγὼν ἥβης καὶ γήραος οὐλομένοιο·
Τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπανισταμένης.
Fides. Οὔτινα πω προὔδωκα φίλον καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
Οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.
Αἰεί μοι φίλον ἦτορ ἀγάλλεται, ὁππότ' ἀκούσω
Αὐλῶν φθεγγομένων ἱμερόεσσαν ὄπα.
Χαίρω δ' εὖ πίνων, καὶ ὑπ' αὐλητῆρος ἀκούων·
Χαίρω δ' εὔφθογγον χερσὶ λύρην ὀχέων.
Servile ingen. Οὔποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν,
Ἀλλ' αἰεὶ σκολιὴ, καὐχένα λοξὸν ἔχει.
Οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὐδ' ὑάκινθος·
Οὐδέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλεύθερον.
Οὗτος ἀνὴρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὑτῷ,
Εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.
Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν, Πολυπαΐδη, ὕβρις,
Ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ.
Æquũ judic. Χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσσαι,
Κύρνε, δίκην, ἶσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,

Μαντε-

Et mentem in pectoribus. Timeo autem ne quid stultum
Faciam ebrius,& magnum dedecus habeam.
Vinum potatum copiose,malum *est*: si vero quis ipsum
Bibat sapienter,non *est* malum,sed bonum.
Venisti sane,o Clearifte,profundum pontum permensus,
Huc ad nihil habentem,o miser, nihil habens,
Navis sane lateribus transtra supponemus nos,
O Clearifte,qualia habemus,& qualia tribuunt dii:
Eorum autem quæ sunt optima dabimus. Si vero quis venerit,
Jupiter,amicꝰ qui sit,*dicam ei*,Recumbe,ut amicitiam habes:
Neque quid eorum quæ suppetunt seponam; neq; quid majus
Tui causa hospitii aliunde afferemus.
Si vero quis percontetur *de* mea vita,sic illi dicito:
Ad bene quidem,difficulter; ad difficulter vero,valde bene;
Sic ut unum quidem hospitem patrium non destituam,
Xenia vero pluribus non possim præbere.
Non te frustra,o Plute,mortales colunt maxime;
Revera enim facile mala fers.
Etenim divitias quidem habere bonos par est:
Paupertas vero malo congrua viro ferre.
Heu mihi ob pubertatem & senectutem exitialem;
Hanc quidem imminentem, illam vero discedentem!
Neque quenquam prodidi amicum & fidelem socium,
Neque in meo animo servile quicquam inest.
Semper mihi charum cor exultat,quando audiero
Tibias sonantes desiderabilem sonum.
Lætor vero bibens,& *bene* canentem tibicinem audiens:
Lætor vero & benesonam manibus lyram moderans.
Nunquam servile caput rectum natum est,
Sed semper obliquum; & cervicem obliquam habet.
Neque enim ex scilla rosæ nascuntur,neque hyacinthus;
Neque unquam ex ancilla filius ingenuus.
Nullus vir,amice Cyrne, compedes fabricat sibi;
Si non meam mentem decipiunt dii.
Timeo ne hanc civitatem,o Polypæda,injuria,
Quæ Centauros crudivoros, perdat.
Oportet me ad amussim & rectam rationem hanc judicare,
Cyrne,causam,æquumq; utrisq; dare,

Μάντεσιν, οἰωνοῖς τε, καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
Ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.
Μηδένα πω κακότητι βιάζεο· τῷ δὲ δικαίῳ
Τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.
Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
Κύρν', ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς.
Ἀλλ' ἵπποις ἔμβαλλε τανυπτερύγεσσι χαλινούς·
Δηΐων γάρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω.
Οὐ πολλὸν τὸ μεσηγὺ διαπρήξουσι κέλευθον,
Εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Patientia.
Χρὴ τολμᾶν χαλεποῖσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα,
Πρός τε θεῶν αἰτεῖν ἔκλυσιν ἀθανάτων.
Φράζεο· κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς·
Ἄλλοτε πόλλ' ἕξεις, ἄλλοτε παυρότερα·
Ὥστε σε μήτε λίην ἀφνειὸν κτεάτεσσι γενέσθαι,
Μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρησμοσύνην ἐλάσαι.
Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἐπιδοῦναι
Χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοισιν ἔχειν.

Conviv. monit.
Κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι δὲ παρ' ἐσθλὸν
Ἄνδρα χρεὼν σοφίην πᾶσαν ἐπιστάμενον,
Τοῦ συνιεῖν, ὁπότ' ἄν τι λέγῃ σοφόν, ὄφρα διδαχθῇς,
Καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίῃς.

Juventus.
Ἥβῃ τερπόμενος παίζω· δηρὸν γὰρ ἔνερθεν
Γῆς ὀλέσας ψυχὴν κείσομαι ὥστε λίθος
Ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο·
Ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν ὄψομαι οὐδὲν ἔτι.

Opinio.
Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα, πεῖρα δ' ἄριστον·
Πολλοὶ ἀπείρητοι δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
Εὖ ἔρδω, εὖ πεῦθε· τί κ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλεις;
Τῆς εὐεργεσίης ῥηιδίη ἀγγελίη.

Inimicus.
Οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν· ἐπεὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι,
Ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.
Ῥήϊον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν ἢ 'κ κακοῦ ἐσθλόν.
Μή με δίδασκ'· οὔτοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν.

Adulterium.
Ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα· καλυψαμένη δὲ πάρειμι,
Μικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.
Ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον, ἄνδρα τε μάργον,
Ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀρῶν.

Ἀλλὰ

Vatibus,avibusq; , & ardentibus sacrificiis;
Ut non erroris turpe probrum habeam.
Neminem unquam malo urge; sed justo
Beneficentia nihil *est* melius.
Nuntius mutus bellum multilacrymum excitat,
Cyrne,ex procul conspicua apparens specula.
Quin equis injice velocibus fræna;
Hostilibus enim ipsos viris occursuros video.
Non multo spatio pertransibunt semitam,
Nisi meam mentem fallunt dii.
Oportet tolerare gravibus in doloribus constitutum virum,
Atque a diis petere liberationem immortalibus.
Considera; periculum sane in novaculæ stat acie;
Alias multa habebis,alias pauciora,
Ita ut neque valde abundans possessionibus fias,
Neque in multam egestatem evadas.
Sit mihi alia quidem me habere, plerasq; vero largiri
Opes hostium amicis habendas:
Vocari vero ad convivium, sedere autem juxta bonum
Virum oportet,sapientiam omnem scientem,
Causa intelligendi,quando aliquid dixerit sapiens: ut docearis,
Et hoc ad domum lucrum habens abeas.
Pubertate me oblectans ludo: diu enim sub
Terra,amissa anima,jacebo sicut lapis
Mutus,linquam autem amabilem lucem solis:
Quamvis vero bonus fuerim,videbo nihil amplius.
Opinio quidem hominibus malũ magnũ *est*; experientia autem
Multi inexpertam opinionem habent bonorum. (optimum:
Bene habeo,bene habe. Quid nuntium alium mittis?
Beneficii facile *est* nuncium.
Amici me produnt; quoniam inimicum fugio,
Tanquam gubernator Chœradas marinas.
Facile *magis* ex bono facere malum,quam ex malo bonum;
Ne me doce, non id ætatis sum ut discam.
Odi malum virum: obnupta vero adsum,
Parvæ avis levem habens mentem.
Odi vero mulierem circumcursantem,virumq; procacem,
Quicunque alienum vult arvum arare.

Ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχαν' ἔνεστι γενέσθαι
Ἔργα· τὰ δ' ἐξοπίσω τῇ φυλακῇ μελέτω.
Eventus incerti. Πᾶσίν τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν
Ποῖ σχήσειν μέλλει, πρήγματος ἀρχομένου.
Ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
Εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
Τῷ δὲ καλῶς ποιεῦντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι,
Συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
Moderatio in utraq; fort. Τολμᾶν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
Ῥηϊδίως δὲ φέρειν ἀμφοτέρων τὸ λάχος.
Μήτε κακοῖσι νοσῶν λυποῦ φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσι
Τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.
Amicus infidus. Ἄνθρωπ', ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὦμεν ἑταῖροι·
Πλὴν τούτου, παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.
Δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν· ἀτάρ τ' ἄλλοισιν ὁμίλει
Ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.
Οὔ μ' ἔλαθες φοιτῶν κατ' ἀμαξιτὸν ἣν ἄρα καὶ πρὶν
Ἠλάστρεις, κλέπτων ἡμετέρην φιλίην.
Ἔῤῥε θεοῖσίν τ' ἐχθρὲ καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,
Ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλον εἶχες ὄφιν.
Τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα, καὶ ὕβρις,
Avaritia. Οἷα τανῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.
Πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη
Ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.
Mendax. Ἀρχῇ ἐπὶ ψεύδους μικρὴ χάρις, ἐς δὲ τελευτὴν
Αἰσχρὸν δὴ κέρδος, καὶ κακὸν ἀμφότερον
Γίγνεται· οὐδέ τι καλὸν ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτῇ
Ἀνδρί, κἂν ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος.
Obtrectatio. Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλησίον, οὐδὲ κεν αὐτὸν
Αἰνῆσαι· δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
Σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ κακὰ λεσχάζοντες·
Garrulitas. Οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.
Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
Τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.
Οὐ μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται·
Πολλὸν γὰρ θνητῶν κρέσσονες ἀθάνατοι.
Πόλλ' ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ·
Ἀκρὴν γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν.

Πᾶς

Sed, quæ quidem præterierint, impossibilia sunt factu
Opera: quæ autem post erunt, cautioni sint curæ.
Omnibus sane periculum in rebus: neque quis novit
Quo appulsurus sit, re incipiente.
Sed hic quidem celebrari tentans, non providens,
In magnum incommodum & grave cecidit:
Sed bene facienti Deus omnia circumponit,
Successum bonum, liberationem stultitiæ.
Tolerare oportet quæ dant dii hominibus mortalibus,
Facileque ferre utramque sortem.
Neque malis ægrotans ange mentem, neque bonis
Oblecteris repente, antequam finem extremum videris.
O homo, inter nos de procul simus amici:
Præter hoc, omnis rei est satietas.
Diu sane & amici simus: ceterum etiam aliis conversare
Viris, qui tuam magis norunt mentem.
Non me fefellisti itans per viam quam & prius
Agebas, furans nostram amicitiam.
Pereas diisque inimice, & hominibus infidelis,
Frigidum qui in sinu varium habebas anguem.
Talia vero & Magnetas perdiderunt facinora, & injuria,
Qualia nunc sacram hanc civitatem occupant.
Multo sane plures, quam fames, satietas perdidit jam
Viros quotquot portione *sua* plus habere volebant.
In initio mendacii modica gratia; at in fine
Turpe sane lucrum, & malum utrumque
Est: neque quicquam pulchrum *est* ei, quem mendacium comi-
Viro, etsi exierit primum ex ore. (tetur,
Non difficile *est* vituperare propinquum, neque ipsum
Laudare: improbis viris hæc curæ sunt.
Tacere autem non volunt mali mala garrientes;
Sed boni omnium modum sciunt habere.
Neminem prorsus bonum & moderatum virum
Eorum qui nunc sunt hominum sol adspicit.
Non admodum hominibus ex animi sententia omnia fiunt:
Multo enim mortalibus præstantiores *sunt* immortales.
Multum in anxietatibus versor, mœrens corde:
Summam enim paupertatem non prætercurrimus.

Quili-

Divites honorati.

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν·
  Πᾶσιν δ' ἀνθρώποις αὐτὸς ἔνεστι νόος.
Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασι,
  Παντοῖοι δ' ἀρεταί, καὶ βιότου παλάμαι.

Consuetudo dissimilium.

Ἀργαλέον, φρονέοντα παρ' ἄφροσι πόλλ' ἀγορεύειν,
  Καὶ σιγᾶν αἰεί· τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.
Αἰσχρόν τοι, μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφοσιν εἶναι·
  Αἰσχρὸν δ', εἰ νήφων πὰρ μεθύουσι μένῃ.

Iuventus.

Ἥβη καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός,
  Πολλῶν δ' ἐξαίρει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην.
Ὧι τινι μὴ θυμοῦ κρέσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις,
  Κύρνε, τε καὶ μεγάλαις κεῖται ἐν ἀμπλακίαις.

Consultandũ.

Βουλεύου δὶς καὶ τρίς, ὅ τοί κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθῃ·
  Ἀτηρὸς γάρ τοι λάβρος ἀνὴρ τελέθει.
Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς·
  Οἳ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.

Spes & timor.

Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖοι·
  Οὗτοι γὰρ χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.
Πολλάκι πὰρ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὖ ῥεῖν
  Ἔργ' ἀνδρῶν, βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος.
Οὔτοι κῆδ' ὁ εἷς οὔτ' εὔνουν, οὔτε τὸν ἐχθρόν,
  Εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοι.

Amici fortunæ com.

Πολλοὶ πὰρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι·
  Ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους,
  Κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμοῦ ἀμηχανίῃ.

Impudentia.

Ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν·
  Αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπιστρέφεται.

Paupertas.

Ἆ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖσιν ἐπικειμένη ὤμοις
  Σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον;
Αἰσχρὰ δέ μ' οὐκ ἐθέλοντα βίῃ, καὶ πολλὰ διδάσκεις,
  Ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ καλ' ἐπιστάμενον;
Εὐδαίμων εἴην, καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι,
  Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.
Σὺν σοί, Κύρνε, παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες·
  Ἀλλά τοι ἀλλότριον κῆδος, ἐφημέριον.

Patientia.

Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μηδ' ἀγαθοῖσι
  Χαῖρ', ἐπεὶ ἔστ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.

Οὐδ'

Quilibet divitem virum colit,contemnit autem pauperem:
 Omnibus vero hominibus ea inest mens,
Omnigenæ nequitiæ inter homines sunt;
 Omnigenæque virtutes,& vitæ artes.
Difficile *est*,sapientem apud insipientes multa loqui,
 Et tacere semper: hoc enim non *est* possibile.
Turpe sane est,ebrium apud viros sobrios esse:
 Turpe vero,si sobrius apud ebrios maneat.
Pubertas & juventus allevat mentem viri;
 Multorum vero effert animum in errorem.
Cui non animi libidine fortior *est* mens,semper in noxis,
 Cyrne,& magnis versatur in erroribus:
Consulta bis & ter,quodcunque tibi in mentem venerit:
 Nocuus enim profecto præceps vir est.
Viros bonos sequitur consilium, & pudor;
 Qui nunc inter multos revera *sunt* pauci.
Spes & periculum inter homines sunt similia:
 Hæc enim gravia sunt numina ambo.
Sæpe præter opinionem & spem contingit invenire
 Res virorum: consiliis vero non respondit finis:
Non sane molestia afficit ullus neque amicum, neq; inimicum,
 Nisi seriam rem consequatur.
Multi juxta craterem amici fiunt sodales:
 In seria autem re pauciores.
Paucos curatores fideles invenias licet sodales,
 Positus in magna animi anxietate.
Jam nunc pudor quidem inter homines periit:
 At impudentia terram obit.
Heu improba paupertas! cur meis insidens humeris
 Corpus deturpas,& mentem nostram?
Turpia autem me non volentem vi & multa doces,
 Bona ab hominibus & honesta edoctum.
Beatus sim, & diis charus immortalibus,
 Cyrne; virtutem vero aliam nullam amo.
Tecum,Cyrne, affecto male mœremus omnes:
 Sed sane alienus dolor diem unum durat tantum.
Nihil nimis difficilibus contristeris mentem,neque bonis
 Gaude; quoniam est viri omnia ferre boni.

Neque

Evento a Deo.

Οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦτο, Μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται·
Θεοὶ καὶ γὰρ νεμεσῶσ', οἷσιν ἔπεστι τέλος.
Καὶ πρῆξαι μέν τοι τι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο,
Καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ· καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
Αἶψα μάλ' ἐπλούτησε· καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται,
Ἐξαπίνης πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μιᾷ.
Καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
Ἕσπετο· καὶ τιμὴν καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.

Paupertas contempta.

Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, οἷά περ ἤδειν,
Οὐκ ἂν ἀνιῴμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών·
Νῦν δέ με γιγνώσκοντα παρέρχεται· εἰμὶ δ' ἄφωνος
Χρησμοσύνῃ, πολλῶν γνοὺς περ ἄμεινον ἔτι.

Mala politia.

Οὕνεκα νῦν φερόμεσθα καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες
Μηλίου ἐκ πόντου, νύκτα διὰ δνοφερήν·
Ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
Ἀμφοτέρων τοίχων, ἦ μάλα τις χαλεπῶς
Σῴζεται. οἱ δ' εὕδουσι· κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
Ἐσθλόν γ', ὃς φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως·
Χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλε·
Δασμὸς δ' οὐκ ἔτ' ἴσως γίγνεται εἰς τὸ μέσον.
Φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθε·
Δειμαίνω μήπως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ.
Ταῦτά μοι ἠνίχθω κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·
Γιγνώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακόν, ἂν σοφὸς ᾖ.

Imperiti divites.

Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀΐδριες· οἱ δὲ τὰ καλὰ
Ζητοῦσιν χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.
Ἕρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται·
Εἴργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.

Deo nõ adversandũ.

Οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
Οὐδὲ δίκην εἰπεῖν· οὐδενὶ τοῦτο θέμις.
Οὐ χρὴ ποιμαίνειν ὅ, τι μὴ ποιμαντέον εἴη·
Οὐδ' ἕρδειν ὅ, τι μὴ λῷον ᾖ τελέσαι.
Χαίρων εὖ τελέσειας ὁδὸν μεγάλου διὰ πόντου,
Καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.

Modus servandus.

Πολλούς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας·
Γνῶναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.
Οὐ δύναμαί σοι, θυμέ, παρασχεῖν ἄρμενα πάντα.
Τέτλαθι· τῶν δὲ καλῶν οὔτι σὺ μοῦνος ἐρᾷς.

Neque jurare oportet tale quid, Nunquam res hæc erit:
Dii enim succensent, quibus adest finis.
Et facere tamen aliquid *oportet*: & ex malo bonum factum est,
Et malum ex bono: & pauper vir
Statim valde dives evasit; & qui valde multa acquisivit,
Derepente omnia utique perdidit nocte una.
Et sapiens peccavit,& insipientem sæpe gloria
Secuta est: & honorem,etiam qui malus erat, invenit.
Siquidem opes haberem,o Simonide, quales novi,
Non possem mœrere bonis congrediens:
Nunc autem me cognoscentem prætereunt; sum vero mutus
Paupertate,multis licet melius adhuc sciens.
Quare nunc ferimur, velis albis expassis,
Melio ex ponto,noctem per tenebrosam:
Exhaurire autem sentinam non volunt; superat autem mare
Utrumque navis parietem: unde valde quis difficulter
Servatur. Illi vero dormiunt: gubernatorem quidem fecerunt
Bonum licet,qui custodiam habebat perite; (quiescere
Opes autem rapiunt vi; decor vero periit;
Divisio autem non amplius æqualiter fit in medium;
Bajuli vero imperant; mali autem super bonos:
Timeo ne quo modo navem fluctus absorbeat.
Hæc mihi ænigmatice dicta sint occulta probis:
Cognoscere autem potest quis etiam malum, si sapiens sit.
Multi divitias habent imperiti: alii autem honesta
Quærunt gravi oppressi paupertate.
Facere autem utrisq; impotentia inest:
Prohibent enim hos quidem opes, illos vero mens.
Non licet mortalibus adversus immortales pugnare,
Neque dicam dicere: nemini hoc fas *est*.
Non oportet pascere quod non pascendum sit,
Neque facere quod non melius sit perficere.
Gaudens bene perficias viam magnum per pontum,
Et te Neptunus gaudium amicis reducat.
Multos sane satietas viros perdidit insipientes:
Nosse enim difficile *est* modum,quando bona adsunt.
Non possum tibi,o anime,præbere necessaria omnia:
Tolera; nam pulchra non utique tu solus amas.

Bene

Amici fortunæ com.

Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ, πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
Ἐγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον.
Πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
Πλουτεῖν· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος,

Divitiæ solæ honoratæ.

Οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
Πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδου Σισύφου
(Ὅστε καὶ ἐξ Ἀίδεω πολυιδρείῃσιν ἀνῆλθε,
Πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις,
Ἥτε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόημα.
Ἄλλος δ' οὔπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
Ὅντινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
Ἔλθῃ δ' ἐς σκιερὸν χῶρον ἀποφθιμένων·
Κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵτε θανόντων
Ψυχὰς εἴργουσιν, καίπερ ἀναινομένας.
Ἀλλ' ἄρα κἀκεῖθεν Σίσυφος πάλιν ἤλυθεν ἥρως
Ἐς φάος ἠελίου σφῇσι πολυφροσύναις.)
Οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
Γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου,
Ὠκύτερος δ' εἴησθα πόδας ταχεῶν Ἁρπυιῶν,
Καὶ παίδων Βορέου, τῶν ἄφαρ εἰσὶ πόδες.
Ἀλλά γε χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
Ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.
Ἶσόν τι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστι,
Καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία,
Ἵπποι θ', ἡμίονοί τε· καὶ ᾧ τὰ δέοντα πάρεστι,
Γαστρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν
Παιδός τ' ἠδὲ γυναικός· ὅταν δέ κε τῶνδ' ἀφίκηται
Ὥρη, σὺν δ' ἥβη γίγνεται ἁρμόδιος,
Ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι· τὰ γὰρ περιώσια πάντα
Χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς Ἀΐδην·

Mors inevitabilis.

Οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
Νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.
Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς

Mali sæpe inulti.

Ὕβριν ἁδεῖν, καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον,
Θυμῷ σχέτλια ἔργα, μετὰ φρεσὶ δ' ὅστις ἀπηνὴς
Ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,
Αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακά, μηδέ τ' ὀπίσσω
Πατρὸς ἀτασθαλίη παισὶ γένοιτο κακόν.

Παῖδες

Bene quidem habente me, multi *sunt* amici: si vero quid grave
Inciderit, pauci fidelem habent mentem.
Vulgo autem hominum virtus unica est hæc,
Ditescere: sed aliarum rerum nullus sane usus;
Neque si justitiam quidem habeas Rhadamanthi ipsius,
Pluraque scias quam Æolides Sisyphus;
(Qui etiam ex inferno multiscientia sua rediit,
Persvasa Proserpina blandis verbis,
Quæ hominibus præbet oblivionem, lædens mentem;
Alius vero nondum quis hoc consideravit,
Quemcunque sane mortis nigra nebula obtexerit,
Veneritque in horridum locum mortuorum,
Nigrasque portas transierit, quæ mortuorum
Animas cohibent, etsi recusantes:
Verum tamen & illinc Sisyphus rursus rediit heros,
Ad lucem solis, sua multiplici peritia.)
Neque si falsa quidem facias veris similia,
Linguam habens bonam Nestoris divini,
Celeriorque fueris pedes velocibus Harpyis,
Et filiis Boreæ, quorum celeriter eunt pedes.
At certe oportet omnes sententiam hanc reponere,
Quod divitiæ plurimum omnibus habent potestatem.
Æqualiter porro divites sunt, *is* cui multum argentum est,
Et aurum, & terræ farriferæ campi,
Equique, mulique; & cui ea quibus opus est adsunt,
Ad ventre & lateribus & pedibus voluptatem percipiendam
Ex puero & muliere: quando vero illorum venerit
Tempus, & simul pubertas fuerit congrua;
Hæc *sunt* divitiæ hominibus: nam superfluas omnes
Opes habens nemo venit in infernum;
Neque pretia dans mortem fugerit, neque graves
Morbos, neque malam senectutem instantem.
O Jupiter pater, utinam sit diis libitum, scelestis quidem
Contumeliam placere, & ipsis hoc sit gratum,
Animo improba facinora, in mente autem quisquis immanis
Fecerit, deos nihil curans;
Ipsum postea rursus luere mala, neque postea
Patris improbitas liberis sit malum:

Παῖδες δ' οἵτ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες
Ποιῶσι, Κρονίδη, σὸν χόλον ἀζόμενοι,
Ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μετ' ἀστοῖσιν φιλέοντες,
Μή τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων.
Ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
Ἐκφεύγει, τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.
Καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστι δίκαιον,
Ἔργων ὅστις ἀνὴρ ἐκτὸς ἐὼν ἀδίκων,
Μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων, μήθ' ὅρκον ἀλιτρὸν,
Ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν, μὴ τὰ δίκαια παθεῖν;
Τίς δὴ καὶ βροτὸς ἄλλος, ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
Ἄζοιτ' ἀθανάτους, καὶ ἴνα θυμὸν ἔχων;
Ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος, καὶ ἀτάσθαλος, οὔτε τι ἀνδρὸς
Οὔτε τευ ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος,
Ὑβρίζει πλούτῳ κεκορημένος· οἱ δὲ δίκαιοι
Τρύχονται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ;

Divitiæ justæ.

Ταῦτα μαθὼν, φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
Σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκτὸς ἀτασθαλίης,
Αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος· ἐς δὲ τελευτὴν
Αἰνήσεις, μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

Civitatis felicitas à Deo.

Ζεὺς μὲν τῆσδε πόληος ὑπειρέχοι αἰθέρι ναίων
Αἰεὶ δεξιτερὴν χεῖρ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ,
Ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ὀρθώσαι γλῶσσαν καὶ νόον ἡμέτερον·
Φόρμιγξ δ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος ἠδὲ καὶ αὐλός·
Ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι,
Πίνωμεν χαρίεντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες,
Μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον.
Ὧδ' εἶναι, καὶ ἄμεινον, εὔφρονα θυμὸν ἔχοντας,
Νόσφι μεριμνάων εὐφροσύνως διάγειν
Τερπομένους, τῆλε δὲ κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
Γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλος.

Studiosus literarum.

Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
Εἰδείη, σοφίης μὴ φθονερὸν τελέθειν·
Ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν.
Τί σφιν χρήσηται, μοῦνος ἐπιστάμενος;

Pax à Deo.

Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·

Αὐτὸς

Sed filii, qui *cum sint* injusti patris, justa cognoscentes
 Faciunt, o Saturnie, tuam iram reverentes,
Denuo justa inter cives amantes,
 Ne quam transgressionem luant parentum!
Hæc sint beatis diis grata! Nunc vero qui patrat *scelus*,
 Effugit; pœnam autem alius postea fert.
Et hoc, o immortalium rex, quomodo est justum,
 Facinora qui vir extra est injusta,
Nullam iniquitatem habens, neque jusjurandum impium,
 Sed justus existens, non justa patiatur?
Quis itaque & homo alius, respiciens ad eum, postea
 Veneretur deos, & quem animum habens?
Quando vir injustus, & sceleratus, neque quicquam viri
 Neque deorum iram timens,
Contumeliam facit divitiis saturatus; justi vero
 Affliguntur, gravi pressi paupertate?
Hæc discens, chare sodalis, juste opes acquire,
 Temperatum animum habens sine peccato,
Semper horum versuum memor: ad postremum vero
 Probabis, verbo frugi obtemperans.
Jupiter quidem super hanc civitatem teneat *in* æthere habitans
 Semper dextram manum in incolumitatem,
Aliiq; immortales beati dii: sed Apollo
 Concinnet linguam & mentem nostram;
Cithara item sonet sacrum melos, atque etiam tibia:
 Nos vero libationibus deos placantes,
Bibamus, jucunda inter nos loquentes,
 Nil Medorum metuentes bellum.
Sic esse *detur*, & melius, lætum animum habentes,
 Sine curis hilariter vivere
Oblectatos; longe vero malas sortes arcere,
 Senectutemque exitialem, & mortis finem.
Oportet Musarum famulum & nuntium, siquid eximium
 Noverit sapientiæ, non invidum esse;
Sed alia quidem inquirere, alia vero ostendere, alia vero facere.
 Quorsum eis uteretur, solus sciens?
Phœbe rex, ipse quidem turri munisti arcem,
 Alcathoo Pelopis filio gratificans:

Αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
Τῆσδε πόληος, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
Ἦρος ἐπερχομένου κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας,
Τερπόμενοι κιθάρῃ, καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,
Παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε, σὸν περὶ βωμόν.
Ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐσορῶν
Καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σύ, Φοῖβε,
Ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.

Patriæ dulcedo.

Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελήν ποτε γαῖαν,
Ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ·
Καί μ' ἐφίλουν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον·
Ἀλλ' οὔτις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων·
Οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.

Sapientia.

Μήποτέ μοι μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
Ἀντ' ἀρετῆς σοφίης· ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων
Τερποίμην φόρμιγγι, καὶ ὀρχηθμῷ, καὶ ἀοιδῇ,
Καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.

Bona conſcientia.

Μήτε τινὰ ξεῖνον δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
Μήτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν
Τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
Ἄλλός τις σὲ κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.
Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ·
Τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.
Ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς·
Ἀλλ' ὡς λώϊον, ὃ μὴ πλεόνεσσι μέλει.

Nemo omnibꝰ placet.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται, οὔτε πέφυκεν,
Ὅστις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς ἀΐδου·
Οὐδὲ γὰρ, ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.
Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
Εὐθύτερον χρή μιν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,
Ὧι τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱέρεια
Ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ ἀδύτου·
Οὔτε τι γὰρ προσθεὶς οὐδέν κέ τι φάρμακον εὕροις,
Οὔτ' ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις.

Amicus infidus.

Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὐκ ἤκιον,
Τῶν δ' ἄλλων πάντων, Κύρν', ἀνιηρότερον.

Οἱ

Ipse item exercitum injuriosum Medorum arcere,
Hac civitate, ut tibi populi in lætitia
Vere ineunte claras mittant hecatombas,
Delectati cithara, & hilari convivio,
Pæanumq; choris, vociferationibusque, tuum circum altare,
Profecto enim ego timeo, stultitiam intuens
Et seditionem Græcorum populi corruptricem. Sed tu, Phœbe,
Propitius nostram hanc custodi civitatem.
Veni quidem enim ego & in Siculam aliquando terram;
Venique in Eubœæ vitiferum solum;
Spartamque Eurotæ arundiniferi claram urbem;
Et me excipiebant alacriter omnes advenientem:
Sed nulla mihi oblectatio in præcordia venit illarum;
Adeo nihil sane erat charius aliud patria.
Nunquam mihi cura recentior alia occurrat
Præ amabili sapientia: sed hanc semper habens
Oblecter cithara, & saltatione, & carmine;
Et cum bonis bonam habeam mentem.
Neque quenquam externum offendens factis improbis,
Neque quenquam civium, sed justus existens
Tuam ipsius mentem oblecta: morosorum vero civium
Alius tibi male, alius melius dicet.
Bonos alius valde vituperat, alius laudat:
Malorum vero mentio fit nulla.
Hominum autem inculpatus super terram est nullus:
Sed ei melius *est*, cujus non pluribus cura est.
Nullus hominum neque erit, neque ortus est,
Qui omnibus placens descendet in *domum* Plutonis.
Neque enim, qui mortalibus & immortalibus imperat,
Jupiter Saturnius, hominibus omnibus placere potest.
Torno & amussi & gnomone virum oracula consulentem
Rectius oportet, Cyrne, observare:
Cui nempe in Pythone deus respondens sacerdoti
Vaticinium significaverit pingui ex adyto:
Nec quicquam enim addens, ullum remedium inveneris;
Neque auferens, a diis delictum profugeris.
Rem passus sum morte indigna nihil inferiorem,
Sed aliarum omnium *rerum*, Cyrne, molestissimam.

Οἵ με φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθεὶς
Εἰδήσω καὶ τῶν ὅντιν' ἔχουσι νόον.
Ἀργυ-ράγχη. Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων
Ἴσχει κωτίλλειν, καίπερ ἐπιστάμενον,
Fatum. Κύρν' ἔμπης δ' ὅ,τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι·
Ὅ,τι δὲ μοῖρα παθεῖν, οὔτι δέδοικα παθεῖν.
Ἐς πολὺ ἄρρηκτον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα,
Κύρνε, σὺν ἀμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.
Parentes. Οἱ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,
Τούτων τοι χώρη, Κύρν', ὀλίγη τελέθει.
Tyrannus. Μήτε τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεσιν εἴκων,
Μήτε κτεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος.
Luxus. Πῶς ἡμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδειν
Θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,
Ἥτε τρέφει καρποῖσιν, ἐν εἰλαπίναις φορέοντας
Ξανθῆσίν τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.
Ἀλλ' ἄγε δή, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπόπαυε δὲ κῶμον,
Πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον.
Ἀπιστία. Πίστει χρήματ' ὄλεσσα, ἀπιστίῃ δ' ἐσάωσα·
Γνώμη δ' ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.
Malorū causa homines. Πάντα τάδ' ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθορᾷ· οὐδέ τις ἡμῖν
Αἴτιος ἀθανάτων, Κύρνε, θεῶν μακάρων·
Ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλά, καὶ ὕβρις,
Πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν ἐς κακότητ' ἔβαλον.
Potus mediocritas. Διασαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι,
Δίψα τε λυσιμελὴς, καὶ μέθυσις χαλεπή.
Τούτων δ' αὖ τὸ μέσον στρωφήσομαι· οὐδέ με πείσεις,
Οὔτε τι μὴ πίνειν, οὔτε λίην μεθύειν.
Οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται· ἓν δ' ἀχάριστος,
Εὖτ' ἂν θωρήξας μ' ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ.
Ἀλλ' ὁπόταν καθύπερθεν ἐὼν ὑπένερθε γένηται,
Τουτάκις οἴκαδ' ἴμεν παυσάμενοι πόσιος.
Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν, εὐμαρές ἐστιν·
Εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.
Plebs quom. tractanda. Λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι· τύπτε δὲ κέντρῳ
Ὀξέϊ, καὶ ζεύγλην δύσλοφον ἀμφιτίθει.
Οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
Ἀνθρώπων ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.

Ζεὺς

Amici me prodiderunt: ego vero inimicos accedens
Videbo & eorum, quamnam habeant, mentem.
Bos(*nummi g.*)mihi super lingua forti pede calcitrando insiliens
Prohibet garrire, etiam scientem,
Cyrne: tamen, quod fatum *est* pati, non licet effugere:
Quod vero fatum *est* pati, non timeo pati.
In valde durum malum venimus: ubi maxime,
Cyrne, ambos fatum corripiat mortis.
Qui vero senescentes contemnunt parentes,
Horum quidem locus, Cyrne, modicus est.
Neque quenquam adjuva tyrannum, sub spe lucro *id* fore;
Neque occide, deorum fœdera iniens.
Quomodo nobis sustinuit ad tibicinem canere
Animus? terræ autem moderator apparet ex foro,
Quæ nutrit frugibus, in conviviis gestantes
Flavisque comis purpureas coronas.
Sed agedum, o Scytha, tonde comam, seda comessationem:
Luge vero suaveolentem locum pereuntem.
Fide opes perdidi, diffidentia autem servavi:
Consilium vero difficile est amborum.
Omnia illa in corvis & in corruptione *sunt*: neque quis nobis
Auctor immortalium, Cyrne, deorum beatorum;
Sed virorum vis, & lucra multa, & injuria,
Multis ex bonis in calamitatem protruserunt.
Duæ sane *sunt* potus labes miseris mortalibus;
Sitis membra resolvens, & inebriatio difficilis.
Horum vero per medium versabor; neque mihi persvadebis,
Neque quicquam non potare, neque nimis inebriari.
Vinum mihi in reliquis quidem placet: in uno autem displicet,
Quando *scilicet* armans me virum contra inimicum agit.
Sed quando supra existens infra fit,
Tunc domum ito, intermisso potu.
Bene quidem constitutum virum male constituere, facile *est*:
Bene vero constituere male constitutum, difficile *est*.
Calcibus insulta populo fatuo; percuteque stimulo
Acuto, & jugum grave circumpone:
Non enim unquam invenies populum domini amantem adeo
Hominum quotquot sol adspicit.

Amicus infidus. Ζεὺς ἄνδρ' ἐξολέσειεν Ὀλύμπιος, ὃς τὸν ἑταῖρον
Μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλει.
Ἤδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊα δὴ νῦν,
Τοὔνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστὶ χάρις.
Magistratus malus. Πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα,
Ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς, παρὰ γῆν ἔδραμε.
Τῶν δὲ φίλων εἰ μέν τις ὁρᾷ τί με δεινὸν ἔχοντα,
Αὐχέν' ἀποστρέψας, οὐδ' ἐσορᾶν ἐθέλει·
Amici comites fort. Ἢν δέ τί μοί ποθεν ἐσθλὸν, (ἃ πολλάκι γίγνεται) ἀνδρὶ)
Πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω.
Οἵ με φίλοι προδιδοῦσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι,
Ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη,
Ἑσπερίη τ' ἔξειμι, καὶ ὀρθρίη αὖτις ἔσειμι,
Ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.
Hom. nauci divites. Πολλοῖς ἀχρήστοισι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
Ἐσθλὸν, ὃς οὐδ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐὼν,
Οὔτε φίλοις. ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται·
Αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σαοῖ.
Amantem redama. Ἔν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε
Χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα παλαιγενέων,
Εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλεῦσι,
Τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.
Vini usus & abusus. Οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ σε πάμπαν
Οὔτε ποτ' ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.
Ἐσθλὸς καὶ κακός ἐσσί. τίς ἄν σέ γε μωμήσαιτο;
Τίς δ' ἂν ἐπαινήσῃ, μέτρον ἔχων σοφίης;
Πῖν' οἶνον, τὸν ἐμῆς κορυφῆς ἄπο Τηϋγέτοιο
Ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευσ' ὁ γέρων
Οὔρεος ἐν βήσσῃσι θεοῖσι φίλος Θεότιμος,
Ἐκ Πλατανιστοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
Τοῦ πίνων, ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσεις μελεδῶνας,
Θωρηχθεὶς δ', ἔσεαι πολλὸν ἐλαφρότερος.
Pax optanda. Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων
Κωμάζοιμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.
Μηδὲ λίην κήρυκος ἂν οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος·
Οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.
Ἀλλ' αἰσχρὸν, παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
Ἵππων μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.

Οἴμοι

Jupiter virum perdat cælestis,qui ſodalem
Mollia garriens fallere vult.
Cognoveram quidem & prius, ſed multo melius nunc ſane,
Quod improbis nulla eſt gratia.
Sæpe civitas hæc per rectorum nequitiam,
Velut navis inclinata,ſecus terram cucurrit.
Amicorum vero ſi quidem quis videt me aliquid adverſi ha-
Cervicem avertens,neque videre vult: (bentem,
Si vero quippiam mihi alicunde boni (qualia ſæpe contingunt
Multas ſalutationes & amicitias habeo. (viro)
Amici me produnt,& non volunt quicquam dare,
Viris apparentibus; ſed ego ultronea
Serotinaque egredior,& matutina rurſus ingredior,
Cum gallorum vox *auditur* expergiſcentium.
Multis inutilibus Deus dat viris divitias
Bonas: qui neque ſibi melior quicquam exiſtens,
Neque amicis. Virtutis autem magna gloria nunquam peribit:
Bellator enim vir terram & urbem ſervaverit.
In me deinde cadat magnum cælum latum ſuperne
Æreum,hominum metus antiquorum,
Si non ego illis quidem auxiliabor, qui me ament;
Sed inimicis moleſtia & magnum nocumentum ero.
Vinum,partim quidem te laudo,partim vero te culpo: nec ta-
Neq; unquam odiſſe,neq; amare poſſum. (men te omnino
Bonum & malum es: quis te quidem vituperaverit?
Quis vero laudaverit,mediocrem habens ſapientiam?
Bibe vinum,quod mei verticis Taygeti
Vites tulerunt, quas plantavit ſenex
Montis in vallibus,diis charus Theotimus,
Ex plantaneto frigidam aquam inducens.
Ex quo bibens quidem, graves diſſipabis curas;
Potus vero,eris multo alacrior.
Pax & divitiæ habeant civitatem, ut cum aliis
Comesſer: malum enim non amo bellum.
Neque nimis præconi aurem præbe longe late vociferanti:
Non enim paterna pro terra pugnamus.
Sed turpe *eſt*,præſentem & velocibus inſidentem
Eqvis non bellum lacrymoſum intueri.

Οἴμοι ἀναλκίης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε,
Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον·
Magistratus malus. Οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν·
Ὡς Κυψελλιζῶν Ζεὺς ὀλέσειε γένος.
Consilium. Γνώμης δ' οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει ἐν γε ἑαυτῷ,
Οὐδ' ἀγνωμοσύνης, Κύρν', ἀνιηρότερον.
Κύρνε, μὴ ἀνδράσι πάντα καταθνητοῖς χαλεπαίνειν,
Τροποφορεῖν. Γιγνώσκων ὡς νοῦν, οἷον ἕκαστος, ἔχεις
Αὐτὸς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἔργματα τοῦ τε δικαίου
Τοῦ τ' ἀδίκου μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἔπι.
Ἔστι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινον γ' ἔργον ἑκάστου·
Οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.
Divitiarum usus & abusus. Ὅστις ἀνάλωσιν τηρεῖ, κατὰ χρήματα θηρῶν,
Κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.
Εἰ μὲν γὰρ καθιδεῖν βιότου τέλος ἦν, ὁπόσον τις
Ἤμελλ' ἐκτελέσας εἰς Ἀΐδαο περᾶν,
Εἰκὸς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἔμιμνε,
Φείδεσθαι μᾶλλον τοῦτον, ἵν' εἶχε βίου.
Νῦν δ' οὐκ ἔστιν· ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρε,
Καὶ δάκνομαι ψυχήν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω.
Ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα· δύ' εἰσὶ δὲ πρόσθεν ὁδοί μοι.
Φροντίζω τούτων ἥντιν' ἴω προτέρην·
Ἢ μηδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι,
Ἢ ζώω τερπνῶς, ἔργα τελῶν ὀλίγα.
Εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ', ὃς ἐφείδετο, κοὔποτε γαστρὶ
Σῖτον ἐλευθέριον πλούσιος ὢν ἐδίδου·
Ἀλλά, πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Χρήματα δ' ἀνθρώπων οὑπιτυχὼν ἔλαβεν,
Ὥστ' ἐς ἄκαιρα πονεῖν, καὶ μὴ δόμεν, ᾧ κ' ἐθέλοι τις.
Εἶδον δ' ἄλλον, ὃς ᾗ γαστρὶ χαριζόμενος
Χρήματα μὲν διέτριψεν· ἔφη δ', Ὑπάγω φρένα τέρψας·
Πτωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν' ἴδῃ.
Sumptꝰ fac. pro facult. Οὕτω, Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἁπάντων
Τὴν δαπάνην θέσθαι, καὶ μελέτην ἐχέμεν.
Οὔτε γὰρ ἂν πρόσθεν καμὼν ἄλλῳ καμάτου μεταδοίης,
Οὔτ' ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις·
Οὐδ', εἰ γῆρας ἵκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραίη·
Ἐν δὲ τοιῷδε γένει χρήματ' ἄριστον ἔχειν.

Εἰ

Heu mihi *ob* ignaviam! Cerinthus enim periit;
  Lelantique bonum tondetur vinetum:
Boni exulant, civitatem vero mali administrant:
  Ut Cypsellizon Jupiter perdat genus.
Consilio vero nil melius vir habet in seipso;
  Neque inconsiderantia, Cyrne, *quicquam* pejus.
Cyrne, ne viris per omnia mortalibus succense,
  Expendens quod mentem, qualem quisque, habes
Ipse in pectoribus, & facta: & justo
  Et injusto magnum damnum mortalibus inest.
Est aliud quidem pejus, aliud vero melius factum cujusq;:
  Nullus vero hominum ipse per omnia sapiens.
Quisquis impensam servat, pecunias captans,
  Clarissimam virtutem apud intelligentes habet.
Si enim perspicere vitæ finem liceret, quanto *tempore* quis
  Emenso in *domum* Plutonis transiturus esset.
Par esset, qui quidem plus temporis fatum expectaret,
  Parcere magis eum *huic* quam haberet vitæ.
Jam vero non licet: quod sane & mihi magnū luctum excitat;
  Et mordeor mentem, & dupliciter animum habeo.
In trivio consisto; duæ sunt autem ante viæ mihi:
  Considero harum utram ingrediar priorem:
Aut nihil expendens teram vitam in miseria;
  Aut vivam jucunde, opera faciens pauca.
Vidi enim ego qui parceret, & nunquam ventri
  Cibum liberaliorem, dives existens, daret;
Verum, priusquam perfecisset, descendit domum Plutonis intra,
  Opes vero *is* hominum, qui in *eas* incidit, accepit,
Adeo ut intempestive laboraret, & non daret, ut vellet quis.
  Novi vero alium, qui erat ventri indulgens, (lectans:
Facultates quidem dilapidavit; dicebat autem, Vivo mentē ob-
  Mendicat vero *apud* amicos omnes, ubi aliquem viderit.
Sic, o Democles, pro facultatibus optimum omnium
  Sumptum facere, & curam habere.
Neque enim cum præ laboraveris, alii laborem tuum impertie
  Neque mendicans servitutem finieris: (ris;
Neque, si senectus venerit, opes omnes effluxerint:
  Nam in isto genere opes optimum est habere:

Si

Amici comites fort. Εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι· ἢν δὲ πένηαι,
Παῦροι κοὐκ ἔθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.
Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον· ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει
Οὐδείς, ἢν μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.
Virtus & forma. Παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ κάλλος ὀπηδεῖ·
Ὄλβιος, ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχε.
Πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς ἴσοι, οἵ τε κατ' αὐτὸν
Εἴκουσιν χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
Οὐ δύναμαι φωνῇ λιγυρ' ἀδέμεν, ὥσπερ ἀηδών.
Καὶ γὰρ τὴν προτέραν νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην.
Οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι· ἀλλά μ' ἑταῖρος
Ἐκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.
Ἐγγύθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι, ὧδε καταστὰς
Δεξιός, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.
Integritas. Εἶμι παρὰ στάθμην ὀρθὴν ὁδόν, οὐδετέρωσε
Κλινόμενος· χρὴ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
Πατρίδα κοσμήσω λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ
Τρέψας, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.
Νεβρὸν ὑπὲξ ἐλάφοιο, λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς,
Ποσσὶ καταμάρψας, αἵματος οὐκ ἔπιον·
Τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς πόλιν οὐκ ἀλάπαξα,
Ζευξάμενος δ' ἵππους ἅρματος οὐκ ἐπέβην·
Πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσα τελέσας·
Δρήσας δ' οὐκ ἔδρησ', ἤνυσα δ' οὐκ ἀνύσας.
Δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι δύω κακά· τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
Χηρώσει πολλῶν, καὶ χάρις οὐδεμία.
Benef. in indign. Εἴ τι παθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα, μὴ χάριν οἶδας,
Χρήζων ἡμετέρους αὖτις ἵκοιο δόμους.
Ἔς τε μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
Ἡδύ τί μοι ἐδόκει καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ·
Νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδει·
Ἄλλης δὴ κρήνης πίομαι, ἢ ποταμοῦ.
Laudandũ caute. Μήποτ' ἐπαινέσῃς πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς,
Ὀργήν, καὶ ῥυθμόν, καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.
Πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες,
Κρύπτουσ', ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον·
Τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθος ἑκάστου.
Καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην·

Ἔφην

Si enim dives es, multi *sunt tibi* amici: si vero pauper sis,
Pauci: nec jam similiter ipse vir bonus *est*.
Parcere quidem melius est: quoniam nec mortuum luget
Quisquam, si non videt opes relictas.
Paucis hominum virtus & pulchritudo obvenit;
Beatus *est*, qui hæc ambo sortitus est:
Omnes quidem *eum* colunt simul æquales, quiq; pares ei sunt,
Cedunt loco, quique seniores *sunt*.
Non possum voce suavi canere, velut luscinia:
Etenim superiori nocte ad commessationem ivi.
Neque tibicinem causor: sed me sodalis
Deserit, sapientiæ non indigens.
Prope tibicinem canam, istic constitutus
Dexter, immortales deos precans.
Et ad amussim rectam viam, neutram in partem
Inclinans: oportet enim me recta omnia cogitare.
Patriam ornabo opimam civitatem, neque ad populum
Versus, neque iniquis viris obediens.
Hinnulum ex cervo, leo ut viribus confidens,
Pedibus comprehendens, sanguinem non bibi.
Murosque altos conscendens civitatem non diripui:
Jungensque equos currum non inscendi:
Agens vero non egi, & non finivi finiens;
Faciensque non feci, perfecique non perficiens.
Ignavis vero benefacienti duo *sunt* mala: nam & *se* suis
Privabit multis, & gratia nulla *habebitur*.
Si quo affectus a me beneficio magno, non gratiam habes,
Egens nostras iterum adeas domos.
Donec quidem ipse bibi ex fonte profundo,
Svavis mihi videbatur & pulchra esse aqua;
Modo vero jam turbatus est, aqua vero commiscetur limo:
Ex alio fonte bibam, aut fluvio.
Ne unquam laudes priusquam noveris virum clare,
Ingenium, & modum, & mores qualis sit.
Multi sane fucatos fallaces mores habentes,
Occultant, induentes animum diurnum:
Horum vero indicat omnium tempus mores cujusque.
Etenim ego mentem longe jam extra perrexi;

Præve-

Ἔφθην δ' αἰνήσας, πρὶν σοῦ κατὰ πάντα δαῆναι
Ἤθεα· νῦν δ' ἤδη, ναῦς ἅτ', ἑκὰς διέχω.

Potatio. Τίς δ' ἀρετὴ, πίνοντ' ἐπιοίνιον ἆθλον ἑλέσθαι;
Πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἄνδρ' ἀγαθόν.
Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεί ποτε γαῖα καλύψῃ,
Εἴς τ' ἔρεβος καταβῇ δώματα Περσεφόνης,
Τέρπεται, οὔτε λύρης οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων,
Οὔτε Διωνύσου δῶρ' ἐσαειράμενος.
Ταῦτ' ἐσορῶν, κραδίην εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
Γούνατα καὶ κεφαλὴν ἀτρεμέων προφέρω.

Amicus non fucatus. Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ·
Χερσίν τε σπεύδοι χρήμασί τ' ἀμφότερα.
Μηδὲ παρὰ κρητῆρι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι,
Ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ', ἀγαθόν.

Juventus. Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμὸν,
Ὄφρ' ἔτι τερπωλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
Αἶψα γὰρ, ὥστε νόημα, παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη·
Οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίγνεται ὠκυτέρη,
Αἵτε ἄνδρα φέρουσι δορυσσόον ἐς πόνον ἀνδρῶν
Λάβρως, πυροφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.
Πῖν', ὁπόταν πίνωσιν· ὅταν τοι θυμὸν ἀσηθῇς,
Μηδεὶς ἀνθρώπων γνῷ σε βαρυνόμενον.
Ἄλλοτέ τοι πάσχων ἀνιήσεαι, ἄλλοτε δ' ἔρδων
Χαιρήσεις δυνάσῃ, ἄλλοτέ τ' ἄλλος ἀνήρ.
Εἴθ' εἴη σ', Ἀκάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν·
Ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸν ἄνθος ἔχων
Σοί τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηρισάντοιιν·
Γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι.
Ἦμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
Ἄρτι παραγγέλλει, μέσσατον ἦμαρ ἔχων,
Δείπνου δὴ λήγοιμεν, ὅπου ἵνα θυμὸς ἀνώγει,
Παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι.
Χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
Εὐειδὴς ῥαδιναῖς χερσὶ Λάκαινα κόρη.

Virtus præm. opt. Ἡ δ' ἀρετὴ τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
Κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ σοφῷ.
Ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
Ὅστις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένει.

Ξυνὸν

Prævenique laudans,priusquam tuos per omnia didicissem
Mores : nunc autem jam,navis velut,longe discedo.
Quæ vero virtus *est*.bibentem vini præmium reportare?
Sæpe sane vincit & malus virum bonum.
Nullus hominum, quem postquam tandem terra texerit,
Inque Erebum descenderit domumque Proserpinæ,
Oblectatur,neque lyram neque tibicinem audiens,
Neque Bacchi dona tollens.
Hæc intuens,corde voluptatem percipiam,donec levia
Genua & caput intremulus proferam,
Ne mihi vir sit lingua amicus, sed magis re ipsa ;
Utrumque & manibus propere & opibus :
Neque inter pocula verbis meam mentem oblectet ;
Sed faciens appareat,si quid possit,bonum,
Nos vero in conviviis charum deponamus animum,
Ut insuper oblectationis opera amabilia ferat.
Statim enim,tanquam cogitatio,præterit splendida pubertas :
Neque equarum impetus est velocior,
Quæ quidem virum ferunt hastivibrum in laborem virorum
Impetuose, farrifero oblectatæ campo.
Bibe,cum bibunt *alii* : cum quidem animo mœstus fueris,
Nemo hominum norit te gravatum.
Interdum quidem patiens mœrebis, interdumque faciens
Gaudere potes,aliasque alius vir.
Utinam daretur,te,o Academe, amabilem hymnum canere,
Præmium autem in medio puer pulchrum florem habens
Tibique sit & mihi de sapientia certantibus :
Cognosceres quanto asinis præstantiores *sint* muli,
Cum vero sol quidem in æthere solidungulos equos
Jam admonuerit,medium diem habens,
A cena cessemus,*& eamus* quo quem animus jubet,
Variis bonis ventri satisfacientes :
Gutturniumq; statim foras ferat, coronas vero intro
Formosa agilibus manibus Lacæna puella.
Virtus vero præmium inter homines optimum,
Pulcherrimumque reportatu est viro sapienti.
Commune vero bonum hoc civitatique omnique populo,
Quisquis vir passis pedibus inter propugnatores stat.

Commu-

Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι, ὄφρα τις ἥβης
Ἀγλαὸν ἄνθος ἔχων, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῇ.
Τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν· οὐ γὰρ ἀνηβᾶν
Δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
Θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐλέγχει
Οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἅπτεται ἀκροτάτης.
Ὡς μάκαρ εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅστις ἄπειρος
Ἄθλων εἰς ἀΐδου δῶμα μέλαν κατέβη,
Πρίν τ' ἐχθροὺς πτῆξαι καὶ ὑπερβῆναί περ ἀνάγκῃ,
Ἐξετάσαι τε φίλους ὅντιν' ἔχουσι νόον.
Αὐτίκα μοι κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
Πτοιῶμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος ὁμηλικίης
Τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλόν· ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι,
Ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται, ὥσπερ ὄναρ,
Ἥβη τιμήεσσα· τὸ δ' οὐλόμενον καὶ ἄμορφον
Αὐτίχ' ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται.
Servit9. Οὔποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
Δύσλοφον, οὐδ' εἴ μοι Τμῶλος ἔπεστι κάρῃ.
Δειλοῖς τοι κακότητι ματαιότεροι νόοι εἰσί·
Τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.
Ῥηΐδιον τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος·
Τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπή, Κύρνε, πέλει παλάμη.
Patientia. Τόλμα θυμὲ κακοῖσιν ὁμῶς ἄτλητα πεπονθώς·
Δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.
Μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
Ἔχθει, μηδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία,
Μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε· θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
Οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,
Οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
Οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ τάρταρος ἠερόεις.
Ἄνδρα τοι ἐς ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατῆσαι,
Ὡς ἐν ἐμῇ γνώμῃ, Κύρνε, πάλαι κέκριται.
Ἤδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊον ἤδη·
Οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστι χάρις.
Vini bibitio. Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτινες οἶνον
Μὴ πίνουσ' ἄστρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.
Δεῦρο, σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες
Πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.

Εὕδω-

Communiter item hominibus præcepta dabo; ut quis puberta-
Nitidum florem habens, & mentibus bona cogitet: (tis
De suis possessionibus bene sibi facere *oportet*: non enim repu-
Bis datur a diis; neq; fuga mortis (bescere
Mortalibus hominibus: gravis autem senectus coarguit
Perniciosa, caputque apprehendit summum.
Quam beatus fortunatusque & felix *est*, quisquis expers
Laborum in Plutonis domum nigram descendit,
Priusquam inimicos consternare & superare vi licuerit,
Examinareque amicos, quamnam habeant mentem.
Statim mihi per quidem corpus fluit immensus sudor;
Consternor vero intuens florem juventutis
Jucundum simul & pulchrum; quia diutius debebat esse,
Verum brevis est, velut somnium,
Adolescentia pretiosa: sed perniciosa & deformis
Confestim super caput senectus pendet.
Nunquam inimicis sub jugum cervicem ponam
Grave, neque si mihi Tmolus instet capiti.
Ignavis sane *in* malis vaniores luctus sunt:
Proborum vero semper actiones rectiores.
Facilisque actio inter homines malitiæ:
Boni autem difficilis, Cyrne, est conatus.
Confide anime malis pariter intoleranda passus,
Improborum sane cor est citatius.
Neque tu infectas ob res dolorem augens
Oderis, neque ægre feras: neque amicos molestia affice,
Neque inimicos exhilara. Deorum enim fatata dona
Non facile mortalis vir effugerit;
Neque nigræ descendens in fundum paludis,
Neque cum ipsum habuerit tartarus tenebrosus.
Virum sane est bonum difficillimum fallere,
Ut in mea mente, Cyrne, olim judicatum est.
Cognoveram quidem & prius, verum multo melius nunc,
Quod ignavus nulla est gratia.
Amentes homines & stulti, qui quidem vinum
Non bibunt astro & cane incipiente.
Age, cum tibicine juxta flente ridentes
Bibamus, illius luctibus oblectantes nos.

Εὕδωμεν· φυλακὴ δὲ πόλεως φυλάκεσσι μελήσει
Ἀστυφελῆς ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.
Ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,
Ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἀρπαλέως.
Νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
Ἅσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.
Σοὶ δ' ἐγὼ οἷά τε παιδὶ φίλῳ ὑποθήσομαι αὐτὸς
Ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.

Deliberatio.

Μήποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακόν, ἀλλὰ βαθείῃ
Σῇ φρενὶ βούλευσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ·
Τῶν γὰρ μαινομένων πέτεται θυμός τε νόος τε·
Βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.
Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν. αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
Αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
Αὗται γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
Σοὶ καὶ ἐμοί, καὶ μὴν ἀμφιπερικτίοσι.

Animus hominis cognitu diffic.

Τιμαγόρα, πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι
Γιγνώσκειν χαλεπόν, καίπερ ἐόντι σοφῷ·
Οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
Πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ.
Ἐν δ' ἥβῃ πάρεστι μὲν ξὺν ὁμήλικι πάννυχον εὕδειν,
Ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον·
Ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν.
Τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἔπι τερπνότερον
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί· τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
Τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.
Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτε θανόντας
Κλαίουσ', οὐδ' ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.
Τέρπεό μοι φίλε θυμέ· τάχ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσονται
Ἄνδρες, ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.

Πολυτροπία.

Κύρνε, φίλους πρὸς πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
Συμμίσγων ὀργήν, οἷος ἕκαστος ἔφυ.
Νῦν μὲν τῷδ' ἐφέπου, ποτὲ δ' ἀλλοῖος πέλου ὀργήν.
Κρεῖσσόν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς.

Evento incerti.

Πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
Γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι·
Ὄρφνη γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
Οὐ συνετὰ θνητοῖς πείρατ' ἀμηχανίης.

Οὐδέ-

Dormiamus: custodia vero urbis custodibus curæ erit.
Heu asperam amabilem patriam nostram!
Per Jovem, si quis illorum & occultus dormit,
Nostram reprehensionem accipiet moleste.
Nunc sane bibentes oblectemur, pulchra dicentes:
Quæ vero post erunt, hæc diis curæ sint.
Tibi vero ego, ut puero charo, præcepta dabo ipse
Bona: tu vero animo & mentibus hæc immitte.
Nunquam festinans facias malum, sed profunda
Tua mente consulta, tuo bonoq; animo:
Eorum enim qui pugnant, pugnat animusque mensque;
Consilium vero in bonam & mentem probam ducit.
Sed sermonem quidem hunc omittemus. Ceterum mihi tu
Tibia cane, & Musarum recordabimur ambo.
Ipsæ namque hæc dederunt habere grata dona
Tibi & mihi, atque adeo & vicinis.
Timagora, multorum ingenium a longe inspicienti
Cognoscere difficile, etiamsi sit sapiens:
Alii quidem enim vitium tectum habent
Opibus; alii vero virtutem perniciosa paupertate.
In adolescentia vero juxta æqualem melius *est* dormire,
Desiderabilium operum amorem explentem;
Estque commessantem cum tibicine canere:
His nihil sane aliud adest delectabilius
Viris & feminis. Quid mihi opes & pudor?
Oblectatio vincit omnia cum lætitia.
Dementes homines & stulti *sunt*, qui mortuos
Lugent, non autem pubertatis florem pereuntem.
Oblectare mihi, chare anime: forsan mox aliqui alii erunt
Viri; ego vero mortuus terra nigra ero.
Cyrne, amicos ad omnes converte varios mores,
Commiscens ingenium, qualis quisque natus est.
Nunc quidem hunc sequere, alias vero alius sis ingenio.
Melior res sane sapientia *est* vel magna virtute.
Rei infectæ difficillimum est finem
Cognoscere, quomodo sit eam Deus perfecturus:
Caligo enim extensa est: & ante id quod futurum est
Non intelligibiles *sunt* humanæ fines invaliditatis:

 Nemi-

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα,
Οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον.
Οὕτω χρὴ τόν γ' ἐσθλὸν ἐπιστρέψαντα νόημα
Ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.
Δῆμον δ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρύς· οὐ γὰρ ἐπίσῃ
Τοῦθ' ἔρδειν ὅ, τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.
Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
Ναίετ' ἐπ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
Amicitia. Εἴποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακὸν, αὐτὸς ἔχοιμι·
Εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοὶ, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.
Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
Οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι,
Γιγνώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
Ἐχθαίρειν· χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
Σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἐμοίγε μὲν οὔτις ἀνάγκη
Τοῦθ' ἔρδειν· τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.
Ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν
Ἐκ λίμνης μεγάλης, ἄνδρα κακὸν προφυγὼν,
Βρόγχον ἀπορρήξας. σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν
Ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην.
Ὅστις σοι βούλευσεν ἐμεῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
Οἴχεσθαι προλιπόντ' ἡμετέρην φιλίην·
Injustitia. Ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
Καὶ Σμύρνην· πάντως, Κύρνε, καὶ ὔμμας ὀλεῖ.
Εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν, παρατριβόμενός τε μολίβδῳ,
Χρυσὸς ἄπεφθος ἐὼν, καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.
Οἴμοι ἐγὼ δειλός· καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
Τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δεινὰ παθὼν, γενόμην.
Κύρν', οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ, νῦν αὖ κακοί· οἱ δὲ κακοὶ πρὶν,
Νῦν ἀγαθοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ', ἐσορῶν
Mali honorati. Τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
Τιμῆς; μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
Ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
Οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.
Divitiæ. Χρήματ' ἔχων, πενίην μ' ὠνείδισας· ἀλλὰ τὰ μέν μοι
Ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.
Πλοῦτε, θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
Σὺν σοὶ, καὶ κακὸς ὢν, γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

Ἥβης

Neminem inimicorum vituperabo bonum existentem:
Neque item laudabo, si malus sit, amicum.
Sic oportet bonum quidem certe advertentem mentem
Firmam semper habere in finem viro amico.
Populum vero rogat multa ferre gravis: non enim scis
Hoc facere quod tibi non gratum sit.
Castor & Pollux, qui in Lacedæmone divina
Habitatis ad Eurotam pulchrifluum fluvium;
Si unquam consulam amico malum, ipse habeam:
Si vero aliquod ille mihi, bis tantum ipse habeat.
Moleste mihi animus habet de tua amicitia:
Neque enim odisse, neque amare possum;
Cognoscens molestum quidem *esse*, quando amicus viro fuerit,
Odisse, molestumque non volentem amare.
Speculare igitur nunc alium: mihi quidem nulla necessitas *est*
Hoc facere: superiorum mihi gratiam repone.
Jam & alis attollor, ut volucris
E lacu magno, virum malum profugiens,
Collum abrumpens. Tu vero mea amicitia frustratus
Postea nostram cognosces prudentiam:
Quisquis tibi consuluit de me, & te jussit
Abire relinquentem nostram amicitiam.
Injuria & Magnetas perdidit, & Colophonem,
Et Smyrnam: omnino, Cyrne, & vos perdet.
Ad probationem vero veniens, attritusq; plumbo,
Aurum excoctum existens; probus omnibus eris.
Heu me miserum! etenim ludibrium quidem inimicis,
Amicis vero labor, infelicia passus fui.
Cyrne, qui prius boni *erant*, nunc contra mali *sunt*: quiq; mali (prius,
Nunc boni. Quis posset hæc sustinere, intuens
Bonos quidem contemptiores *esse*; pejores vero sortitos
Honorem? uxorem autem ambit ex malo bonus vir.
Se invicem vero fallentes sibi mutuo irrident,
Neque bonorum memoriam habentes, neque malorum.
Opes habens, paupertatem mihi objecisti: sed aliqua tamen (mihi
Sunt, alia comparabo diis vota faciens.
Plute, deorum pulcherrime & desiderabilissime omnium,
Cum te, & malus si sim, fio bonus vir.

Juventus.

Ἥβης μέτρον ἔχοιμι, φιλοῖ δέ με Φοῖβος Ἀπόλλων
Λητοΐδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς,
Ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
Ἥβῃ καὶ πλούτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.
Μή με κακῶν μίμνησκε· πέπονθά τοι οἷά τ' Ὀδυσσεύς,
Ὅστ' Ἀΐδου μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξαναδύς·
Ὃς δὴ καὶ μνηστῆρας ἀνείλετο νηλέϊ χαλκῷ,
Πηνελόπης ἔμφρων κουριδίης ἀλόχου.
Ἥ μιν δήθ' ὑπέμεινε φίλῳ πρὸς παιδὶ μένουσα,
Ὄφρα τε γῆς ἐπέβη, δειμαλέους τε μυχούς.

Vini effectus.

Εἰ πίομαι, πινίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνω,
Οὐδ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς·
Ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἐπιλείπει·
Κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.
Κύρνε, παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν,
Ζητῶμεν δ' ἕλκει φάρμακα φυομένῳ.

Spes sola reliqua Hom.

Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν·
Ἄλλοι δ' Οὔλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν.
Ὤιχετο μὲν Πίστις μεγάλη θεός, ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
Ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
Οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους·
Εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
Οὐκέτι γιγνώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.
Ἀλλ' ὄφρα τις ζώει καὶ ὁρᾷ φῶς ἠελίοιο,
Εὐσεβέων περὶ θεούς, Ἐλπίδα προσμενέτω·
Εὐχέσθω δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
Ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω·
Φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεί,
Οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι,
Αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
Αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.

Amicitia.

Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα,
Δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Fortunæ mediocritas.

Εἴη μοι πλουτοῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν
Ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.
Οὔτ' ἔραμαι πλουτεῖν, οὔτ' εὔχομαι· ἀλλά μοι εἴη
Ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Pubertatis modum habeam; ametque me Phœbus Apollo
  Latonius,& Jupiter immortalium rex,
Ut vitam vivam mala extra omnia,
  Pubertate & divitiis animum exhilarans.
Ne me malorum commonefacito: tuli sane qualia Ulysses,
  Qui Ditis magnam domum adiit,*inde* regressus:
Qui sane & procos interemit immiti ferro,
  Penelopes memor puellaris uxoris.
Hæc quidem diu expectavit,charum apud filium manens,
  Donec terram ingressus est,formidabilesque secessus.
Si bibero,paupertatem animi corruptricem non curo,
  Neque viros inimicos,qui mihi dicunt male:
Sed pubertatem amabilem queror,quæ me relinquit:
  Lamentorque molestam senectutem instantem.
Cyrne,præsentibus amicis mali sedemus principium;
  Quæramusque ulceri remedia nascenti.
Spes inter homines sola dea bona est:
  Alii vero *dii* in cælum,*nos* relinquentes, abierunt.
Abiit quidem Fides magna dea,abiitque virorum
  Temperantia; Charitesq;,o amice, terram reliquerunt.
Juramentaque non amplius fidelia inter homines *sunt* justa,
  Neque deos ullus veneratur immortales.
Piorum vero virorum genus periit,neque jura
  Amplius cognoscunt,neque item pietatem:
Sed donec quis vivit & videt lumen solis,
  Pius existens erga deos,Spem expectet:
Precetur vero deos,& splendidas coxas adolens,
  Speique primæ & ultimæ sacrificet:
Consideretque injustorum virorum obliquum sermonem sem-
  Qui deos immortales nihil reverentes, (per,
Semper alienis opibus intendunt cogitationem,
  Turpia malis operibus signa ponentes.
Nunquam præsentem relinquens amicum,alium quære,
  Miserorum hominum verbis persvasus.
Liceat mihi ditato malis absque curis
  Vivere innoxie, nullum habenti malum.
Neque amo dives esse,neque opto: sed mihi liceat
  Vivere ex modicis, nullum habenti malum.

Divitiæ. Πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί.
Οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
Sapientia. Ὣς δ᾽ αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
Ἀλλ᾽ ἔραται, θυμὸν δ᾽ οὐ δύναται τελέσαι.
Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσειν παισὶν ἄμεινον.
Αἰτοῦσιν δ᾽ ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρνε, δίδου·
Οὐδεὶς γὰρ πάντ᾽ ἐστὶ πανόλβιος. ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐσθλὸς
Τολμᾷ ἔχων τὸ κακόν, οὐκ ἐπίδηλον ὅμως·
Δειλὸς δ᾽ οὔτ᾽ ἀγαθοῖσιν ἐπίσταται οὔτε κακοῖσι
Θυμὸν ὁμῶς μίσγειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
Dona Dei varia. Παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ᾽· ἀλλ᾽ ἐπιτολμᾶν
Χρὴ δῶρ᾽ ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν ἔχειν.
Prudentia. Ὀφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα καὶ οὔατα καὶ νόος ἀνδρῶν
Ἐν μέσσῳ στηθῶν ἐν συνετοῖς φύεται.
Cõversatio. Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε· κακοῖσι δὲ μήποτ᾽ ὁμάρτει,
Εὖτ᾽ ἂν ὁδοῦ τελέης τέρματά τ᾽ ἐμπορίης.
Τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
Τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.
Ἐκ καχεταιρείης κακὰ γίγνεται· εὖ δὲ καὶ αὐτὸς
Γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλιτες ἀθανάτους.
Mens bona. Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην·
Ἀνθρώπου γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.
Ὦ μάκαρ ὅστις δή μιν ἔχει φρεσίν· ἦ πολὺ κρείσσων
Ὕβριος οὐλομένης, λευγαλέου τε κόρου.
Satietas. Ἔστι κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος, τοῦ οὔτι κάκιον·
Πᾶσα γὰρ ἐκ τούτου, Κύρνε, πέλει κακότης.
Εἴθ᾽ εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργὸς,
Κύρνε· μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.
Veneratio Dei. Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρα
Εἴργει μήθ᾽ ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ·
Δημοφάγον δὲ τύραννον ὅπως ἐθέλεις κατακλῖναι·
Οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.
Νοῦς ἀγαθὸς, καὶ γλῶσσα· τὰ δ᾽ ἐν παύροισι πέφυκεν
Ἀνδράσιν, οἳ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.
Mors inevit. Οὔτις ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
Δυστυχίαν, εἰ μὴ μοῖρ᾽ ἐπὶ τέρμα βάλοι·
Οὐδ᾽ ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς, ἄλγεα πέμπει,
Θνητὸς ἀνὴρ δώροις βουλόμενος προφύγοι.

Ουκ

Opes & sapientia mortalibus inexpugnabilis res semper,
Neque enim opibus animum exsaturaveris:
Itidem & sapientiam sapientissimus non refugit,
Sed amat; animum vero non potest explere.
Nullum thesaurum recondere filiis melius *est*.
Petentibus vero bonis viris, Cyrne, da:
Nemo enim per omnia est omnino beatus. Sed bonus quidem
Tolerat habens malum, nec manifestum tamen:
Improbus vero neque bonis scit, neque malis,
Animum pariter temperare. Immortalium vero dona
Varia mortalibus accidunt: sed tolerare
Oportet dona immortalium, qualia dant habere.
Oculi, & lingua, & aures, & mens virorum,
In medio pectorum in prudentibus sunt.
Bonis conversare: malos vero nunquam sequere,
Siquando viæ perficis finesq; negotiationis.
Bonorum bona quidem responsio, bonaque opera:
Malorum vero venti misera ferunt verba.
Ex malo consortio mala fiunt: bene vero & ipse
Cognosces, cum magnos offenderis immortales.
Mentem, Cyrne, dii mortalibus dant optimam:
Hominis mens fines cujusque habet,
O beatus quisquis eam habet pectore! utique multo superior
Est insolentia perniciosa, molestaque satietate.
Est vero malum mortalibus satietas; qua nil pejus:
Omnis enim ex hac, Cyrne, existit malitia.
Utinam sis rerum turpium nec patiens nec faciens,
Cyrne! maximam sane experientiam haberes virtutis,
Cyrne, deos revere & time: hoc enim virum
Cohibet neque facere neque dicere impia.
Plebivorum autem tyrannum, utcunque volueris, dejice:
Non indignatio a diis est ulla.
Mens bona, & lingua: at hæc in paucis sunt
Viris, qui utriusque *sint* dispensatores,
Nullus pecuniam dans mortem fugerit, neque gravem
Adversitatem, nisi fatum ad finem projiciat;
Neque poterit tristitiam, quando nempe Deus mœrores mittit,
Mortalis vir donis, si velit, effugere.

Non

Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι
Τεθνεὼς, ἀλλά τί μοι ζῶντι γένοιτ' ἀγαθόν.
Ἀσπάλαθοι τείπησιν ὁμοῖον στρῶμα θανόντι·
Τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται ἢ μαλακόν.

Periurium. Μήτι θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι· οὐ γὰρ ἀνεκτὸν,
Ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.
Ὄρνιθος φωνὴν, Πολυπαΐδη, ὀξὺ βοώσης

Agricultura. Ἤκουσ', ἥτε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
Ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
Ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγροὺς,
Οὐδέ μοι ἡμίονοι κυφὸν ἕλκουσιν ἄροτρον,
Τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα ναυτιλίης.

Tyrannus. Οὐκ εἰμ', οὐδέ μ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλήσεται, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
Οἰμωχθεὶς ἐπὶ γῆν εἶσι τύραννος ἀνήρ.
Οὐδ' ἂν ἐκείνου ἐμοῦ τεθνηότος οὔτ' ἀνιῷτο,
Οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.
Οὔτέ σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι·
Ἀργαλέος γὰρ ἐὼν, καὶ φίλος εὖτ' ἂν ἀπῇς.

Theognidis conditio. Αἴθων μὲν γένος εἰμί· πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβην
Οἰκῶ, πατρῴας γῆς ἀπερυκόμενος.
Μή μ' ἀφελῶς παίζουσα, φίλους δ' ἐννάζε τοκῆας,
Ἄργυρε· σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι.
Ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι, γύναι, κακὰ πολλ', ἐπεὶ ἐκ γῆς
Φεύγομεν· ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
Οὔθ' ἡμᾶς περνᾶσι· πόλις δέ μέν ἐστι καὶ ἡμῖν
Καλὴ, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.
Μήποτε πὰρ κλαίουσι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
Τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι.
Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Θεόγνιδός ἐστι καὶ τάδε τὰ παρὰ διαφόρων παρατιθέμενα.

Οὐδὲν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα
Πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

Οὐδὲν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός·
Μάρτυς ἐγὼ, σὺ δέ μοι γίγνου ἀληθοσύνης.

Πολλά

Non amo solio regio insidere
Mortuus; sed mihi viventi contingat bonum.
Tribuli tapetibus simile stratum mortuo;
Lignum aut durum est aut molle.
Neque deos pejerando jura: non enim tolerabile *est*,
Immortales celare rem debitam.
Avis vocem, o Polypæda, clare vociferantis
Audivi, quæ mortalibus nuntia venit arationis
Tempestivæ; & mihi cor percussit nigrum,
Quod mihi florentes alii habent agros,
Neque mihi muli stivam trahunt aratri,
Alius promissæ causa navigationis.
Non eo: neque a me vocabitur, neque ad tumulum
Ploratus in terram it tyrannus vir.
Neque ille, me mortuo, neque doleat,
Neque de palpebris calidas miserit lacrymas.
Neque te comessari veto, neque provoco:
Molestus enim existens, etiam amicus *eris* quando abfueris.
Splendidus quidem genere sum: urbem aut bene munitam
Habito, a patria terra exulans.
Ne me viliter ludens, sed charos sopito parentes,
O Argyri: tibi enim servilis dies instat.
Nobis vero alia quidem sunt, o mulier, mala multa; postquam
Fugimus: molesta tamen non imminet servitus; (ex terra
Neque nos vendunt: civitas quidem certe est & nobis
Pulchra, Lethæo jacens campo.
Ne unquam juxta lugentes sedentes rideamus,
Nostris ipsorum bonis, Cyrne, illætantes.
Inimicum quidem difficile *est* ac malevolum decipere,
Cyrne; amicum autem animo facile *est* decipere.

Theognidis sunt & hi versus

a diversis Scriptoribus citati.

Nihil, Cyrne, ira injustius *est*, quæ habentem
Lædit, animo mala gratificans.

Nihil, Cyrne, bona dulcius est muliere:
Testis ego; tu vero mea *testis* esto veritatis.

Multas

Sermo. Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι
Πταίσματα, τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

Curæ. Φροντίδες ἀνθρώπων ἔλαχον πτέρα ποικίλ' ἔχουσαι,
Μειρόμεναι ψυχῆς εἵνεκα καὶ βιότου.

Lætitia. Ἥβωοις, φίλε θυμέ· τάχ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσοιντο
Ἄνδρες, ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.

Senectus. Γηράσκων δ' ἀστοῖσι μέγα πρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
Βλάπτειν, οὐδ' αἰδοῦς οὐδὲ δίκης, ἐθέλει.

Nemo sine repreh. Οὐδένα, Κύρν', αὐγαὶ φαεσιμβρότου ἠελίοιο
Ἄνδρ' ἐφορῶσ', ᾧ μὴ μῶμος ἐπικρέμεται.
Ἀστῶν δ' οὐ δύναμαι γνῶναι νόον, ὅντιν' ἔχουσιν·
Οὔτε γὰρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω, οὔτε κακῶς.

Ænig. de cochlea. Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάττιος οἴκαδε νεκρός,
Τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

Præcepta morum varia. Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεούς, νόμῳ ὡς διάκειται,
Τίμα, καὶ σέβου ὅρκον· ἔπειθ' ἥρωας ἀγαυούς,
Τούς τε καταχθονίους σέβε δαίμονας, ἔννομα ῥέζων·
Τούς τε γονεῖς τίμα, τούς τ' ἄγχιστ' ἐκγεγαῶτας.
Τῶν δ' ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ὅστις ἄριστος.
Πραέσι δ' εἶκε λόγοις, ἔργοισί τ' ἐπωφελίμοισι.
Μηδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς,
Ὄφρα δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.

Temperantia. Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι. κρατεῖν δ' ἐθίζεο τῶνδε,
Γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε,
Καὶ θυμοῦ. πρήξῃς δ' αἰσχρόν ποτε μήτε μετ' ἄλλου,
Μήτ' ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν.

Justitia. Εἶτα δικαιοσύνην ἄσκει, ἔργῳ τε λόγῳ τε.
Μηδ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε·
Ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασι·
Χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ' ὀλέσθαι.

Patientia. Ὅσα τε δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,

Ὧν

Multas ferre solet sermo mortalibus viris
Offensiones, mente, Cyrne, turbata.

Curæ hominum sortitæ sunt alas varias habentes,
Divisæ animi gratia & victus.

Juvenare, chare anime: mox forsan aliqui alii erunt
Viri; ego vero mortuus terra nigra ero.

Senex autem cives inter decorus est; nec quisquam eum
Lædere, vel reverentiæ vel juris *gratia*, vult.

Nullum, Cyrne, radii lucem hominibus ferentis solis
Virum adspiciunt, cui non reprehensio impendeat.
Civium vero non possum nosse mentem, quamnam habeant:
Neque enim *vel* bene faciens placeo, vel male.

Jam enim me vocavit marinus domum defunctus,
Mortuus, & *tamen* vivo sonans ore.

PYTHAGORÆ
AUREA CARMINA.

PRimum deos immortales, ut lege ordinatum est,
Cole; & jusjurandum observa: deinde heroas præclaros,
Et inferos dæmonas venerare, legitima *eis sacra* faciens:
Parentesque honora, & qui genere tibi proximi sunt.
Ceterorum vero tibi amicum virtute fac quisquis *est* optimus.
Lenibus cede verbis factisque utilibus.
Nec oderis amicum tuum exigui peccati causa,
Quoad poteris: potentia enim prope necessitatem habitat.
Hæc quidem sic teneas. Ceterum his superior esse assuesce,
Ventre quidem primum, & somno, & libidine,
Et iracundia. Turpe vero quippiam nunquam facies nec cum alio,
Nec tecum: sed omnium maxime teipsum reverere.
Deinde justitiam exerce, & verbis & factis.
Neque inconsiderate te in ulla re gerere assvesce;
Sed noris quod omnibus fato destinatum sit mori:
Pecuniæ vero alias acquiri solent, alias perdi.
Quasque divina sorte homines calamitates habent,

Earum

Ὧν δ' ἂν μοῖραν ἔχῃς, πρᾴως φέρε, μηδ' ἀγανάκτει.
Ἰᾶσθαι δὲ πρέπει, καθόσον δύνῃ. ὧδε δὲ φράζου·
Οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα δίδωσι.
Sermones, varii. Πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι δειλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
Προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσεο, μήτ' ἄρ' ἐάσῃς
Εἴργεσθαι σαυτόν· ψεῦδος δ' ἤν περ τι λέγηται,
Πρᾴως εἶκ'. ὃ δέ τοι ἐρέω, ἐπὶ παντὶ τελείσθω·
Μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ, μήτε τι ἔργῳ,
Πρῆξαι μηδ' εἰπεῖν ὅ,τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι.
Deliberandũ. Βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται.
Δειλοῦ τοι πρήσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα πρὸς ἀνδρός.
Ἀλλὰ τάδ' ἐκτελέειν ἅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσῃ.
Πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκευ
Ὅσσα χρεὼν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.
Sanitatis cura. Οὐδ' ὑγιείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή,
Ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον καὶ σίτου γυμνασίων τε
Ποιεῖσθαι· μέτρον δὲ λέγω τόδ' ὃ μή σ' ἀνιήσῃ.
Victus. Εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον.
Καὶ πεφύλαξό γε ταῦτα ποιεῖν ὁπόσα φθόνον ἴσχει.
Sumptus. Μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων·
Μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
Πρῆσσε δὲ ταῦθ' ἅ σε μὴ βλάψῃ· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.
Acta diei recolend. Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
Πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν·
Πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
Ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι· καὶ μετέπειτα
Δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσεο· χρηστὰ δὲ, τέρπου.
Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων χρὴ ἐρᾶν σε·
Ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει,
Ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν
Παγὰν ἀενάου φύσεως. ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον,
Precatio. Θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι. τούτων δὲ κρατήσας,
Γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων
Σύστασιν, ᾗ τε ἕκαστα διέρχεται, ᾗ τε κρατεῖται.
Γνώσῃ δ', ᾗ θέμις ἐστὶ, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην·
Ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
Γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας.
Τλήμονες, οἵτ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὔτ' ἐσορῶσιν,

Οὔτε

Earum quamcunq; portionem habes, leniter fer, nec indignare;
Mederi tamen *illis* decet, quantum potes. Sic vero cogita;
Non admodum multum bonis *viris* Parca de illis tribuit.
Multi vero inter homines tam mali quam boni sermones
Incidunt: quibus neque exterrearis, neque sinas
Te dimoveri *ab instituto*. Mendacii vero si quid dicatur;
Leniter sustine. Quod autem *nunc* dicam, per omnia perficitor.
Nemo tibi neque verbis neque factis persvadeat,
Ut facias dicasve quod tibi non sit commodum.
Consulta ante opus, ut ne stulta *inde* existant.
Stolidi utique est viri & facere & dicere inconsiderata.
Verum ea perage, quæ te postea non molestent.
Nihil autem illorum age quæ ignoras; sed disce
Quæcunq; opus est: atque ita jucundissimam vitam transiges.
Neq; sanitatem, quæ corpori debetur, neglectui haberi oportet,
Sed modum in potu, cibo, & exercitiis
Adhibere: Modum autem voco id, quod tibi dolorem non pa-
Sed assvesce victum habere purum, non deliciosum. (riat.
Et cave ea facere quæcunque invidiam habent.
Nec sumptus importune facias, velut honesti ignarus;
Nec illiberalis sis: Modus quippe in omnibus optimus.
Fac ea quæ tibi non noceant: & ante opus delibera.
Neque somnum mollibus oculis admittas,
Priusquam diurnorum operum singula ter *animo* percurras:
Ubi transilii? quid feci? quid mihi, cum oporteret, non peractū
Exorsus autem a primo percense: & deinde (est?
Turpibus quidem perpetratis, increpare; bonis vero, delectare.
Hæc elabora; hæc meditare; hæc te amare oportet:
Hæc te in divinæ virtutis vestigia constituent,
Ita certe per eum qui animæ nostræ tribuit quaternum
Fontem perennis naturæ. Ceterum ad opus accede,
Deos ut *id* perficiant precatus. Hæc adeptus,
Cognosces & immortalium deorum & mortalium hominum
Consistentiam, qua & transeunt singula, & continentur.
Cognosces, qua fas est, naturam in omni re similem:
Ut neque speres non speranda, neque quicquam te lateat.
Cognosces quoque homines sua sponte accersita mala habere.
Miseri, qui bona cum prope sunt, non inspiciunt,

Neque

Οὔτε κλύουσι. λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίσασι.
Τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας· οἱ δὲ κυλίνδροις
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πήματ' ἔχοντες.
Λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθεν
Contentio. Σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν.
Ζεῦ πάτερ, ἦ πολλῶν γε κακῶν λύσειας ἅπαντας,
Ἢ πᾶσιν δείξαις, οἵῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.
Hominis præstantia. Ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
Οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.
Ὧν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω,
Ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.
Ἀλλ' εἴργου βρωτῶν ὧν εἴπομεν, ἔν τε καθαρμοῖς,
Ἔν τε λύσει ψυχῆς κρίνων· καὶ φράζευ ἕκαστα,
Recta ratio. Ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἀρίστην.
Ἢν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς,
Ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Φείδεο τῆς ζωῆς, μή μιν καταθυμοβορήσῃς.

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ ΠΟΙΗΜΑ

ΝΟΥΘΕΤΙΚΟΝ.

Præcepta morum varia. ΜΗΤΕ γαμοκλοπέειν, μήτ' ἄρσενα κύπριν ὀρίνειν.
Μήτε δόλους ῥάπτειν, μήθ' αἵματι χεῖρα μιαίνειν.
Μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, ἀλλ' ἐξ ὁσίων βιοτεύειν.
Ἀρκεῖσθαι παρεοῦσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι.
Ψεύδεα μὴ βάζειν, τὰ δ' ἐτήτυμα πάντ' ἀγορεύειν.
Πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα δὲ σεῖο γονῆας.
Justitia. Πᾶσι δίκαια νέμειν, μηδὲ κρίσιν ἐς χάριν ἕλκειν.
Μὴ ῥίψῃς πενίην, ἀδίκως μὴ κρῖνε πρόσωπον·
Ἢν σὺ κακῶς δικάσῃς, σὲ θεὸς μετέπειτα δικάσσει.
Veracitas. Μαρτυρίην ψευδῆ φεύγειν, τὰ δίκαι' ἀγορεύειν.
Παρθενίην τηρεῖν· πίστιν δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν.
Μέτρα νέμειν τὰ δίκαια· καλὸν δ' ἐπὶ μέτρον ἅπασι.
Σταθμὸν μὴ κρούειν ἑτερόζυγον, ἀλλ' ἴσον ἕλκειν.
Μήτ' ἐπιορκήσῃς μήτ' ἀγνῶς, μήτε ἑκοντί.
Ψευδόρκον στυγέει θεὸς ἄμβροτος ὅστις ὀμόσσῃ.

Γλώσσ

Neque audiunt. Malorum vero solutionem pauci intelligunt.
Talis sors hominum lædit mentes: illi vero cylindris
Alias alio feruntur, infinita habentes mala.
Tristis enim comes lis latenter nocet,
Congenita; quam non decet arcessere, sed cedendo fugere.
Jupiter pater, aut multis omnes solveres malis,
Aut omnibus, quali fortuna sint usuri, monstrares.
Sed tu confide; quando quidem divinum est mortalibus genus,
Quibus sancta proferens natura ostendit singula,
Quorum siqua tibi portio est, tenebis quæ te jubeo,
Medela adhibita, & animam ab istis ærumnis liberabis.
Sed abstine eduliis quæ diximus, cum in purgationibus,
Tum in animæ solutione dijudicans: & singula considera,
Auriga superne constituta optima ratione.
Quod si relicto corpore ad liberum æthera perveneris,
Eris immortalis Deus incorruptibilis, nec amplius mortalis.

EIUSDEM.

Parce tuæ vitæ, ne ipsam animi affectibus devores.

PHOCYLIDIS POEMA ADMONITORIUM.

NEC furtivas nuptias quære, nec masculam Venerem exerce.
Ne fraudes necte, neque sanguine manus pollue.
Ne ditescas injuste, sed ex juste partis vive.
Esto contentus præsentibus, & ab alienis abstine.
Mendacia ne dixeris, sed vera omnia loquere.
Primum Deum cole; postea vero tuos parentes.
Omnibus justa tribue, neque judicium ad gratiam trahe.
Ne abjicias paupertatem, injuste ne judica personam:
Quod si tu male judicaveris, Deus te postea judicabit.
Testimonium mendax fugito, & justa loquere.
Virginitatem custodi; fidemq; in omnibus serva.
Mensuras tribue justas: quoniam modus in omnibus bonus *est*.
Lancem ne impellas in alteram libræ partem, sed æqualē trahe.
Nec pejeraveris, neque inscienter, neque sponte:
Falsum juramentum odit Deus immortalis quicunq; juraverit.

Σπέρματα μὴ κλέπτειν· ἐπαράτος ὅστις ἀρεῖται.
Μισθὸν μοχθήσαντι δίδου· μὴ θλίβε πένητα.
Γλώσσῃ νοῦν ἐχέμεν· κρυπτὸν λόγον ἐν φρεσὶν ἴσχειν.
Μήτ' ἀδικεῖν ἐθέλῃς, μήτ' οὖν ἀδικοῦντα ἐάσῃς.
Libera- Πτωχῷ δ' εὐθὺ δίδου, μηδ' αὔριον ἐλθέμεν εἴπῃς.
litas & Πληρώσας σέο χεῖρ', ἔλεον χρήζοντι παράσχου.
Miseri- Ἄστεγον εἰς οἶκον δέξαι, καὶ τυφλὸν ὁδήγει.
cordia. Ναυηγοὺς οἴκτειρον, ἐπεὶ πλόος ἐστὶν ἄδηλος.
Χεῖρα πεσόντι δίδου, σῶσον δ' ἀπερίστατον ἄνδρα.
Κοινὰ πάθη πάντων· ὁ βίος τροχὸς· ἄστατος ὄλβος.
Πλοῦτον ἔχων, σὴν χεῖρα πενητεύουσιν ὄρεξον.
Ὧν σοι ἔδωκε θεός, τούτων χρήζουσι παράσχου.
Ἔστω κοινὸς ἅπας ὁ βίος, καὶ ὁμόφρονα πάντα.
Gladii Τὸ ξίφος ἀμφιβαλοῦ, μὴ πρὸς φόνον, ἀλλ' ἐς ἄμυναν.
usus. Εἴθε δὲ μὴ χρήζοις μήτ' ἔννομα, μήτ' ἀδίκως γε·
Ἢν γὰρ ἀποκτείνῃς ἐχθρὸν σέο, χεῖρα μιαίνεις.
Ἀγροῦ γειτονέοντος ἀπέχεο, μηδ' ἂν ὑπερβῇς·
Medio- Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναί.
critas. Μηδέ τιν' αὐξόμενον καρπὸν λωβήσῃ ἀρούρης.
Ἔστωσαν ὁμότιμοι ἐπήλυδες ἐν πολιήταις·
Πάντες γὰρ πενίης πειρώμεθα τῆς πολυπλάγκτου·
Χώρη δ' οὔτι βέβαιον ἔχει πέδον ἀνθρώποισιν.
Avari- Ἡ φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἁπάσης.
tia. Χρυσὸς ἀεὶ δόλος ἐστὶ καὶ ἄργυρος ἀνθρώποισι.
Χρυσὲ κακῶν ἀρχηγέ, βιοφθόρε, πάντα χαλέπτων,
Εἴθε σε μὴ θνητοῖσι γενέσθαι πῆμα ποθεινόν.
Σοῦ γὰρ ἕκητι μάχαι τε λεηλασίαι τε φόνοι τε,
Ἐχθρὰ δὲ τέκνα γονεῦσιν, ἀδελφειοί τε συναίμοις.
Candor. Μηδ' ἕτερον κεύθῃς κραδίῃ νόον, ἄλλ' ἀγορεύων·
Μηδ', ὡς πετροφυὴς πολύπους, κατὰ χῶραν ἀμείβου.
Malus Ὅστις ἑκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνήρ· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
quis. Οὐκ ἐρέω τὸ τέλος. βουλὴν δ' εὐθύνε ἑκάστου.
Μὴ γαυροῦ σοφίῃ, μήτ' ἀλκῇ, μήτ' ἐνὶ πλούτῳ·
Mode- Εἷς θεός ἐστι σοφὸς, δυνατός θ' ἅμα καὶ πολύολβος.
stia. Μηδὲ παρῳχομένοισι κακοῖς τρύχου τεὸν ἦτορ·
Οὐκέτι γὰρ δύναται τὸ τετυγμένον εἶναι ἄτυκτον.
Man- Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ' ἄγριον ὀργήν·
suetu- Πολλάκι γὰρ πλήξας ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσε.
do.

Ἔστω

Semina ne furare: execrabilis *eſt* quisquis abſtulerit.
Mercedem laboranti da; ne afflige pauperem.
Linguæ mentem adhibe; occultum verbum in pectore contine,
Nec injurius velis esſe; neque item injuſte agentem ſinas.
Mendico ſtatim da, neque cras venire jube.
Impleta manu tua, miſericordiam egeno exhibe.
Exulem in domum excipe: & cæcum in viam duc.
Naufragorum miſerere; quoniam navigatio incerta eſt.
Manum lapſo porrige; ſerva, cui nemo asſiſtit, virum.
Communes caſus omnium: vita trochus; inſtabilis felicitas.
Si divitias posſides, tuam manum pauperibus porrige.
Quæ tibi dedit Deus, de his egentibus præbe.
Sit communis omnis vita, & concordia omnia.
Gladium accinge, non ad cædem, ſed ad defenſionem.
Utinam vero non indigeas *hoc* neque legitime, neque injuſte:
Nam, etiamſi hoſtem occideris, manum tuam polluis.
Ab agro vicini abſtine, neque tranſeas.
Omnium optimus modus eſt; transgresſiones vero vitioſæ.
Ne creſcentem agri fructum aliquem lædas,
Sint in pari honore advenæ cum civibus:
Omnes enim paupertatem experimur vagam;
Regioque nullum ſtabile habet ſolum hominibus.
Avaritia mater eſt mali omnis.
Aurum ſemper ineſcatio eſt, & argentum, hominibus.
O aurum malorum dux, vitæ corruptela, omnia convellens,
Utinam non esſes mortalibus malum deſiderabile!
Tua enim cauſa pugnæ, prædæ, cædeſque *ſunt*;
Infenſi parentibus liberique, fratresque conſanguineis.
Neque aliam occulta in corde ſententiam, aliam effare:
Neque, ut ſaxis adhærens polypus, pro loco muteris.
Qui volens injuſte agit, malus vir *eſt*; ſed *qui* ex necesſitate,
Non dico prorſus *malum*: ſed inſtitutum examina cujuſque.
Ne efferaris ſapientia, neque robore, neque opibus:
Unus Deus eſt ſapiens, potens ſimul, & omnifariam dives.
Neque præteritis malis macera cor tuum:
Nec enim amplius poteſt, quod *ſemel* factum eſt, esſe infectum.
Ne *ſis* præceps ad manum, ſed fræna ferocem iram:
Sæpe enim *vir* percutiens, invitus cædem perpetravit.

Medio- Ἔστω κοινὰ πάθη· μηδὲν μέγα, μήθ' ὑπέροπλον.
critas. Οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ.
Ἡ πολλὴ δὲ τρυφὴ πρὸς ἀμέτρους ἕλκει ἔρωτας·
Ὑψαυχεῖ δ' ὁ πολὺς πλοῦτος, καὶ ἐς ὕβριν ἀέξει.
Θυμὸς ὑπερχόμενος μανίην ὀλοόφρονα τεύχει.
Ὀργὴ δ' ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.
Æmu- Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸς, φαύλων δ' ὑπερεργός.
latio. Τόλμα κακῶν ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονοῦντας.
Σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς· ὁ δὲ Κύπριδος αἶσχος ὀφέλλει.
Ἡδὺς ἀγανόφρων κικλήσκεται ἐν πολιήταις.
Modus. Μέτρῳ μὲν φαγέειν, πίνειν, καὶ μυθολογεύειν.
Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίη δ' ἀλεγεινή.
Non in- Μὴ φθονέῃς δ' ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ μῶμον ἀνάψῃς·
viden- Ἄφθονοι οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
dum. Οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς,
Οὐ χθὼν οὐρανίοις ὑψώμασι, νέρθεν ἐοῦσα,
Οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· ἀεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
Εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.
Tempe- Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
rantia. Μὴ μιμοῦ κακότητα, δίκῃ δ' ἀπόλειψον ἄμυναν.
Πειθὼ μὲν γὰρ ὄνειαρ, ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει.
Μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄψει.
Νικᾶν εὖ ἔρδοντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.
Hospi- Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,
talitas. Ἢ πλείσταις δολίαισι βραδυνούσαις παρὰ καιρόν.
Μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πενιχρῷ.
Μηδέ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάντας ἑλέσθω·
Μητέρα δ' ἐκπρολίπῃς, ἵν' ἔχῃς πάλι τῆσδε νεοττούς.
Judices Μηδέποτε κρίνειν ἀδαήμονας ἄνδρας ἐάσῃς·
qui cō- Τὴν σοφίην σοφὸς ἰθύνει, τέχνας δ' ὁμότεχνος.
stit. Οὐ χωρεῖ μεγάλην διδαχὴν ἀδίδακτος ἀκούειν·
Οὐ γὰρ δὴ νοέουσ' οἱ μηδέποτ' ἐσθλὰ μαθόντες.
Amici Μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθ' ἑταίρους.
qui le- Πολλοὶ γὰρ πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
gendi. Καιρὸν θωπεύοντες, ἐπὴν κορέσασθ' ἔχωσιν·
Ἀχθόμενοι δ' ὀλίγοις, καὶ πολλοῖς πάντες ἄπληστοι.
Plebs. Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος.
Λαὸς καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ, ἀκατάσχετα πάντα.

Μηδὲ

Passiones sint communes: nihil magnum neque superbum *sit.*
Non bona est redundans mortalibus utilitas:
Nimius autem luxus ad immodicos trahit amores:
Inflat autem nimia opulentia,& ad contumeliam incitat.
Excandescentia subrepens furorem parit perniciosum:
Ira cupiditas est; *modum* vero excedens, furor.
Æmulatio bonorum,bona; malorum vero, prava.
Audacia malorum,exitiosa; sed valde juvat bona tractantes.
Virtutis amor honestus est: at Veneris auget dedecus.
Voluptas *vir* prudens vocatur inter cives.
Moderate comede,bibe, ac loquere:
Omnium modus optimus, excessus vero vitandus *est,*
Ne invideas bona sociis, ne reprehensionem affigas;
Sine invidia etiam dii inter se degunt.
Non invidet luna longe præstantioribus solis radiis;
Nec terra altitudini cælesti,licet ipsa sit infra;
Non flumina mari; sed sempiternam concordiam agunt:
Nam si discordia inter deos esset,non consisteret polus.
Temperantiam exerce, & obscœnis factis abstine.
Ne sectare malignitatem,sed jure abole vindictam.
Persvasio quidem utilitatem, lis vero litem gignit.
Ne credas cito, priusquam certo finem perspicias,
Vincere benefacientes pluribus meritis convenit.
Pulchrius est excipere hospitem statim frugalibus mensis,
Quam pluribus subdolis & tardantibus intempestive.
Nunquam fœnerator amarus sis viro pauperi,
Neque quis aves e nido simul omnes auferat;
Sed matrem dimittas,ut rursus habeas ex ea pullos,
Nunquam judicare homines siveris imperitos:
Sapientiam sapiens dirigit; artes autem qui ejusdem est artis,
Non capit magnam doctrinam, qui non didicit audire:
Nihil enim intelligunt qui nunquam bona didicere.
Nec mensipetas adulatores fac sodales,
Multi namque cibi & potus sunt sodales,
Tempori servientes,si habeant unde satientur;
Succensentes paucis,& multis omnes inexplebiles,
Vulgo ne fide: mutabilis ingenio est turba.
Vulgus, aqua,& ignis, cohiberi nequeunt,

Hil. an. Μηδὲ μάτην ἐπὶ πῦρ καθίσας μινύθῃς φίλον ἦτορ.
Μέτρα δὲ τεῦχε θεοῖσι· τὸ γὰρ μέτρον ἐστὶν ἄριστον.
Sepul- Γαῖαν ἐπιμοιρᾶσθαι ἀταρχύτοις νεκύεσσι.
tura. Μὴ τύμβον φθιμένων ἀνορύξῃς, μηδ᾽ ἀθέατα
Δείξῃς ἠελίῳ, καὶ δαιμόνιον χόλον ὄρσῃς.
Οὐ καλὸν ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο.
Anima Καὶ τάχα δ᾽ ἐκ γαίης ἐλπίζομεν ἐς φάος ἐλθεῖν
post Λείψαν᾽ ἀποιχομένων· ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται.
mort. Ψυχαὶ γὰρ μίμνουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι.
Πνεῦμα γάρ ἐστι θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκών.
Σῶμα γὰρ ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν
Λυόμενοι κόνις ἐσμέν· ἀὴρ δ᾽ ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται.
Opibus Πλουτῶν μὴ φείδου· μέμνησ᾽ ὅτι θνητὸς ὑπάρχεις.
utendū. Οὐκ ἔνι ἐς ᾅδην ὄλβον ἔχειν καὶ χρήματ᾽ ἄγεσθαι.
Πάντες ἴσοι νέκυες· ψυχῶν δὲ θεὸς βασιλεύει.
Κοινὰ μέλαθρα δόμων αἰώνια, καὶ πατρὶς ᾅδης·
Ξυνὸς χῶρος ἅπασι, πένησί τε καὶ βασιλεῦσιν.
Οὐ πολὺν ἄνθρωποι ζῶμεν χρόνον, ἀλλ᾽ ἐπίκαιρον.
Ψυχὴ δ᾽ ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ζῇ διὰ παντός.
Æqvus Μήτε κακοῖς ἄχθου, μήτ᾽ οὖν ἐπαγάλλεο χάρμῃ.
animus. Πολλάκις ἐν βιότῳ καὶ θαρραλέοισιν ἄπιστον·
Καιρῷ λατρεύειν, μηδ᾽ ἀντιπνέειν ἀνέμοισι.
Πῆμα καὶ ἀχθομένοισι κακοῦ λύσις ἤλυθεν ἄφνω.
Μὴ μεγαληγορέῃ τυφῶν φρένα λυσσωθείης.
Εὐεπίην ἀσκεῖν, ἥτις μάλα πάντας ὀνήσει.
Recta Ὅπλον τοι λόγος ἀνδρὶ τομώτερόν ἐστι σιδήρου.
ratio. Ὅπλον ἑκάστῳ νεῖμε θεὸς φύσιν ἠεροφοίτην,
Ὄρνισι μὲν πολλὴν ταχυτῆτ᾽, ἀλκὴν δὲ λέουσι,
Ταύροις δ᾽ αὐτοφύτοις κεράεσσιν, κέντρα μελίσσαις
Ἔμφυτον ἄλκαρ ἔδωκε· λόγον δ᾽, ἔρυμ᾽ ἀνθρώποισι.
Sapien- Τῆς δὲ θεοπνεύστου σοφίης λόγος ἐστὶν ἄριστος.
tia. Βέλτερος ἀλκήεντος ἔφυ σεσοφισμένος ἀνήρ·
Ἀγροὺς καὶ πόλιας σοφίη καὶ νῆα κυβερνᾷ.
Mali a- Οὐχ ὅσιον κρύπτειν τὸν ἀλάστορα ἄνδρα ἄπιστον·
versan- Ἀλλὰ χρὴ κακοεργὸν ἀποτροπάασθαι ἀνάγκῃ.
di. Πολλάκι συνθνῄσκουσι κακοῖς οἱ συμπαρεόντες.
Φωρῶν μὴ δέξῃ κλοπίμην ἀδίκων παραθήκην.
Ἀμφότεροι κλῶπες, καὶ ὁ δεξάμενος, καὶ ὁ κλέψας.

Μοίρας

Neque frustra ad ignem sedens devores charum cor.
Moderata diis præsta: modus enim est optimus.
Terram impertire insepultis cadaveribus.
Ne tumulum mortuorum refodias,neque non adspectanda
Soli monstres,divinamque iram provoces.
Non honestum est hominis compagem resolvere.
Et mox e terra speramus nos in lucem prodituras
Defunctorum reliquias: postea vero dii erunt.
Animæ namque incorruptæ manent in mortuis.
Spiritus enim est Dei *donum* mortalibus accommodatum, & imago Dei.
Corpus enim ex terra habemus; & omnes in eam
Resoluti pulvis sumus: cælum vero spiritum recipit.
Divitiis ne parcas; *sed* recordare quod mortalis es.
Non licet in infernum opes habere, vel pecunias *eo* vehere.
Omnes vita functi pares sunt: animabus autem Deus imperat.
Communia domorum tecta æterna,& patria orcus:
Communis locus universis,& pauperibus & regibus.
Non multum temporis vivimus homines,sed ad tempus:
Anima vero immortalis & senectutis expers vivit perpetuo.
Neque malis succumbe, neque item exulta gaudio.
Sæpe in vita etiam confidentibus diffidendum.
Tempori servi,nec refla ventis.
Infortunium & afflictis mali solutio venit repente.
Ne grandiloquentiæ indulgens mente rabiosus fias.
Facundiam exerce,quæ magno omnibus erit emolumento.
Telum sane homini penetrantius ferro,ratio est.
Arma unicuique tribuit Deus naturam aeriam;
Avibus quidem magnam celeritatem, & robur leonibus,
Taurisque *in* sponte fusis cornibus,& aculeos apibus
Innatum dedit tutamen: at ratio, propugnaculum hominibus.
Sed divinitus inspiratæ sapientiæ ratio est optima.
Præstantior est robusto vir sapientia præditus:
Agros,urbes,& naves sapientia gubernat.
Non fas est occultare virum sceleratum,ne puniatur:
Sed maleficum aversari oportet necessario.
Sæpe cum malis moriuntur qui cum eis sunt.
Furacium hominum ne accipe furtivum depositum:
Utrique fures sunt; & qui recipit, & qui furatur.

Μοίραν πᾶσι νέμειν· ἰσότης δ' ἐν πᾶσιν ἀρίστη.
Parci- Ἀρχόμενος φείδου πάντων, μὴ τέρμ' ἐπιδεύης.
monia. Μὴ κτήνυς θνητοῖο βορὴν κατὰ μέτρον ἕλησι.
Comi- Κτῆνος δ' ἢν ἐχθροῖο πέσῃ καθ' ὁδὸν, συνέγειρον.
seratio. Πλαζόμενόν τε βροτὸν καὶ ἀλίτροπον οὐδ' ὑπαλύξῃς.
Βέλτερον, ἀντ' ἐχθρῦ τυχεῖν φίλυ εὐμενέοντος.
Ἀρχόμενον τὸ κακὸν κόπτειν, ἕλκος τ' ἀκέσασθαι.
Μηδέ τι θηροβόρον δαίσῃ κρέας, ἀργίποσιν δὲ
Λείψανα λεῖπε κυσίν· θηρῶν ἀπὸ θῆρες ἔδονται.
Φάρμακα μὴ τεύχειν· μαγικῶν βίβλων ἀπέχεσθαι.
Νηπιάχοις ἁπαλοῖς μὴ μάρψῃ χεῖρα βιαίως.
Φεῦγε διχοστασίην καὶ ἔριν πολέμου προσιόντος.
Μὴ κακὸν εὖ ἔρξῃς· σπείρειν ἴσον ἐς ἐνὶ πόντῳ.
Labo- Ἐργάζευ, μοχθεῖν ὡς ἐξ ἰδίων βιοτεύσῃς.
randū. Πᾶς γὰρ ἀεργὸς ἀνὴρ ζώει κλοπίμων ἀπὸ χειρῶν.
Μηδ' ἄλλου παρὰ δαιτὸς ἔδοις σκυβάλισμα τραπέζης·
Ἀλλ' ἀπὸ οἰκείων βίοτον φαγέοις ἀνύβριστος.
Εἰ δέ τις οὐ δεδάηκε τέχνην, σκάπτοιτο δικέλλῃ.
Ἔστι βίῳ πᾶν ἔργον, ἐπὰν μοχθεῖν ἐθέλησθα.
Ναυτίλος εἰ πλώειν ἐθέλεις, εὐρεῖα θάλασσα·
Εἰ δὲ γεωπονίην μεθέπειν, μακραί τοι ἄρουραι.
Οὐδὲν ἄνευ καμάτου πέλει ἀνδράσιν εὐπετὲς ἔργον,
Οὐδ' αὐτοῖς μακάρεσσι· πόνος δ' ἀρετὴν μέγ' ὀφέλλει.
Μύρμηκες γαίης μυχάτους προλελοιπότες οἴκους,
Formicæ. Ἔρχονται βιότοιο κεχρημένοι, ὁππότ' ἄρουραι
Λήϊα κειράμεναι καρπῶν πλήθουσιν ἀλωάς·
Οἱ δ' αὐτοὶ πυροῖο νεοτριβὲς ἄχθος ἔχουσιν,
Ἢ κριθῶν· αἰεὶ δὲ φέρων φορέοντα διώκει,
Ἐκ θέρεος ποτὶ χεῖμα βορὴν σφετέρην ἐπάγοντες
Ἄτρυτον· φῦλον δ' ὀλίγον τελέθει πολύμοχθον.
Apes. Κάμνει δ' ἠεροφοῖτος ἀριστοπόνος τε μέλισσα,
Ἢ πέτρης κοίλης κατὰ χηραμὸν, ἢ δονάκεσσιν,
Ἢ δρυὸς ὠγυγίης κατὰ κοιλάδος ἔνδοθι σίμβλων
Σμήνεσι μυριότρητα κατ' αὔθια κηροδομοῦσα.
Conju- Μὴ μείνῃς ἄγαμος, μή πως νώνυμος ὄληαι·
gium. Δός τι φύσει κ' αὐτὸς· τίκε δ' ἔμπαλιν, ὡς ἐλοχεύθης.
Μὴ προαγωγεύσῃς ἄλοχον, σὸν τέκνα μιαίνων·
Οὐ γὰρ τίκτει παῖδας ὁμοίους μοίχια λέκτρα.

Μητρυ-

Suum omnibus tribue: æqualitas vero in omnibus optima.
Incipiens parce cunctis utere, ne tandem egeas.
Ne jumenti mortalis cibum ad mensuram ceperis.
Quod si inimici jumentum in via ceciderit, colleva:
Errantemque hominem & mari jactatum ne devites.
Satius, pro hoste amicum nancisci benevolum.
Incipiens malum præcide, & ulceri medere.
Nequam a feris depastam comedas carnem, sed velocibus
Reliquias linque canibus; feris feræ vescantur.
Venena ne para: a magicis libris abstine.
Infantulis tenellis ne violenter manum corripueris.
Seditionem & litem declina bello ingruente.
Ne malo bene feceris: idem est ac seminare in ponto.
Opus fac, allaborans ut de propriis vivas;
Omnis enim opus fugitans homo, de furtivis vivit manibus;
Neque de alterius cæna vescaris mensæ rejectamentis,
Sed de propriis facultatibus edas, expers contumeliæ.
Quod si quis non didicit artem, fodiat bidente.
Est in vita omnigenum opus, si laborare volueris.
Nauta si navigare velis, mare *est* spatiosum;
Si vero agriculturam sectari, lati campi.
Nullum opus hominibus facile est sine labore,
Nec diis ipsis: labor autem virtutem magnopere adjuvat.
Formicæ, intimis terræ penetralibus relictis,
Prodeunt victus indigentes, quando arva,
Segetibus detonsis, fructibus implent areas:
Eædem tritici recens extritum onusculum gestant,
Aut hordei; semperque gestans gestantem urget,
Ex æstate in hiemem victum suum comportantes.
Indefessum: natioque parva laboriosa est.
Operatur quoque aeria optimeque laborans apis,
Sive cavæ petræ in caverna, sive in arundinibus,
Sive in antiquæ quercus cavitate, intra alvearia,
Favis milleforos per flores cereas cellas struens.
Ne maneas cœlebs, ne forte sine nomine pereas;
Da quid naturæ & ipse; gigne vicissim, sicut genitus es.
Ne prostituas uxorem, liberis tuis maculam adspergens;
Non enim similes progignunt filios adulterini lecti.

Concubitus vetiti.

Μητρυιῆς μὴ ψαῦε γε δεύτερα λέκτρα γονῆος.
Μητέρα δ' ὡς τίμα τὴν μητρὸς ἴχνια βᾶσαν.
Μηδὲ κασιγνήτης ἐς ἀπότροπον ἐλθέμεν εὐνήν.
Μηδ' ἐπὶ παλλακίδεσσι πατρὸς λεχέεσσι μιγείης.
Μηδὲ γυνὴ φθείρῃ βρέφος ἔμβρυον ἔνδοθι γαστρός,
Μηδὲ τεκοῦσα κυσὶ ῥίψῃ καὶ γυψὶν ἕλωρα.
Μηδέ τις ἣ ἀλόχῳ ἐγκύμονι χεῖρα βάληται.
Μηδ' αὖ παιδογόνον ποτὲ τέμνειν ἄρσενα κοῦρον.
Μηδ' ἀλόγοις ζώοισι βατήριον ἐς λέχος ἐλθεῖν.
Μηδ' ὕβριζε γυναῖκα ἐπ' αἰσχυντοῖς λεχέεσσι.
Μὴ παραβῇς εὐνὰς φύσεως εἰς κύπριν ἄθεσμον.
Οὐδ' αὐτοῖς ἄρσην θῆρες συνεύαδεν εὐνή.
Μηδέ τι θηλύτεραι λέχος ἀνδρῶν μιμήσαιντο.
Μηδ' ἐς ἔρωτα γυναικὸς ἅπας ῥεύσῃς ἀκάθεκτον.
Οὐ γὰρ ἔρως θεός ἐστι, πάθος δ' ἀΐδηλον ἁπάντων.
Μηδὲ κασιγνήτων ἀλόχων ἐπὶ δέμνια βαίνειν.

Cõcordia coniug.

Στέργε τεὴν ἄλοχον. τί γὰρ ἡδύτερον καὶ ἄρειον,
Ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονέῃ φίλα γήραος ἄχρι,
Καὶ πόσις ἧ ἀλόχῳ, μηδ' ἐμπέσῃ ἄνδιχα νεῖκος;
Μηδέ τις ἀμνήστευτα βίῃ κούρῃσι μιγείη.

Mala uxor.

Μηδὲ γυναῖκα κακὴν οἴκοισιν σοῖσιν ἄγεσθαι,
Λατρεύων ἀλόχῳ λυγρῆς χάριν εἵνεκα φερνῆς.
Ἵππους δ' εὐγενέας δίζεσθαι μὲν κατ' οἶκον,
Ταύρους δ' ὑψιτένοντας, ἀτὰρ σκυλάκων πανάγεις.
Γῆμαι δ' ἐσθλὴν ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες.
Οὐδὲ γυνὴ κακὸν ἄνδρ' ἀπαναίνεται ἀφνειὸν ὄντα.
Μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλον ἄγῃς, ἐπὶ πήματι πῆμα.

Liberi quomodo tractandi.

Παισὶ δὲ μὴ χαλέπαινε τεοῖς, ἀλλ' ἤπιος ἴσθι.
Ἢν δέ τι παῖς ἀλίτῃ, κολουέτω υἱέα μήτηρ,
Ἢ καὶ πρεσβύτατοι γενεῆς, ἢ δημογέροντες.
Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν χαίτην πλοκαμῖδας.
Μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μηδ' ἄμματα λοξὰ κορύμβων.
Ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαὶ δὲ γυναιξί.
Παιδὸς δ' εὐμόρφου φρουρεῖν νεοτήσιον ὥρην.
Πολλοὶ γὰρ λυσσῶσι πρὸς ἄρσενα μῖξιν ἔρωτος.
Παρθενικὴν δὲ φύλασσε πολυκλείστοις θαλάμοισι,
Μηδέ μιν ἄχρι γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἐάσῃς.
Κάλλος δυστήρητον ἔφυ παίδων τοκέεσσι.

Novercæ ne attinge secundos parentis lectos;
Sed ut matrem cole, quæ matris vestigiis insistit.
Neque in aversandum sororis cubile venias.
Neque pellicum patris lecto commiscearis.
Neque mulier conceptum fœtum corrumpat in ventre;
Neq; post partum canibus projiciat aut vulturibus lacerandum.
Neque ullus suæ conjugi gravidæ manum afferat.
Nec item generationi aptum puerum marem unquam execa.
Nec cum brutis animalibus initorium in torum venias.
Ne petulanter mulierem viola ob pudendum concubitum.
Ne naturæ toros transilias ad venerem nefariam:
Ne ipsis quidem feris masculi complacuerunt tori.
Nec item feminæ masculorum concubitus imitentur.
Neque amore mulieris totus diffluas effræni:
Non enim amor Deus est, sed affectus occultus omnium.
Neque fratrum uxorum conscende cubilia.
Tuam ama conjugem. Quid enim svavius & præstantius,
Quam si viro consentit chara uxor usque ad senectam,
Et maritus suæ uxori, neque inter eos incidit contentio?
Neque quis sine desponsatione violenter puellis misceatur.
Neque malam uxorem domum in tuam ducito:
Nec servias uxori tristis gratia dotis.
Equos generosos quærere per domos,
Taurosque robustos, & feroces catulos;
Sed bonam *uxorem* ducere non contendimus insipientes:
Neque malum respuit mulier virum, si dives sit.
Neque nuptiis nuptias inducas, malum supra malum.
Liberis autem tuis ne difficilis, sed lenis esto:
Si vero quid deliquerit puer, castiget mater filium,
Aut etiam seniores familiæ, vel populi proceres.
Ne in masculo puero nutrias jubam cirri,
Neque comam crispa, neque nexus obliquos circinatorum:
Masculis non convenit coma, sed mulieribus luxus.
Pueri formosi juvenilem custodi formam:
Multi enim rabido amore ad masculos congressus feruntur.
Virginem custodi bene clausis thalamis:
Nec eam usque ad nuptias ante domum conspici siveris.
Liberorum puchritudo difficilis est custoditu parentibus.

Cogna-

Συγγενέσιν φιλότητα νέμοις ὁσίην θ' ὁμόνοιαν.
Senes honor. Αἰδεῖσθαι πολιοκροτάφους, εἴκειν δὲ γέρουσιν
Ἕδρης καὶ γεράων πάντων· γενεῇ δ' ἀτάλαντον
Πρέσβυν ὁμήλικα πατρὸς ἴσαις τιμαῖσι γέραιρε.
Servi. Γαστρὸς ὀφειλόμενον δασμὸν παρέχοι θεράπουσι.
Δούλῳ τακτὰ νέμοις, ἵνα τοι καταθύμιος εἴη.
Στίγματα μὴ γράψῃς, ἐπονειδίζων θεράποντα.
Δοῦλον μὴ βλάψῃς τι κακηγορέων πρὸς ἄνακτα.
Λάμβανε καὶ βουλὴν παρὰ οἰκέτου εὖ φρονέοντος.
Ἁγνεῖαι ψυχῆς, οὐ σώματός εἰσι καθαρμοί.
Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια· οἷα βιοῦντες,
Ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

Φέρεται δὲ καὶ τάδε Φωκυλίδου ἔπη, τὰ μὲν παρ' Ἀθηναίῳ, τὰ δὲ παρὰ Στοβαίῳ.

Convivium. Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ κυλίκων περινισσομενάων
Ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν.

Agricultura. Χρηΐζων πλούτου, μελέτην ἔχε πίονος ἀγροῦ.
Ἀγρὸν γάρ τε λέγουσιν Ἀμαλθείης κέρας εἶναι.

Nobilitas. Καὶ τόδε Φωκυλίδου· Τὸ πλέον γένος εὐγενὲς εἶναι,
Οἷς οὔτ' ἐν μύθοις ἕπεται χάρις, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.

Mulierum genera. Καὶ τάδε Φωκυλίδεω· Τέτρων ἀπὸ τῶνδε γένοντο
Φῦλα γυναικείων· ἡ μὲν κυνός, ἡ δὲ μελίσσης,
Ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, ἡ δ' ἵππου χαιτηέσσης·
Εὔφορος ἥδε, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἀρίστη·
Ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, οὔτ' ἂρ κακή, οὐδὲ μὲν ἐσθλή·
Ἡ δὲ κυνός, χαλεπή τε καὶ ἄγριος. ἡ δὲ μελίσσης
Οἰκονόμος τ' ἀγαθή, καὶ ἐπίσταται ἐργάζεσθαι·
Ἧς εὔχου, φίλ' ἑταῖρε, λαχεῖν γάμου ἱμερόεντος.

Cognatis amorem tribue,justamque concordiam.
Reverere canos circum tempora, cedeque senibus
Sede & honoribus omnibus: natu vero præstantem
Senem,æqualem patris,paribus *cum patre* honoribus venerare.
Ventris debitam portionem præbe ministris.
Servo demensum tribuas, ut tibi gratus sit.
Notas ne servo imprimas, probro eum afficiens.
Servum ne lædas maledictis deferendo apud herum.
Accipe vel a servo,si recte sapiat,consilium.
Castitas animæ,corporis est purgatio.
Hæc justitiæ arcana: secundum quæ viventes,
Bonam vitam usque ad senectutis limen transegeritis.

Hi etiam versus Phocylidi tribuuntur,partim apud Athenæum,partim apud Stobæum.

Convenit autem in sympòsio scyphis circumeuntibus
Svaviter garrientem & sedentem vinum bibere.

Si opibus indigeas,curam habeto pinguis agri:
Agrum enim ajunt copiæ cornu esse.

Et hoc Phocylidis *est*: Plurimos esse genere nobiles,
Quos neque in verbis,neque in consiliis gratia sequitur.

Et hæc Phocylidis *sunt*: Ex quatuor istis nata sunt
Mulierum genera: alia, ex cane; alia,ex ape;
Alia,ex torva sue; alia,ex equa jubata:
Ex equa nata commoda est,velox, discurrens,specie præstans;
Ex torva autem sue,neque mala,neque item bona *est*;
Ex cane vero,molesta & fera *est*. Ex apicula autem,
Bona est rei familiaris administratrix,& scit opus facere:
Cujus,chare sodalis,nuptias desiderabiles sortiri exopta.

PIN-

ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΟΛΥΜΠΙΩΝ

Εἶδος Α.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΩ ΚΕΛΗΤΙ.

Στροφὴ α, κώλων ιζ.

Ἄριστον μὲν ὕδωρ· ὁ δὲ
Aurum. χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ
ἅτε διαπρέπει νυ-
κτὶ, μεγάνορος ἔξοχα πλούτου.
εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν
ἔλδεαι φίλον ἦτορ,
μηκέτ' ἀλίου σκόπει
ἄλλο θαλπνότερον
ἐν ἀμέρᾳ φαεινὸν ἄστρον
ἐρήμας δι' αἰθέρος.
Olympicus ludus. Μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα
φέρτερον αὐδάσομεν.
ὅθεν ὁ πολύφατος
ὕμνος ἀμφιβάλλεται
σοφῶν μητίεσσι, κελαδεῖν
Κρόνου παῖδ', ἐς ἀφνεὰν ἱκομένους
Hiero Sicil. R. μάκαιραν Ἱέρωνος ἑστίαν·

ἀντιστρ. α, κώ. ιζ.

θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει
σκᾶπτον ἐν πολυμάλῳ
Σικελίᾳ, δρέπων μὲν
κορυφὰς ἀρετᾶν ἀπὸ πασᾶν·
ἀγλαΐζεται δὲ καὶ
Μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ;
οἷα παίζομεν φίλαν
ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ
τράπεζαν. ἀλλὰ Δωρίαν ἀ-
πὸ φόρμιγγα πασσάλου
Pisa. λάμβαν', εἴ τοι Πίσας τε

καὶ

PINDARI OLYMPIORUM

Ode I.

HIERONI SYRACUSANO,

Equo celete *victoriam adepto.*

OPtima quidem est Aqua: sed
Aurum, ardens ignis
velut excellit no-
cte, superbificas *est* supra divitias.
Si vero certamina narrare
gestis *o* charum cor:
ne amplius Sole considera
aliud foventius
interdiu lucidum astrum,
desertum *i. e. serenum* per ætherem.
Neque *quam quod est* Olympiæ certamen
præstantius dicemus:
unde celeberrimus
hymnus elaboratur
sapientum ingeniis: *ut* cantent
Saturni filium, ad opulentam venientes
beatam Hieronis domum:

a.

justum qui administrat
sceptrum in fœcunda
Sicilia, decerpens quidem
summitates virtutibus ab omnibus:
Clarus est vero etiam
Musicæ in flore,
cujusmodi ludimus amicam
nos Viri frequentes circa
mensam. Sed Doricam
citharam a clavo
accipe, si qua tibi Pisæq;

&

Pherenicus eqvus. καὶ Φερενίκου χάρις
νόον ὑπὸ γλυκυτά-
ταις ἔθηκε φροντίσιν.
ὅτε, παρ' Ἀλφεῷ σύτο, δέμας
ἀκέντητον ἐν δρόμοισι παρέχων,
κράτει δὲ προσέμιξε δεσπόταν,

ἐπῳ. κῶ. ιγ.

Συρακόσιον ἱπποχάρμαν
βασιλῆα. λάμπει
δέ οἱ κλέος πὰρ εὐάνορι Λυδοῦ
Pelops. Πέλοπος ἀποικίᾳ. τοῦ μεγασθενὴς
ἐράσατο γαιάοχος Ποσειδᾶν,
ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε
Κλωθὼ, ἐλέφαντι φαίδιμον
ὦμον κεκαδμένον.
ἦ θαύμα τὰ πολλά.
Fabularum vis. καί πού τι καὶ βροτῶν φρένας,
ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον,
δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις
ἐξαπατῶντι μῦθοι.

ϛρό. β. κῶ. ιζ.

Poetices vis. Χάρις δ' ἅπερ ἅπαντα τεύχει
τὰ μείλιχα θνατοῖς,
ἐπιφέροισα τιμὰν,
καὶ ἄπιστον ἐμήσατο πιστὸν
ἔμμεναι τὸ πολλάκις.
Tempus. ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι,
μάρτυρες σοφώτατοι.
De Deo loq. honeste. Ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν
ἐοικὸς ἀμφὶ δαιμόνων κα-
λά. μείων γὰρ αἰτία.
Υἱὲ Ταντάλου, σὲ δ' ἀντί-
Pelops ruf. α προτέρων φθέγξομαι.
ὁπότ' ἐκάλεσε πα-
τὴρ τὸν εὐνομώτατον
ἐς ἔρανον, φίλαν τε Σίπυλον,
ἀμοιβαῖα θεοῖσι δεῖπνα παρέχων,
τότ' Ἀγλαοτρίαιναν ἁρπάσαι,

αὐτισ.

& Pherenici gratia
animum dulcissi-
mis subjecit cogitationibus;
quando apud Alpheum concitus proruit, corpus
non stimulatum in cursibus exhibens
victoriæque admovit dominum

Α.

Syracusium, equis gaudentem
Regem. Splendet
autem ei gloria apud generosam Lydi
Pelopis coloniam: quem præpotens
deperiit terram continens Neptunus,
postquam eum puro lebete exemit
Clotho, ebore *quoad* illustrem
humerum, exornatum.
Certe mirabilia multa,
& nonnunquam etiam hominum mentes,
supra veracem sermonem,
variegatæ mendaciis variis
decipiunt fabulæ:

β.

gratiaque *Poetica*, quæ omnes fa-
cit voluptates hominibus,
afferens *dictis* auctoritatem
etiam incredibile, solertia fecit credibile
esse, sæpenumero.
Dies autem subsequentes,
testes *sunt* sapientissimi.
Est autem homini dicere
conveniens de Diis ho-
nesta. Minor enim culpa *est*.
Fili Tantali, te vero con-
tra *quam* priores, dicam,
quando vocavit Pa-
ter *Tantalus* maxime legitimas
ad epulas, charamque Sipylum,
retributivam Diis cenam præbens,
tunc Tridente inclytum *Neptunum* rapuisse,

ἀντιστρ. β κῶλ. ιζ.

δαμέντα φρένας ἱμέρῳ,
χρυσέαισί τ' ἀν' ἵπποις
ὕπατον εὐρυτίμου
ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβᾶσαι.
ἔνθα δευτέρῳ χρόνῳ
ἦλθε καὶ Γανυμήδης
Ζηνὶ τωὔτ' ἐπὶ χρέος.
ὡς δ' ἄφαντος ἔπε-
λες, οὐδὲ ματρὶ πολλὰ μαιό-
μενοι φῶτες ἄγαγον,
ἔννεπε κρυφᾷ τις αὐτί-
κα φθονερῶν γειτόνων,
ὕδατος ὅτι τε πυ-
ρὶ ζέοισαν ἀμφ' ἀκμὰν
μαχαίρᾳ τάμον κατὰ μέλη,
τραπέζαισί τ' ἀμφιδεύτατα κρεῶν
σέθεν διεδάσαντο, καὶ φάγον.

ἐπῳ. β κῶλ. ιγ'

De Deo loq. honest.

Ἐμοὶ δ' ἄπορα γαστρίμαργον
μακάρων τιν' εἰπεῖν.
ἀφίσταμαι. ἀκέρδεια λέλογχεν
θαμινὰ κακαγόρους. Εἰ δὲ δή τιν' ἄν-
δρα θνατὸν ὀλύμπου σκοποὶ ἐτίμα-
σαν, ἦν Τάνταλος οὗτος. ἀλλὰ γὰρ κατα-
πέψαι μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυ-
νάσθη κόρῳ δ' ἕλεν
ἄταν ὑπέροπλον,
τάν οἱ πατὴρ ὑπερκρέμα-
σε, καρτερὸν αὐτῷ λίθον,
τὸν αἰεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν,
εὐφροσύνας ἀλᾶται.

Tantalus.

στροφὴ γ κῶλ. ιζ.

ἔχει δ' ἀπάλαμον βίον
τοῦτον, ἐμπεδόμοχθον,
μετὰ τριῶν τέταρτον
πόνον, ἀθανάτων ὅτι κλέψαις
ἁλίκεσσι συμπόταις

νέκταρ

b.

domitum mentem desiderio,
aureisq; in equabus
supremam late - honorati
ad domum Jovis transtulisse;
quo proxime priore tempore
venit & Ganymedes
Jovi idem ad ministerium.
Ut vero inconspicuus e-
ras, neque matri multum inqui-
rentes viri *te* adducebant:
dixit clam aliquis sta-
tim invidorum vicinorum,
aquæ quod te i-
gne ferventem circa vehementiam
ense dissecuissent *ministri paterni* membratim,
mensisq; frusta carnium
tuarum distribuissent, & *Dii te* comedissent.

B.

Mihi vero absurdum, helluonem
Beatorum aliquem dicere.
desisto *ab hoc sermone.* noxa prehendere solet
frequenter maledicos. Si vero sane ullum vi-
rum mortalem Olympi speculatores hono-
rarunt; fuit Tantalus hic. Sed enim con-
coquere magnam felicitatem non po-
tuit: saturitateque *i. e. protervia* accepit
noxam ingentem,
quam ei Pater superpen-
dit ipsi, validum *videlicet* lapidem,
quem semper cogitans *a* capite amoliri,
lætitiis aberrat.

γ.

Habet autem auxilio carentem vitam
hanc, & constanter ærumnosam
cum tribus quartum
laborem: immortalium quoniam furatus
æqualibus compotoribus

νέκταρ ἀμβροσίαν τε
δῶκεν, οἷσιν ἄφθιτον
Deus θῆκαν. Εἰ δὲ Θεὸν
omniscius. ἀνήρ τις ἔλπεταί τι λαθέ-
μεν ἔρδων, ἁμαρτάνει.
Τοὔνεκα προῆκαν υἱὸν
ἀθάνατοί οἱ πάλιν
μετὰ τὸ ταχύποτμον
αὖθις ἀνέρων ἔθνος.
πρὸς εὐάνθεμον δ' ὅτε φυὰν
λάχναι νιν μέλαν γένειον ἔρεφον,
ἑτοῖμον ἀνεφρόντισεν γάμον,

ἀντιστρ. γ κώ. ιζ.

Πισάτα παρὰ πατρὸς εὔ-
Hippodamia, Pelopis uxor. δοξον Ἱπποδάμειαν
σχεθέμεν. ἄγχι δ' ἐλθὼν
πολιᾶς ἁλὸς οἶος ἐν ὄρφνᾳ
ἄπυεν βαρύκτυπον
Εὐτρίαιναν. ὁ δ' αὐτῷ
πὰρ ποσὶ σχεδὸν φάνη.
Pelopis preces ad Nept. τῷ μὲν εἶπε. Φίλι-
α δῶρα Κυπρίας ἄγ' εἴ τι
Ποσείδαον ἐς χάριν
τέλλεται, πέδασον ἔγχος
Oenomaus Pisæ R. Οἰνομάου χάλκεον·
ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτά-
των πόρευσον ἁρμάτων
ἐς Ἆλιν, κράτει δὲ πέλασον,
ἐπεὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις
ἐρῶντας, ἀναβάλλεται γάμον

ἐπῳ. γ κώ. ιγ.

Forti audendum. θυγατρός. Ὁ μέγας δὲ κίνδυ-
νος ἄναλκιν οὐ φῶ-
τα λαμβάνει. θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκα,
τί κέ τις ἀνώνυμον γῆρας ἐν σκότῳ
καθήμενος ἕψοι μάταν, ἁπάντων
καλῶν ἄμμορος; ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὗτος
ἄεθλος γ' ὑποκείσεται· τὸ δὲ

πρᾶξιν

nectar ambrosiamque
dedit, quibus immortalem *ipsum* Dii
fecerant. Si vero Deum
vir aliquis sperat quippiam late-
re faciens, fallitur.
Idcirco demiserunt filium
immortales ei retro
ad celeri morti obnoxiam
rursus hominum gentem.
In florida autem quando ætate
lanugo ipsum *quoad* nigrum mentum coronabat,
paratas animo revolutavit nuptias,

g.

Vt Pisata a Patre glori-
osam Hippodamiam
haberet. Prope autem progressus
ad canum mare solus in tenebris,
inclamabat gravistrepum
Tridente insignem *Neptunum*. Is autem ipsi
ad pedes prope apparuit.
Cui quidem dixit *Pelops*: Amabi-
lia dona Cypriæ *Veneris* age si quid
o Neptune ad gratiam *tibi*
apparent; impedi hastam
Oenomai æream:
Me vero in velocissi-
mis transmitte curribus
ad Elin, victoriæque admove,
postquam tribus & decem viris interemptis
amantibus, differt nuptias

G.

Filiæ. Magnum autem pericu-
lum imbellem virum
non occupat. Mori autem quibus necesse,
quidnam aliquis ignobile senium in tenebris
sedens coquat frustra, omnium
honestarum *actionum* expers? sed mihi quidem hoc
certamen subjectum erit: tu vero

πρᾶξιν φίλαν δίδοι.
Ὣς ἔννεπεν· οὐδ' ἀ-
κράντοις ἐφάψατ' ὦν ἔπεσ-
σι. τὸν μὲν ἀγάλλων θεὸς,
ἔδωκεν δίφρον χρύσεον, ἐν πτεροῖ-
σίν τ' ἀκάμαντας ἵππους.

στρο. δ κώ. ιζ.

Pelopis Ἕλεν δ' Οἰνομάου βίαν,
victo- παρθένον τε σύνευνον.
ria. τέκε δὲ λαγέτας ἕξ
Filii 6. ἀρεταῖσι μεμαλότας υἱούς.
Νῦν δ' ἐν αἱμακουρίαις
ἀγλααῖσι μέμικται,
Ἀλφεοῦ πόρῳ κλιθεὶς,
τύμβον ἀμφίπολον
ἔχων πολυξενωτάτῳ πα-
ρὰ βωμῷ. Τὸ δὲ κλέος
τηλόθεν δέδορκε τᾶν Ο-
λυμπιάδων, ἐν δρόμοις
Πέλοπος, ἵνα ταχυ-
τὰς ποδῶν ἐρίζεται,
ἀκμαί τ' ἰσχύος θρασύπονοι.
Olym- Ὁ νικῶν δὲ, λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον
pionicæ ἔχει μελιτόεσσαν εὐδίαν,
como-
da.

ἀντιστρ. δ κώ. ιζ.

ἀέθλων γ' ἕνεκεν. τὸ δ' ἀ-
εὶ παράμερον ἐσλὸν,
ὕπατον ἔρχεται παν-
τὶ βροτῶν. Ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι
Hiero- κεῖνον ἱππικῷ νόμῳ
nislaus. Αἰοληίδι μολπᾷ
χρή. πέποιθα δὲ ξένον
μή τιν' ἀμφότερα
καλῶν τε ἴδριν ἄλλον ἢ δύ-
ναμιν κυριώτερον,
τῶν γε νῦν, κλυταῖσι δαιδα-
λωσέμεν ὕμνων πτυχαῖς.
Θεὸς ἐπίτροπος ἐ-

ών,

eventum gratum dato.
Sic dixit. Neque ir-
rita attigit igitur ver-
ba. Eum quidem lætificans Deus,
dedit *ei* currum aureum, in a-
lisque indefessos equos.

δ.

Cepit igitur Oenomai robur,
Virginemque conjugem:
genuitque duces sex
virtutum curam habentes filios.
Nunc autem justa
magnifica ascentus est,
ad Alphei alveum, reclinatus, *i. e. sepultus*
tumulum undique ambitum
habens frequentatissimam hospitibus a-
pud aram. Gloria autem
eminus conspicitur O-
lympiadum, in cursibus
Pelopis, ubi veloci-
tas pedum certat,
vigoresque roboris in laboribus audaces.
Qui autem vincit, reliqua in vita
habet mellitam serenitatem

d.

præmiorum victoriæ gratia. Quod autem sem-
per unoquolibet die obvenit bonum,
id summum venit o-
mni mortali. Me autem coronare
illum equestri lege
Æolico cantu
oportet. Confido enim *me* hospitem
nullum utraque ratione instructum
bonarumque *rerum* gnarum alium aut po-
tentia præstantiorem,
eorum sane *qui* nunc *sunt* inclytis exor-
naturum hymnorum plicis.
Deus procurator exi-

ὦν, παῖσι μήδε᾽
ἔχων ἐσλὸν κῦδος, Ἱέρων,
μερίμναισιν. Εἰ δὲ μὴ ταχὺ λίποι,
ἔτι γλυκυτέραν κεν ἔλπομαι

ἐπῳ. κώ. ιγ.

σὺν ἅρματι θοῷ κλεΐξειν,
ἐπίκουρον εὑρὼν
ὁδὸν λόγων, παρ᾽ εὐδείελον ἐλθὼν
Pindari facultas. Κρόνιον. Ἐμοὶ μὲν ὦν Μοῖσα καρτερώ-
τατον βέλος ἀλκᾷ τρέφει. ἐπ᾽ ἄλλοι-
σι δ᾽ ἄλλοι μεγάλοι· τὸ δ᾽ ἔσχατον κορυ-
φοῦται βασιλεῦσι. μηκέτι
πάπταινε πόρσιον.
Εἴη σέ τε τοῦτον
Votum. ὑψοῦ χρόνον πατεῖν, ἐμέ
τε τοσσάδε νικαφόροις
ὁμιλεῖν, πρόφαντον σοφίᾳ καθ᾽ Ἕλ-
λανας ἐόντα παντᾷ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΥΘΙΩΝ

Εἶδος ζ.

ΜΕΓΑΚΛΕΙ ΑΘΗΝΑΙΩ,

ΤΕΘΡΙΠΠΩ.

στροφὴ, κώλων ζ.

Κάλλιστον αἱ μεγαλοπόλιες Ἀθᾶναι
Athenarū laus. προοίμιον Ἀλκμαιονιδᾶν
εὐρυσθενεῖ γενεᾷ, κρηπῖδ᾽ ἀοιδᾶν
ἵπποισι βαλέσθαι. ἐπεὶ
τίνα πάτραν, τίνα τ᾽ οἶκον
ναίοντ᾽ ὀνυμάξομαι
ἐπιφανέστερον Ἑλλάδι πυθέσθαι;

ἀντιστρ. κώ. ζ.

πάσαισι γὰρ πολίεσσι λόγος ὁμιλεῖ
Ἐρεχθέος ἀστῶν, ὦ Ἄπολ-
Megacles victor. λον, οἳ τεόν τε δόμον Πυθῶνι δῖᾳ
θαητὸν ἔτευξαν. Ἄγον-

ſtens, tuis proſpicit,
habens hanc ſollicitudinem, *o* Hiero,
curis. Si autem non citò *me* deſtiterit
apud ſvaviorem, ſpero

D.

me illum cum curru celeri *victoria potitum* decantaturum,
adminiſtram ubi inveni
viam verborum, ad apricum veniens
Cronium *promontorium*. Mihi quidem igitur Muſa fortisſimum telum robore nutrit. In alii
is autem alii *ſunt* magni. Supremum vero *faſtigium* in ſublime tollitur Regibus. Ne amplius
proſpecta ulterius.
Contingat *ſaltem* teque hoc
in ſublimi tempus tranſigere, meque
tantis victoribus
converſari, conſpicuum ſapientia inter Græcos exiſtentem ubique.

EJUSDEM PYTHIORUM

Ode VII.

MEGACLI ATHENIENSI,

Quadrigis.

α.

PUlcherrimum grandiurbes Athenæ
ſunt præmium Alcmæonidarum
late potenti ſtirpi, fundamentum carminum
equis ut jaciatur *inde*. Siquidem
quemnam patriam, quemque familiam
inhabitantem *in Græcia* nominabo
illuſtriorem Græciæ auditu?

β.

Omnibus enim civitatibus fama communis eſt
Erechthei civium o Apollo, qui tuam ædem *apud* Pythonem divinam
admirandam exſtruxerunt. Du-

τι δὲ με πέντε μὲν Ἰσθμοῖ
νῖκαι· μία δ' ἐκπρεπὴς
Διὸς Ὀλυμπίας· δύο δ' ἀπὸ Κίῤῥας.

ἐπῳδ. κῶλ. θ.

ὦ Μεγάκλεες, ὑ-
μαί τε, καὶ προγόνων.
Νέα δ' εὐπραγία
χαίρω τι· τὸ δ' ἄχνυμαι,
φθόνον ἀμειβόμενον
τὰ καλὰ ἔργα. φαντί γε μάν,
οὕτω κεν ἀνδρὶ τὰν μονίμαν
θάλλοισαν εὐδαιμονίαν
τὰ καὶ τὰ φέρεσθαι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΝΕΜΕΩΝ

Εἶδος β.

ΤΙΜΟΔΗΜΩ ΑΘΗΝΑΙΩ

παγκρατιαστῇ.

Ογδόας α.

Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι
Principium carm. ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοὶ ἄρχον-
ται Διὸς ἐκ προοιμί-
ου· καὶ ὅδ' ἀνὴρ
καταβολὰν ἱερῶν ἀγώνων
Timodemus victor. νικαφορίας δέδεκται πρῶ-
τον Νεμεαίου
ἐν πολυυμνήτῳ Διὸς ἄλσει.

ὀγδόας β.

Ὀφείλει δ' ἔτι, πατρίαν
Patrissans. εἴπερ καθ' ὁδόν νιν εὐθύπομπος αἰὼν
ταῖς μεγάλαις δέδωκεν
κόσμον Ἀθάναις,
θαμὰ μὲν Ἰσθμιάδων δρέπεσθαι
κάλλιστον ἄωτον· ἐν Πυθί-
οισι δὲ νικᾶν
Τιμονόου παῖδ'. ἔστι δ' ἐοικὸς

ὀγδόας γ.

ὀρειᾶν γε Πελειάδων

μὴ

eunt autem me, quinque quidem in Jsthmo
victoriæ: una vero, præcellens
Jovis in Olympia: duæ vero e Cirrha.

A.

o Magacles, tu-
æque & progenitorum.
Nupero autem successu felici
gaudeo aliquantum: id vero doleo
quod invidia alternet
præclara facinora. Ajunt utique
sic *i. e. alternatim* homini juxta stabilem
& florentem felicitatem
hæc & illa offerri.

EJUSDEM NEMEORUM

Ode II.

TIMODEMO ATHENIENSI
pancratiastæ.

α.

Unde sane & Homeridæ
consutilium carminum utplurimum Poetæ au-
spicantur Jovis a lau-
de: etiam hic vir
fundamentum sacrorum certaminum
victoriæ accepit pri-
mum, Nemeæi
in multum decantato Jovis luco.

β.

Oportet vero etiam, patriam
siquidem per semitam eum recta ducens Fortuna
magnis dedit
ornamentum Athenis,
frequenter quidem Isthmiadum decerpere
pulcherrimum florem: in Pythi-
is autem vincere
Timonoi filium. Est autem congruum

γ.

montanis *a* Plejadibus

non

μὴ τηλόθεν Ὠρίωνα νεῖσθαι. Καὶ μὰν
ἁ Σαλαμίς γε θρέψαι
φῶτα μαχατὰν
δυνατός· ἐν Τροΐᾳ μὲν Ἕκτωρ
Ajax. Αἴαντος ἄκουσεν. Ὦ Τι-
μόδημε, σὲ δ' ἀλκὰ
παγκρατίου τλάθυμος ἀέξει.
ὀγδόας δ.
Acharneorum victorix. Ἀχάρναι δὲ παλαίφατον
εὐάνορες· ὅσσα δ' ἀμφ' ἀέθλοις Τιμο-
δημίδαι ἐξοχώτα-
τοι προλέγονται;
παρὰ μὲν ὑψιμέδοντι Παρνα-
σῷ τέσσαρας ἐξ ἀέθλων
νίκας ἐκόμιξαν·
ἀλλὰ Κορινθίων ὑπὸ φωτῶν
ὀγδόας ε.
ἐν ἐσλοῦ Πέλοπος πτυχαῖς,
ὀκτὼ στεφάνοις ἔμιχθεν ἤδη· ἑπτὰ
δ' ἐν Νεμέᾳ. τὰ δ' οἴκοι,
μάσσον' ἀριθμοῦ,
Διὸς ἀγῶνι. τὸν ὦ πολῖται
κωμάξατε, Τιμοδήμῳ σὺν
εὐκλέϊ νόστῳ·
ἁδυμελεῖ δ' ἐξάρχετε φωνᾷ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΙΣΘΜΙΩΝ

Εἶδος γ.

ΜΕΛΙΣΣῼ ΘΗΒΑΙῼ,

Ἵπποις.

στροφ. κώλ. ι.

Modestus. ΕΙ τις ἀνδρῶν εὐτυχήσαις,
ἢ σὺν εὐδόξοις ἀέθλοις,
ἢ σθένει πλούτου, κατέχει
φρασὶν αἰανῆ κόρον,
ἄξιος εὐλογίαις ἀστῶν μεμίχθαι.

Ζεῦ,

non procul Orionem incedere. Quin etiam
Salamis educare
virum bellicosum
potis est. In Troja quidem Hector
Ajacem audivit. O Timo-
deme, te vero fortitudo
Pancratii laboriosa celebrem facit.

δ.

Acharnæ autem *secundum* vetus verbum
fortium genitrices *sunt*. Quoties vero in certaminibus
demidæ excellentissi- (Timo-
mi primi recensentur?
Apud enim alte regnantem Parna-
sum, quatuor ex certaminibus vi-
ctorias reportarunt:
at Corinthiis a viris,

ε.

in boni Pelopis recessibus
octo coronis ornati sunt jam: septem
autem in Nemea: domestica vero
plura *sunt* numero,
in Jovis certamine. Quem o cives
laudate, Timodemi cum
glorioso reditu:
svavisonaque auspicamini voce.

EJUSDEM ISTMIORUM

Ode III.

MELISSO THEBANO, Equis.

α.

SI quis hominum felicitatem nactus
aut cum illustribus certaminibus,
aut vi divitiarum, cohibet
in animo tetram petulantiam;
dignus *is est* præconia civium adipisci.

O Ju-

Virtutes a Deo.

Ζεῦ, μεγάλαι δ' ἀρεταὶ θνατοῖς ἕπονται
ἐκ σέθεν· ζώει δὲ μάσσων
ὄλβος ὀπιζομένων· πλαγίαις
δὲ φρένεσσιν, οὐχ ὁμῶς πάν-
τα χρόνον θάλλων ὁμιλεῖ.

ἀντιστρ. κῶ. ι.

Laudes præmia illustrium.

Εὐκλεῶν δ' ἔργων ἄποινα.
χρὴ μὲν ὑμνῆσαι τὸν ἐσλόν.
χρὴ δὲ κωμάζοντ' ἀγαναῖς
Χαρίτεσσι βαστάσαι.

Melisso bis victor.

Ἔστι δὲ καὶ διδύμων ἀέθλων Μελίσσῳ
μοῖρα, πρὸς εὐφροσύναν τρέψαι γλυκεῖαν
ἦτορ, ἐν βάσσαισιν Ἰσθμοῦ
δεξαμένῳ στεφάνους· τὰ δὲ κοί-
λᾳ λέοντος ἐν βαθυστέρ-
νου νάπᾳ, κάρυξε Θήβαν

ἐπῳδ. κῶ. ια.

ἱπποδρομίᾳ κρατέων.

Patrissans.

ἀνδρῶν δ' ἀρετὰν
σύμφυτον οὐ κατελέγχει.
ἴστε μὰν Κλεωνύμου
δόξαν παλαιὰν ἅρμασι,
καὶ ματρόθε Λαβδακίδαισι
σύννομοι, πλούτου διέστι-
χον τετραοριᾶν πόνοις.

Vicissitudo.

αἰὼν δὲ κυλινδομέναις
ἁμέραις ἄλλ' ἄλλοτ' ἐξ-
άλλαξεν. ἄτρωτοί γε μὰν παῖδες θεῶν.

ΕΥΡΙ-

O Jupiter, magnæ autem virtutes mortales seqvuntur
tuo beneficio. Vivitque diuturnior
felicitas provide agentium: perversis
vero mentibus non simul per-
petuo florens conversatur.

a.

Illustrium vero factorum præmia *sunt*.
Oportet *itaq;* celebrare *virum* bonum.
Oportet vero *etiam* epulum victoriale exhibentem blan-
Gratiis tollere. (dis
Est vero & geminorum certaminum Melisso
sors ad hilaritatem convertendi dulcem
cor, *partim* in semitis Isthmi
adepto coronas, partim in ca-
vo Leonis pectoro-
si nemore, proclamavit Thebam

A.

cursu equestri vincens.
Virorum vero virtutem
congenitam non dedecorat.
Scitis sane Cleonymi
gloriam antiquam curribus *partam*
& ex materna linea Labdacidis
conjuncti, divitias perambu-
larunt, quadrigarum laboribus.
Tempus vero *vel Fortuna* revolutis
diebus alia alias per vices attu-
lit. Invulnerabiles utique filii Deorum.

EURI-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ εἴδωλον.

ΕΚΑΒΗ.

Χορὸς ἐκ ΤΡΩΑΔΩΝ αἰχμαλωτίδων.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ Ἑκάβης.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ.

Iambi.

Polydorus Priami F.

Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
λιπὼν, ἵν' ᾅδης χωρὶς ᾤκισται θεῶν,
Πολύδωρος Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως,
Πριάμου τε πατρός· ὅς μ', ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν
κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ,
δείσας ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονὸς,

Polymestor Thrac. R.

Πολυμήστορος πρὸς δῶμα Θρηκίου ξένου.
ὃς τὴν ἀρίστην Χερσονησίαν πλάκα
σπείρει, φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.
πολὺν δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθρᾳ
πατὴρ, ἵν' εἴ ποτ' Ἰλίου τείχη πέσοι,
τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίου.
νεώτατος δ' ἦν Πριαμιδῶν· ὃ καί με γῆς
ὑπεξέπεμψεν· οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα
οὔτ' ἔγχος οἷός τ' ἦν νέῳ βραχίονι.
ἕως μὲν οὖν γῆς ὄρθ' ἔκειθ' ὁρίσματα,
πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονὸς,
Ἕκτωρ τ' ἀδελφὸς οὑμὸς ηὐτύχει δορί,
καλῶς παρ' ἀνδρὶ Θρηκὶ πατρῴῳ ξένῳ
τροφαῖσιν, ὥς τις πτόρθος, ηὐξόμην τάλας·

Troiæ excid.

ἐπεὶ δὲ Τροία θ' Ἕκτορός τ' ἀπόλλυται
ψυχὴ, πατρῴα θ' ἑστία κατεσκάφη,
αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πιτνεῖ,

σφαγὶς

EURIPIDIS HECUBA.

Personæ Fabulæ.

POLYDORI umbra.
HECUBA.
Chorus TROADUM captivarum.
POLYXENA.
ULYSSES.
TALTHYBIUS.
ANCILLA Hecubæ.
AGAMEMNON.
POLYMESTOR.

Venio defunctorum latebra & caliginis portis
Relictis, ubi Pluto in sedibus collocatus est seorsum à
Polydorus, Hecubæ filius natus *filia* Cissei (diis,
Priamique patris: qui me, postquam Trojanorum ur-
Periculum invasit, hasta ne caderet Græca, (bem
Metuens, clam emisit ex Trojana terra
Polymestoris ad domum Thracii hospitis,
Qui præstantissimam Cherrhonesiam plagam
Seminat, equestrem populum regens hasta.
Multum vero mecum auri emittit occulte
Pater: ut si quando Ilii mœnia caderent,
Viventibus filiis non esset penuria victus,
Minimus autem natu eram Priamidarum, quam etiam ob rem
Clam emisit: neque enim ferre arma, (me ex terra
Neque hastam poteram puerili brachio.
Quandiu quidem igitur terræ recti stabant termini,
Turresque illæsæ Trojanæ erant terræ,
Hectorque frater meus feliciter rem gerebat hasta:
Bene apud virum Thracem, patrium hospitem
Alimentis, quasi quispiam surculus, crescebam miser.
Postquam vero Troja, Hectorisque periit
Anima, & paternus focus eversus est,
Ipse vero ad aram Deo ædificatam cadit

σφαγεὶς Ἀχιλλέως παιδὸς ἐκ μιαιφόνου,
Polydorus interfect. κτείνει με χρυσοῦ τὸν ταλαίπωρον χάριν
ξένος πατρῷος, καὶ κτανὼν ἐς οἶδμ' ἁλὸς
μεθῆχ', ἵν' αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχῃ.
κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ,
πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
ἄκλαυστος, ἄταφος· νῦν δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης
Ἑκάβης ἀίσσω, σῶμ' ἐρημώσας ἐμόν,
τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
ὅσον περ ἐν γῇ τῇδε Χερρονησίᾳ
μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.
πάντες δ' Ἀχαιοὶ ναῦς ἔχοντες, ἥσυχοι
θάσσουσ' ἐπ' ἀκταῖς τῆσδε Θρηϊκίας χθονός.
ὁ Πηλέως γὰρ παῖς ὑπὲρ τύμβου φανεὶς,
Achilles. κατέσχ' Ἀχιλλεὺς πᾶν στράτευμ' Ἑλληνικὸν,
πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην.
Polyxena Priami filia. αἰτεῖ δ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην
τύμβῳ φίλον πρόσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν·
καὶ τεύξεται τοῦδ', οὐδ' ἀδώρητος φίλων
ἔσται πρὸς ἀνδρῶν. ἡ πεπρωμένη δ' ἄγει
θανεῖν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν τῇδ' ἡμέρᾳ.
δυοῖν δὲ παίδοιν δύο νεκρὼ κατόψεται
μήτηρ, ἐμοῦ τε, τῆς τε δυστήνου κόρης.
φανήσομαι γὰρ, ὡς τάφου τλήμων τύχω,
δούλης ποδῶν πάροιθεν ἐν κλυδωνίῳ.
τοὺς γὰρ κάτω σθένοντας ἐξῃτησάμην
τύμβου κυρῆσαι, κἀς χέρας μητρὸς πεσεῖν.
τοὐμὸν μὲν οὖν, ὅσον περ ἤθελον τυχεῖν,
ἔσται. γεραιᾷ δ' ἐκποδὼν χωρήσομαι
Ἑκάβῃ. περᾷ γὰρ ἥδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα
Ἀγαμέμνονος, φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.
φεῦ ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων,
δούλειον ἦμαρ εἶδες· ὡς πράσσεις κακῶς,
Infortun. a Deo. ὅσον περ εὖ ποτ'· ἀντισηκώσας δέ σε
φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.
Anapaesti. Ἑκα. Ἄγετ' ὦ παῖδες τὴν γραῦν πρὸ δόμων,
ἄγετ' ὀρθοῦσαι τὴν ὁμόδουλον
νῦν, Τρῳάδες, ὑμῖν, πρόσθεν δ' ἄνασσαν.

λάβετε,

Mactatus Achillis a filio sanguinario:
Interficit me auri miserum gratia
Hospes paternus: & quum interfecisset, in procellas maris
Abjecit, ut ipse aurum in domo haberet.
Jaceo autem in littore, interdum in maris æstu
Multis circuitibus undarum agitatus,
Indefletus, insepultus, nunc verò propter matrem charam
Hecubam prosilio, corpore relicto meo,
Tertiam jam lucem versans in sublimi,
Quandiu in terra hac Cherrhonesia
Mater mea infelix ex Troja adest.
Omnes vero Achivi naves tenentes, quieti
Sedent in littore hujus Thraciæ terræ.
Pelei nanque filius super tumulum apparens
Continuit Achilles totum exercitum Græcum
Domum versus dirigentes marinum remum.
Petit vero sororem meam Polyxenam
Tumulo charam victimam & honorarium accipere:
Et potietur hoc, neque indonatus amicis
Erit a viris. fatum vero impellit
Mori sororem meam hac die.
Duorum vero liberorum duo cadavera aspiciet
Mater, meumque, & hujus infelicis puellæ.
Apparebo enim, ut sepulturam infelix consequar,
Ancillæ ante pedes in undis.
Nam ab illis quibus est potestas apud inferos impetravi
Ut tumulo potirer & in manus matris inciderem.
Meum igitur, quantum volebam consequi,
Erit. Sed ab anu procul secedam
Hecuba: profert enim ipsa pedem sub tentorium
Agamemnonis, phantasma metuens meum.
Ah mater quæ ex regiis ædibus
Servilem diem vidisti, ut *tam* infeliciter agis
Quam feliciter olim. at te, æquo libramine usus,
Perdit deorum aliquis pro pristina felicitate.
Hec. Ducite o puellæ anum ante domum,
Ducite erigentes conservam
Nunc Trojanæ, vobis, ante vero reginam.

λάβετε, φέρετε,
πέμπετ', ἀείρετέ μου δέμας,
γεραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεναι.
κἀγὼ σκολιῷ σκίπωνι χερὸς
διερειδομένα, σπεύσω βραδύπουν
ἤλυσιν ἄρθρων προτιθεῖσα.
ὦ στεροπὰ Διὸς, ὦ σκοτία νὺξ,
τί ποτ' αἴρομαι ἔννυχος οὕτω
δείμασι, φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν
μελανοπτερύγων μᾶτερ ὀνείρων,
Hecubæ somnium. ἀποπέμπομαι ἔννυχον ὄψιν,
ἃν περὶ παιδὸς ἐμοῦ
τοῦ σωζομένου κατὰ Θρήκην,
ἀμφὶ Πολυξένης τε φίλης
θυγατρὸς δι' ὀνείρων εἶδον.
εἶδον γὰρ φοβερὰν ὄψιν,
ἔμαθον, ἐδάην.
ὦ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμὸν,
ὃς μόνος οἴκων ἄγκυρά τ' ἐμῶν,
τὴν χιονώδη Θρήκην κατέχει,
ξείνου πατρῴου φυλακαῖσιν.
Ἔσται τι νέον,
ἥξει τι μέλος γοερὸν γοεραῖς.
οὔποτ' ἐμὰ φρὴν ὧδ' ἀλίαστος
φρίσσει, ταρβεῖ.
Helenus & Cassandra vates. ποῦ ποτε θείαν Ἑλένου ψυχὰν
ἢ Κασάνδρας ἐσίδω, Τρῳάδες,
ὥς μοι κρίνωσιν ὀνείρους;
εἶδον γὰρ βαλιὰν ἔλαφον
λύκου αἵμονι χαλᾷ σφαζομέναν,
ἀπ' ἐμῶν γονάτων σπασθεῖσαν ἀνάγκᾳ
οἰκτρῶς. καὶ τόδε δεῖμά μοι
ἦλθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφᾶς
φάντασμ' Ἀχιλλέως·
ᾔτει δὲ γέρας τῶν πολυμόχθων
τινὰ Τρωϊάδων.
ἀπ' ἐμᾶς ἂν ἀπ' ἐμᾶς τόδε παιδὸς
πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω.

Χα

Prehendite, gestate,
Deducite, attollite meum corpus
Senilem manum apprehendentes.
Et ego curvo scipione manum
Annixa accelerabo tardigradum
Gressum articulorum promovens.
O fulgur Jovis, o tenebrosa nox,
Quid tandem excitor de nocte sic
Terroribus, spectris? o veneranda terra
Nigras alas habentium mater somniorum,
Abominor nocturnam visionem,
Quam de filio meo
Qui servatur in Thracia,
De Polyxenaque chara
Filia per insomnia vidi.
Vidi enim terribile visum,
Didici, cognovi.
O terreni dii servate filium meum,
Qui solus, domus ancoraque meæ,
Nivalem Thraciam incolit
Hospitis paterni sub tutela.
Erit aliquid novum,
Veniet aliquod carmen lugubre luctuosis.
Non unquam mea mens sic indesinenter
Horruit, metuit.
Ubi tandem divinam Heleni animam
Aut Casandræ aspiciam, o Troades,
Ut mihi interpretentur somnia?
Vidi enim variam cervam
Lupi cruento ungue mactatam,
Ex meis genibus avulsam per vim
Miserabiliter. Et hoc terriculamentum
Venit super summum tumuli verticem
Spectrum Achillis.
Petebat vero munus, calamitosarum
Quandam Troadum.
A mea igitur, a mea hoc filia
Avertite dii, supplico.

Χο. Ἑκάβη, σπουδῇ πρὸς σ' ἐλιάσθην
τὰς δεσποσύνους σκηνὰς προλιποῦσα,
ἵν' ἐκληρώθην καὶ προσετάχθην
δούλη, πόλεως ἀπελαυνομένη
τῆς Ἰλιάδος, λόγχης αἰχμῇ
δοριθήρατος πρὸς Ἀχαιῶν·
οὐδὲν παθέων ἀποκουφίζουσ',
ἀλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμένα
μέγα, σοί τε γύναι κῆρυξ ἀχέων.
ἐν γὰρ Ἀχαιῶν πλήρει ξυνόδῳ
λέγεται δόξαι σὴν παῖδ' Ἀχιλεῖ
σφάγιον θέσθαι· τύμβου δ' ἐπιβὰς
οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη σὺν ὅπλοις,
τὰς ποντοπόρους δ' ἔσχε σχεδίας,
λαίφη προτόνοις ἐπερειδομένας,
τάδε θωΰσσων·
ποῖ δὴ Δαναοὶ τὸν ἐμὸν τύμβον
στέλλεσθ' ἀγέραστον ἀφέντες;
πολλῆς δ' ἔριδος συνέπαισε κλύδων,
δόξα δ' ἐχώρει δίχ' ἀν' Ἑλλάνων
στρατὸν αἰχμητὴν, τοῖς μὲν διδόναι
τύμβῳ σφάγιον· τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν.
ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθὸν,
τῆς μαντιπόλου Βάκχης ἀνέχων
λέκτρ' Ἀγαμέμνων.
τὼ Θησείδα δ' ὄζω Ἀθηνῶν,
δισσῶν μύθων ῥήτορες ἦσαν·
γνώμῃ δὲ μιᾷ συνεχωρείτην,
τὸν Ἀχίλλειον τύμβον στεφανοῦν
αἵματι χλωρῷ. τὰ δὲ Κασάνδρας
λέκτρ' οὐκ ἔφασκον τῆς Ἀχιλείας
πρόσθεν θήσειν ποτὲ λόγχης.
σπουδαὶ δὲ λόγων κατατεινομένων
ἦσαν ἴσαι πως, πρὶν ὁ ποικιλόφρων,
κόπις, ἡδυλόγος, δημοχαριστὴς,
Λαερτιάδης πείθει στρατιὰν,
μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων
δούλων σφαγίων οὕνεκ' ἀπωθεῖν·

Græcorum decretum de Polyxena immol.

Agamemnon Hecubæ favens.

Ulyssis sententia:

μὴ

Chor. Hecuba ſedulo ad te fugi
Herilia tentoria deſerens,
Ubi ſorte data ſum & ordinata
Serva, ex urbe abacta
Iliade, haſtæ acie,
Haſta capta ab Achivis:
Nihil malis levans,
Sed nuntii onus portans
Grande, tibique mulier præco dolorum.
Nam in Achivorum pleno conſilio
Dicitur decretum eſſe, tuam filiam Achilli
Victimam fieri. Tumulum namque qvum aſcendiſſet,
Scis quando aureis apparuit cum armis,
Pontigradas vero continuit rates
Vela rudentibus ſuffulta habentes,
Hæc clamans:
Quonam Græci meum tumulum
Proficiſcimini inhonoratum relinquentes?
Magnæ vero contentionis orta eſt tempeſtas;
Sententia vero proceſſit diverſa in Græcorum
Exercitu bellicoſo: illis quidem ut daretur
Tumulo victima, illis vero non videbatur.
Erat vero quidem tuum ſtudens bonum
Fatidicæ bacchæ qui habet
Thalamum Agamemnon.
Theſidæ vero, rami Athenarum,
Duorum ſermonum auctores erant:
Sententia autem una conveniebant,
Achilleum tumulum coronandum eſſe
Sanguine virenti. Caſſandræ vero
Torum non dicebant Achilleæ
Præponendum eſſe unqu m haſtæ.
Studia vero ſermonum controverſorum
Erant paria quodammodo, priusquam verſutus,
Rhetor, ſvaviloqvus, grati m populi captans,
Laertiades perſvadet exercitui,
Non optimum Græcorum omnium
Serviles propter victimas repellere:

μὴ δέ τιν' εἰπεῖν παρὰ Περσεφόνῃ
ψυχῶν φθιμένων,
ὡς ἀχάριστοι Δαναοὶ Δαναοῖς
τοῖς οἰχομένοις ὑπὲρ Ἑλλήνων,
Τροίας πεδίων ἀπέβησαν.
ἥξει δ' Ὀδυσσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη,
πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαστῶν,
ἔκ τε γεραιᾶς χερὸς ὁρμήσων.
ἀλλ' ἴθι ναούς, ἴθι πρὸς βωμούς,
ἷζ' Ἀγαμέμνονος ἱκέτις γονάτων·
κήρυσσε θεοὺς τούς τ' οὐρανίδας,
τούς θ' ὑπὸ γαῖαν. ἢ γάρ σε λιταὶ
διακωλύσουσ' ὀρφανὴν εἶναι
παιδὸς μελέας, ἢ δεῖ σ' ἐπιδεῖν
τύμβου προπετῆ φοινισσομένην
αἵματι παρθένον, ἐκ χρυσοφόρου
δειρῆς, νασμῷ μελαναυγεῖ.
Hecubæ lamentatio, Ἑκα. Οἲ ἐγὼ μελέα· τί ποτ' ἀπύσω;
ποίαν ἀχώ; ποῖον ὀδυρμόν;
δειλαία, δειλαίου γήρως,
δουλείας τᾶς οὐ τλατᾶς,
τᾶς οὐ φερτᾶς. ὤμοι μοι.
τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα;
ποία δὲ πόλις;
φροῦδος πρέσβυς, φροῦδοι παῖδες,
ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ κείναν
στείχω; ποῖ δ' ἥσω; ποῦ τις θεῶν
ἢ δαίμων ἐπαρωγός;
ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι Τρῳάδες,
ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματα.
ἀπωλέσατ', ὠλέσατ'. οὐκέτι μοι
βίος ἀγαθὸς ἐν φάει.
ὦ τλάμων ἄγησαί μοι
πούς, ἄγησαι τᾷ γραίᾳ
πρὸς τάνδ' αὐλάν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ
δυστανοτάτας ματέρος,
ἔξελθ', ἔξελθ' οἴκων· ἄϊε ματέρος
αὐδάν. ὦ τέκνον, ὡς εἰδῇς

οἵαν

Ne quis dicat apud Proserpinam
Stans ex mortuis,
Quod ingrati Danai erga Danaos
Mortuos pro Græcis
Trojæ ex campis discesserint,
Veniet vero Ulysses jamjam
Puellam abstracturus tuis a mammis,
Exque anili manu abducturus.
Sed vade ad templa, abi ad altaria:
Accide Agamemnonis supplex ante genua;
Invoca deos, & eos qui sunt in cælo,
Et eos qui sunt sub terra. Aut enim te preces
Prohibebunt, orba ne sis
Filia misera, aut oportet te aspicere
Ad tumulum cadentem cruentatam
Sanguine virginem, ex aurifero
Collo, flumine nigricante.
Hec. Heu me miseram, quidnam vociferabor?
Quam vocem? quem luctum?
Infelix, ob miseram senectutem,
Servitutem hanc non tolerandam,
Non ferendam. Heu mihi mihi,
Quis defendit me? quæ gens?
Quæ vero urbs?
Interiit senex, interierunt liberi.
Qua, an hac, an illac
Ibo? ubi sedebo? ubi quis deorum
Aut dæmonum auxiliator?
O mala quæ attulistis Troades,
O mala quæ attulistis nocumenta.
Extinxistis, perdidistis: non amplius mihi
Vita grata in luce.
O calamitose duc me
Pes, sis dux anui
Ad hanc aulam, o nata, o filia
Afflictissimæ matris,
Egredere, egredere domo, audi matris
Vocem, o filia, ut agnoscas

οἴαν οἴαν
αἴω φάμαν περὶ σᾶς ψυχᾶς.
Πολ. Ἰὼ μᾶτερ μᾶτερ; τί βοᾷς; τί νέον
κηρύξασ', οἴκων μ' ὥστ' ὄρνιν
θάμβει τῷδ' ἐξέπληξας;

Hecubæ cum Polyx. colloq.

Εκα. Ὦ μοι τέκνον.
Πολ. Τί με δυσφημεῖς; φροίμιά μοι κακά.
Εκα. Αἲ αἲ σᾶς ψυχᾶς.
Πολ. Ἐξαύδα, μὴ κρύψῃς δαρόν.
δειμαίνω δειμαίνω, μᾶτερ,
τί ποτ' ἀναστένεις.
Εκα. Ὦ τέκνον, τέκνον μελέας ματρός.
Πολ. Τί τόδ' ἀγγέλλεις;
Εκα. Σφάξαι σ' Ἀργείων κοινὰ
συντείνει πρὸς τύμβον γνώμα
Πηλείδᾳ γέννᾳ.
Πολ. Οἴμοι μᾶτερ, πῶς φθέγγῃ
ἀμέγαρτα κακῶν;
μάνυσόν μοι, μάνυσόν μοι μᾶτερ.
Εκα. Αὐδῶ παῖ δυσφήμους φάμας,
ἀγγέλλουσ' Ἀργείων δόξαι
ψήφῳ τᾶς σᾶς περί μοι ψυχᾶς.
Πολ. Ὦ δεινὰ παθοῦσ', ὦ παντλάμων,
ὦ δυστάνου μᾶτερ βιοτᾶς,
οἵαν οἵαν αὖ σοι λώβαν ἐχθίσταν
ἀρρήταν τ' ὦρσέ τις δαίμων.

Polyxena parata ad mort.

οὐκέτι σοι παῖς ἅδ', οὐκέτι δὴ
γήρᾳ δειλαίῳ δειλαία συνδουλεύσω.
σκύμνον γάρ μ' ὥστ' οὐριθρέπταν
μόσχον, δειλαία δειλαίαν
εἰσόψει χειρὸς ἀναρπαστὰν
σᾶς ἀπολαιμότομόν τ' Ἀΐδᾳ
γᾶς ὑποπεμπομέναν σκότον
ἔνθα νεκρῶν μέτα
ἁ τάλαινα κείσομαι
καὶ σὲ μὲν μᾶτερ δύστανε
κλαίω πανοδύρτοις θρήνοις·
τὸν ἐμὸν δὲ βίον, λώβαν, λύμαν

τ'

Qualem qualem
Audio famam de tua vita.
Pol. Ah mater mater quid clamas? quid novi
Nuntians ex ædibus me quasi avem
Cum terrore hoc evolare fecisti?
Hec. Hei mihi filia.
Pol. Quid me appellas ominosa voce? procemia mihi mala?
Hec. Hei hei tuæ vitæ.
Pol. Eloquere, ne celes diu.
Metuo metuo mater,
Quid tandem ingemiscas.
Hec. O filia filia miseræ matris.
Pol. Quid hoc dicis?
Hec. Mactare te Argivorum communi
Urget ad tumulum sententia
Pelidæ suboles.
Pol. Hei mihi mater ut refers
Immensa mala?
Indica mihi, indica mihi mater.
Hec. Loquor filia infandam famam:
Nuntiant Argivorum decretum esse
Calculo de tua mihi vita.
Pol. O gravia patiens, o omnino infelix,
O miseræ mater vitæ:
Qualem qualem rursus tibi noxam infestissimam
Infandamque excitavit quispiam dæmon.
Non amplius tibi filia hæc, non amplius sane
Senectuti miseræ misera simul serviam.
Catulum enim me tanquam, aut montipastam
Vitulam, misera miseram
Videbis manu abreptam
Tua, decollatamque Plutoni
Terræ missam sub tenebras,
Ubi cum mortuis
Infelix jacebo.
Et te quidem mater misera
Deploro perquam lamentabilibus fletibus:
Meam autem vitam, probrum & cladem

Nihil

τ᾽ οὐ μεταχλαίομαι, ἀλλὰ θανεῖν μοι
ξυντυχία κρείσσων ἐκύρησεν.

Iambi. Χορ. Καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς ἔρχεται σπουδῇ ποδός,
Ἑκάβη, νέον τι πρὸς σὲ σημανῶν ἔπος.

Ulysses exp. decretum Graecorum, Οδυ. Γύναι, δοκῶ μέν σ᾽ εἰδέναι γνώμην στρατοῦ,
ψῆφόν τε τὴν κρανθεῖσαν· ἀλλ᾽ ὅμως φράσω.
ἔδοξ᾽ Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην
σφάξαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ᾽ Ἀχιλλείου τάφου.
ἡμᾶς δὲ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
τάσσουσιν εἶναι. θύματος δ᾽ ἐπιστάτης
ἱερεύς τ᾽ ἐπέστη τοῦδε παῖς Ἀχιλλέως.
οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον; μήτ᾽ ἀποσπασθῇς βίᾳ,
μήτ᾽ εἰς χερῶν ἅμιλλαν ἐξέλθῃς ἐμοί·

Adversa aeq. an. fer. γίγνωσκε δ᾽ ἀλκὴν, καὶ παρουσίαν κακῶν
τῶν σῶν. Σοφόν τι κἀν κακοῖς ἃ δεῖ φρονεῖν.

Εκα. Αἲ, αἲ, παρέστηχ᾽ ὡς ἔοικ᾽ ἀγὼν μέγας,
πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός.
κἀγὼ γὰρ οὐκ ἔθνησκον, οὗ μ᾽ ἐχρῆν θανεῖν.
οὐδ᾽ ὤλεσέ με Ζεύς· τρέφει δ᾽, ὅπως ὁρῶ
κακῶν κάκ᾽ ἄλλα μείζον᾽ ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.
εἰ δ᾽ ἔστι τοῖς δούλοισι τοὺς ἐλευθέρους
μὴ λυπρὰ, μηδὲ καρδίας δηκτήρια
ἐξιστορῆσαι, σοὶ μὲν εἰρῆσθαι χρεὼν,
ἡμᾶς δ᾽ ἀκοῦσαι τοὺς ἐρωτῶντας τάδε.

Οδ. Ἔξεστ᾽· ἐρώτα· τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.

Hecubae cum Ulysse colloq. Εκα. Οἶσθ᾽ ἡνίκ᾽ ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος,
δυσχλαινίᾳ τ᾽ ἄμορφος, ὀμμάτων τ᾽ ἄπο
φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν;

Οδυ. Οἶδ᾽. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.

Εκα. Ἔγνω δέ σ᾽ Ἑλένη, καὶ μόνῃ κατεῖπέ μοι;

Οδυ. Μεμνήμεθ᾽ εἰς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.

Εκα. Ἥψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὤν;

Οδυ. Ὥστ᾽ ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ᾽ ἐμήν.

Εκα. Ἔσωσα δῆτά σ᾽ ἐξέπεμψά τε χθονός;

Οδυ. Ὥστ᾽ εἰσορᾶν φέγγος ἡλίου τόδε.

Εκα. Τί δῆτ᾽ ἔλεξας δοῦλος ὢν ἐμὸς τότε;

Οδυ. Πολλῶν λόγων εὑρήμαθ᾽, ὥστε μὴ θανεῖν.

Εκα. Οὔκουν κακύνῃ τοῖσδε τοῖς βουλεύμασιν,

οὐ

Nihil deploro, sed mori mihi
Casus melior contigit.
Chor. Et quidem Ulysses venit celeritate pedis,
Hecuba, novum aliquod tibi significaturus verbum.
Vlyss. O mulier, existimo quidem te scire sententiam exercitus
Calculumque qui obtinuit: attamen dicam.
Visum est Græcis filiam tuam Polyxenam
Mactare ad excelsum aggerem Achillei sepulcri.
Nos vero comites & adductores puellæ
Ordinarunt esse: sacrificii vero præfectus
Sacerdosque statutus est hujus filius Achillis.
Scis igitur quid facies? neque avellari vi,
Neque ad manuum certamen congrediaris mecum:
Sed agnosce vires & præsentiam malorum
Tuorum. Scitum est, etiam in malis sapere quæ oportet.
Hec. Ah ah, instat ut videtur, certamen ingens,
Plenum gemituum, nec lacrymarum inane.
Et ego enim non mortua sum ubi me oportuerat mori,
Neque perdidit me Jupiter: nutrit vero ut videam
Malis mala alia majora infelix ego.
Si vero licet servis liberos
Non acerba neque cor mordentia
Percontari, te quidem interrogari oportebit,
Nos vero audire qui quærimus hæc.
Vlyss. Licet, interroga: tempus enim non invideo.
Hec. Scis quando venisti Ilii explorator
Lacero amictu, deformis: & ab oculis
Mortis guttæ tuam irrigabant barbam?
Vlyss. Novi: non enim *hæc res* extremum pectoris attigit mei.
Hec. Agnovit vero te Helena, & soli nuntiavit mihi?
Vlyss. Meminimus in periculum nos venisse magnum.
Hec. Attigisti vero genua mea humilis existens?
Vlyss. *Et quidem* adeo ut immoreretur in tua veste manus mea.
Hec Servavi *te* igitur emisique ex terra?
Vlyss. Adeo ut aspiciam lucem solis hanc.
Hec. Quid sane dicebas servus meus existens tum?
Vlyss. Multorum sermonum inventa, ut non morerer.
Hec. Annon ergo injurius es hisce consiliis,

Qui

Ulyssis ingratus animus.

ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες, οἷα φῂς παθεῖν,
δρᾷς δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ' ὅσον δύνῃ;
Ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
ζηλοῦτε τιμάς· μηδὲ γινώσκοισθέ μοι.
οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες οὐ φροντίζετε,
ἢν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
ἀτὰρ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι,
εἰς τήνδε παῖδα ψῆφον ὥρισαν φόνου;
πότερα τὸ χρή σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποκτονεῖν
πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει·
ἢ τοὺς κτανόντας ἀνταποκτεῖναι θέλων,
εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἥδε γ' εἴργασται κακόν.

Helena auctor malorum.

Ἑλένην νιν αἰτεῖν χρὴ τάφῳ προσφάγματα·
κείνη γὰρ ὤλεσέ νιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει.
εἰ δ' αἰχμαλώτων χρή τιν' ἔκκριτον θανεῖν,
κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε·
ἡ Τυνδαρὶς γὰρ, εἶδος εὐπρεπεστάτη,
ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἧττον εὑρέθη.
τῷ μὲν δικαίῳ τόνδ' ἁμιλλῶμαι λόγον·
ἃ δ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπαιτούσης ἐμοῦ,
ἄκουσον. ἥψω τῆς ἐμῆς, ὡς φῄς, χερὸς,
καὶ τῆσδε γραίας προσπιτνῶν παρηίδος·

Hecuba suppl. Ulyssi.

ἀνθάπτομαί σου τῶνδε τῶν αὐτῶν ἐγώ,
χάριν τ' ἀπαιτῶ τὴν τόθ', ἱκετεύω τέ σε,
μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσῃς,
μηδὲ κτάνητε. τῶν τεθνηκότων ἅλις.

Liberi parentum solatium.

ταύτῃ γέγηθα, κἀπιλήθομαι κακῶν·
ἥδ' ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχή,
πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.

Victoria impotens ne sit.

Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἃ μὴ χρεών,
Οὐδ' εὐτυχοῦντας εὖ δοκεῖν πράξειν ἀεί·
Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι.
τὸν πάντα δ' ὄλβον ἦμαρ ἕν μ' ἀφείλετο.
ἀλλ' ὦ φίλον γένειον αἰδέσθητί με,
οἴκτειρον. ἐλθὼν δ' εἰς Ἀχαιικὸν στρατὸν,
παρηγόρησον ὡς ἀποκτείνειν φθόνος
γυναῖκας, ἃς τὸ πρῶτον οὐκ ἐκτείνατε,

βωμῶν

Qui ex me bene pasſus es, qualia dicis te pasſum esſe:
Facis vero nihil nobis bene ſed male quantum potes?
Ingratum veſtrum genus, quicunque populares
Sectamini honores: utinam non cognoſcamini mihi!
Qui nihil penſi habetis amicos lædere,
Si multitudini ad gratiam dicatis aliquid.
Verum quidnam ſophiſma hoc prætexentes
Adverſus hanc puellam calculum tulerunt mortis?
Utrum fatum ipſos induxit homines interficere
Ad tumulum, ubi mactare boves magis decet:
An eos qui interfecerunt, vicisſim interficere volens,
Adverſus hanc Achilles jure intendit cædem?
Atqui nullum ipſi hæc fecit malum.
Helenam illum petere oportet ſepulcro victimam:
Illa enim perdidit ipſum ad Trojam ducens.
Si vero captivam oportet aliquam ſelectam mori,
Pulchritudine excellentem, non noſtrum hoc:
Helena enim forma *eſt* præſtantisſima,
Injurioſaque non minus quam nos esſe comperta eſt.
Ex æquitate quidem, hoc ſermone tecum contendo.
Quæ vero rependere oportet te repetente me,
Audi. Tetigiſti meam, quemadmodum dicis, manum:
Et hanc anilem, accidens, genam:
Vicisſim attingo tua hæc eadem ego:
Beneficiumque repoſco prius, & ſupplico tibi,
Ne meam filiam ex manibus auferas,
Neque interficiatis. mortuorum ſatis eſt.
Hac gaudeo, & obliviſcor malorum:
Hæc pro multis eſt mihi conſolatio,
Civitas, nutrix, baculus, dux viæ.
Non oportet victores imperare quæ non decent:
Neque eos qui felices ſunt, putare ſe felices fore ſemper.
Nam & ego eram olim, ſed nunc non amplius ſum.
Univerſam vero felicitatem dies una mihi eripuit.
Sed o charum mentum, reverearis me:
Miſerere. vadens vero ad Græcorum exercitum
Admone quam interficere invidioſum *ſit*
Mulieres, quas primum non interfeciſtis,

Ab

βωμῶν ἀποσπάσαντες· ἀλλ' οἰκτίρατε.
νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς τ' ἐλευθέροις ἴσος
καὶ τοῖσι δούλοις αἵματος κεῖται πέρι.
Dignitatis & sermonis vis. τὸ δ' ἀξίωμα κἂν κακῶς λέγῃ τὸ σὸν,
πείσει. Λόγος γὰρ ἔκ τ' ἀδοξούντων ἰὼν
κἀκ τῶν δοκούντων αὐτὸς, οὐ ταυτὸν σθένει.
Χορ. Οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς ἀνθρώπου φύσις,
ἥτις γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
κλύουσα θρήνους, οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
Ulyssis respons. Οδυ. Ἑκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ
τὸν εὖ λέγοντα δυσμενῆ ποιοῦ φρενί.
ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ', ὑφ' οὗπερ ηὐτύχουν,
σῴζειν ἕτοιμός εἰμι, κοὐκ ἄλλως λέγω.
ἃ δ' εἶπον εἰς ἅπαντας, οὐκ ἀρνήσομαι.
Τροίας ἁλούσης, ἀνδρὶ τῷ πρώτῳ στρατοῦ
σὴν παῖδα δοῦναι σφάγιον ἐξαιτουμένῳ.
Ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
Fortes honorandi. ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ,
μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.
ἡμῖν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,
θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνήρ.
Mortuorũ habenda ratio. Οὔκουν τόδ' αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ
χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ' ἔτι;
εἶεν· τί δῆτ' ἐρεῖ τις, ἤν τις αὖ φανῇ
στρατοῦ τ' ἄθροισις, πολεμίων τ' ἀγωνία;
πότερα μαχούμεθ', ἢ φιλοψυχήσομεν,
τὸν κατθανόνθ' ὁρῶντες οὐ τιμώμενον;
Καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μὲν καθ' ἡμέραν,
κεἰ σμίκρ' ἔχοιμι, πάντ' ἂν ἀρκούντως ἔχοι.
τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν ἀξιούμενον
τὸν ἐμὸν ὁρᾶσθαι· διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις.
εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φῂς, τάδ' ἀντάκουέ μου.
εἰσὶ παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἧσσον ἄθλιαι
γραῖαι γυναῖκες, ἠδὲ πρεσβῦται σέθεν,
νύμφαι τ' ἀρίστων νυμφίων τητώμεναι,
ὧν ἥδε κεύθει σώματ' Ἰδαία κόνις.
τόλμα τάδ'. ἡμεῖς δ' εἰ κακῶς νομίζομεν
τιμᾶν τὸν ἐσθλὸν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν.

οἱ βάρβα-

Ab altaribus avellentes, sed miseri estis.
Lex enim inter vos & liberis æqua
Et servis de sanguine posita est.
Porro dignitas etiamsi male dicat tua
Persvadebit. Sermo enim ab incelebribus profectus
Et a celebribus idem, non idem valet.
Chor. Non est adeo rigida hominis natura,
Quæ luctuum tuorum & longarum complorationum
Audiens fletus, non possit ejicere lacrymas.
Vlyß. O Hecuba disce, neque præ *tua* ira
Me bene dicentem, infensum fingas in animo.
Ego quidem tuum corpus, per quod felix fui,
Servare paratus sum, & non aliter dico.
Quæ vero dixi apud omnes, non negabo:
Troja capta, viro primario exercitus
Tuam filiam dandam esse victimam postulanti.
In hoc enim laborant multæ urbes,
Quando quis bonus & strenuus existens vir
Nihil aufert ignavis amplius.
Nobis autem Achilles dignus honore, o mulier,
Mortuus pro terra Græca honestissime vir.
Annon hoc turpe est, si vidente quidem amico
Utimur: qvum vero interiit, non utimur amplius?
Agedum quidnam dicat quis, si iterum appareat
Exercitusque collectio hostiumque certamen:
Utrum certabimus, an consulemus vitæ,
Mortuum videntes non habitum in honore?
Atqui mihi quidem viventi in dies,
Etsi pauca habeam, omnia sufficient:
Sepulcrum autem optarim honoratum
Meum conspici. In longum enim *tempus durat* hoc officium.
Si vero miseranda passam te dicis, hæc vicissim audi a me.
Sunt apud nos non minus infelices
Vetulæ mulieres & vetuli, quam tu,
Sponsæque præstantissimis sponsis orbatæ,
Quorum iste occulit corpora Trojanus pulvis.
Perfer hæc. Nos vero si male statuimus
Honorare fortem, inscitiæ rei erimus.

Barbari. Οἱ βάρβαροι δὲ μήτε τοὺς φίλους φίλους
ἡγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
Græci. θαυμάζεθ'. ὡσὰν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῇ,
ὑμεῖς δ' ἔχηθ' ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.
Servitus quam misera. Χο. Αἲ αἲ, τὸ δοῦλον ὡς κακὸν πέφυκ' ἀεὶ
τολμᾷ θ' ἃ μὴ χρή, τῇ βίᾳ νικώμενον.
Εκ. Ὦ θύγατερ, οὑμοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα
φροῦδοι μάτην ῥιφθέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου.
σὺ δ' εἴ τι μείζω δύναμιν ἢ μήτηρ ἔχεις,
σπούδαζε, πάσας ὥστ' ἀηδόνος στόμα
φθογγὰς ἱεῖσα, μὴ στερηθῆναι βίου.
πρόσπιτνε δ' οἰκτρῶς τοῦδ' Ὀδυσσέως γόνυ,
καὶ πεῖθ' (ἔχεις δὲ πρόφασιν· ἔστι γὰρ τέκνα
καὶ τῷδε) τὴν σὴν ὥστ' ἐποικτεῖραι τύχην.
Polyxenæ ad Ulyss. oratio. Πολ. Ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ δεξιὰν ὑφ' εἵματος
κρύπτοντα χεῖρα, καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν
στρέφοντα, μή σου προσθίγω γενειάδος.
θάρσει· πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία,
ὡς ἕψομαί σοι τοῦ τ' ἀναγκαίου χάριν,
θανεῖν τε χρῄζουσ'. εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
κακὴ φανοῦμαι καὶ φιλόψυχος γυνή.
τί γάρ με δεῖ ζῆν, ᾗ πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ
Φρυγῶν ἁπάντων; τοῦτό μοι πρῶτον βίου·
ἔπειτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο,
βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμων
ἔχουσ', ὅτου δῶμ' ἑστίαν τ' ἀφίξομαι.
δέσποινα δ' ἡ δύστηνος Ἰδαίαισιν ἦν
γυναιξὶ, παρθένοισί τ' ἀπόβλεπτος μέτα,
ἴση θεοῖσι, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον.
Polyxena parata ad mortē. νῦν δ' εἰμὶ δούλη. πρῶτα μέν με τοὔνομα
θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν, οὐκ εἰωθὸς ὄν.
ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας
τύχοιμ' ἄν, ὅστις ἀργύρου μ' ὠνήσεται,
τὴν Ἕκτορός τε χἀτέρων πολλῶν κάσιν·
προσθεὶς δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
σαίρειν τε δῶμα, κερκίσιν τ' ἐφεστάναι,
λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ' ἀναγκάσει.
λέχη δὲ τἀμὰ δοῦλος ὠνητός ποθεν

πρα-

Sed vos barbari neque amicos pro amicis
Ducitis, neque honeste mortuos
Admiramini. Itaque quidem Græcia feliciter agit,
Vos autem perfertis consentanea vestris consiliis.
Chor. Ah ah, quam mala semper est servilis conditio!
Sustinet quæ non oportet per vim victa.
Hec. O filia, mei quidem sermones in aerem
Irriti sunt frustra projecti de tua cæde:
Tu vero si majorem potentiam quam mater habes,
Annitere, omnigenos, velut lusciniæ os,
Sonos emittens, ne priveris vita.
Procide vero miserabiliter hujus Ulyssis ad genu,
Et persvade (habes vero occasionem: sunt enim liberi
Et huic) tuæ ut misereatur vitæ.
Pol. Video te, o Ulysses, dextram sub veste
Occultantem manum, & faciem retrorsum
Vertentem, ne tuum attingam mentum.
Bono animo esto: effugisti meum supplicem Jovem:
Quoniam sequar te & necessitatis gratia,
Et mori volens. Si vero non velim,
Ignava videbor & amans vitæ mulier.
Quid enim me oportet vivere, cui pater quidem erat rex
Phrygum omnium? hoc mihi primum vitæ.
Deinde nutrita sum sub spe optima,
Regibus sponsa, æmulationem non parvam nuptiarum
Habens, ad cujus domum focumque adventura essem:
Domina vero infelix Trojanas eram
Mulieres virginesque inter conspicua,
Similis deabus, præter mori solum.
Nunc vero sum serva. Primum quidem hoc nomen
Mortem amare facit, non consvetum existens.
Deinde fortassis dominos sævo animo præditos
Possem nancisci quicunque argento me emet
Hectoris & aliorum multorum sororem,
Adigens me vero ad panificium in ædibus,
Verrereque domum & radiis textoriis insistere,
Tristem agentem diem, me coget.
Strata vero mea servus emptitius aliquis

χρανεῖ, τυράννων πρόσθεν ἠξιωμένα.
οὐ δῆτ'· ἀφίημ' ὀμμάτων ἐλεύθερον
φέγγος τόδ', Ἅιδῃ προστιθεῖσ' ἐμὸν δέμας.
ἄγ' οὖν μ' Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ' ἄγων.
οὔτ' ἐλπίδος γὰρ, οὔτε του δόξης ὁρῶ
θάρσος παρ' ἡμῖν, ὥς ποτ' εὖ πρᾶξαί με χρή.
Polyxena ad matrē. μῆτερ, σὺ δ' ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένῃ
λέγουσα, μηδὲ δρῶσα· συμβούλου δέ μοι
θανεῖν, πρὶν αἰσχρῶν μὴ κατ' ἀξίαν τυχεῖν.
Insveto malorū. Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν,
φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ' αὐχέν' ἐντιθεὶς ζυγῷ.
θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος
ἢ ζῶν. τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς, μέγας πόνος.
Natus illustri loco. Χορ. Δεινὸς χαρακτὴρ κἀπίσημος ἐν βροτοῖς,
ἐσθλῶν γενέσθαι· κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται
τῆς εὐγενείας τοὔνομα τοῖσιν ἀξίοις.
Εκα. Καλῶς μὲν εἶπας θύγατερ. ἀλλὰ τῷ καλῷ
λύπη πρόσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῷ Πηλέως
χάριν γενέσθαι παιδὶ, καὶ ψόγον φυγεῖν
ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ, τήνδε μὲν μὴ κτείνετε·
Hecuba mori vult pro filia. ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως,
κεντεῖτε, μὴ φείδεσθ'. ἐγὼ τέκον Πάριν,
ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλών.
Οδυ. Οὐ σ', ὦ γεραιὰ, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
φάντασμ' Ἀχαιοὺς, ἀλλὰ τήνδ' ᾐτήσατο.
Εκα. Ὑμεῖς δέ μ' ἀλλὰ θυγατρὶ συμφονεύσατε.
καὶ δὶς τόσον πόμ' αἵματος γενήσεται
γαίᾳ, νεκρῷ τε τῷ τάδ' ἐξαιτουμένῳ.
Οδυ. Ἅλις κόρης σῆς θάνατος· οὐ προσοιστέος
ἄλλος πρὸς ἄλλῳ. μηδὲ τόνδ' ὀφείλομεν.
Εκα. Πολλή γ' ἀνάγκη θυγατρὶ συνθανεῖν ἐμέ.
Οδυ. Πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος.
Εκα. Ὁποῖα κισσὸς δρυὸς, ὅπως τῆσδ' ἕξομαι.
Οδυ. Οὐ μή γε πείθῃ τοῖσι σοῦ σοφωτέροις;
Εκα. Ὡς τῆσδ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι.
Οδυ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν τήνδ' ἄπειμ' αὐτοῦ λιπών.
Πολ. Μῆτερ, πιθοῦ μοι. καὶ σὺ παῖ Λαερτίου,
χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις.

σύ

Contaminabit, regibus antea digna judicata.
Non ita: relinquam ab oculis liberam
Lucem hanc, inferis offerens meum corpus.
Duc igitur me Ulysses, & necato me ducens.
Neque enim spei, neque alicujus opinionis video
Fiduciam apud nos, quod unquam feliciter agere me oporteat.
Mater tu vero nobis nihil impedimento sis
Dicendo neque faciendo: sed assentiaris mihi
Mori priusquam turpia non pro dignitate consequar.
Quicunque enim non consvevit gustare mala,
Fert quidem: dolet vero collum supponens jugo.
Mortuus vero esse possit felicior
Quam vivens. Vivere enim non honeste, magna calamitas.
Chor. Mira nota & insignis inter homines est
A bonis natum esse: & in majus procedit
Nobilitatis nomen apud eos qui digni sunt.
Hec. Honeste quidem dixisti filia: sed huic honesto
Mœror adest. Si vero oportet Pelei
Rem gratam fieri filio, & probrum effugere,
Vos, o Ulysses, hanc quidem non interficite,
Sed nos ducentes ad bustum Achillis
Confodite, ne parcatis: ego peperi Paridem,
Qui filium Thetidis, sagittis feriens, interemit.
Vlyss. Non te, o anus, ad moriendum, Achillis
Spectrum a Græcis, sed hanc, petivit.
Hec. Vos vero me cum filia una interficite:
Et bis tantum poculum sanguinis fiet
Terræ, mortuoque hæc postulanti.
Vlyss. Satis puellæ tuæ mors: non addenda
Alia ad aliam. utinam nec hanc deberemus.
Hec. Ingens quidem necessitas est filiæ commori me.
Vlyss. Quomodo? non enim novi me dominos habere.
Hec. Ut hedera quercui, sic huic adhærebo.
Vlyss. An non obtemperabis te sapientioribus?
Hec. Hanc quidem volens filiam non dimittam.
Vlyss. Sed neque ego ipsam hanc abibo hic relinquens.
Pol. Mater ausculta mihi: & tu fili Laertis
Remissior sis parentibus jure commotis ad iram.

Cum victorib. non pugn.

σὺ δ' ὦ τάλαινα, τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
βούλει πεσεῖν πρὸς οὖδας, ἑλκῶσαί τε σὸν
γέροντα χρῶτα, πρὸς βίαν ὠθουμένη,
ἀσχημονῆσαί τ' ἐκ νέου βραχίονος
σπασθεῖσ'; ἃ πείσῃ· μὴ σύ γ'. οὐ γὰρ ἄξιον.
ἀλλ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἡδίστην χέρα
δὸς, καὶ παρειὰν προσβαλεῖν παρηΐδι.
ὡς οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον
ἀκτῖνα κύκλον θ' ἡλίου προσόψομαι.

Polyxenæ suprema verba ad matrem.

τέλος δέχου δὴ τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων.
ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσ', ἄπειμι δὴ κάτω.
Ἑκα. Ὦ θύγατερ, ἡμεῖς δ' ἐν φάει δουλεύσομεν.
Πολ. Ἄνυμφος, ἀνυμέναιος, ὧν μ' ἐχρῆν τυχεῖν.
Ἑκα. Οἰκτρὰ σὺ τέκνον, ἀθλία δ' ἐγὼ γυνή.
Πολ. Ἐκεῖ δ' ἐν ᾅδου κείσομαι χωρὶς σέθεν.
Ἑκα. Οἴμοι, τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίον;
Πολ. Δούλη θανοῦμαι, πατρὸς οὖσ' ἐλευθέρου.
Ἑκα. Ἡμεῖς δὲ, πεντήκοντ' ἄμμοροι δὴ τέκνων.
Πολ. Τί σοι πρὸς Ἕκτορ' ἢ γέροντ' εἴπω πόσιν;
Ἑκα. Ἄγγελλε πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.
Πολ. Ὦ στέρνα, μαστοί θ' οἵ μ' ἐθρέψαθ' ἡδέως.
Ἑκα. Ὦ τῆς ἀώρου θύγατερ ἀθλίας τύχης.
Πολ. Χαῖρ' ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμοί.
Ἑκα. Χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστι χαρά.
Πολ. Ὅ τ' ἐν φιλίπποις Θρῃξὶ Πολύδωρος κάσις.
Ἑκα. Εἰ ζῇ γ', ἀπιστῶ δ'· ὧδε πάντα δυστυχῶ.
Πολ. Ζῇ, καὶ θανούσης ὄμμα συγκλείσει τὸ σόν.
Ἑκα. Τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο.
Πολ. Κόμιζ' Ὀδυσσεῦ μ', ἀμφιθεὶς κάρᾳ πέπλους·
ὡς πρὶν σφαγῆναί γ' ἐκτέτηκα καρδίαν
θρήνοισι μητρὸς, τήνδε τ' ἐκτήκω γόοις.
ὦ φῶς· προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι.
μέτεστι δ' οὐδὲν, πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
βαίνω μεταξὺ καὶ πυρᾶς Ἀχιλλέως.
Ἑκα. Οἲ 'γὼ προλείπω· λύεται δέ μου μέλη.
ὦ θύγατερ, ἅψαι μητρὸς, ἔκτεινον χέρα.
δὸς. μὴ λίπῃς μ' ἄπαιδ'. ἀπωλόμην φίλαι.
ὡς τὴν Λάκαιναν σύγγονον Διοσκόροιν

Ἑλένην

Tu vero o misera, cum victoribus ne pugna.
An vis cadere in terram, ac sauciare tuum
Senile corpus per vim protrusa?
Et dedecorari juvenili brachio
Avulsa? quæ patiaris tu nequaquam. Non enim decet,
Sed o chara mihi mater dulcissimam manum
Porrige, & genam junge genæ:
Quoniam nunquam iterum, sed nunc postremum
Jubar orbemque solis aspiciam.
Finem accipe jam mearum compellationum.
O mater, quæ me peperisti, abeo ad inferos.
Hec. O filia, nos vero in luce serviemus.
Pol. Expers connubii, expers nuptiarum, quibus me convenie-
Hec. Miseranda tu filia: infelix vero ego mulier. (bat potiri.
Pol. Illic vero apud inferos jacebo absque te.
Hec. Hei mihi quid faciam? ubi finiam vitam?
Pol. Serva moriar, patre qvum sim libero.
Hec. Nos vero quinquaginta orbæ sane liberis.
Pol. Quid tibi ad Hectorem, aut senem dicam maritum?
Hec. Nuntia omnium miserrimam me.
Pol. O pectora & mamillæ quæ me nutrivistis svaviter.
Hec. O intempestivam filiæ miseram fortunam.
Pol. Vale o mater, vale Casandraque mea.
Hec. Valent alii: matri vero non est valetudo.
Pol. Et in equestribus Thracibus Polydore frater.
Hec. Si vivit modo, dubito vero: adeo per omnia infeliciter a-
Pol. Vivit: & morientis oculum claudet tuum. (go.
Hec. Mortua sum ego certe ante mortem præ miseriis.
Pol. Aufer me o Ulysses circumponens caput vestibus.
Nam priusquam mactor, contabefacta sum in corde
Luctibus matris, hanc insuper tabefacio fletibus.
O lux: alloqui enim tuum nomen licet mihi,
Sed nulla mihi copia tui est, nisi quantum temporis gladium
Incedo inter & tumulum Achillis.
Hec. Heu mihi, deficio, solvuntur mihi membra.
O filia prehende matrem, extende manum,
Da, ne relinquas me orbam liberis: perii o amicæ.
Utinam Lacedæmoniam sororem Dioscurorum

Helena causa mali. Ἑλένην ἴδοιμι. διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων
αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα.

Stroph. 1. Χορ. Αὔρα ποντιὰς αὔρα,
ἅτε ποντοπόρους κομίζεις
θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας,
ποῖ με τὰν μελέαν πορεύσεις;
τῷ δουλόσυνος πρὸς οἶκον
κτηθεῖσ' ἀφίξομαι;
ἢ Δωρίδος ὅρμον αἴας,
ἢ Φθιάδος, ἔνθα τὸν κάλλιστον
ὑδάτων πατέρα
φασὶν Ἀπιδανὸν
πεδία λιπαίνειν;

Antistr. 1. ἢ νάσων ἁλιήρει
κώπᾳ πεμπομέναν τάλαιναν,
οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσαν οἴκοις,
ἔνθα πρωτόγονός τε φοῖνιξ,
δάφνα θ' ἱεροὺς ἀνέσχε
πτόρθους Λατοῖ φίλα,
ὠδῖνος ἄγαλμα Δίας;
σὺν Δηλιάσι τε κούραισιν,
Ἀρτέμιδός τε θεᾶς
χρυσέαν ἄμπυκα,
τόξα τ' εὐλογήσω;

Stroph. 2. ἢ Παλλάδος ἐν πόλει
τᾶς καλλιδίφρου Ἀθα-
ναίας ἐν κροκέῳ πέπλῳ
ζεύξομαι ἅρματι πώλους,
ἐν δαιδαλέαισι ποικίλ-
λουσ' ἀνθοκρόκοισι πήναις;
ἢ Τιτάνων γενεάν,
τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρῳ κοιμίζει
φλογμῷ Κρονίδας;

Antistr. 2. Ἑκα. Ὦ μοι τεκέων ἐμῶν,
ὤ μοι πατέρων, χθονός
Hec. lamentatur rurs. θ', ἃ καπνῷ κατερείπεται
τυφομένα, δορίκτητος
ὑπ' Ἀργείων. ἐγὼ δ' ἐν

ξείνᾳ

Helenam videam. per pulchros enim oculos
Turpissime Trojam evertit felicem.
Chor. O aura, marina aura,
Quæ pontigradas portas
Celeres naves per fluctus paludis,
Quonam me miseram vehes?
Cui serva ad domum
Possessa veniam?
An Doricæ in littus terræ?
An Phthiadis, ubi pulcherrimarum
Aquarum patrem
Dicunt Apidanum
Campos pinguefacere?
An in insulam maritimo
Remo transmissam infelicem,
Miserandam vitam habentem in domo:
Ubi primitiva palma
Laurusque sacros porrexit
Ramos Latonæ charæ
Partus decorationem divini?
Cum Deliensibusque puellis
Dianæque deæ
Auream vittam
Arcusque celebrabo cantu?
Aut Palladis in urbe
Pulchrum currum habentis Minervæ, in crocea veste,
Jungam currui equos,
In artificiosis variegans
Croceo flore decoris tapetibus?
Aut Titanum ad subolem,
Quam Jupiter candente abstulit
Flamma Saturnius?
Hec. Heu mihi ob liberos meos.
Heu mihi ob parentes terramque *patriam* quæ fumo concidit
Incensa, bello capta
A Græcis. Ego vero in

ξείνα χθονὶ δὴ κέκλημαι
δούλα, λιποῦσ' Ἀσίαν
Εὐρώπας θεράπναν,
ἀλλάξασ' Ἅιδα θαλάμους.

Iambi. Ταλ. Ποῦ τὴν ἄνασσαν δή ποτ' οὖσαν Ἰλίου
Ἑκάβην αὖ ἐξεύροιμι Τρῳάδες κόραι;
Χορ. Αὕτη πέλας σου νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονὶ
Ταλθύβιε κεῖται, συγκεκλεισμένη πέπλοις.
Ταλ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερά σ' ἀνθρώπους ὁρᾶν;
ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην,
ψευδῆ, δοκοῦντας δαιμόνων εἶναι γένος,

Talthybius vicem Hecubæ dolet.

τύχην δὲ πάντα τὰν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;
οὐχ ἥδ' ἄνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν;
οὐχ ἥδε Πριάμου τοῦ μέγ' ὀλβίου δάμαρ;
καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶσ' ἀνέστηκε δορί.
αὕτη δὲ, δούλη, γραῦς, ἄπαις, ἐπὶ χθονὶ
κεῖται, κόνει φύρουσα δύστηνον κάρα.
φεῦ, φεῦ. Γέρων μέν εἰμ'· ὅμως δέ μοι θανεῖν
εἴη, πρὶν αἰσχρᾷ περιπεσεῖν τύχῃ τινί.
ἀνίστασ' ὦ δύστηνε, καὶ μετάρσιον
πλευρὰν ἔπαιρε, καὶ τὸ πάλλευκον κάρα.
Εκα. Ἔα. Τίς οὗτος σῶμα τοὐμὸν οὐκ ἐᾷ
κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅστις εἶ, λυπουμένην;
Ταλ. Ταλθύβιος ἥκω Δαναϊδῶν ὑπηρέτης,

Hecuba arcessitur ad Agamemnon.

Ἀγαμέμνονος πέμψαντος, ὦ γύναι, μέτα.
Εκα. Ὦ φίλτατ', ἆρα κἀμὲ ἐπισφάξαι τάφῳ
δοκοῦν Ἀχαιοῖς ἦλθες; ὡς φίλ' αὖ λέγεις.
σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι γέρον.
Ταλ. Σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὡς θάψῃς γύναι,
ἥκω μεταστείχων σε. πέμπουσι δέ με
δισσοί τ' Ἀτρεῖδαι καὶ λεὼς Ἀχαϊκός.
Εκα. Οἴμοι, τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένους
μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
ὄλωλας ὦ παῖ μητρὸς ἁρπασθεῖσ' ἄπο·
ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοὐπὶ σ'. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
πῶς καί νιν ἐξεπράξατ'; ἆρ' αἰδούμενοι;
ἢ πρὸς τὸ δεινὸν ἤλθεθ', ὡς ἐχθρὰν γέρον
κτείνοντες; εἰπὲ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.

Ταλ.

Peregrina terra jam vocabor
Serva, relinquens Asiam
Europæ famulam,
Mutans cum inferis thalamos.
Tal. Ubi reginam olim existentem Ilii
Hecubam inveniam, o Trojanæ puellæ?
Chor. Illa prope te tergum habens in terra,
O Talthybie, jacet involuta vestibus.
Tal. O Jupiter quid dicam? utrum te homines respicere,
An opinionem temere hanc habere frustra,
Falso existimantes esse deorum genus,
Fortunam vero omnia mortalia gubernare?
An non hæc fuit regina abundantium auro Phrygum?
An non Priami eximie beati uxor?
Et nunc urbs quidem universa eversa est hasta:
Ipsa vero serva, anus, orba liberis, in terra
Jacet, pulvere fœdans calamitosum caput.
Ah ah. Senex quidem sum, attamen mihi mori
Contingat potius quam in turpem incidam casum aliquem.
Surge, o infelix, & sublime
Latus eleva, & prorsus canum caput.
Hec. Age. Quis hic corpus meum non sinit
Jacere? Quid moves me, quisquis es, afflictam?
Tal. Talthybius venio Danaidarum minister,
Agamemnone arcessente te o mulier.
Hec. O charissime, numnam & me insuper mactare ad tumulũ
Iuxta decretum Græcorum venisti? Quam chara diceres,
Properemus, laboremus. duc me o senex.
Tal. Tuam filiam mortuam ut sepelias, o mulier,
Venio vocans te. Mittunt vero me
Gemini Atridæ, & populus Achaicus.
Hec. Heu mihi quid dicis? non ergo quasi morituros
Venisti ad nos, sed significaturus mala?
Periisti o filia a matre abrepta:
Nos vero orbæ liberis in posterum. o misera ego.
Quomodo vero ipsam confecistis? numnam reverentes?
An ad sævitiam processistis, ut hostem, o senex,
Interficientes? dic, quamvis non dicturus jucunda.

Talthy- Ταλ. Διπλᾶ με χρήζεις δάκρυα κερδάναι γύναι,
bius re- σῆς παιδὸς οἴκτῳ. νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ
fert ne- τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ', ὅτ' ὤλλυτο
cem Po- παρῆν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ
lyxenæ. πλήρης πρὸ τύμβου σῆς κόρης ἐπὶ σφαγάς.
λαβὼν δ' Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς,
ἔστησ' ἐπ' ἄκρου χώματος· πέλας δ' ἐγώ,
λεκτοί τ' Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι,
σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν,
ἕσποντο. πλῆρες δ' ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας
πάγχρυσον, ἔρρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
χοὰς θανόντι πατρί. σημαίνει δέ μοι
σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρύξαι στρατῷ.
κἀγὼ παραστὰς, εἶπον ἐν μέσοις τάδε.
σιγᾶτ' Ἀχαιοί· σῖγα πᾶς ἔστω λεώς·
σίγα, σιώπα. νήνεμον δ' ἔστησ' ὄχλον.
Achillis ὁ δ' εἶπεν· ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δ' ἐμὸς,
fil. imo- δέξαι χοάς μου τάσδε κηλητηρίους,
laturus νεκρῶν ἀγωγούς. ἐλθὲ δ' ὡς πίῃς μέλαν
quid κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ', ὅ σοι δωρούμεθα,
dixerit. στρατός τε, κἀγώ· πρευμενὴς δ' ἡμῖν γενοῦ,
λῦσαί τε πρύμνας, καὶ χαλινωτήρια
νεῶν δὸς ἡμῖν, πρευμενοῦς τ' ἀπ' Ἰλίου
νόστου τυχόντας πάντας εἰς πάτραν μολεῖν.
Τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐπηύξατο στρατός.
εἶτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβὼν,
ἐξεῖλκε κολεοῦ. λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ
νεανίαις ἔνευσε παρθένον λαβεῖν.
ἡ δ' ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
Polyxe- ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
næ su- ἑκοῦσα θνήσκω· μή τις ἅψηται χροὸς
prema τοὐμοῦ· παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
verba. ἐλευθέραν δέ μ', ὡς ἐλευθέρα θάνω,
πρὸς θεῶν μεθέντες, κτείνατ'. Ἐν νεκροῖσι γὰρ
δούλη κεκλῆσθαι βασιλὶς οὖσ' αἰσχύνομαι.
λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν· Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ
εἶπε μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
οἱ δ' ὡς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα,

μεθῆ-

Tal. Duplices me postulas lacrymas consequi, o mulier,
Filiæ tuæ miseratione: nunc quidem nuntians mala
Rigabo hunc oculum, & ad sepulcrum qvum periit.
Aderat quidem tota turba Achaici exercitus
Frequens ante tumulum, tuæ filiæ ad mactationem.
Prehendens vero Achillis filius Polyxenam manu,
Statuit in summo tumulo: prope vero ego,
Lectique Achæorum præcipui juvenes
Saltum vitulæ tuæ cohibituri manibus
Sequebantur. plenum vero in manibus accipiens poculum
Totum aureum, fundebat manu filius Achillis
Libationes mortuo patri. Significat vero mihi
Silentium Græcorum universo ut denuntiarem exercitui.
Et ego astans dixi in medio hæc:
Tacete vos Græci: tacitus universus sit populus:
Sile, tace. tranquillam autem constitui turbam.
Ipse vero dixit: O fili Pelei, pater vero meus,
Accipe libationes hasce propitiabiles,
Mortuos elicientes: veni vero ut bibas nigrum
Puellæ illibatum sangvinem, quem tibi damus
Exercitusque & ego: propitius vero nobis sis,
Solveque puppes, & retinacula
Navium: da nobis felicemque ab Ilio
Reditum nactos omnes in patriam venire.
Tantum dixit. Omnis autem adprecatus est exercitus
Mox auratum ensem capulo accipiens
Extraxit vagina: lectis autem Græcorum exercitus.
Adolescentibus innuit virginem apprehendere.
Ipsa vero ut sensit, hunc significavit sermonem:
O meam qui excidistis Argivi urbem,
Volens morior: ne quis attingat corpus
Meum: præbebo enim cervicem forti pectore.
Liberam vero me, ut libera moriar,
Per Deum, mittentes interficite. Apud Manes enim
Servam vocari, regina quum sim, pudet me.
Turba vero admurmurabant Et Agamemnon rex
Dicebat ut dimitterent virginem adolescentibus.
Illi vero ut celerrime audiverunt summam vocem,

Dimi-

μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος,
ἔρρηξε λαγόνος εἰς μέσον παρ' ὀμφαλόν.
μαστούς τ' ἔδειξε, στέρνα θ' ὡς ἀγάλματος
κάλλιστα, καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ,
ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον.
Ἰδοὺ τόδ' εἰ μὲν στέρνον ὦ νεανία,
παίειν προθυμῇ, παῖσον· εἰ δ' ὑπ' αὐχένα
χρήζεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε.
ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων οἴκτῳ κόρης,
τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαρροάς.
κρουνοὶ δ' ἐχώρουν. ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως,
πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν,
κρύπτειν θ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών.
ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμῳ σφαγῇ,
οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον·
ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν, τὴν θανοῦσαν ἐκ χερῶν
φύλλοις ἔβαλλον, οἱ δὲ πληροῦσι πυράν,
κορμοὺς φέροντες πευκίνους. ὁ δ' οὐ φέρων,
πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουε κακά.
Ἕστηκας ὦ κάκιστε τῇ νεάνιδι
οὐ πέπλον οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
οὐκ εἶ τι δώσων τῇ περισσ' εὐκαρδίῳ,
ψυχήν τ' ἀρίστῃ; τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγων
παιδὸς θανούσης. εὐτεκνωτάτην δέ σε
πασῶν γυναικῶν, δυστυχεστάτην ὁρῶ.
Χορ. Δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσε,
πόλει τε τῇ μῇ. θεῶν ἀναγκαῖον τόδε.
Εκα. Ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὅτι βλέψω κακῶν,
πολλῶν παρόντων. ἢν γὰρ ἅψωμαι τινός,
τὸ δ' οὐκ ἐᾷ με, παρακαλεῖ δ' ἐκεῖθεν αὖ
λύπη τις ἄλλη διάδοχος κακῶν κακοῖς.
καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν ὥστε μὴ στένειν πάθος,
οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλείψασθαι φρενός.
τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες, ἀγγελθεῖσά μοι
γενναῖος. Οὔκουν δεινόν, εἰ γῆ μὲν κακὴ
τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν, εὖ στάχυν φέρει.

Polyx. jugulatur.

Polyxena generosa.

[illegible]

Dimiserunt: cujus & summum erat imperium.
Et postquam audivit dominorum dicta,
Apprehendens peplos ex summo humero,
Rupit ile circa medium juxta umbilicum,
Mamillasque ostendit, pectoraque quasi statuæ
Pulcherrima; & flectens ad terram genu,
Dixit omnium miserabilissimum sermonem:
Ecce, hoc si quidem pectus o juvenis,
Ferire cupis, ferito: si vero sub cervice
Volueris, adest jugulus paratus hic.
Ille vero & nolens & volens præ commiseratione puellæ,
Secat ferro spiritus meatus.
Fontes vero fluebant. Hæc vero etiam moriens, tamen
Magnam solicitudinem habuit decenter ut caderet,
Et occultaret quæ occultare oculos virorum convenit.
Postquam vero emisit spiritum lethali ex mactatione,
Nemo eundem habebat Græcorum laborem;
Sed alii eorum mortuam ex manibus
Frondibus petebant: alii vero implent pyram
Stipites adferentes pineos. Qui vero nihil adferebat,
Ab adferente talia audiebat convitia:
Stas o ignavissime, ad honorem hujus puellæ
Neque peplum neque ornatum in manibus habens?
Non vadis aliquid daturus valde animosæ
Generosissimæque? Talia vero de tua dicebant
Filia mortua. felicissimam vero prole te
Omnium mulierum, infelicissimam video.
Chor. Sæva quædam clades Priamidis accensa est,
Urbique meæ. deorum necessitas *est* hæc.
Hec. O filia, non scio ad quod respiciam malorum
Multis præsentibus. Quum enim attingam aliquod,
Aliud non sinit me. avocat vero inde rursus
Mœror quis alius successor malorum in malis.
Et nunc tuam quidem ne gemam cladem,
Haud queam delere ex mente.
Hoc vero rursus valde mitigasti, nuntiata mihi
Generosa. Non igitur mirum, si terra quidem mala
Nacta bonum cælum divinitus, bonam segetem fert;

μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος,
ἔρρηξε λαγόνος εἰς μέσον παρ' ὀμφαλόν.
μαστούς τ' ἔδειξε, στέρνα θ' ὡς ἀγάλματος
κάλλιστα, καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ,
ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον.
Ἰδοὺ τόδ', εἰ μὲν στέρνον ὦ νεανία,
παίειν προθυμῇ, παῖσον· εἰ δ' ὑπ' αὐχένα
χρῄζεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε.
Polyx. jugulatur. ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων οἴκτῳ κόρης,
τέμνει σιδήρῳ πνεύματος διαρροάς.
κρουνοὶ δ' ἐχώρουν. ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ', ὅμως
πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν,
κρύπτειν θ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών.
ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμῳ σφαγῇ,
οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον·
ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν, τὴν θανοῦσαν ἐκ χερῶν
φύλλοις ἔβαλλον· οἱ δὲ πληροῦσι πυράν,
κορμοὺς φέροντες πευκίνους. ὁ δ' οὐ φέρων,
πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουε κακά.
Ἕστηκας ὦ κάκιστε τῇ νεανίδι
οὐ πέπλον οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
οὐκ εἶ τι δώσων τῇ περισσ' εὐκαρδίῳ,
ψυχήν τ' ἀρίστῃ; τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγων
παιδὸς θανούσης. εὐτεκνωτάτην δέ σε
πασῶν γυναικῶν, δυστυχεστάτην ὁρῶ.
Χορ. Δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσε,
πόλει τε τῇ μῇ. θεῶν ἀναγκαῖον τόδε.
Εκα. Ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὅ τι βλέψω κακῶν,
πολλῶν παρόντων. ἢν γὰρ ἅψωμαι τινός,
τὸ δ' οὐκ ἐᾷ με, παρακαλεῖ δ' ἐκεῖθεν αὖ
λύπη τις ἄλλη διάδοχος κακῶν κακοῖς.
καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν ὥστε μὴ στένειν πάθος,
οὐκ αὖ δυναίμην ἐξαλείψασθαι φρενός.
τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες, ἀγγελθεῖσά μοι
Polyxena generosa. γενναῖος. Οὔκουν δεινόν, εἰ γῆ μὲν κακὴ
τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν, εὔσταχυν φέρει

χρηστὴ

Dimiserunt: cujus & summum erat imperium.
Et postquam audivit dominorum dicta,
Apprehendens peplos ex summo humero,
Rupit ile circa medium juxta umbilicum,
Mamillasque ostendit, pectoraque quasi statuæ
Pulcherrima: & flectens ad terram genu,
Dixit omnium miserabilissimum sermonem:
Ecce, hoc si quidem pectus o juvenis,
Ferire cupis, ferito: si vero sub cervice
Volueris, adest jugulus paratus hic.
Ille vero & nolens & volens præ commiseratione puellæ,
Secat ferro spiritus meatus.
Fontes vero fluebant. Hæc vero etiam moriens, tamen
Magnam solicitudinem habuit decenter ut caderet,
Et occultaret quæ occultare oculos virorum convenit.
Postquam vero emisit spiritum lethali ex mactatione,
Nemo eundem habebat Græcorum laborem;
Sed alii eorum mortuam ex manibus
Frondibus petebant: alii vero implent pyram
Stipites adferentes pineos. Qui vero nihil adferebat,
Ab adferente talia audiebat convitia:
Stas o ignavissime, ad honorem hujus puellæ
Neque peplum neque ornatum in manibus habens?
Non vadis aliquid daturus valde animosæ
Generosissimæque? Talia vero de tua dicebant
Filia mortua. felicissimam vero prole te
Omnium mulierum, infelicissimam video.
Chor. Sæva quædam clades Priamidis accensa est,
Urbique meæ. deorum necessitas *est* hæc.
Hec. O filia, non scio ad quod respiciam malorum
Multis præsentibus. Qvum enim attingam aliquod,
Aliud non finit me. avocat vero inde rursus
Mœror quis alius successor malorum in malis.
Et nunc tuam quidem ne gemam cladem,
Haud queam delere ex mente.
Hoc vero rursus valde mitigasti, nuntiata mihi
Generosa. Non igitur mirum, si terra quidem mala
Nacta bonum cælum divinitus, bonam segetem fert:

χρηστὴ δ' ἁμαρτοῦσ' ὧν χρεὼν αὐτὴν τυχεῖν,
κακὸν δίδωσι καρπόν. ἀνθρώποις δ' ἀεὶ
ὁ μὲν πονηρὸς, οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός.
ὁ δ' ἐσθλὸς, ἐσθλὸς· οὐδὲ συμφορᾶς ὕπο
φύσιν διέφθειρ', ἀλλὰ χρηστός ἐστ' ἀεί.
ἆρ' οἱ τεκόντες διαφέρουσιν, ἢ τροφαί;
Educationis vis. ἔχει γέ μέν τοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς,
δίδαξιν ἐσθλοῦ. τοῦτο δ' ἤν τις εὖ μάθοι,
οἶδε τό γ' αἰσχρὸν, κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην·
σὺ δ' ἐλθὲ καὶ σήμηνον Ἀργείοις τάδε,
μὴ θιγγάνειν μοι μηδέν', ἀλλ' εἴργειν ὄχλον
Militũ petulantia. τῆς παιδός. ἔν τοι μυρίῳ στρατεύματι,
ἀκόλαστος ὄχλος, ναυτική τ' ἀναρχία,
κρείσσων πυρός. κακὸς δ' ὁ μή τι δρῶν κακόν.
σὺ δ' αὖ λαβοῦσα τεῦχος, ἀρχαία λάτρι,
βάψασ' ἔνεγκε δεῦρο, ποντίας ἁλὸς
ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμὴν,
νύμφην τ' ἄνυμφον, παρθένον τ' ἀπάρθενον,
λούσω, προθῶμαί θ' ὡς μὲν ἀξίαν, πόθεν;
οὐκ ἂν δυναίμην. ὡς δ' ἔχω. τί γὰρ πάθω;
κόσμον τ' ἀγείρασ' αἰχμαλωτίδων πάρα,
αἵ μοι πάρεδροι τῶνδ' ἔσω σκηνωμάτων
ναίουσιν, εἴ τις τοὺς νεωστὶ δεσπότας
λαθοῦσ' ἔχει τι κλέμμα τῶν αὐτῆς δόμων.
ὦ σχήματ' οἴκων, ὦ ποτ' εὐτυχεῖς δόμοι,
ὦ πλεῖστ' ἔχων κάλλιστά τ' εὐτεκνώτατε
Πρίαμε, γεραιά θ' ἥδ' ἐγὼ μήτηρ τέκνων,
ὡς εἰς τὸ μηδὲν ἥκομεν, φρονήματος
τοῦ πρὶν στερέντες; εἶτα δῆτ' ὀγκούμεθα,
ὁ μέν τις ἡμῶν πλουσίοις ἐν δώμασιν,
ὁ δ' ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος.
τὰ δ' οὐδὲν ἄλλως φροντίδων βουλεύματα,
γλώσσης τε κόμποι. κεῖνος ὀλβιώτατος,
ὅτῳ κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν.
Strophe. Χορ. Ἐμοὶ χρῆν συμφοράν,
ἐμοὶ χρῆν πημονὰν γενέσθαι,
Ἰδαίαν ὅτε πρῶτον ὕλαν

Ἀλέξαν-

Bona vero, frustrata iis quæ conveniebat consequi,
Malum profert fructum. Inter homines vero semper
Malus nihil aliud quam malus,
Bonus autem bonus: neque præ calamitate
Ingenium perdit, sed bonus est semper.
Numnam parentes præstant, an educationes?
Habet equidem quodammodo & educatio honesta
Doctrinam honestatis. Illud vero siquis bene didicerit,
Novit quoque turpe, ex regula honesti cognoscens.
Et hæc quidem mens ejaculata est frustra.
Tu vero vade, & indica Argivis hæc:
Ne attingat meam quisquam, sed arceant multitudinem
A filia. In infinito enim exercitu
Indomita turba, nauticaque licentia
Violentior igne. Malus vero *habetur* qui non aliquid facit mali.
Tu autem accipiens urnam, antiqua ministra,
Intingens, adfer huc, marino salo
Ut filiam lavacris postremis meam,
Sponsam sine sponso, virginemque non virginem
Lavem: proponamque ut quidem digna est, unde?
Non possum: *faciam* ut possum. quid enim agam?
Ornatum colligens a captivis mulieribus
Quæ mihi assistentes hæc intro tentoria
Habitant: si quæpiam novos dominos
Latens, habet quoddam furtum ex sua domo.
O species ædium, o olim felix domus,
O plurima tenens pulcherrimaque, felicissime liberis
Priame, anusque ego mater liberorum,
Quam ad nihil devenimus, superbia
Priori spoliati? Deinde tamen tumescimus,
Aliquis quidem nostrum divitibus in domibus,
Alius vero inter cives pretiosus vocatus.
Hæc nihil *sunt* quam *inania* curarum consilia
Linguæque jactantiæ. Ille vero felicissimus
Cui de die in diem nihil accidit mali.
Chor. Mihi oportebat infelicitatem,
Mihi oportebat cladem accidere,
Idæam quando primum sylvam

Ἀλέξανδρος εἰλατίναν
ἐτάμεθ', ἅλιον ἐπ'
οἶδμα ναυστολήσων
Ἑλένας ἐπὶ λέκτρα, τὰν καλ-
λίσταν ὁ χρυσοφαὴς
ἅλιος αὐγάζει.

Antistr. πόνοι γὰρ, καὶ πόνων
ἀνάγκαι κρείσσονες κυκλοῦνται.
κοινὸν δ' ἐξ ἰδίας ἀνοίας
κακὸν τᾷ Σιμουντίδι γᾷ
ὀλέθριον ἔμολε,
συμφορά τ' ἀπ' ἄλλων.
ἐκρίθη δ' ἔρις, ἂν ἐν Ἴδᾳ
κρίνει τρισσὰς μακάρων
παῖδας ἀνὴρ βούτας,

Epod. ἐπὶ δορὶ, καὶ φόνῳ, καὶ ἐμῶν
μελάθρων λώβᾳ.
στένει δὲ καί τις ἀμφὶ τὸν
εὔρρουν Εὐρώταν
Λάκαινα πολυδάκρυτος
ἐν δόμοις κόρα·
πολιόν τ' ἐπὶ κρᾶτα μήτηρ,
τέκνων θανόντων, τίθεται
χέρα, δρύπτεταί τε παρειὰν,
δίαιμον ὄνυχα
τιθεμένα σπαραγμοῖς.

Iambi. Θερ. Γυναῖκες, Ἑκάβη ποῦ ποθ' ἡ παναθλία,
ἡ πάντα νικῶσ' ἄνδρα, καὶ θῆλυν σπορὰν
κακοῖσιν; οὐδεὶς στέφανον ἀνθαιρήσεται.
Χο. Τί δ', ὦ τάλαινα σῆς κακογλώσσου βοῆς;
ὡς οὔποθ' εὕδει λυπρά σου κηρύγματα;
Θερ. Ἑκάβῃ φέρω τόδ' ἄλγος. ἐν κακοῖσι δὲ
οὐ ῥᾴδιον βροτοῖσιν εὐφημεῖν στόμα.
Χο. Καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει δόμων ὕπο
ἥδ'· εἰς δὲ καιρὸν σοῖσι φαίνεται λόγοις.
Θερ. Ὦ παντάλαινα, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω,
δέσποιν', ὄλωλας· κοὐκέτ' εἶ βλέπουσα φῶς,
ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις, ἐξεφθαρμένη.

Ἑκα.

Alexander abietinam
Secabat, salum per
tumidum navigaturus,
Helenæ ad thalamos, quam pulcherrimam auricomus
Sol radiis suis aspicit.
Labores enim & laboribus
Necessitates validiores undique circumdant.
Publicum ex privata amentia
Malum Simoenticæ terræ
Exitiale venit,
calamitasque ab aliis.
Judicata est vero lis, quam in Ida
Judicavit inter tres beatorum
Filias vir pastor:
Ad bellum, ad necem, & mearum
Aedium exitium.
Gemit vero & aliqua circa
Pulchre fluentem Eurotam
Lacæna lacrymis confecta
Domi puella:
Canumque in caput mater,
Liberis mortuis, ponit
Manum, laniatque genam,
Cruentum ungvem
Reddens lacerationibus.

Anc. O mulieres, Hecuba ubinam *est* infelicissima,
Quæ omnes vincit viros & muliebrem progeniem
Calamitatibus? nemo coronam *ei* præripiet.

Chor. Quid vero, o misera, tuo linguæ ominosæ clamore?
Ut nunquam dormiunt tristia tua præconia?

Anc. Hecubæ affero hunc dolorem. In malis vero
Non facile hominibus læta dicere ore.

Chor. Atqui prodit ex ædibus
Hæc: opportune tuis apparet verbis.

Anc. O prorsus infelix, & adhuc magis quam dicam,
Domina peristi, & non amplius aspicis lucem,
Sine liberis, sine marito, ejecta urbe, prorsus perdita.

Εκα. Οὐ καινὸν εἶπας, εἰδόσιν δ' ὠνείδισας.
ἀτὰρ τί; νεκρὸν τόνδε μοι Πολυξένης
ἥκεις κομίζουσ', ἧς ἀπηγγέλθη τάφος
πάντων Ἀχαιῶν διὰ χερὸς σπουδὴν ἔχειν;
Θερ. Ἥδ' οὐδὲν οἶδεν, ἀλλά μοι Πολυξένην
θρηνεῖ, νέων δὲ πημάτων οὐχ ἅπτεται.
Εκα. Οἲ 'γὼ τάλαινα, μῶν τὸ βακχεῖον κάρα
τῆς θεσπιῳδοῦ δεῦρο Κασάνδρας φέρεις;
Polydo- Θερ. Ζῶσαν λέλακας, τὸν θανόντα δ' οὐ στένεις
ri cada- τόνδ'· ἀλλ' ἄθρησον σῶμα γυμνωθὲν νεκροῦ,
ver ad εἴ σοι φανεῖται θαῦμα, καὶ παρ' ἐλπίδας.
Hecub. Εκα. Οἴμοι. βλέπω δὴ παῖδ' ἐμὸν τεθνηκότα
affertur. Πολύδωρον, ὅν μοι Θρῂξ ἔσωζ' οἴκοις ἀνήρ.
ἀπωλόμην δύστηνος· οὐκέτ' εἰμὶ δή.
ὦ τέκνον, τέκνον, αἲ αἲ, κατάρχομαι νόμον
βακχεῖον ἐξ ἀλάστορος ἀρτιμαθὴς κακῶν.
Θερ. Ἔγνως γὰρ ἄτην παιδὸς ὦ δύστηνε σύ;
Stroph. 1. Εκα. Ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινὰ δέρκομαι.
Nulla ἕτερα δ' ἀφ' ἑτέρων
calami- κακὰ, κακῶν κυρεῖ.
tas sola. οὐδέποτ' ἀδάκρυτος,
ἀστένακτος
ἁμέρα μ' ἐπισχήσει.
Χορ. Δείν' ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακά.
Stroph. 2. Εκα. Ω τέκνον τέκνον ταλαίνας
ματρὸς, τίνι μόρῳ θνήσκεις;
τίνι πότμῳ κεῖσαι;
πρὸς τίνος ἀνθρώπων;
Θερ. Οὐκ οἶδ'· ἐπ' ἀκταῖς νιν κυρῶ θαλασσίαις.
Εκα. Ἐκβλητὸν, ἢ πέσημα φοινίου δορός;
Θερ. Ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ
πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων.
Stroph. 3. Εκα. Ὤμοι, αἲ αἲ.
Hec. re- ἔμαθον ἐνύπνιον, ὀμμάτων ἐμῶν
dit in ὄψιν (οὔ με παρέβα φάσμα
memor. μελανόπτερον) ἃν ἐσεῖδον
somnii. ἀμφί σ', ὦ τέκνον, οὐκέ-
τ' ὄντα Διὸς ἐν φάει.

Χο.

Hec. Non novum dixisti, scientibus vero probum dicis.
Sed quid? cadaver hoc mihi Polyxenæ
Venis adferens, cujus nuntiata est sepultura
Omnium Achæorum manu studiose fieri?
Anc. Illa nihil novit, sed mihi Polyxenam
Deplorat: nova vero mala non attingit.
Hec. Heu mihi miseræ, utrum Bacchicum caput
Varidicæ huc Casandræ fers?
Anc. Viventem dixisti: mortuum vero non gemis
Hunc. Sed aspice corpus nudatum mortui,
Si tibi apparebit miraculum & præter spem.
Hec. Heu mihi, video quidem filium meum mortuum
Polydorum, quem mihi Thrax servabat in domo vir.
Perii infelix, non amplius sum sane.
O fili fili, hem, hem, incipio numeros
Bacchicos ex dæmone affligente quæ recens cognovi mala.
Anc. Cognovisti enim cladem filii o misera tu?
Hec. Incredibilia, incredibilia, nova, nova aspicio:
Alia ab aliis
Mala malis incidunt,
Neque unquam absque luctu,
Absque gemitu
Dies me tenebit.
Chor. Horrenda o misera, horrenda patimur mala.
O fili fili miseræ
Matris, quo fato moreris?
Quo infortunio jaces?
A quo hominum interfectus?
Anc. Non scio: in littore eum inveni marino.
Hec. Abjectum, an interfectum cruenta hasta?
Anc. In arena plena
Maris ipsum ejecit marina procella.
Hec. Heu mihi, ah ah,
Intelligo somnium oculorumque meorum
Visionem (non me præteriit spectrum
Atris alis præditum) quam aspexi
De te o fili non ampli-
us existente Jovis in luce.

Χο. Τίς γάρ νιν ἔκτεινʼ, οἶσθʼ ὀνειρόφρον φράσαι;
Stroph. Εκα. Εμὸς ἐμὸς ξένος
4. Θρήκιος ἱππότας,
Poly- ἵνʼ ὁ γέρων πατὴρ
mestor ἔθετό νιν κρύψας.
necavit Χο. Ωι μοι, τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανών;
Poly- Εκα. Ἄῤῥητʼ, ἀνωνόμαστα, θαυμάτων πέρα,
dorum. οὐχ ὅσιά τʼ, οὐδʼ ἀνεκτά. ποῦ δίκα ξένων;
Stroph. ἰὼ κατάρατʼ ἀνδρῶν,
5. ὡς διεμοιράσω
χρόα, σιδαρέῳ
τεμὼν φασγάνῳ
μέλεα τοῦδε παι-
δὸς, οὐδʼ ᾤκτίσω.
Iambi. Χο. Ω τλῆμον, ὥς σε πολυπονωτάτην βροτῶν
δαίμων ἔθηκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.
ἀλλʼ εἰσορῶ γὰρ τοῦδε δεσπότου δέμας
Ἀγαμέμνονος, τοὐνθένδε σιγῶμεν φίλαι.
Agame- Αγ. Εκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὴν κρύπτειν τάφῳ
mnon ἐλθοῦσʼ, ἐφʼ οἷσπερ Ταλθύβιος ἤγγειλέ μοι,
ad He- μὴ θιγγάνειν σῆς μηδένʼ Αργείων κόρης;
cubam. ἡμεῖς μὲν οὖν ἐῶμεν, οὐδὲ ψαύομεν.
σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
ἥκω δʼ ἀποστελῶν σε. τἀκεῖθεν γὰρ, εὖ
πεπραγμένʼ ἐστίν· εἴ τι τῶνδʼ ἐστὶ καλῶς.
ἔα. τίνʼ ἄνδρα τόνδʼ ἐπὶ σκηναῖς ὁρῶ
θανόντα Τρώων; οὐ γὰρ Αργείων πέπλοι
δέμας περιπτύσσοντες, ἀγγέλλουσί μοι.
Εκα. Δύστηνʼ ἐμαυτὴν γὰρ λέγω λέγουσά σε
Εκάβη. τί δράσω; πότερα προσπέσω γόνυ
Αγαμέμνονος τοῦδʼ, ἢ φέρω σιγῇ κακά;
Αγα. Τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν,
ὀδύρῃ, τὸ πραχθὲν δʼ οὐ λέγεις; τίς ἐσθʼ ὅδε;
Εκα. Ἀλλʼ εἴ με δούλην, πολεμίαν θʼ ἡγούμενος,
γονάτων ἀπώσαιτʼ, ἄλγος ἂν προσθείμεθα.
Αγα. Οὔτοι πέφυκα μάντις, ὥστε μὴ κλύων,
ἐξιστορῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.
Εκα. Ἆρʼ ἐκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς

μᾶλ-

Chor. Quisnam ipsum interfecit, potesne tu intelligens somnia, (dicere?
Hec. Meus hospes
Threicius eques,
Ubi senex pater
Deposuit illum occultans.
Chor. Heu mihi, quid narras? aurum ut haberet, postquam in- (terfecisset?
Hec. Infanda, detestanda: ultra omnem admirationem,
Non pia neque toleranda. Ubi jus hospitum?
Ah scelerate vir
Quum laniasti
Corpus, ferreo
Secans ense
Membra hujus pue-
ri, neque misertus es.
Chor. O infelix quam te laboriosissimam mortalium
Dæmon reddidit, quicunque est tibi infensus.
Sed enim video ipsius domini corpus
Agamemnonis: exinde taceamus, o amicæ.
Aga. Hecuba quid cunctaris filiam tuam occultare sepulcro,
Veniens, sicut Talthybius nuntiavit mihi,
Ne attingeret tuam quisquam Argivorum puellam?
Nos utique sinimus, neque attingimus:
Tu vero otiosa es, ut mirer ego.
Venio vero arcessens te. Quæ illic enim, bene
Acta sunt: si quid tamen horum est bene.
Hem, quem virum hunc in tentoriis video
Mortuum ex Trojanis? non enim Græcorum, vestes
Corpus involventes, nuntiant mihi.
Hec. Infelix: meipsam enim dico dicens te
Hecuba. Quid faciam? utrum procidam ad genua
Agamemnonis, aut feram tacite mala?
Aga. Quid mihi in faciem tergum obvertens tuum
Ploras; quod actum est vero, non dicis? quis est hic?
Hec. Sed si me servam hostemque ducens
A genibus repelleret, dolorem possemus addere.
Aga. Non sum vates, ut non audiens
Possim investigare tuorum viam consiliorum.
Hec. An interpretor quidem ad id quod inimicum est

μᾶλλον φρένας σοῦ δ' ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς;
Αγα. Εἴ τοι με βούλει τῶνδε μηδὲν εἰδέναι,
εἰς ταυτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.
Εκα. Οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ
τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί στρέφω τάδε;
Hecuba Τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω, κἂν μὴ τύχω.
Agamemnoni Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε τῶνδε γονάτων,
supplicat. καὶ σοῦ γενείου, δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος.
Αγα. Τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
αἰῶνα θέσθαι; ῥᾴδιον γάρ ἐστί σοι.
Vindicta malorum. Εκα. Οὐ δῆτα· τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη,
αἰῶνα τὸν σύμπαντα δουλεύειν θέλω.
Αγα. Καὶ δὴ τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρκεσιν καλεῖς;
Εκα. Οὐδέν τι τούτων ὧν σὺ δοξάζεις ἄναξ.
ὁρᾷς νεκρὸν τόνδ', οὗ καταστάζω δάκρυ;
Hecubae de Polydoro narratio. Αγα. Ὁρῶ· τὸ μέν τοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Εκα. Τοῦτόν ποτ' ἔτεκον, κἄφερον ζώνης ὕπο.
Αγα. Ἔστι δὲ τίς σῶν οὗτος, ὦ τλῆμον, τέκνων;
Εκα. Οὐ τῶν θανόντων Πριαμιδῶν ὑπ' Ἰλίῳ.
Αγα. Ἢ γάρ τιν' ἄλλον ἔτεκες ἢ κείνους, γύναι;
Εκα. Ἀνόνητά γ', ὡς ἔοικε, τόνδ', ὃν εἰσορᾷς.
Αγα. Ποῦ δ' ὢν ἐτύγχαν', ἡνίκ' ὤλλυτο πόλις;
Εκα. Πατήρ νιν ἐξέπεμψεν ὀρρωδῶν θανεῖν.
Αγα. Ποῖ, τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;
Εκα. Εἰς τήνδε χώραν, οὗπερ ηὑρέθη θανών.
Αγα. Πρὸς ἄνδρ' ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστωρ χθονός;
Εκα. Ἐνταῦθ' ἐπέμφθη πικροτάτου χρυσοῦ φύλαξ.
Αγα. Θνήσκει δὲ πρὸς τοῦ, καὶ τίνος πότμου τυχών;
Εκα. Τίνος γ' ὑπ' ἄλλου; Θρῄξ νιν ὤλεσε ξένος.
Αγα. Ὦ τλῆμον, ἦ που χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν;
Εκα. Τοιαῦτ', ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν.
Αγα. Εὗρες δὲ ποῦ νιν; ἢ τίς ἤνεγκε νεκρόν;
Εκα. Ἥδ', ἐντυχοῦσα ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
Αγα. Τοῦτον ματεύουσ', ἢ πονοῦσ' ἄλλον πόνον;
Εκα. Λούτρ' ᾤχετ' οἴσουσ' ἐξ ἁλὸς Πολυξένῃ.
Αγα. Κτανών νιν, ὡς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.
Εκα. Θαλασσόπλαγκτόν γ' ὧδε διατεμὼν χρόα.
Αγα. Ὦ σχετλία σὺ, τῶν ἀμετρήτων πόνων.

Εκα.

Magis mentem, ipso existente neutiquam inimico?
Aga. Si quidem me vis harum nihil scire rerum,
Ad idem venis. etenim nec ego audire *volo*.
Hec. Haud possum absque hoc me ulcisci
De liberis meis. quid volvo hæc?
Audere necesse est, sive consequar, sive non consequar
Agamemnon supplico tibi per hæc genua,
Et tuam barbam dextramque felicem.
Aga. Quam rem quærens? utrum liberam
Vitam consequi? facile enim est tibi.
Hec. Non sane: malos ulciscens
Vitam universam servire volo.
Aga. Et sane quid nos in auxilium vocas?
Hec. Nihil horum quæ tu putas o rex.
Vides cadaver hoc, propter quod effundo lacrymas?
Aga. Video: sed futurum non possum scire.
Hec. Hunc olim peperi, & portavi sub cingulo.
Aga. Est vero quispiam tuorum hic o misera liberorum?
Hec. Non ex illis qui mortui sunt ex filiis Priami sub Ilio.
Aga. Anne aliquem alium peperisti quam illos, o mulier?
Hec. Inutiliter quidem, ut apparet, hunc quem aspicis.
Aga. Ubi vero erat quando peribat urbs?
Hec. Pater ipsum ablegavit metuens ne moreretur.
Aga. Quonam ab existentibus tunc separans liberis solum?
Hec. In hanc regionem, ubi inventus est mortuus.
Aga. Ad virum qui rex est hujus Polymestorem terræ?
Hec. Huc missus est acerbissimi auri custos.
Aga. Moritur vero a quo? & quod fatum consequutus?
Hec. Quonam ab alio? Thracius ipsum perdidit hospes.
Aga. O infelix, numnam argentum amavit accipere?
Hec. Talia *sunt* postquam calamitatem cognovit Trojanorum
Aga. Ubinam illum reperisti? aut quis attulit cadaver?
Hec. Hæc incidens in eum marino in littore.
Aga. Hunc quærens, an laborans alium laborem?
Hec. Aquam abierat allatura ex mari Polyxenæ
Aga. Qvum interfecisset, ut apparet, abjecit hospes.
Hec. Fluctuaturum in mari utique sic dissecans corpus.
Aga. O misera tu propter immensas calamitates!

Εκα. Ὄλωλα, κοὐδὲν λοιπὸν Ἀγάμεμνον κακῶν.
Αγα. Φεῦ, φεῦ. τίς οὕτω δυστυχὴς ἔφυ γυνή;
Εκα. Οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὴν τύχην αὐτὴν λέγοις.
ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἀμφὶ σὸν πίπτω γόνυ,
ἄκουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,
στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοὔμπαλιν, σύ μοι γενοῦ
τιμωρὸς ἀνδρὸς ἀνοσιωτάτου ξένου·
Polymestoris scelus vindicandum. ὃς οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν, οὔτε τοὺς ἄνω
δείσας, δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοί,
ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων·
τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν προμηθίαν,
ἔκτεινε. τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον.
ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλοί τε κἀσθενεῖς ἴσως·
Deus potens & justus. ἀλλ' οἱ θεοὶ σθένουσι, χὡ κείνων κρατῶν
νόμος. Νόμῳ γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα,
Καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι.
Principum est malos punire. ὃς εἰς σ' ἀνελθὼν εἰ διαφθαρήσεται,
καὶ μὴ δίκην δώσουσιν οἵτινες ξένους
κτείνουσιν, ἢ θεῶν ἱερὰ τολμῶσι φέρειν,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.
ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχρῷ θέμενος, αἰδέσθητί με.
οἴκτειρον ἡμᾶς. ὡς γραφεύς τ' ἀποσταθεὶς,
ἰδοῦ με, κἀνάθρησον οἷ' ἔχω κακά.
τύραννος ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν·
εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς, ἄπαις θ' ἅμα,
ἄπολις, ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν.
οἴ μοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
ἔοικα πράξειν οὐδέν. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
Svada. Μοχθοῦμεν ὡς χρὴ πάντα, καὶ ματεύομεν·
Πειθὼ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην
Οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν,
Μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ᾖ ποτε
Πείθειν ἅ τις βούλοιτο, τυγχάνειν θ' ἅμα;
πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσαι πράξειν καλῶς;
οἱ μὲν τοσοῦτοι παῖδες οὐκέτ' εἰσί μοι·

αὐτὴ

Hec. Perii: & nihil reliqvum eſt Agamemnon malorum.
Aga. Ah ah. Quæ ita infelix nata eſt mulier?
Hec. Non eſt, niſi infelicitatem ipſam diceres.
Sed propter quas cauſas circa tuum cado genu,
Audi. ſi quidem juſta tibi pati videar,
Boni conſulam: ſi vero contrarium, tu mihi ſis
Ultor viri impientisſimi hoſpitis:
Qui neque eos qui ſub terra ſunt, neq; eos qui ſupra
Veritus, perpetravit facinus impientisſimum:
Communi menſa ſæpe potitus mecum,
Hoſpitalitatiſque numero primus inter meos amicos:
Conſecutus vero quæ conveniebat, & accipiens conſiliũ
Interfecit: ac ſepultura, qvum occidere voluit,
Non dignatus eſt, ſed abjecit in mare.
Nos quidem igitur ſervæ & imbecilles forſan,
Sed dii validi ſunt, & illis dominans
Lex: Lege enim deos cenſemus,
Et vivimus injuſta & juſta definientes.
Quæ *lex* ad te progresſa ſi corrumpetur,
Et non pœnam dabunt qui hoſpites
Interficiunt, aut deorum ſacra audent capere,
Non eſt quicquam inter homines æquabile.
Hæc igitur inter turpia numerans, revereare me,
Miſerere noſtri, ac quaſi pictor ſeorſum ſtans
Vide me, & aſpice qualia habeo mala.
Regina eram olim, ſed nunc ſerva tua:
Felix multa ſubole olim exiſtens, nunc vero anus orbaque libe-
Exul, deſerta, afflictisſima hominum. (ris ſimul.
Heu mihi miſeræ: quo a me ſubducis pedem?
Videor effectura eſſe nihil. o miſera ego.
Quid tandem mortales alias quidem artes
Elaboramus ut oportet omnes & inquirimus:
Svadelam vero reginam ſolum inter homines
Non quidem præter ceteras ad finem ſtudemus,
Mercedes dantes diſcere, ut liceat olim
Perſvadere quæ quis vellet conſequi ſimul?
Quomodo igitur poſthac quis ſperare posſit acturum ſe bene?
Illi quidem tot liberi non amplius ſunt mihi:

αὐτὴ δ' ἐπ' αἰσχροῖς αἰχμάλωτος οἴχομαι,
καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑπερθρώσκονθ' ὁρῶ.
καὶ μὴν ἴσως μὲν τοῦ λόγου κενὸν τόδε,
Κύπριν προβάλλειν· ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται.
πρὸς σῆσι πλευρῆς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται
ἡ φοιβάς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.
ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις ἄναξ;
ἢ τῶν ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων
χάριν τίν' ἕξει παῖς ἐμή, κείνης δ' ἐγώ;
Ἐκ τοῦ σκότους γάρ, νυκτέρων τ' ἀσπασμάτων,
Φίλτρων ὁμοῦ τε, τοῖς βροτοῖς πολλὴ χάρις.
ἄκουε δὴ νῦν. τὸν θανόντα τόνδ' ὁρᾷς;
τοῦτον καλῶς δρῶν ὄντα κηδεστὴν σέθεν,
δράσεις. ἑνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔτι.
Sermo varius. εἴ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίοσι,
καὶ χερσί, καὶ κόμαισι, καὶ ποδῶν βάσει,
ἢ Δαιδάλου τέχναισιν, ἢ θεῶν τινος,
ὡς πάνθ' ὁμαρτῇ σῶν ἔχοιτο γονάτων
κλαίοντ', ἐπισκήπτοντα παντοίους λόγους.
ὦ δέσποτ', ὦ μέγιστον Ἕλλησι φάος,
πιθοῦ, παράσχες χεῖρα τῇ πρεσβύτιδι
τιμωρόν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν. ἀλλ' ὅμως
Boni est justitiæ servire. Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῇ δίκῃ θ' ὑπηρετεῖν,
Καὶ τοὺς κακοὺς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί.
Χο. Δεινόν γε θνητοῖς ὡς ἅπαντα συμπίτνει.
Καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι διώρισαν,
Φίλους τιθέντες τούς γε πολεμιωτάτους,
Ἐχθρούς τε τοὺς πρὶν εὐμενεῖς ποιούμενοι.
Agamemnon promittit vindictam. Αγα. Ἐγώ σε, καὶ σὸν παῖδα, καὶ τύχας σέθεν
Ἑκάβη δι' οἴκτου, χεῖρά θ' ἱκεσίαν ἔχω,
καὶ βούλομαι θεῶν θ' οὕνεκ' ἀνόσιον ξένον,
καὶ τοῦ δικαίου, τήνδε σοι δοῦναι δίκην·
εἴπως φανείην γ' ὥστε σοι καλῶς ἔχειν,
στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασάνδρας χάριν,
Θρῄκης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον.
ἔστι γὰρ ἣ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι·
τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλον ἡγεῖται στρατός,
τὸν κατθανόντα δ' ἐχθρόν. εἰ δέ σοι φίλος

ὅδ'

Ipsa vero ad turpitudinem captiva proficiscor:
Fumum vero urbis hunc eglomerantem in altum video.
Atqui fortasse quidem sermo inanis hic sit
Venerem prætendere: attamen dicetur.
Ad tuum latus filia mea cubat
Vates, quam vocant Casandram Phryges.
Ubi jucundas jam noctes ostendes, o rex?
Aut in lecto charorum amplexuum
Gratiam quam habebit filia? pro illa vero ego?
Ex tenebris enim nocturnisque amplexibus
Illecebrisque simul, hominibus multa gratia.
Audi sane nunc: mortuum hunc vides?
Huic bene faciens affini tuo
Feceris. unius me sermo deficit adhuc.
Utinam mihi fieret vox in brachiis
Et manibus & coma & pedum ingressu,
Aut Dædali artibus, aut dei alicujus:
Ut omnia simul tuis adhærescerent genibus
Plorantia, exprimentia omnis generis sermones.
O Domine, o maximum Græcis lumen,
Obtempera; porrige manum huic anui
Ultricem; etsi nihil *ea* est: sed tamen.
Boni enim viri est justitiæ inservire,
Et malos punire ubique semper.
Chor. Mirum sane est mortalibus ut omnia accidunt
Et necessitates leges definiunt:
Amicos efficientes ex inimicissimis
Inimicosque eos qui ante benevoli erant facientes.
Aga. Ego te & tuum filium & fortunas tuas,
O Hecuba, per misericordiam manumq; supplicem habeo,
Voloque & deorum gratia, impium hospitem,
Et justitiæ, hanc tibi dare pœnam:
Siquo modo videar ut tibi bene fit *efficere*,
Exercituique non videar Casandræ gratia
Thraciæ regi hanc struere cædem.
Est enim quatenus metus incidit mihi.
Virum hunc amicum ducit exercitus:
Mortuum vero, hostem. Si vero tibi charus

Hic

ὅδ' ἐστί, χωρὶς δ' οὗτος, κοὐ κοινὸν στρατῷ.
πρὸς ταῦτα φρόντιζ', ὡς θέλοντα μέν μ' ἔχεις
σοὶ ξυμπονῆσαι καὶ ταχὺν προσαρκέσαι·
βραδὺν δ', Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι.
Nemo liber. Εκα. Φεῦ. οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος.
Η χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν ἢ τύχης,
Η πλῆθος αὐτὸν πόλεος, ἢ νόμων γραφαὶ
Εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.
ἐπεὶ δὲ ταρβεῖς, τῷ τ' ὄχλῳ πλέον νέμεις,
ἐγώ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου.
σύνισθι μὲν γάρ, ἤν τι βουλεύσω κακὸν
τῷ τόνδ' ἀποκτείναντι. συνδράσῃς δὲ μή.
ἢν δ' ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος, ἢ 'πικουρία,
πάσχοντος ἀνδρὸς Θρῃκὸς οἷα πείσεται,
φανῇ τις, εἶργε, μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.
τὰ δ' ἄλλα θάρσει· πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς.
Αγα. Πῶς οὖν, τί δράσεις; πότερα φάσγανον χερὶ
λαβοῦσα γραίᾳ, φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
ἢ φαρμάκοισιν, ἢ 'πικουρίᾳ τινί;
τίς σοι ξυνέσται χείρ; πόθεν κτήσῃ φίλους;
Εκα. Στέγαι κεκεύθασ' αἵδε Τρῳάδων ὄχλον.
Αγα. Τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ἑλλήνων ἄγραν;
Εκα. Σὺν ταῖσδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.
Αγα. Καὶ πῶς γυναιξὶν ἀρσένων ἔσται κράτος;
Mulierū vis. Εκα. Δεινὸν τὸ πλῆθος, σὺν δόλῳ τε δύσμαχον.
Αγα. Δεινόν· τὸ μέντοι θῆλυ μέμφομαι γένος.
Εκα. Τί δ', οὐ γυναῖκες εἷλον Αἰγύπτου τέκνα,
καὶ Λῆμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξῴκισαν;
ἀλλ' ὡς γενέσθω, τόνδε μὲν μέθες λόγον·
πέμψον δέ μοι τήνδ' ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ
γυναῖκα. καὶ σὺ Θρῃκὶ πλαθεῖσα ξένῳ
λέξον· καλεῖ σ' ἄνασσα δή ποτ' Ἰλίου
Εκάβη, σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος,
καὶ παῖδας, ὡς δεῖ καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
τοὺς ἐξ ἐκείνης. τὸν δὲ τῆς νεοσφαγοῦς
Πολυξένης ἐπίσχες Ἀγάμεμνον τάφον,
ὡς τώδ' ἀδελφὼ πλησίον μιᾷ φλογὶ
δισσὴ μέριμνα μητρὶ κρυφθῆτον χθονί.

Αγα.

Hic est, privatim est hoc, & non publicum exercitui.
Hæc expende: nam volentem quidem me habes
Tibi opem ferre & promptum ad auxiliandum,
Tardum vero, a Græcis si criminabor.
Hec. Heu, non est mortalium qui sit liber.
Aut pecuniarum enim servus est, aut fortunæ.
Aut multitudo eum urbis, aut leges scriptæ
Urgent, ne utatur pro arbitrio moribus.
Postquam verò metuis, multitudinique nimium tribuis,
Ego te faciam hoc liberum metu.
Sis conscius quidem, siquid struam mali
Adversus eum hunc qui interfecit: adjuta vero nequaquam.
Si vero ex Achæis tumultus, aut auxilium,
Patiente viro Thrace qualia patietur,
Apparuerit quoddam, cohibe, non præ te ferens meam gratiam:
Quod ad alia vero, confide: cuncta ego conficiam probe.
Aga. Quomodo igitur? Quid facies? utrum gladium manu
Accipiens anus, virum barbarum interficies?
Aut venenis, aut ope quanam?
Quæ tibi aderit manus? unde habebis amicos?
Hec. Tecta occultant hæc Troadum turbam.
Aga. Captivas dicis Græcorum prædam?
Hec. Cum illis *hunc* meum homicidam ulciscar.
Aga. Et quomodo mulieribus in viros erit robur? (rabile.
Hec. Est *quiddam* potens multitudo, cum insidiisque insupe-
Aga. Sævum quidem, sed sane femineum reprehendo genus.
Hec. Quid vero? an non mulieres interfecerunt Ægypti filios;
Et Lemno funditus viros exterminarunt?
Sed ut fieri *oporteat*, hanc mihi relinque rationem:
Mitte vero mihi hanc tuto per exercitum
Mulierem. Et tu Thracio accedens hospiti
Dic, Vocat te regina olim sane Ilii
Hecuba, tua non minus quam ipsius causa,
Et liberos: quoniam oportet & liberos scire sermones
Hos ex illa. Recens vero interfectæ
Polyxenæ differ Agamemnon sepulturam,
Ut isti duo frater & soror, prope una flamma
Duplici cura matris occultentur terra.

Aga.

Αγα. Ἔσται τάδ' οὕτω. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν στρατῷ
πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον τήνδε σοι δοῦναι χάριν.
νῦν δ', οὐ γὰρ ἵησ' οὐρίας πνοὰς θεὸς,
Omnium interest malos puniri. μένειν ἀνάγκη πλοῦν ὁρῶντας ἥσυχον.
γένοιτο δ' εὖ πως. Πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
ἰδίᾳ θ' ἑκάστῳ, καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν,
κακόν τι πάσχειν, τὸν δὲ χρηστὸν, εὐτυχεῖν.
Stroph. 1. Χορ. Σὺ μὲν ὦ πατρὶς Ἰλιὰς,
Trojæ excidiũ. τῶν ἀπορθήτων πόλις
οὐκέτι λέξῃ τοιόνδ' Ἑλ-
λάνων νέφος ἀμφί σε καλύπτει,
δορὶ δὴ δορὶ πέρσαν.
ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι
πύργων· κατὰ δ' αἰθάλου
καπνοῦ κηλῖδ' οἰκτροτάταν κέχρωσαι·
τάλαιν' οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω.
Antistr. 1. μεσονύκτιος ὠλλύμαν,
ἦμος ἐκ δείπνων ὕπνος
ἡδὺς ἐπ' ὄσσοις κίδναται·
μολπῶν δ' ἄπο καὶ χοροποιῶν
θυσιῶν καταπαύσας
πόσις, ἐν θαλάμοις ἔκειτο·
ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ
ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον
Τροίαν Ἰλιάδ' ἐμβεβῶτα·
Stroph. 2. ἐγὼ δὲ πλόκαμον ἀναδέτοις
μίτραισιν ἐρρυθμιζόμαν,
χρυσέων ἐνόπτρων
λεύσσουσ' ἀτέρμονας εἰς αὐγὰς,
ἐπιδέμνιος ὡς πέσοιμ' ἐς εὐνάν.
ἀνὰ δὲ κέλαδος ἔμολε πόλιν·
κέλευσμα δ' ἦν κατ' ἄστυ Τροίας
τόδ'· ὦ παῖδες Ἑλλάνων, πότε δὴ
πότε τὰν Ἰλιάδος σκοπιὰν
πέρσαντες, ἥξετ' ἐς οἴκους;
Antistr. 3. λέχη δὲ φίλια μονόπεπλος
λιποῦσα, Δωρὶς ὡς κόρα,
σεμνὰν προσίζουσ',

οὐκ

Aga. Erunt hæc ſic. etenim ſi esſet exercitui
Navigatio, non potuisſem hanc tibi præſtare gratiam.
Nunc vero (non enim mittit ſecundos flatus deus)
Manere neceſſe eſt, navigationem expectantes tranquillam,
Eveniat autem feliciter. Omnibus enim eſt commune hoc,
Et peculiariter unicuique, & urbi, malum quidem
Malum aliquid pati: bonum vero feliciter agere.
Chor. Tu quidem o patria Iliaca
Ex urbibus inexpugnabilibus
Non amplius diceris: Talis Græ-
corum nebula te circumfundit,
Haſta ſane haſta populans.
Corona vero tibi detonſa eſt
Turrium: circum vero fuliginoſi
Fumi macula, miſerrima denigrata es.
Miſera non amplius in te incedam
Media nocte, perii,
Quando a cœna ſomnus
Svavis in oculos ſpargitur:
A cantu vero & lætificis
Conviviis deſinens
Maritus in thalamis jacebat,
Haſtile vero in paxillo,
Nauticam non amplius videns multitudinem,
Per Trojam Iliacam incedentem:
Ego vero comam religatis
Mitris componebam
Aureorum ſpeculorum
Aſpiciens rotundos ſplendores,
Aſtans ad lectum ut ruerem in torum.
Tumultus vero pertranſivit urbem.
Vociferatio autem erat per urbem Trojæ
Hæc. O filii Græcorum quando ſane,
Quando Iliacam ſpeculam
Excidentes ibitis domum?
Lectum vero charum ſimplici veſte induta
Relinquens, Dorica ut puella,
Venerandam accedens

σὺν ἥνυσ' Ἄρτεμιν ἁ τλάμων·
ἄγομαι δὲ θανόντ' ἰδοῦσ' ἀκοίταν
τὸν ἐμὸν, ἅλιον ἐπὶ πέλαγος·
πόλιν τ' ἀποσκοποῦσ', ἐπεὶ
νόστιμον ναῦς ἐκίνησε πόδα,
καί μ' ἀπὸ γᾶς ὥρισεν Ἰλιάδος·
τάλαιν', ἀπεῖπον ἄλγει,
Epodos. τὰν τοῖν Διοσκούροιν Ἑλέναν κάσιν,
Ἰδαῖόν τε βούταν
Αἰνόπαριν κατάρᾳ
διδοῦσ', ἐπεί με
γᾶς ἐκ πατρῴας ἀπώλεσεν,
ἐξῴκισέ τ' οἴκων γάμος, οὐ γάμος,
ἀλλ' ἀλάστορός τις οἰζύς.
ἂν μήτε πέλαγος ἅλιον
ἀπαγάγοι πάλιν,
μήτε πατρῷον ἵκοιτ' ἐς οἶκον.
Iambi. Πολ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σὺ
Polyme- Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν, πόλιν τε σὴν,
storis τήν τ' ἀρτίως θανοῦσαν ἔκγονον σέθεν.
Thrac. Φεῦ, οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν, οὔτ' εὐδοξία,
R. cum Οὔτ' αὖ καλῶς πράσσοντα, μὴ πράξειν κακῶς.
Hecuba Φύρουσι δ' αὔθ' οἱ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσω,
collo- Ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὡς ἀγνωσίᾳ
quium. Σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
θρηνεῖν, προκόπτοντ' οὐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν;
σὺ δ' εἴ τι μέμφῃ τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
σχές. τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρῄκης ὅροις
ἀπὼν, ὅτ' ἦλθες δεῦρ'. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην,
ἤδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι,
εἰς ταυτὸν ἥδε συμπίτνει δμωῒς σέθεν,
λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.
Ἑκα. Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
ὅτῳ γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ', αἰδώς μ' ἔχει
ἐν τῷδε πότμῳ τυγχάνουσ', ἵν' εἰμὶ νῦν,
κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν σ' ὀρθαῖς κόραις.
ἀλλ' αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν

Nihil effeci Dianam infelix;
Sed abducor mortuum videns maritum
Meum, marinum per pelagus:
Urbemque procul aspectans, postquam
Reducem navis movit pedem
Et me a terræ exterminavit finibus Iliacæ :
Misera exanima concidi præ dolore,
Dioscurorum Helenam sororem,
Idæumque pastorem
Exitiosum Parin execrationi
D[illegible]s : quoniam me
Terra ex patria perdidit:
Expulerunt *me* ex ædibus nuptiæ non nuptiæ,
Sed dæmonis affligentis quædam calamitas.
Quam *utinam* neque pelagus marinum
Reducat iterum,
Neque patriam veniat in domum.
Pol. O charissime virorum Priame,charissimaque tu
Hecuba,illacrymor te intuens,urbemque tuam,
Hancque modo mortuam gnatam tuam.
Ah,non est quicquam tutum,neque gloria,
Neque rursum eum qui felix,non futurum infelicem:
Sed miscent ea dii antrorsum & retrorsum,
Tumultum imponentes, *ut futuri* inscitia
Colamus illos. Sed hæc quidem quid attinet
Lugere conferentia nihil ad priora mala?
Tu vero si quid incuses meam absentiam,
Quiesce. eram enim in mediis Thraciæ finibus
Absens, quando venisti huc. sed postquam adveni,
Jam pedem extra domum tollenti mihi
Ad idem hæc coincidit ancilla tua,
Dicens sermones, quos audiens veni.
Hec. Erubesco intueri te adversum,
Polymestor, in tantis constituta malis.
Cui enim conspecta sum feliciter agens, pudor me tenet
In hoc fato qvum sim ubi sum nunc:
Neque queam aspicere te rectis pupulis.
Sed hoc ipsum non malevolentiam *esse* duces erga te

Πολυμῆστορ. ἄλλως δ' αἴτιόν τε καὶ νόμος,
Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον.
Πολ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ;
τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
Εκα. Ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι
καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς· ὀπάονας δέ μοι
χωρὶς κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων.
Πολ. Χωρεῖτ'. ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ' ἐρημία.
φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σύ· προσφιλὲς δέ μοι τόδε
στράτευμ' Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ,
τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα, μὴ πράσσουσιν εὖ
φίλοις ἐπαρκεῖν. ὡς ἕτοιμός εἰμ' ἐγώ.
Εκα. Πρῶτον μὲν εἰπὲ, παῖδ', ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Hecuba interrogat Polymestorem de Polydoro.
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς, ἐν δόμοις ἔχεις,
εἰ ζῇ· τὰ δ' ἄλλα δεύτερόν σ' ἐρήσομαι.
Πολ. Μάλιστα· τοὐκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.
Εκα. Ὦ φίλταθ', ὡς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις.
Πολ. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;
Εκα. Εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηταί τί μου.
Πολ. Καὶ δεῦρό γ' ὡς σὲ κρυφίως ἐζήτει μολεῖν.
Εκα. Χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
Πολ. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος.
Εκα. Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.
Πολ. Ἥκιστ'· ὀναίμην τοῦ παρόντος ὦ γύναι.
Εκα. Οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶ θέλω;
Πολ. Οὐκ οἶδα· τῷ σῷ τοῦτο σημανεῖς λόγῳ.
Εκα. Ἔστω φιληθεὶς, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ, φιλῆ.
Πολ. Τί χρῆμ', ὃ καὶ μὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
Εκα. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες.
Πολ. Ταῦτ' ἔσθ' ἃ βούλει παιδὶ σημῆναι σέθεν;
Εκα. Μάλιστα, διὰ σοῦ γ'. εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.
Πολ. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;
Εκα. Ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνῃς, τούσδ' εἰδέναι.
Πολ. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
Εκα. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιάς ἵνα στέγαι;
Πολ. Ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;
Εκα. Μέλαινα πέτρα, γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω.
Πολ. Ἔτ' οὖν τι βούλει τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;

Εκα.

Polymestor. alias vero causa quædam & lex est
Mulieribus, viros ne aspiciant ex adverso.
Pol. Et mirum sane nihil. sed quis usus tibi mei?
Propter quod negotium evocasti meũ ex ædibus pedem?
Hec. Privatum mei ipsius sane quiddam ad te volo
Et liberos dicere tuos. ministros vero mihi
Separatim jube ab his abscedere domibus.
Pol. Discedite. in tuto enim hæc solitudo.
Amica quidem nobis es tu, amicus vero mihi
Exercitus Achæorum. sed indicare te convenit,
Quid oporteat felici fortuna utentem non felici utentibus
Amicis præstare. nam paratus sum ego.
Hec. Primum quidem dic, filium quem ex mea manu
Polydorum, exque patris, in domibus habes,
An vivat: alia deinde te interrogabo.
Pol. Maxime: ex illa quidem felix es parte.
Hec. O charissime quam bene & digne te loqueris.
Pol. Quid itaque vis secundo scire ex me?
Hec. An parentis hujus memor est aliquid mei?
Pol. Et huc quidem ad te occulte quærebat venire.
Hec. Aurum vero salvum *est* quod venit ex Troja habens?
Pol. Salvum in domibus quidem meis custoditum.
Hec. Serva nunc illud, nec concupisce quæ sunt propinquorum.
Pol. Minime: perfruar præsentibus o mulier.
Hec. Scis igitur quæ dicere tibi & liberis volo?
Pol. Non scio: tuo hoc significabis sermone.
Hec. Sit amatus *filius a te*, ut tu nunc mihi amaris.
Pol. Quid rei *est* quod & me & liberos scire oportet?
Hec. Auri veteres filiorum Priami defossiones.
Pol. Hæc sunt quæ vis filio significare tuo?
Hec. Maxime, per te sane. Es enim pius vir.
Pol. Quid porro horum liberorum opus est præsentia?
Hec. Præstat, si tu morereris, ut isti sciant.
Pol. Pulchre dixisti sic & sapientius.
Hec. Nosti igitur Minervæ Trojanæ ubi tecta?
Pol. Ibine aurum est? signum vero quod?
Hec. Nigrum saxum terram eminens supra.
Pol. Amplius igitur aliquid vis eorũ quæ sunt ibi dicere mihi?

Εκα. Σῶσαί σε χρήμαθ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πολ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Εκα. Σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σώζεται στέγαις.
Πολ. Ποῦ δ'; αἵδ' Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί.
Εκα. Ἰδίᾳ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πολ. Τἄνδον δὲ πιστὰ, κἀρσένων ἐρημία;
Εκα. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους. καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα·
ὡς πάντα πράξας ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.
Mono- Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην·
strophica. ἀλίμενόν τις ὡς
ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν
λέχριος, ἐκπεσῇ
φίλας καρδίας,
ἀμέρσας βίοτον.
Τὸ γὰρ ὑπέγγυον
δίκᾳ καὶ θεοῖς, οὐ ξυμπίτνει,
ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν.
ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπὶς, ἥ σ' ἐπήγαγεν
θανάσιμον πρὸς ἀΐδαν. ἰὼ τάλας,
ἀπολέμῳ δὲ χειρὶ λείψεις βίον.
Iambi. Πολ. Ὤι μοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας.
Polymestor Ημι. Ἠκούσατ' ἀνδρὸς Θρηκὸς οἰμωγὴν φίλαι;
oculis Πολ. Ὤι μοι μάλ' αὖθις τέκνα δυστήνου σφαγῆς.
captus. Ημι. Φίλαι, πέπρακται καίν' ἔσω δόμων κακά.
Πολ. Ἀλλ' οὔτι με φύγητε λαιψηρῷ ποδί.
βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς.
Ημι. Ἰδοὺ βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
βούλεσθ' ἐπεισπέσωμεν, ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Ἑκάβῃ παρεῖναι Τρῳάσιν τε συμμάχους;
Εκα. Ἄρασσε. φείδου μηδὲν, ἐκβάλλων πύλας.
οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις·
οὐ παῖδας ὄψει ζῶντας οὓς ἔκτειν' ἐγώ.
Ημι. Ἦ γὰρ καθεῖλες Θρῇκα, καὶ κρατεῖς ξένου,
δέσποινα, καὶ δέδρακας οἷάπερ λέγεις;
Εκα. Ὄψει νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος

τυφλὸν,

Hec. Servare te pecunias cum quibus egressa sum volo.
Pol. Ubi sane? intra vestes? aut occultans habes? *i.e.occultasti.*
Hec. Spoliorum in acervo in hisce servantur tectis.
Pol. Ubi vero? hæc Achæorum nautica septa.
Hec. Separatim mulierum captivarum tecta.
Pol. Ea vero quæ intus, fida sunt & virorum solitaria?
Hec. Nullus Achæorum intus, sed nos solæ.
Sed perge in domum. etenim Græci navium
Solvere cupiunt domum versus ex Troja pedem:
Ut omnia conficiens quæ te oportet, abeas rursus
Cum liberis eo ubi meum posuisti filium.
Chor. Nondum dedisti, sed forte dabis pœnam.
Importuosum quispiam quasi
In vorticem indicem
Obliqvus, exciderit
Charo corde,
Orbatus vita.
Quod enim obnoxium est
Justitiæ, & diis, non concidet,
Exitiale exitiale malum:
Fallet te viæ hujus spes quæ te induxit
Lethalem ad Plutonem. Heu miser,
Imbelli vero manu relinques vitam.
Pol. Heu mihi obcæcor lumen oculorum miser.
Semi. Audiistis viri ploratum o amicæ?
Pol. Heu mihi iterum ac iterum o filii, ob tristem mactationem.
Semi. Amicæ, acta sunt nova intra domum mala.
Pol. Sed non me effugeritis celeri pede.
Dejiciens enim ædium harum perrumpam angulos.
Sem. Ecce gravi manu vibratur jaculum.
Vultis irruamus? quoniam opportunitas vocat
Hecubæ adesse, Trojanisque mulieribus auxiliatrices.
Hec. Frange, nulli parce, ejiciens portas.
Neque enim unquam visum lucidum restitues pupulis,
Neque filios videbis viventes quos interfeci ego.
Semi. Numnam cepisti Thracem, & potiris hospite,
O domina, & patrasti qualia dicis?
Hec. Videbis eum statim existentem ante ædes

Εκα. Σῶσαί σε χρήματ', οἷς συνεξῆλθον, θέλω.
Πολ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς, ἢ κρύψασ' ἔχεις;
Εκα. Σκύλων ἐν ὄχλῳ ταῖσδε σώζεται στέγαις.
Πολ. Ποῦ δ'; αἵδ' Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί.
Εκα. Ἴδιαι γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.
Πολ. Τἄνδον δὲ πιστὰ, κἀρσένων ἐρημία;
Εκα. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους. καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα·
ὡς πάντα πράξας ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.
Monostrophica. Χο. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην·
ἀλίμενόν τις ὡς
ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν
λέχριος, ἐκπέσῃ
φίλας καρδίας,
ἀμέρσας βίοτον.
Τὸ γὰρ ὑπέγγυον
δίκᾳ καὶ θεοῖς, οὐ ξυμπίτνει
ὀλέθριον ὀλέθριον κακόν.
ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπὶς, ἥ σ' ἐπήγαγεν
θανάσιμον πρὸς Ἀΐδαν. ἰὼ τάλας,
ἀπολέμῳ δὲ χειρὶ λείψεις βίον.
Iambi. Polymestor oculis captus. Πολ. Ὤι μοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας.
Ημι. Ἠκούσατ' ἀνδρὸς Θρῃκὸς οἰμωγὴν φίλαι;
Πολ. Ὤι μοι μάλ' αὖθις τέκνα δυστήνου σφαγῆς.
Ημι. Φίλαι, πέπρακται καίν' ἔσω δόμων κακά.
Πολ. Ἀλλ' οὔτι με φύγητε λαιψηρῷ ποδί.
βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς.
Ημι. Ἰδοὺ βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
βούλεσθ' ἐπεισπέσωμεν, ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Ἑκάβῃ παρεῖναι Τρῳάσιν τε συμμάχους;
Εκα. Ἄρασσε. φείδου μηδὲν, ἐκβάλλων πύλας.
οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις·
οὐ παῖδας ὄψει ζῶντας οὓς ἔκτειν' ἐγώ.
Ημι. Ἦ γὰρ καθεῖλες Θρῇκα, καὶ κρατεῖς ξένου,
δέσποινα, καὶ δέδρακας οἷάπερ λέγεις;
Εκα. Ὄψει νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος

τυφλὸν,

Hec. Servare te pecunias cum quibus egressa sum volo.
Pol. Ubi sane? intra vestes? aut occultans habes? *i.e.occultasti.*
Hec. Spoliorum in acervo in hisce servantur tectis.
Pol. Ubi vero? hæc Achæorum nautica septa.
Hec. Separatim mulierum captivarum tecta.
Pol. Ea vero quæ intus, fida sunt & virorum solitaria?
Hec. Nullus Achæorum intus, sed nos solæ.
Sed perge in domum. etenim Græci navium
Solvere cupiunt domum versus ex Troja pedem:
Ut omnia conficiens quæ te oportet, abeas rursus
Cum liberis eo ubi meum posuisti filium.
Chor. Nondum dedisti, sed forte dabis pœnam.
Importuosum quispiam quasi
In vorticem indicem
Obliqvus, exciderit
Charo corde,
Orbatus vita.
Quod enim obnoxium est
Justitiæ, & diis, non concidet,
Exitiale exitiale malum:
Fallet te viæ hujus spes quæ te induxit
Lethalem ad Plutonem. Heu miser,
Imbelli vero manu relinques vitam.
Pol. Heu mihi obcæcor lumen oculorum miser.
Semi. Audiistis viri ploratum o amicæ?
Pol. Heu mihi iterum ac iterum o filii, ob tristem mactationem.
Semi. Amicæ, acta sunt nova intra domum mala.
Pol. Sed non me effugeritis celeri pede.
Dejiciens enim ædium harum perrumpam angulos.
Sem. Ecce gravi manu vibratur jaculum.
Vultis irruamus? quoniam opportunitas vocat
Hecubæ adesse, Trojanisque mulieribus auxiliatrices.
Hec. Frange, nulli parce, ejiciens portas.
Neque enim unquam visum lucidum restitues pupulis,
Neque filios videbis viventes quos interfeci ego.
Semi. Numnam cepisti Thracem, & potiris hospite,
O domina, & patrasti qualia dicis?
Hec. Videbis eum statim existentem ante ædes

 Cæcum,

τυφλὸν, τυφλῷ στείχοντα παραφόρῳ ποδὶ,
παίδων τε δισσῶν σώμαθ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
σὺν ταῖς ἀρίσταις Τρῳάσιν. δίκην δέ μοι
δέδωκε· χωρεῖ δ', ὡς ὁρᾷς, ὅδ' ἐκ δόμων.
ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, κἀποστήσομαι
θυμῷ ῥέοντι Θρῃκὶ δυσμαχωτάτῳ.
Monostrophica. Πολ. Ὤι μοι ἐγώ.
πᾷ βῶ; πᾷ στῶ; πᾷ κέλσω;
τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
Polymestor queritur de calamitate sua. τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα κατ' ἴχνος,
ποίαν ἢ ταύταν ἢ τήνδ' ἐξαλλάξω,
τὰς ἀνδροφόνους μάρψαι χρῄζων
Ἰλιάδας, αἵ με διώλεσαν,
τάλαιναι τάλαιναι κόραι Φρυγῶν;
ἰὼ ἰὼ κατάρατοι, ποῖ καί με φυγᾷ
πτώσσουσι μυχῶν;
εἴθε μοι ὀμμάτων αἱματόεν βλέφαρον
ἀκέσαιο, ἀκέσαιο, τυφλὸν ἄλις
φέγγος ἀπαλλάξας.
ἆ, ἆ σῖγα, σῖγα· κρυπτὰν βάσιν αἰσθάνομαι
τᾶνδε γυναικῶν.
πᾷ πόδ' ἐπαΐξας, σαρκῶν ὀστέων
τ' ἐμπλησθῶ, θοίναν ἀγρίων θηρῶν
τιθέμενος, ἀρνύμενος λώβαν,
λύμας ἀντίποιν' ἐμᾶς; ἰὼ τάλας,
ποῖ, πᾷ φέρομαι, τέκν' ἔρημα λιπὼν
βάκχαις ᾅδου διαμοιρᾶσαι,
σφακτὰν κυσί τε φονίαν
δαῖτ' ἀνήμερον, οὐρείαν τ' ἐκβολάν;
πᾷ στῶ; πᾷ κάμψω; πᾷ βῶ;
ναῦς ὅπως ποντίοις πείσμασι
λινόκροκον φᾶρος στέλλων,
ἐπὶ τάνδ' ἐσσυθεὶς
τέκνων ἐμῶν φύλαξ
ὀλέθριον κοίταν;
Iambi. Χο. Ὦ τλῆμον, ὥς σοι δύσφορ' εἴργασται κακά.
Δράσαντι δ' αἰσχρὰ, δεινὰ τἀπιτίμια.
Δαίμων δέδωκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.

Πολ.

Cæcum,cæco euntem errabundo pede,
Filiorumque duorum corpora, quos interfeci ego
Cum optimis Troadibus. pœnam vero mihi
Dedit. procedit vero,ut vides, hic ex domo:
Sed eminus abeo & secedam
Ira fluente a Thrace insuperabili.
Pol. O mihi ego.
Quo vado? ubi sto? quo appellam?
Quadrupes gradum feræ montanæ
Figens super manus juxta vestigia?
Qualem *viam* aut hanc aut illam mutabo,
Homicidas prehendere cupiens
Iliadas,quæ me perdiderunt,
Scelestæ scelestæ puellæ Phrygum?
Io,io sceleratæ, ubi me fuga
Fugiunt in angulis?
Utinam mihi oculorum cruentam palpebram
Medearis,medearis cæcum, o sol,
Lumen adimens.
At at,tace tace,occultum gradum sentio
Harum mulierum,
Ubi pedem saltu sistens carnibus ossibus-
que implebo, cenam sylvestrium ferarum
Parans,moliens damnum,
Exitii pro talione. Io miser.
Ubi,quo feror, liberos desertos relinquens
Insanis mulieribus Plutonis ad discerpendum,
Mactatasque canibus cruentas
Dapes immanes,montanamque abjectionem?
Ubi consistam? quo flectam? quo vadam?
Navis quemadmodum marinis funibus
Ex linea tela velum mittens,
Ad istud compulsus sum
Liberorum meorum custos
Exitiale cubile.
Chor. O infelix quam tibi intolerabilia facta sunt mala.
Facienti vero turpia sævas pœnas
Deus dedit, quicunque est tibi infensus.

Πολ. Αἶ, αἶ. ἰὼ Θρήκης
λογχοφόρον, ἔνοπλον,
εὔιππον, Ἀρεϊκάτοχον γένος.
ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀτρεῖδαι·
βοὰν βοὰν ἀϋτῶ, βοάν.
ἴτε, ἴτε, μόλετε πρὸς θεῶν.
κλύει τίς; ἢ οὐδεὶς ἀρκέσει; τί μέλλετε;
γυναῖκες ὤλεσάν με,
γυναῖκες αἰχμαλωτίδες.
δεινὰ δεινὰ πεπόνθαμεν.
ὤ μοι ἐμᾶς λώβας.
ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ;
αἰθέρ' ἀμπτάμενος οὐράνιον,
ὑψιπετὲς εἰς μέλαθρον
ὠρίων ἢ σείριος
ἔνθα πυρὸς φλογέας
ἀφίησιν ὄσσων αὐγάς;
ἢ τὸν ἐς ἀΐδα μελανοχρῶτα
πορθμὸν ἀΐξω τάλας;

Polymestor vult sibi opem ferri.

Iambi.

Χο. Συγγνωσθ' ὅταν τις κρείσσον' ἢ φέρειν κακὰ
Πάθῃ, ταλαίνης ἐξαπαλλάξαι ζωῆς.
Αγα. Κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον· οὐ γὰρ ἥσυχος
πέτρας ὀρείας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν
ἠχὼ διδοῦσα θόρυβον. εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν
πύργους πεσόντας ἴσμεν Ἑλλήνων δορὶ,
φόβον παρέσχεν οὐ μέσως ὅδε κτύπος.

Polymestor ad Agamemnon.

Πολ. Ω φίλτατ' (ᾐσθόμην γὰρ Ἀγαμέμνων σέθεν
φωνῆς ἀκούσας) εἰσορᾷς ἃ πάσχομεν;
Αγα. Εα. Πολυμῆστορ ὦ δύστηνε, τίς σ' ἀπώλεσε;
τίς ὄμμ' ἔθηκε τυφλὸν, αἱμάξας κόρας,
παῖδάς τε τούσδ' ἔκτεινεν; ἦ μέγαν χόλον
σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν ὅστις ἦν ἄρα.
Πολ. Εκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν
ἀπώλεσ'. οὐκ ἀπώλεσ', ἀλλὰ μειζόνως.
Αγα. Τί φής; σὺ τοὔργον εἴργασαι τόδ' ὡς λέγει;
σὺ τόλμαν Εκάβη τήνδ' ἔτλης ἀμήχανον;
Πολ. Ωι μοι, τί λέξεις; ἦ γὰρ ἐγγύς ἐστί που;
σήμηνον. εἰπὲ ποῦ 'σθ'. ἵν' ἁρπάσας χεροῖν,

διασπα-

Pol. Ah,ah. Io Thraciæ
Haſtifera, armata,
Equeſtris, Marti obnoxia gens.
Io Achæi, io Atridæ.
Clamorem clamorem clamo clamorem.
Ite ite,venite per deos.
Audit quis? an nemo opem feret? quid cunctamini?
Mulieres perdiderunt me
Mulieres captivæ.
Gravia gravia paſsi ſumus.
O mihi ob meum exitium.
Quo vertar? quo ibo?
Aerem pervolans cæleſtem
Altam in domum,
Orion aut Sirius
Ubi ignis flammeos
Jacit ab oculis radios?
Aut ad Plutonis atrum
Littus ruam miſer.
Chor. Ignoſcendum quando quis majora quam ferre *poſsit* ma-
Patitur,miſeram quod cupiat mutare vitam. (la
Aga. Clamore audito veni. non enim tranquilla
Rupis montanæ filia inſonuit per exercitum,
Echo præbens tumultum. Si vero non Phrygum
Turres cecidiſſe ſcivisſemus Græcorum haſta,
Terrorem præbuiſſet non mediocriter hic ſonus.
Pol. O charisſime (ſenſi enim o Agamemnon tua
Voce audita) vides quæ patimur?
Aga. Age,Polymeſtor o infelix,quis te perdidit?
Quis oculum fecit cæcum cruentans pupulas,
Filioſque hos interfecit? certe magnam iram
Adverſum te & filios habuit quicunque fuerit ſane.
Pol. Hecuba me cum mulieribus captivis
Perdidit. non perdidit, ſed amplius.
Aga. Quid dicis? Tu hoc opus feciſti ut dicit?
Tu audaciam, o Hecuba, hanc ſuſcepiſti immenſam?
Pol. Hei mihi quid dicis? Anne prope eſt alicubi?
Significa. Dic ubi eſt? ut rapiens manibus

Diſcer-

διασπάσωμαι, καθαιμάξω χρόα.
Αγα. Οὗτος, τί πάσχεις; Πολ. Πρὸς θεῶν σε λίσσο-
μεθές μ' ἐφεῖναι τῇδε μαργῶσαν χέρα. (μαι.
Αγα. Ἴσχ'. ἐκβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον,
λέγ', ὡς ἀκούσας σοῦ τε, τῆσδέ τ' ἐν μέρει,
κρίνω δικαίως ἀνθ' ὅτου πάσχῃς τάδε.

Polymestor fatetur Polydorum interfeisse se.

Πολ. Λέγοιμ' ἄν. Ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς, ὃν ἐκ Τροίας ἐμοὶ
πατὴρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
ὕποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως·
τοῦτον κατέκτειν'· ἀνθ' ὅτου δ' ἔκτεινά νιν,
ἄκουσον, ὡς εὖ καὶ σοφῇ προμηθίᾳ.
ἔδεισα μή σοι πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς,
Τροίαν ἀθροίσῃ καὶ ξυνοικίσῃ πάλιν·
γνόντες δ' Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα,
Φρυγῶν ἐς αἶαν αὖθις αἴροιεν στόλον·
κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε,
λεηλατοῦντες, γείτοσιν δ' εἴη κακὸν
Τρώων, ἐν ᾧπερ νῦν ἄναξ ἐκάμνομεν.

Narrat quomodo ab Hecuba circumventus sit.

Ἑκάβη δὲ παιδὸς γνοῦσα θανάσιμον μόρον,
λόγῳ με τοιῷδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
θήκας φράσουσα Πριαμιδῶν ἐν Ἰλίῳ
χρυσοῦ· μόνον δὲ σὺν τέκνοισί μ' εἰσάγει
δόμους, ἵν' ἄλλος μή τις εἰδείη τάδε.
ἵζω δὲ κλίνης ἐν μέσῳ κάμψας γόνυ.
πολλαὶ δὲ χεῖρες, αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,
αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλῳ Τρώων κόραι
θάκουν, ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνῆς χερός·
ἤνουν θ' ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους.
ἄλλαι δὲ κάμακα Θρηΐκιαν θεώμεναι,
γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.
ὅσαι δὲ τοκάδες ἦσαν, ἐκπαγλούμεναι,
τέκν' ἐν χεροῖν ἔπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
γένοιτο, διαδοχαῖσιν ἀμείβουσαι χεροῖν.
κᾆτ' ἐκ γαληνῶν (πῶς δοκεῖς;) προσφθεγμάτων
εὐθὺς λαβοῦσαι φάσγαν' ἐκ πέπλων ποθὲν,
κεντοῦσι παῖδας. αἱ δὲ πολεμίων δίκην
ξυναρπάσασαι τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας

καὶ

Discerpam & cruentem corpus.
Aga. Heus quid pateris? *Pol.* per Deum te precor
Sine me immittere huic furentem manum,
Aga. Contine te: ejiciens porro e corde barbariem
Dic, ut audiens & te & hanc per vices,
Dijudicem juste, pro quo pateris hæc.
Pol. Dicam sane. Erat quispiam Priamidarum minimus
Polydorus Hecubæ filius, quem ex Troja mihi
Pater dat Priamus in domibus nutriendum,
Jam suspicans de Trojæ excidio
Hunc interfeci. quamobrem autem interfeci ipsum,
Audi quam bene & sapienti providentia.
Metui ne tibi hostis relictus hic puer
Trojam colligeret & habitaret olim:
Resciscentes vero Græci vivere Priamidarum aliquem,
Phrygum ad terram rursus tollerent expeditionem,
Et deinde Thracios campos vastarent hos
Populantes: vicinis vero esset malum
Trojanorum, propter quod nunc o rex laboravimus:
Hecuba vero filii qvum cognovisset lethale fatum,
Dolo me hujusmodi duxit, tanquam occulta
Receptacula dictura Priamidum sub Ilio
Auri. Solum vero cum liberis me inducit
In domos, ut alius ne sciret hæc.
Sedeo vero culcitra in media curvans genu:
Multæ vero manus, illæ quidem ad sinistram
Illæ vero inde, utpote apud amicum, Trojanorum puellæ
Sedebant, tenentes telam Edonicæ manus,
Laudabant ad lucem hasce spectantes vestes.
Alia hastile Threicium spectantes,
Nudum me fecerunt duplici ornamento.
Quæ vero parentes erant, obstupefactæ
Liberos in manibus quatiebant, utque procul a patre
Fierent, successionibus alternabant manus.
Et deinde ex tacitis, quid videtur? colloquiis
Statim corripientes enses ex vestibus alicunde
Confodiunt pueros: aliæ vero hostium instar
Corripientes meas tenebant manus,

Et

καὶ κῶλα. παισὶ δ' ἀρκέσαι χρῄζων ἐμοῖς,
εἰ μὲν πρόσωπον ἐξανισταίην ἐμόν,
κόμης κατεῖχον· εἰ δὲ κινοίην χέρας,
πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἤνυον τάλας.
τὸ λοίσθιον δὲ πῆμα, πήματος πλέον,
ἐξειργάσαντο δεινόν. ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων
πόρπας λαβοῦσαι, τὰς ταλαιπώρους κόρας
κεντοῦσιν, αἱμάσσουσιν· εἶτ' ἀνὰ στέγας
φυγάδες ἔβησαν. ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ
θὴρ ὡς, διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας,
ἅπαντ' ἐρευνῶν τοῖχον ὡς κυνηγέτης,
βάλλων, ἀράσσων. τοιάδε σπεύδων χάριν
πέπονθα τὴν σὴν, πολέμιόν τε σὸν κτανὼν
Ἀγάμεμνον. ὡς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
εἴ τις γυναῖκας τῶν πρὶν εἴρηκεν κακῶς,
ἢ νῦν λέγων ἐστί τις, ἢ μέλλει λέγειν,
ἅπαντα ταῦτα συντεμὼν ἐγὼ φράσω·
Γένος γὰρ οὔτε πόντος οὔτε γῆ τρέφει
Τοιόνδ'· ὁ δ' ἀεὶ ξυντυχὼν, ἐπίσταται.

Mulieres, al. bonæ, al. malæ.

Χο. Μηδὲν θρασύνου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ κακοῖς
τὸ θῆλυ συνθεὶς, ὧδε πᾶν μέμψῃ γένος.
πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἱ μὲν εἰσ' ἐπίφθονοι,
αἱ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

Malorū excusatio nō accipienda.

Εκα. Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτε
Τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον·
Ἀλλ' εἴτε χρήστ' ἔδρασε, χρήστ' ἔδει λέγειν.
Εἴτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθρούς,
Καὶ μὴ δύνασθαι τἄδικ' εὖ λέγειν ποτέ.
Σοφοὶ μὲν οὖν εἰσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
Ἀλλ' οὐ δύνανται διὰ τέλους εἶναι σοφοί.
Κακῶς δ' ἀπώλοντο, κοὔτις ἐξήλυξέ πω.
καί μοι τὸ μὲν σὸν ὧδ' ἐν φροιμίοις ἔχει·
πρὸς τόνδε δ' εἶμι, καὶ λόγοις ἀμείψομαι.

Hecubæ apologia.

πῶς φῂς Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν,
Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι παῖδ' ἐμὸν κτανεῖν;
ἀλλ' ὦ κάκιστε, πρῶτον οὔποτ' ἂν φίλον
τὸ βάρβαρον γένοιτ' ἂν Ἕλλησι γένος,
οὔτ' ἂν δύναιτο. τίνα δὲ καὶ σπεύδων χάριν

πρόθυ-

Et membra. Filiis vero opem ferre volens meis
Si quidem faciem erigerem meam,
Capillo retinebant: si vero moverem manus,
Præ multitudine mulierum nihil efficiebam miser.
Postremo deinde calamitatem plus quam calamitatem
Perpetraverunt ferociter. Meorum enim oculorum
Fibulas qvum corripuissent, infelices pupulas
Fodiunt, cruentant: deinde per tectum
Fugaces abierunt. Exiliens vero ego
Fera quasi, persequor cruentas canes,
Omnem scrutans parietem quasi venator,
Dejiciens, frangens. Talia dum studeo pro tua gratia
Passus sum, hostem tuum interficiens,
O Agamemnon. ut vero non longos extendam sermones,
Si quis mulieribus ex prioribus dixit male,
Aut nunc dicens est quis, aut futurus est dicere,
Omnia hæc in compendium ego dicam.
Genus enim neque pontus neque terra nutrit
Tale: ille vero semper qui conversatur, novit.
Chor. Ne insolescas audacius, neque tuis malis
Muliebre æstimans, sic omne reprehendas genus.
Multæ enim ex nobis aliæ quidem sunt invidendis virtutibus:
Aliæ vero ad numerum malarum natæ sumus.
Hec. Agamemnon, hominibus non conveniebat unquam
Quam ipsas res lingvam posse plus.
Sed sive bona egit, bona oportebat dicere:
Sive vicissim mala, sermones esse putidos,
Et non posse injusta bene eloqui unquam.
Sapientes quidem igitur sunt qui hæc exacte noverunt:
At non possunt ad extremum usque esse sapientes:
Sed perierunt, nec quisquam evasit adhuc.
Et mihi, quod ad te, sic in prooemiis habet.
Ad hunc vero venio, & verbis respondebo.
Quómodo ais te Græcorum laborem levans duplicem,
Agamemnonisque studio, filium meum interfecisse?
Sed o pessime primum nunquam amicum
Barbarum fiet Græcis genus,
Nec unquam possit. Quam vero captans gratiam

πρόθυμος ἦσθα; πότερα κηδεύσων τινὰ,
ἢ συγγενὴς ὤν; ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
ἢ σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα
πλεύσαντες αὖθις; τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε;
ὁ χρυσὸς, εἰ βούλοιο τἀληθῆ λέγειν,
ἔκτεινε τὸν ἐμὸν παῖδα, καὶ κέρδη τὰ σά.
ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο, πῶς ὅτ' ηὐτύχει
Τροία, πέριξ δὲ πύργος εἶχ' ἔτι πτόλιν,
ἔζη τε Πρίαμος, Ἕκτορός τ' ἤνθει δόρυ,
τί δ' οὐ τότ', εἴπερ τῷδ' ἐβουλήθης χάριν
θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα, κἀν δόμοις ἔχων,
ἔκτεινας, ἢ ζῶντ' ἦλθες Ἀργείοις ἄγων;
ἀλλ' ἡνίχ' ἡμεῖς οὐκέτ' ἦμεν ἐν φάει,
καπνῷ δ' ἐσήμαιν' ἄστυ πολεμίων ὕπο,
ξένον κατέκτας σὴν μολόντ' ἐφ' ἑστίαν;
πρὸς τοῖσδε νῦν ἄκουσον ὡς φανῇς κακός.
χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος,
τὸν χρυσὸν ὃν φῂς οὐ σὸν ἀλλὰ τοῦδ' ἔχειν,
δοῦναι φέρονται πενομένοις τε τὸν χρόνον
πολὺν πατρῴας γῆς ἀπεξενωμένοις.
σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
τολμᾷς, ἔχων δὲ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
καὶ μὴν τρέφων μὲν ὥς σε παῖδ' ἐχρῆν τρέφειν,
σώσας τε τὸν ἐμὸν, εἶχες ἂν καλὸν κλέος.
Amici in adversis. Ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ οἱ ἀγαθοὶ σαφέστατοι
φίλοι· τὰ χρηστὰ δ' αὔθ' ἕκαστ' ἔχει φίλους.
εἰ δ' ἐσπάνιζες χρημάτων, ὁ δ' ηὐτύχει,
θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ' οὑμὸς μέγας.
νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον ἄνδρ' ἔχεις σαυτῷ φίλον,
χρυσοῦ τ' ὄνησις οἴχεται· παῖδές τε σοί,
αὐτός τε πράσσεις ὧδε. σοὶ δ' ἐγὼ λέγω
Malis non opitulandum. Ἀγάμεμνον, εἰ τῷδ' ἀρκέσεις, κακὸς φανῇ.
οὔτ' εὐσεβῆ γὰρ, οὔτε πιστὸν οἷς ἐχρῆν,
οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον εὖ δράσεις ξένον·
αὐτὸν δὲ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν
τοιοῦτον ὄντα· δεσπότας δ' οὐ λοιδορῶ.
Χο. Φεῦ, φεῦ, βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα
Χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.

Αγα.

Tam promptus eras? utrum juncturus affinitatem aliquam,
An cognatus existens; aut quamnam causam habens?
Aut tuæ erant terræ excisuri germina
Classe reversi. Cui putas persvasurum esse hæc?
Aurum, si velis vera dicere,
Interfecit meum filium, & lucra tua.
Quandoquidem doce *me* hoc, quare, qvum erat felix
Troja, & circumcirca turris habebat adhuc urbem,
Vivebatque Priamus, Hectorisque florebat hasta,
Quare non tum, siquidem huic voluisti gratiam
Præstare, nutriens filium & in domo habens
Interfecisti? aut viventem venisti ad Græcos ducens?
Sed quando nos non amplius eramus in luce,
Fumoque significabatur urbs sub hostibus,
Hospitem interfecisti, tuum accedentem ad focum?
Adhæc nunc audi, ut appareas sceleratus:
Oportebat te, si quidem eras Græcis amicus,
Aurum quod dicis non tuum, sed hujus habere,
Dare afferentem egentibusque, & per tempus
Multum a patria terra procul peregrinantibus.
Tu vero ne nunc quidem tuis dimittere manibus
Sustines, sed tenere perseveras adhuc in domo.
Atqui nutriens quidem ut te filium decebat nutrire,
Servansque meum, habuisses præclaram gloriam.
In adversis enim boni sunt certissimi
Amici: res secundæ vero quælibet habent amicos.
Si vero indiguisses pecuniis, hic vero floruisset,
Thesaurus tibi filius potuisset esse meus magnus.
Nunc vero neque illum virum habes tibi amicum,
Aurique fructus perit filiique tui,
Ipseque agis isto modo. Tibi vero ego dico
Agamemnon, si huic opem tuleris, malus apparebis.
Neque pio enim, neque fideli, quibus decebat,
Neque sancto, neque justo benefacies hospiti:
Sed ipsum gaudere malis te dicemus
Talem existentem. Dominis vero non facio convitium.
Chor. Papæ. Hominibus quam bona causa
Bonorum occasiones præbet semper sermonum!

Αγα. Αχθεινὰ μὲν μοι τἀλλότρια κρίνειν κακά·
Ομως δ' ἀνάγκη. Καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει

Agamemnon sententiam fert.

Πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ' ἀπώσασθαι τόδε.
ἐμοὶ δ', ἵν' εἰδῇς, οὔτ' ἐμὴν δοκεῖς χάριν,
οὔτ' οὖν Ἀχαιῶν, ἄνδρ' ἀποκτεῖναι ξένον,
ἀλλ' ὡς ἔχῃς τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς.
λέγεις δὲ σαυτῷ πρόσφορ', ἐν κακοῖσιν ὤν.
τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥᾴδιον ξενοκτονεῖν·
ἡμῖν δέ γ' αἰσχρὸν τοῖσιν Ἕλλησι τόδε.
πῶς οὖν σε κρίνας μὴ ἀδικεῖν, φύγω ψόγον;
οὐκ ἂν δυναίμην. Ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ
πράσσειν ἐτόλμας, τλῆθι καὶ τὰ μὴ φίλα.
Πολ. Οἴμοι, γυναικὸς, ὡς ἔοιχ', ἡσσώμενος
δούλης, ὑφέξω τοῖς κακίοσι δίκην.
Αγα. Οὔκουν δικαίως, εἴπερ εἰργάσω κακά.

Polymestoris cum Hecuba colloq.

Πολ. Οἴμοι τέκνων τῶνδ', ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας.
Εκα. Αλγεῖς; τί δέ με παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;
Πολ. Χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἔμ' ὦ πανοῦργε σύ;
Εκα. Ου γάρ με χαίρειν χρή σε τιμωρουμένην;
Πολ. Ἀλλ' οὐ τάχ', ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτίς.
Εκα. Μῶν ναυστολήσῃ γῆς ὅρους Ἑλληνίδος;
Πολ. Κρύψῃ μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.
Εκα. Πρὸς τοῦ βιαίων τυγχάνουσαν ἁλμάτων;
Πολ. Αὐτὴ πρὸς ἱστὸν ναὸς ἀμβήσῃ ποδί.
Εκα. Υποπτέροις νώτοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
Πολ. Κύων γενήσῃ, πύρσ' ἔχουσα δέργματα.
Εκα. Πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν;
Πολ. Ο Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.
Εκα. Σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν οὐδὲν ὧν ἔχεις κακῶν;
Πολ. Ου γάρ ποτ' ἂν σύ μ' εἷλες ὧδε σὺν δόλῳ.
Εκα. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐνθάδ' ἐκπλήσω βίον;
Πολ. Θανοῦσα· τύμβῳ δ' ὄνομα σὸν κεκλήσεται.
Εκα. Μορφῆς ἐπῳδὸν, ἢ τί τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;
Πολ. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
Εκα. Ουδὲν μέλει μοι σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.
Πολ. Καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν.
Εκα. Απέπτυσ'. αὐτῷ ταῦτά σοι δίδωμ' ἔχειν.
Πολ. Κτενεῖ νιν ἡ τοῦδ' ἄλοχος οἰκουρὸς πικρά.

Εκα.

Aga. Molestum quidem est mihi aliena judicare mala:
Tamen necesse. Etenim dedecus affert,
Negotium in manus eum qui accepit, abjicere hoc.
Mihi vero, ut scias, neque meam videris ob gratiam,
Neque etiam Achæorum, virum interfecisse hospitem;
Sed ut haberes aurum in ædibus tuis,
Loqueris vero tibi ipsi conferentia, in malis existens.
Forsan igitur apud vos facile est trucidare hospitem,
Nobis vero turpe hisce Græcis hoc. Quomodo ergo
Te judicans non inique fecisse, effugiam vituperationem?
Non certe possem. Sed postquam quæ honesta non sunt
Facere ausus es, sustine etiam quæ non grata sunt.
Pol. Hei mihi, a muliere, ut videtur, victus
Serva, dabo deterioribus pœnam:
Aga. An non juste? si quidem perpetrasti mala.
Pol. Hei mihi propter liberos hosque oculos meos misero.
Hec. Doles? quid vero me propter filium non dolere putas?
Pol. Gaudes insultans mihi o malitiosa tu.
Hec. Non enim me gaudere oportet te quæ ulta sum?
Pol. Sed non statim quando te marina humiditas,
Hec. Utrum navi ducet me terræ in fines Græcanicæ?
Pol Occultabit quidem delapsam ex antennis.
Hec. A quo violentos nactam saltus?
Pol. Ipsa ad malum navis ascendes pede.
Hec. Alatis tergis aut quonam modo?
Pol. Canis fies, ignitos habens aspectus.
Hec. Quomodo vero nosti formæ meæ transmutationem?
Pol. Apud Thraces vates dixit Dionysus hæc.
Hec. Tibi vero non vaticinatus est quicquam de malis quæ ha-
Pol. Non enim unquam tu me cepisses sic cum insidiis. (bes?
Hec. Mortuane an viva hic implebo vitam?
Pol. Mortua. Tumulus vero nomine tuo vocabitur.
Hec. Formæ consentiens, aut quid de me dicis?
Pol. Canis miseræ sepulcrum, nautis signum.
Hec. Nihil curæ est mihi qvum tu mihi dederis pœnam.
Pol. Et tuam necesse est filiam Casandram mori.
Hec. Abominor: ipsi hæc tibi tribuo habere.
Pol. Interficiet ipsam hujus conjunx domus custos acerba.

Εκα. Μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε παῖς.
Πολ. Καὐτήν τε τοῦτον, πέλεκυν ἐξήρασ᾽ ἄνω.
Αγα. Οὗτος, σὺ μαίνῃ, καὶ κακῶν ἐρᾷς τυχεῖν;
Agamemnon perstat in sent. Πολ. Κτεῖν᾽, ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ᾽ ἀναμένει.
Αγα. Ουχ ἕλξετ᾽ αὐτὸν δμῶες ἐκποδὼν βίᾳ;
Πολ. Αλγεῖς ἀκούων; Αγα. Ουκ ἐφέξετε στόμα;
Πολ. Εγκλείετ᾽. εἴρηται γάρ. Αγα. Ουχ ὅσον τάχος
νήσων ἐρήμων αὐτὸν ἐκβαλεῖτέ ποι,
ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
Εκάβη, σὺ δ᾽ ὦ τάλαινα διπτύχους νεκροὺς
στείχουσα θάπτε. δεσποτῶν δ᾽ ὑμᾶς χρεὼν
σκηναῖς πελάζειν Τρῳάδες. καὶ γὰρ πνοὰς
πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ.
εὖ δ᾽ ἐς πάτραν πλεύσαιμεν, εὖ δὲ τὰν δόμοις
ἔχοντ᾽ ἴδοιμεν, τῶνδ᾽ ἀφειμένοι πόνων.
Anapaesti. Χο. Ιτε πρὸς λιμένας σκηνάς τε φίλαι,
τῶν δεσποσύνων πειρασόμεναι
μόχθων. Στερρὰ γὰρ ἀνάγκη.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΝΤΟΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Αθηνᾶ.

Minervae Ulyssem alloquitur.

ΑΕΙ μὲν, ὦ παῖ Λαρτίου, δέδορκά σε
πεῖράν τιν᾽ ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον·
καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
πάλαι κυνηγετοῦντα, καὶ μετρούμενον
ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ᾽, ὅπως ἴδῃς
εἴτ᾽ ἔνδον, εἴτ᾽ οὐκ ἔνδον. εὖ δέ σ᾽ ἐκφέρει
κυνὸς Λακαίνης ὥστις εὔρινος βάσις.
ἔνδον γὰρ ἁνὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα
στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους.
καί σ᾽ οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
ἔτ᾽ ἔργον ἐστίν, ἐννέπειν δ᾽ ὅτου χάριν
σπουδὴν ἔθου τήνδ᾽, ὡς παρ᾽ εἰδυίας μάθῃς.
Οδ. Ω φθέγμ᾽ Αθάνας φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως

φώνημ᾽

Hec. Ne unquam insaniat usque adeo Tyndaris filia.
Pol. Ipsumque hunc, securim tollens sursum.
Aga. Heus tu, insanis & mala appetis consequi?
Pol. Interfice: quoniam Argis homicidalia lavacra te manent.
Aga. Non trahetts ipsum famuli ex conspectu per vim?
Pol. Doles audiens. *Aga.* Non cohibebitis os?
Pol. Concludite. dictum est enim. *Aga.* Annon quam celer-
Insularum desertarum ipsum abjicietis aliquo, (rime
Quoniam sic & nimium licentia oris abutitur?
Hecuba, tu vero misera geminos mortuos
Vadens sepelito. Dominorum vero vos oportet
Tentoria accedere Troades. Etenim flatus
Domum versus jam hosce secundos video.
Bene vero *utinam* in patriam navigemus. bene etiam quæ domi
Habere videamus, ab his liberati laboribus. (sunt
Chor. Ite ad portus, & tentoria, o amicæ,
Heriles experturæ
Labores. Dura enim necessitas.

SOPHOCLIS AJACIS LORA GESTANTIS PARS.

Minerva.

SEmper equidem, o fili Laertis, video te
Insidias quasdam hostium præripere conantem:
Et nunc te apud tentoria navalia conspicio
Ajacis, ubi locum extremum tenet,
Jamdudum venantem, & metientem
Vestigia illius recens impressa, ut scias
Utrum intus an non intus sit: belleque te deducit
Canis Lacænæ instar sagax ingressio, *v. vestigatio.*
Intus enim vir modo est, caput
Stillans sudore, & manus ensicidas.
Ac te nihil intro istud spectare tentorium
Amplius opus est, sed memorare cujus rei gratia
Operam posueris istam, ut a sciente discas.
Vlyß. O vox Minervæ charissimæ mihi dearum,
Quam facilē cognitu tuum, quamvis non in conspectu sis, tamen

φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενί,
χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς.
καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
Ulysses βάσιν κυκλοῦντ' Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ.
quærit κεῖνον γάρ, οὐδέν' ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι.
Ajacem. νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε.
ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανές, ἀλλ' ἀλώμεθα.
κἀγὼ θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν
λείας ἁπάσας, καὶ κατηναρισμένας
ἐκ χειρὸς, αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.
Aiax τήνδ' οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν τρέπει.
gregem καί μοί τις ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
jugulat. πηδῶντα πεδία σὺν νεορράντῳ ξίφει,
φράζει τε, κἀδήλωσεν. εὐθέως δ' ἐγὼ
κατ' ἴχνος ἀΐσσω, καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
τὰ δ' ἐκπέπληγμαι, κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅτου.
καιρὸν δ' ἐφήκεις. πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος,
τά τ' εἰσέπειτα, σῇ κυβερνῶμαι χερί.
ΑΘ. Ἔγνων Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.
ΟΔ. Ἦ καὶ φίλη δέσποινα πρὸς καιρὸν πονῶ;
ΑΘ. Ὡς ἔστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.
ΟΔ. Καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ' ᾖξεν χέρα;
Putans ΑΘ. Χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων.
se Græ- ΟΔ. Τί δῆτα ποίμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βάσιν;
cos in- ΑΘ. Δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.
terfice- ΟΔ. Ἦ καὶ τὸ βούλευμ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τόδ' ἦν;
re. ΑΘ. Κἂν ἐξέπραξεν, εἰ κατημέλησ' ἐγώ.
ΟΔ. Ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;
ΑΘ. Νύκτωρ ἐφ' ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.
ΟΔ. Ἦ καὶ παρέστη, κἀπὶ τέρμ' ἀφίκετο;
Ajax ΑΘ. Καὶ δὴ 'πὶ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.
impedi- ΟΔ. Καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου;
tus, ne ΑΘ. Ἐγώ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι
interfi- γνώμας βαλοῦσα τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς,
ceret καὶ πρός τε ποίμνας ἐκτρέπω, σύμμικτά τε
homi-
nes.

λείας,

Sonum audio & corripio animo
Æratæ tubæ veluti Tyrrhenicæ.
Et nunc recte intellexisti me ad hominem inimicum
Gressum torquere, Ajacem scutiferum.
Illum enim, nec ullum alium, vestigo dudum.
Nocte enim nos hac facinore improviso
Perpetrato afflixit: si quidem fecit hæc.
Scimus enim nihil certum, sed fluctuamus.
Atque ego voluntarius huic subjectus sum labori.
Deletas enim modo invenimus
Prædas cunctas, & concisas
Manu, una cum ipsis gregum custodibus.
Hoc igitur in illum unusquisque crimen confert.
Et mihi quidam explorator illum conspicatus solum
Exultantem campis cum madente recentibus guttis ense,
Narratque & indicat. Mox vero ego
Secundum vestigium insequor, & quædam noto,
Quibusdam conturbor, neque habeo noscere cujus *sint*.
Per tempus autem advenis, universa quippe cum priora,
Tum restantia, tua moderor manu.
Min. Novi, Ulysse: & dudum custos ingressa sum
Tuæ benevola in viam venationi.
Vlyss. Ergo mea domina in tempore occupor?
Min. Plane sunt viri istius hæc opera tibi.
Vlyss. Ad quidnam vero, id quod intellectu difficile est, ita incita-
Min. Bile depressus, Achilleorum armorum gratia. (vit manū?
Vlyss. Cur autem gregibus hoc irruit gressu?
Min. Arbitrans in vobis manum tingere cruore.
Vlyss. Ergo consilium omnino contra Græcos hoc fuit?
Min. Ac peregisset quoque si ego negligerem.
Vlyss. Quanam audacia hac, & animi confidentia?
Min. Noctu in vos fraudulentus ferebatur solus.
Vlyss. Etiam ad nos venit, & ad finem perrexit?
Min. Quin jam apud geminas erat imperatorias portas.
Vlyss. Ecquo pacto cohibuit manum avidam cædis?
Min. Ego illum repello, tristes oculis
Sententias objiciens scelerati gaudii:
Et ad greges averto promiscuasque

λείας, ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα·
ἔνθ' εἰσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον,
κύκλῳ ῥαχίζων· κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
διπλοῦς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον ἐμπιτνῶν, στρατηλατῶν.
ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά.
κἄπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν φόνου,
τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν,
ποίμνας τε πάσας, εἰς δόμους κομίζεται,
ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται.
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
θαρσῶν δὲ μίμνε, μηδὲ συμφορὰν δέχου
τὸν ἄνδρ'· ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
αὐγὰς ἀπείρξω, σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν.
οὗτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
δεσμοῖς ἀπευθύνοντα, προσμολεῖν καλῶ.
Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος.

Ajax greges domum abducit pro hominibus.

Minerva Ajacem vocat.

Ὀδ. Τί δρᾷς Ἀθάνα; μηδαμῶς σφ' ἔξω κάλει.
Ἀθ. Οὐ σῖγ' ἀνέξῃ, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς;
Ὀδ. Μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.
Ἀθ. Τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν;
Ὀδ. Ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρὶ, καὶ τανῦν ἔτι.
Ἀθ. Οὐκοῦν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;
Ὀδ. Ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον εἰς δόμους μένειν.
Ἀθ. Μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;
Ὀδ. Φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ἰδεῖν.
Ἀθ. Ἀλλ' οὐδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.
Ὀδ. Πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;
Ἀθ. Ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα.
Ὀδ. Γένοιτο μέντ' ἂν πᾶν θεοῦ τεχνωμένου.
Ἀθ. Σίγα νυν ἑστὼς, καὶ μέν' ὡς κυρεῖς, ἔχων.
Ὀδ. Μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.
Ἀθ. Ὦ οὗτος Αἶαν, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπῃ τῆς συμμάχου;
Αι. Ὦ χαῖρ' Ἀθάνα, χαῖρε διογενὲς τέκνον,

ὡς

Prædæ, quæ non divisæ a pastoribus custodiebantur,
Ibi illatus quasi tondendo cornigeram patrat cædem,
Passim obtruncans: ac videbatur sibi interdum
Geminos Atridas sua manu obtruncare,
Interdum in alium irruens ducum.
Ego vero grassantem hominem furialibus morbis
Instigabam, impellebam in septa mala.
Ac mox ubi hac cessavit a cæde,
Vivos tum vinculis alligans boves,
Gregesque totos domum abducit,
Tamque homines, & non tanquam cornigeram capturam habens.
Et nunc domi constrictos flagris cædit.
Demonstrabo autem & tibi manifestum morbum,
Ut cunctis Argivis conspicatus memores.
Confidens vero mane, neque ut calamitatem expecta
Hominem. ego enim oculorum aversos
Radios repellam a tui vultus contemplatione.
Heus tu, te, qui captivas manus
Vinculis distendis, accedere voco.
Ajacem appello. Exi domo foras.
Ulyss. Quid agis Minerva? minime illum foras evoca.
Min. Quin tu silentio perferes, neque timiditatem suscipies?
Ulyss. Ne voca per deos: sed intus satis est manere illum.
Min. Quare non fiat? Nonne prius iste vir erat?
Ulyss. Inimicus quidem illi viro, atque nunc quoque.
Min. Itaque risus jucundissimus, inimicos irridere.
Ulyss. Mihi quidem satis est istum intus manere.
Min. Furentem hominem manifeste vereris intueri?
Ulyss. Mente enim constantem non ego illum refugerem formidine.
Min. At neque te nunc præsentem conspexerit prope.
Ulyss. Quo pacto? siquidem oculis iisdem videt.
Min. Ego tenebris involvam palpebras etiam cernentes.
Ulyss. Fieri scilicet nihil non possit, Deo machinante.
Min. Tace nunc jam adstans. Et mane ita ut nunc astitisti.
Ulyss. Mansero. velim tamen potius hinc ego abesse.
Min. Heus tu Ajax; iterum te arcesso;
Quare usque adeo parum respicis opitulatricem tuam?
Ajax. O Minerva salve, salve Jove genita proles,

ὡς εὖ παρέστης· καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
στέψω λαφύροις τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.
ΑΘ. Καλῶς ἔλεξας. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον,
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ;
ΑΙ. Κόμπος πάρεστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΑΘ. Ἦ καὶ πρὸς Ἀτρείδαισιν ᾔχμασας χέρα;
ΑΙ. Ὥστ' οὔποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
ΑΘ. Τεθνᾶσιν ἄνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
ΑΙ. Θανόντες, ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα.
ΑΘ. Εἶεν. τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαερτίου;
ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν; ἢ πέφευγέ σε;
ΑΙ. Ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου;
ΑΘ. Ἔγωγ'· Ὀδυσσέα τὸν σὸν ἐνστάτην λέγω.
Ajax ΑΙ. Ἥδιστος ὦ δέσποινα δεσμώτης ἔσω
putat se θακεῖ. θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τί πω θέλω.
Ulyssē habere ΑΘ. Πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
vinctũ. ΑΙ. Πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἑρκείου στέγης.
ΑΘ. Τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσῃ κακόν;
ΑΙ. Μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ.
ΑΘ. Μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
ΑΙ. Χαίρειν Ἀθάνα τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τίσει τήνδε, κοὐκ ἄλλην δίκην.
ΑΘ. Σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ὧδέ σοι τὸ δρᾶν,
χρῶ χειρί, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς.
ΑΙ. Χωρῶ πρὸς ἔργον. τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι,
τοιάνδ' ἀεί μοι σύμμαχον παρεστάναι.
Ajax ΑΘ. Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση;
ante τούτου τίς ἄν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος,
pruden- ἢ δρᾶν ἀμείνων ηὑρέθη τὰ καίρια;
tisſimo. ΟΔ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ', ἐποικτείρω δέ νιν
δύστηνον ἔμπας, καίπερ ὄντα δυσμενῆ,
ὁθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ,
Homĩ- οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
nũ infir- ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
mitas. εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.
ΑΘ. Τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, ὑπέρκοπον
μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον ἄρῃς μηδέν', εἴ τινος πλέον

ἢ χερὶ

Quam commodum ades: atque te aureis ego
Coronabo manubiis, hujus capturæ gratia.
Min. Pulchre dixisti. Sed illud mihi memora,
Tinxisti ensem bene in Argivorum exercitu?
Ajax. Gloriari licet: neque ego factum esse nego.
Min. Etiamne in Atridis armatam exercuisti manum?
Ajax. Ut nunquam Ajacem illi contumelia affecturi sint post-
Ajax. Mortui sunt illi, ut de tuis verbis intellexi ego. (hac.
Min. Mortui, jam mea auferant arma.
Min. Esto. quid vero filius ille Laertis,
Qua tibi in fortuna collocatus est? an effugit te?
Ajax. Scilicet perdita illa belua interrogas me ubi sit?
Min. Ego Ulyssem, adversarium tuum dico.
Ajax. Jucundissimus, domina, vinctus intus
Residet. mori enim eum nondum etiam volo.
Min. Priusquam quid egeris, aut lucri quid amplius feceris?
Ajax. Priusquam religatus ad columnam atriensis contignati-
Min. Quidnam vero misero infliges mali? (onis
Ajax. Flagris primum dorsa cruentatus moriatur.
Min. Ne vero miserum ita affligas.
Ajax. Avere Minerva in aliis te jubeo:
Ille vero persolvet hanc & non aliam pœnam.
Min. Tu igitur, quando voluptas hæc tibi istud agere,
Utere manu, parce nihil iis quæ cogitas.
Ajax. Abeo ad opus. Hoc autem tibi permitto,
Talem semper mihi auxiliatricem adesse.
Min. Vides, Ulysse, deorum vim, quanta sit?
Hoc quis tibi viro erat prudentior,
Quive in agendo, potior repertus est, ea quæ oportet?
Vlyss. Equidem neminem scio. Miseretque me illius
Miseri tamen, quamvis sit inimicus;
Propterea quod pestis copula tenetur malæ,
Nihilo magis hujus conditionem quam meam spectans,
Video enim nos nihil aliud esse, nisi
Simulacra, quotquot vivimus, aut levem umbram,
Min. Hujusmodi igitur intuens, superbum
Nullum unquam dixeris in deos dictum.
Neque elationem suscipias ullam, si quo plus

Aut

ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει.
Ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

Deus amans bonos.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ ΔΕΣΜΩΘΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Κράτος καὶ Βία.

Vulcano mandatum ut Prometheum saxis alligaret.

Χθονὸς μὲν εἰς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβατον εἰς ἐρημίαν.
Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς
ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις
ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι,
ἀδαμαντίναις πέδησιν, ἀρρήκτοις πέτραις.
τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,
θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. τοιᾶσδέ τοι
ἁμαρτίας σφὲ δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην,
ὡς ἂν διδαχθῇ τὴν Διὸς τυραννίδα
στέργειν, φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου.
ΗΦ. Κράτος Βία τε, σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς
ἔχει τέλος δή, κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι.
ἐγὼ δ' ἄτολμός εἰμι συγγενῆ θεὸν
δῆσαι βίᾳ φάραγγι πρὸς δυσχειμέρῳ.
πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν.
ἐξωριάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ.
τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ,
ἄκοντά σ' ἄκων δυσλύτοις χαλκεύμασι
προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ,
ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν
ὄψει, σταθευτὸς δ' ἡλίου φοίβῃ φλογὶ
χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος· ἀσμένῳ δέ σοι
ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος,
πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν.
ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ
τρύσει σ'. ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω.
τοιαῦτ' ἀπηύρω τοῦ φιλανθρώπου τρόπου.
θεὸς θεῶν γὰρ οὐχ ὑποπτήσσων χόλον,

βροτοῖ-

Aut manu vales,aut grandis opulentiæ pondere.
Nam dies inclinat atque excitat rursus
Cuncta humana. Modestos autem
Dii diligunt, & oderunt malos.

ÆSCHYLI PROMETHEI VINCTI PARS.

Robur & Vis.

PErvenimus quidem in remotum terræ solum,
In viam Scythicam,& solitudinem inviam:
Tibi vero Vulcane curæ esse debent mandata
Quæ tibi pater commisit, ut ad petras
Præruptas istum confidentem constringas
Vinculis adamantinis inter saxa firmissima.
Nam decus tuum,ignis artificiosi jubar,
Subreptum hominibus contribuit. hujusmodi quidem
Delicti oportet ipsum pœnam dare diis,
Ut discat Jovis imperium
Magnificare,& desistere a studio humanitatis.
Vulc. Robur & Vis, quod ad vos quidem,mandatum Jovis
Est expeditum, nec quicquam amplius restat.
Ego autem non audeo deum cognatum
Alligare per vim,in voragine tempestuosa.
Sed omnino necesse est,me ad hoc retinere audaciam:
Quia grave est patris mandata negligenter exequi.
Themidis rectæ consultricis fili sapientissime,
Invitus te invitum machinis indissolubilibus
Compingam ad hoc sævum saxum,
Ubi neque vocem neque alicujus hominis formam
Aspicies: sed lucida solis flamma adustus,
Coloris decus alterabis, & tibi cupido
Nox versicolor occultabit lucem.
Et pruinam matutinam rursus sol dissipabit,
Semperque præsentis mali molestia
Te affliget: quia qui compescat ista nondum est natus.
Eo usus es moribus humanitatis tuæ.
Deus enim deorum non reveritus iram,

βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης.
ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ τήνδε φρουρήσεις πέτραν
ὀρθοστάδην, ἄϋπνος, οὐ κάμπτων γόνυ.
πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς καὶ γόους ἀνωφελεῖς
φθέγξῃ· Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες·
ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ.
Κρ. Εἶεν. τί μέλλεις καὶ κατοικτίζῃ μάτην;
τί τὸν θεοῖς ἔχθιστον οὐ στυγεῖς θεὸν,
ὅστις τὸ σὸν θνητοῖσι προὔδωκεν γέρας;
Ηφ. Τὸ συγγενές τοι δεινὸν, ἥ θ' ὁμιλία.
Κρ. Σύμφημ'. ἀνηκουστεῖν δὲ τῶν πατρὸς λόγων
οἷόν τε πῶς; οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;
Ηφ. Αἰεί τε δὴ νηλὴς σὺ, καὶ θράσους πλέως.
Non laborādum frustra. Κρ. Ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι· σὺ δὲ
τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
Ηφ. Ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία.
Κρ. Τί νιν στυγεῖς; πόνων γὰρ, ὡς ἁπλῷ λόγῳ,
τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τέχνη.
Ηφ. Ἔμπας τις αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.
Κρ. Ἅπαντ' ἐπράχθη πλὴν θεοῖσι κοιρανεῖν·
Deus supremus. ἐλεύθερος γὰρ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διός.
Ηφ. Ἔγνωκα, τοῖσδε κ' οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
Κρ. Οὔκουν ἐπείξῃ δεσμὰ τῷδε περιβαλεῖν,
ὡς μή σ' ἐλινύοντα προσδερχθῇ πατήρ;
Ηφ. Καὶ δὴ πρόχειρα ψάλια δέρκεσθαι πάρα.
Κρ. Λαβὼν νιν, ἀμφὶ χερσὶν ἐγκρατεῖ σθένει
ῥαιστῆρι θεῖνε, πασσάλευε πρὸς πέτραις.
Ηφ. Περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε.
Κρ. Ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα.
δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρον.
Ηφ. Ἄραρεν ἥδε γ' ὠλένη δυσεκλύτως.
Κρ. Καὶ τήνδε νῦν πόρπασον ἀσφαλῶς, ἵνα
μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος.
Ηφ. Πλὴν τοῦδ' ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.
Κρ. Ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως.
Ηφ. Αἶ αἶ Προμηθεῦ, σῶν ὑπερστένω πόνων.
Κρ. Σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς; τῶν Διός τ' ἐχθρῶν ὕπερ

στένεις;

Ultra fas hominibus exhibuisti dona.
Pro quo hanc inamabilem custodiens petram
Pervigil, stans erectus, sine flexione genu,
Frustra deplorationes & luctus multos
Proferes: quia Jovis animus est placatu difficilis.
Omnis enim qui nuper cœpit imperare, est rigidus.
Rob. Sit ita: sed quid tu cunctaris, & frustra miseraris?
Cur non odisti istum diis invisissimum,
Qui tuum hominibus prodidit honorem?
Vul. At magnam vim habet cognatio, & familiaritas.
Rob. Concedo: sed non obtemperare patris mandatis
Quomodo licet? non hoc metuis?
Vul. Tu es semper sævus & confidentia plenus.
Rob. Miserari enim illum, nullum est remedium: proinde tu
Ne frustra agas quæ nihil prosunt.
Vul. O multum odiosa manuum solertia.
Rob. Cur ipsam detestaris? nam, ut simpliciter dicam, laborum
Præsentium non est causa ars ipsa.
Vul. Utinam tamen quis alius eam nactus esset.
Rob. Omnia sunt definite constituta præterquam diis imperare.
Nam nullus est liber nisi Jupiter.
Vul. Scio, neque his contradicere possum.
Rob. Quin ergo pergis vincula isti circumjicere,
Ne te cunctari animadvertat pater?
Vul. Atqui licet prompta vincula intueri.
Rob. Arrepta ea, circum manus vi valida
Malleo tunde, & afflige ad petras.
Vul. Peragitur negotium hoc, & non sine profectu.
Rob. Compinge magis, constringe, nusquam laxes.
Potest enim invenire exitum etiam ex indissolubilibus.
Vul. Hoc quidem brachium est adaptatum ad dissolutionem (difficilem.
Rob. Hoc etiam nunc compinge firmiter, ut
Experiatur se esse Jove minus solertem sophistam.
Vul. Hoc excepto, nullus alius jure culpaverit me.
Rob. Nunc clavo adamantino mandibulam pervicacem
Valide usque ad pectus affige.
Vul. Heu heu Prometheu, ingemisco propter tuos labores.
Rob. Tu rursus cunctaris, & super hostibus Jovis

στένεις, ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ.
ΗΦ. Ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν.
Κρ. Ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων.
ἀλλ' ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε.
ΗΦ. Δρᾶν ταῦτ' ἀνάγκη, μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν.
Κρ. Ἦ μὴν κελεύσω, κἀπιθωΰξω γε πρός.
χώρει κάτω, σκέλη δὲ κίρκωσον βίᾳ.
ΗΦ. Καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ.
Κρ. Ἐῤῥωμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας,
ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.
ΗΦ. Ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται.
Κρ. Σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν
ὀργῆς τε τραχυτῆτα μὴ 'πίπλησσέ μοι.
ΗΦ. Στείχωμεν, ὡς κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει.

Sarcasmus in Prometheum.

Κρ. Ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε, καὶ θεῶν γέρα
συλῶν, ἐφημέροισι προστίθει. τί σοι
οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνων;
ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα
καλοῦσιν· αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως
ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσῃ τύχης.

Promethei lamentatio.

Πρ. Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,
ποταμῶν τε πηγαί, ποντίων τε κυμάτων
ἀνήριθμον γέλασμα, παμμῆτόρ τε γῆ,
καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ.
ἴδεσθέ μ' οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός.
δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισι
διακναιόμενος τὸν μυριετῆ

Jupiter novus Deus.

χρόνον ἀθλεύσω. τοιόνδ' ὁ νέος
ταγὸς μακάρων ἐξεῦρ' ἐπ' ἐμοὶ
δεσμὸν ἀεικῆ. αἲ αἲ τὸ παρὸν
τό, τ' ἐπερχόμενον
πῆμα στενάχω. πῇ ποτε μόχθων
χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι;
καίτοι τί φημι; πάντα προὐξεπίσταμαι
σκεθρῶς τὰ μέλλοντ', οὐδέ μοι ποταίνιον
πῆμ' οὐδὲν ἥξει. τὴν πεπρωμένην δὲ χρὴ
αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾷστα, γινώσκονθ' ὅτι

Necessitas.

τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ' ἀδήριτον σθένος.

ἀλλ'

Ingemiſcis? vide ne quando teipſum deplores.
Vul. Cernis ſpectaculum oculis, horribile aſpectu.
Rob. Cerno, iſtum nanciſci meritis digna.
Sed conjice circum latera catenas auxiliares.
Vul. Oportet me iſta peragere, ne jubeas multum.
Rob. Profecto jubebo, & inſuper acclamabo:
Deſcende deorſum, & crura circunda violenter.
Vul. Atqui peractum eſt hoc opus non magno labore.
Rob. Strenue nunc impinge compedes penetrantes,
Quia cenſor horum operum eſt gravis.
Vul. Lingua tua loquitur ſimilia formæ tuæ.
Rob. Tu ſis mitis: hanc vero meam pervicaciam,
Et animi aſperitatem, ne exprobres mihi.
Vul. Diſcedamus, quia in membris habet retia.
Rob. Hic nunc proterve geſtias, & deorum dona
Deprædando conferas mortalibus. Quid tibi
Homines posſunt de iſtis facultatibus adimere?
Falſo te dii Promethea
Vocant: tu enim eges Prometheo
De modo quo evolvaris ex iſta fortuna.
Prom. O æther Jovalis, & flatus celeres,
Fonteſque fluviorum, & fluctuum marinorum
Dilatatio infinita, & terra mater omnium,
Invoco etiam ſolis orbem omnia luſtrantem;
Videte qualia mihi deo accidant a diis:
Aſpicite qualibus vinculis
Attritus, infinitum
Tempus toleraturus ſim. tam iſte novitius
Gubernator deorum, adverſus me excogitavit
Captivitatem feram. heu heu & præſentem
Et futuram
Calamitatem defleo, unde tandem ærumnarum
Iſtarum terminos oportet exiſtere?
Sed quid hæc dico? omnia prævideo
Accurateque ſunt futura, nec mihi improviſum
Malum ullum eveniet. ceterum fato deſtinatam oportet me
Facillime ferre ſortem, cogitantem quod
Necesſitatis eſt inexpugnabile robur.

ἀλλ' οὔτε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν τύχας
οἷόν τέ μοι τάσδ' ἐστί. θνητοῖς γὰρ γέρα
πορὼν, ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι τάλας·
Promethei delictum. ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς
πηγὴν κλοπαίαν, ἣ διδάσκαλος τέχνης
πάσης βροτοῖς πέφυκε, καὶ μέγας πόρος.
τοιάσδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω,
ὑπαίθριος δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν.
ἆ ἆ, ἔα ἔα·
τίς ἀχὼ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής;
θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη,
ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον,
πόνων ἐμῶν θεωρὸς, ἢ τί δὴ θέλων;
ὁρᾶτε δεσμώτην με δύσποτμον θεὸν,
τὸν Διὸς ἐχθρὸν, τὸν πᾶσι θεοῖς
δι' ἀπεχθείας ἐλθόνθ', ὁπόσοι
τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσοιχνεῦσι
διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν.
φεῦ φεῦ, τί ποτ' αὖ κινάθισμα κλύω
πέλας οἰωνῶν, αἰθὴρ δ' ἐλαφραῖς
πτερύγων ῥιπαῖς ὑποσυρίζει:
πᾶν μοι φοβερὸν τὸ προσέρπον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΠΛΟΥΤΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Δράματος α. Σκηνὴ α.

ΚΑΡΙΩΝ οἰκέτης, ΧΡΕΜΥΛΟΣ δεσπότης.

Iambi. Servitus quam misera. Ὡς ἀργαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ,
δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.
Ἢν γὰρ τὰ βέλτισθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
δόξῃ δὲ μὴ δρᾶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ,
μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν.
τοῦ σώματος γὰρ οὐκ ἐᾷ τὸν κύριον
κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐωνημένον.
Apollo λοξίας. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. τῷ δὲ λοξίᾳ
ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου,
μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην, ὅτι

ἰατρὸς

Sed neque tacere neque non tacere fortunam
Hanc possum. nam quia hominibus dona
Contribui, difficultatibus hisce miser implicitus sum!
Et quia ferula conceptum comprehendi ignis
Fontem furtivum, qui magister artis
Omnis existit hominibus, & magna est commoditas.
Tales pœnas pro hisce delictis luo
Sub dio ita vinculis constrictus.
Heu, heu, ah, ah,
Quæ echo, quis odor obscurus advolavit ad me?
Divinusne an mortalis, an mistus,
Attigit ad rupem extremam?
Ærumnarumne mearum spectator, an quid aliud volens?
Aspicite vinctum me, calamitosum deum,
Istum Jovis hostem, istum omnibus diis
Invisum, quotquot
Jovis aulam incolunt,
Propter meum eximium amorem hominum. –
Heu quem tandem rursus strepitum audio
Volucrum prope? nam æther levibus
Alarum ictibus resonat:
Omne adrepens incutit mihi terrorem.

ARISTOPHANIS PLUTI PARS.

Actus I Scena I.

CARIO servus, CHREMYLUS dominus.

QUam molesta res est, o Jupiter & Dii,
Servum fieri desipientis heri.
Si enim optima servus dicens fuerit,
Visum autem fuerit non facere (*dicere*) hæc possidenti
Participare necessitas servum mala.
Corpori enim non sinit dominum i.e. *servum ipsum*
Dominari fortuna, sed emptorem.
Et hæc quidem jam hæc. Apollini autem
Qui vaticinatur tripode ex aureo,
Querelam justam queror hanc, quod

ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις, ὥς φασι, σοφὸς,
μελαγχολῶντ' ἀπέπεμψέ μου τὸν δεσπότην,
ὅστις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνθρώπου τυφλοῦ
τοὐναντίον δρῶν, ἢ προσῆκ' αὐτῷ ποιεῖν.
οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα.
οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται.
καὶ ταῦτ' ἀποκρινομένου τὸ παράπαν, οὐδὲ γρῦ.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι,
ἢν μὴ φράσῃς, ὅτι τῷδ' ἀκολουθοῦμέν ποτε,
ὦ δέσποτ', ἀλλά σοι παρέξω πράγματα.
οὐ γάρ με τυπτήσεις, στέφανον ἔχοντά γε.
Χρέμ. Μὰ Δί'. ἀλλ' ἀφελὼν τὸν στέφανον ἢν λυπῇς τί
ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς. Καρ. Λῆρος. οὐ γὰρ παύσομαι (με,
πρὶν ἂν φράσῃς μοι, τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί.
εὔνους γὰρ ὤν σοι πυνθάνομαι πάνυ σφόδρα.
Χρ. Ἀλλ' οὔ σε κρύψω. τῶν ἐμῶν γὰρ οἰκετῶν
πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.
Boni infelices, & pauperes. ἐγὼ θεοσεβὴς, καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ,
κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν. Καρ. Οἶδά τοι.
Χρ. Ἕτεροι δ' ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι, ῥήτορες,
καὶ συκοφάνται, καὶ πονηροί. Καρ. Πείθομαι.
Χρ. Ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεόν.
τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν
ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον.
τὸν δ' υἱὸν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει,
Improbum esse an conducat. πευσόμενος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδὲν.
ὡς τῷ βίῳ τοῦτ' αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.
Καρ. Τί δῆτα Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;
Χρ. Πεύσει. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί,
ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιὼν,
ἐκέλευσε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι.
πείθειν δ' ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.
Καρ. Καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ; Χρ. Τουτῳΐ.
Καρ. Εἶτ' οὐ ξυνίῃς τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ,
φράζουσαν ὦ σκαιότατέ σοι σαφέστατα,
ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;
Χρ. Τῷ τοῦτο κρίνεις; Καρ. Δῆλον ὁτιὴ καὶ τυφλῷ

γνῶναι

Medicus exiſtens,& vates,ut dicunt, ſapiens
Inſanientem remiſit mei herum,
Qui ſequitur a tergo hominem cæcum,
Contrariam faciens quam ipſi facere.
Nam videntes cæcis præimus:
Hic autem ſequitur,& me inſuper cogit.
Et hæc, reſpondente omnino neque quicquam.
Ego quidem igitur non eſt, quomodo tacebo,
Si non dixeris,quare hunc ſequimur unquam,
O domine.ſed tibi præbeo negotia.
Non enim me verberabis coronam habentem.
Chr. Non per Jovem,ſed auferens coronam,ſi triſtitiam inferes
Ut magis doleas. *Car.* Nugæ.non enim ceſſabo(in aliquo mihi,
Prius quam dixeris mihi, quisnam ſit hic.
Benevolus enim exiſtens tibi,rogito valde vehementer.
Chr. Sed non te celabo. meorum enim ſervorum
Fidelisſimum puto te, & callidisſimum.
Ego pius & juſtus exiſtens vir
Infelix,& pauper eram. *Car.* Scio certe.
Chr. Ceteri autem diteſcebant ſacrilegi, oratores,
Et ſycophantæ,& pravi. *Car.*Credo.
Chr. Interrogaturus igitur ivi ad deum,
Meam quidem ipſius miſeri manifeſte
Jam exiſtimans exhauſtam eſſe vitam.
Filium autem, qui exiſtens ſolus mihi contingit,
Interrogaturus an oporteat mutantem mores
Eſſe aſtutum, injuſtum, integrum nihil,
Tanquam vitæ hoc ipſum putans conferre.
Car. Quid igiturPhœbus locutus eſt ex coronis?
Chr. Audies. manifeſte enim Deus dixit hoc,
Cuicunque obviasſem primum exiens,
Juſſit hunc non dimittere me amplius,
Perſvadere autem me ipſum conſequi domum.
Car. Et huic obvias igitur primo. *Chr.* Huic quidem.
Car. Poſtea non intelligis ſententiam dei,
Dicentem, o indoctisſime,tibi manifeſtisſima,
Exercere filium patrium morem?
Chr. Aliquo hoc judicas. *Car.* Manifeſte & cæco

 Cogno-

γνῶναι δοκεῖ, τοῦθ', ὡς σφόδρ' ἐστὶ συμφέρον
τὸ μηδὲν ἀσκεῖν ὑγιὲς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ.
Oraculi sententia. Χρ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τοῦτο ῥέπει,
ἀλλ' εἰς ἕτερόν τι μεῖζον. ἢν δ' ἡμῖν φράσῃ
ὅστις ποτ' ἐστὶν οὑτοσὶ, καὶ τοῦ χάριν,
καὶ τοῦ δεόμενος ἦλθε μετὰ νῷν ἐνθαδὶ,
πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν, ὅ, τι νοεῖ.
Κα. Ἄγε δὴ σὺ πρότερον σαυτὸν ὅστις εἶ, φράσον,
ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. Χρ. Λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ.

Δράματος α Σκηνὴ β.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Πλ. Ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι. Κα. Μανθάνεις
ὅ φησιν εἶναι; Χρ. Σοὶ λέγει τοῦτ', οὐκ ἐμοί.
σκαιῶς γὰρ αὐτοῦ καὶ χαλεπῶς ἐκπυνθάνει.
ἀλλ' εἴ τι χαίρεις ἀνδρὸς εὐόρκου τρόποις,
ἐμοὶ φράσον. Πλ. Κλάειν ἔγωγέ σοι λέγω.
Κα. Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.
Χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα χαιρήσεις ἔτι.
εἰ μὴ φράσεις γὰρ, ἀπό σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.
Πλ. Ὦ τᾶν ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ. Χρ. Πώμαλα.
Κα. Καὶ μὴν ὃ λέγω βέλτιστόν ἐστι, δέσποτα,
ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κάκιστα τουτονί,
ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τιν' αὐτὸν, καταλιπὼν,
ἄπειμ', ἵν' ἐκεῖθεν ἐκτραχηλισθῇ πεσών.
Χρ. Ἀλλ' αἶρε ταχέως. Πλ. Μηδαμῶς. Χρ. Οὔκουν ἐρεῖς;
Πλ. Ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ' ὅστις εἰμ', εὖ οἶδ' ὅτι
κακόν τί με ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.
Χρ. Νὴ τοὺς θεοὺς ἡμεῖς γ', ἐὰν βούλῃ γε σύ.
Πλ. Μέθεσθέ νυν μου πρῶτον. Χρ. Ἢν μεθίεμεν.
Πλ. Ἀκούετε δή. δεῖ γὰρ, ὡς ἔοικ', ἐμὲ
λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦν παρεσκευασμένος.
Plutus aperit quis sit. ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. Χρ. Ὦ μιαρώτατε
ἀνδρῶν ἁπάντων. εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν;
Κα. Σὺ Πλοῦτος, οὕτως ἀθλίως διακείμενος;
ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες,
καὶ Ζεῦ, τί φῄς; ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ; Πλ. Ναί.
Χρ. Ἐκεῖνος αὐτός; Πλ. Αὐτότατος. Χρ. Πόθεν οὖν φράσον

αὐχμῶν

Cognoscere videtur hoc,quod vehementer conducat,
Nihil exercere sanum in hoc tempore.
Chr. Non est quomodo vaticinium in hoc inclinet,
Sed in aliud quid majus. si autem nobis dixerit,
Quisnam sit hic, & cujus gratia,
Et quo indigens venerit nobiscum huc,
Sciremus vaticinium nostrum quid significet.
Car. Age,jam tu prius teipsum quicunq; es,dic. (tet cito valde.
Aut quæ post hæc,*i.e.minas,esse solent*,faciam? *Chr*.Dicere opor-

Actus I Scena II.

Plutus, Cario, Chremylus.

Plu. Ego quidem plorare *i.e.perire* dico tibi. *Car*. Intelligis,
Quem se dicat esse? *Chr*. Tibi dicit hoc, non mihi.
Imperite enim ipsum, & moleste interrogas.
Sed si quid gaudes viri justi moribus,
Mihi dic. *Plu*. Flere *i.e.male habere, perire*,ego tibi dico.
Car. Suscipe virum, & vaticinium dei.
Chr. Non per Cererem gaudebis amplius.
Si enim non dices,te perdam malum male.
Plu. O amici discedite a me. *Chr*. Nequaquam.
Car. Et quidem quod dico optimum est, domine,
Perdam hominem pessime hunc.
Ponens enim in præcipitio aliquo ipsum,& postea relinquens
Discedam, ut illinc præcipitetur cadens.
Chr. Sed tolle cito. *Plu*. Nequaquam. *Chr*. Dices igitur?
Plu. Sed si didiceritis me quis sim,bene scio quod
Malo aliquo me affecturi, & non dimissuri sitis.
Chr. Per Deos,nos quidem, si volueris quidem tu.
Plu. Dimittite nunc me primum. *Chr*. Ecce dimittimus.
Plu. Audite jam. oportet enim,ut decet,me
Dicere,quæ occultare eram paratus.
Ego enim sum Plutus. *Chr*. O fœdatissime
Virorum omnium, postea tacebas Plutum te esse?
Car. Tu Plutus sic misere dispositus?
O illustris Apollo, & dii, & dæmones,
Et Jupiter,quid dicis? ille vero es tu? *Plu*. Ita.
Chr. Ille ipse? *Plu*. Ipsissimus. *Chr*. Unde igitur, dic,

αὐχμῶν βαδίζεις; Πλ. Ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι,
ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξότουπερ ἐγένετο.
Χρ. Τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες, κάτειπέ μοι.
Πλ. Ὁ Ζεύς με ταυτ' ἔδρασεν ἀνθρώποις φθονῶν.
ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον, ἠπείλησ' ὅτι
ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ κοσμίους
μόνους βαδιοίμην, ὁ δέ μ' ἐποίησε τυφλὸν,
ἵνα μὴ διαγιγνώσκοιμι τούτων μηδένα,
οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ.
Χρ. Καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους,
καὶ τοὺς δικαίους. Πλ. Ὁμολογῶ σοι. Χρ. Φέρε, τί οὖν,
εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς; Πλ. Φήμ' ἐγώ.
Χρ. Ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; Πλ. Πάνυ μὲν οὖν·
πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.
Χρ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων.
Πλ. Ἄφετόν με νυν. ἴστον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ.
Χρ. Μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεσθά σου.
Πλ. Οὐκ ἠγόρευον, ὅτι παρέξειν πράγματα
ἐμέλλετόν μοι; Χρ. Καὶ σύ γ', ἀντιβολῶ, πιθοῦ.
καὶ μή μ' ἀπολίπῃς. οὐ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ
ζητῶν ἔτ' ἄνδρα τοὺς τρόπους βελτίονα.
μὰ τὸν Δί'· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλος, πλὴν ἐγώ.

Divites facti, peiores.

Πλ. Ταυτὶ λέγουσι πάντες. ἡνίκ' ἂν δέ μου
τύχωσ' ἀληθῶς, καὶ γένωνται πλούσιοι,
ἀτεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ.
Χρ. Ἔχει μὲν οὕτως. εἰσὶ δ' οὐ πάντες κακοί.
Πλ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἁπαξάπαντες. Καρ. Οἰμώξει μακρά.
Χρ. Σὺ δ' ὡς ἂν εἰδῇς, ὅσα παρ' ἡμῖν ἢν μένῃς
γενήσετ' ἀγαθὰ, πρόσεχε τὸν νοῦν, ἵνα πύθῃ.
οἶμαι γὰρ οἶμαι, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται,
ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας,
βλέψαι ποιήσας. Πλ. Μηδαμῶς τοῦτ' ἐργάσῃ.
οὐ βούλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι. Καρ. Τί φής;
ἄνθρωπος οὗτος ἐστιν ἄθλιος φύσει.
Πλ. Ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρ', ἐμ', εἰ
πύθοιτ' αὖ, ἐπιτρίψειε. Χρ. Νῦν δ' οὐ τοῦτο δρᾷ,
ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ;

Πλ.

Squalens venis? *Plu.* Ex Patrocli *domo* venio,
Qui non lotus est, ex quo natus est.
Chr. Hoc autem malum quomodo passus sis, aperte dic mihi.
Plu. Jupiter mihi hæc fecit hominibus invidens.
Ego enim existens adolescentulus, minatus sum, quod
Ad justos, & sapientes, & modestos
Solos iturus essem: hic autem me fecit cæcum,
Ut dignoscerem horum nullum.
Sic ille bonis invidet.
Chr. Atqui per bonos honoratur solos,
Et justos. *Plu.* Fateor tibi. *Chr.* Age, quid igitur?
Si rursus videres, sicut & antea,
Fugeres statim pravos? *Plu.* Dico ego.
Chr. Ad justos autem ires? *Plu.* Omnino quidem igitur.
Multo enim ipsos non vidi tempore.
Chr. Et mirum nihil. neque enim ego videns, sc. *vidi illos.*
Plu. Dimittite me nunc. scitis enim jam hæc a me.
Chr. Non per Jovem, sed multo magis retinebimus te.
Plu. Non dicebam quod exhibere negotia
Futuri essetis mihi? *Chr.* Et tu supplici crede,
Et ne me relinquas. non enim invenies me
Quærens amplius virum moribus meliorem.
Per Jovem: non enim est alius præter me.
Plu. Hæc dicunt omnes. quando autem me
Assecuti sunt vere, & facti sunt divites,
Manifeste superant nequitia.
Chr. Habet quidem sic: sunt autem non omnes mali.
Plu. Per Jovem, ad unum omnes. *Chr.* Plorabis diu.
Chr. Tu autem ut scias, quanta apud nos, si manseris,
Futura sint bona, adhibe mentem, ut persvadearis.
Puto enim, puto *me* (cum Deo autem dictum sit)
Ab hac liberaturum te esse cæcitate,
Utque videas facturum. *Plu.* Nullo modo hoc facies
Nolo enim rursus videre. *Chr.* Quid dicis?
Homo hic est miser natura.
Plu. Jupiter quidem igitur, sciens horum fatuitates, me, si
Cognosceret, contereret. *Chr.* Quasi vero nunc hoc non agat,
Qui te offendentem circuire sinit.

Plu. Non ſcio,ego autem illum timeo valde.
Chr. Verene ? o timidisſime omnium dæmonum,
Putasne eſſe Jovis tyrannidem
Et fulmina digna triobolo,
Si viſum recipias tu, ſaltem parvo tempore ?
Plu. Ah, ne dic ,male, hæc. *Chr*. Sis tacitus.
Ego enim oſtendam te Jove multo
Majora poſſe. *Plu*. Me tu ? *Chr*. Per cælum.
Statim enim, per quem dominatur Jupiter Diis ?
Car. Per argentum: plurimum enim eſt ipſi. *Chr*. Age,
Quis igitur præbens eſt ipſi hoc ? *Car*. Hicce.
Chr. Per quem autem ipſi ſacrificant? nonne per hunc ?
Car. Et per Jovem, ſupplicant ut diteſcant manifeſte.
Chr. Igitur hic eſt auctor: & facile
Sedaret,ſi vellet hæc. *Plu*. Propter quid ?
Chr. Quia nullus ſacrificaret hominum amplius,
Non bovem,non libum, non aliud aliquid,
Non volente te. *Plu*. Quomodo ? *Chr*. Quomodo ? non eſt quomodo
Emat aliquid,ſi tu non præſens
Ipſe dederis hoc argentum. quare Jovis
Potentiam , ſi moleſtus ſit,diſſolves ſolus.
Plu. Quid dicis ? per me ſacrificant ipſi ? *Chr*. Dico ego.
Et per Jovem,ſi quid eſt ſplendidum,& pulchrum.
Vel gratioſum hominibus, per te fit.
Omnia enim divitiis ſunt ſubdita.
Car. Ego propter parvum argentulum
Servus factus ſum, propter ea quod non æque dives ſum.
Chr. Et meretrices dicunt Corinthias,
Quando ipſas aliquis pauper tentans contigerit
Neque adhibere mentem : ſi autem dives,
Podicem ipſas ſtatim ad hunc vertere.
Car. Et pueros dicunt idem hoc facere,
Non amatorum, ſed argenti gratia.
Chr. Non bonos, ſed cinædos; quoniam
Non petunt argentum boni. *Car*. Quid autem ?
Chr. Hic quidem eqvum bonum, ille autem canes venatorias.
Car. Verecundantes enim argentum petere forte,

Nomi-

Nomine occultant malitiam.
Chr. Artes autem omnes propter te & inventiones
In hominibus sunt inventæ.
Hic quidem ipsorum corium secat sedens:
Alter autem fundit æs: ille autem tractat ligna:
Alius autem aurum fundit, aurum a te accipiens.
Alius autem vestes furatur per Jovem: alius muros fodit:
Alius autem artem fulloniam exercet aliquis, alius autem lavat
Alius autem corium tingit: alius autem vendit cepas. (pelles.
Alius autem captus mœchus propter te evellitur.
Plu. Hei mihi misero, hæc me latebant diu.
Chr. Magnus autem rex nonne propter hunc superbit?
Car. Concilium autem nonne propter hunc fit?
Chr. Quid autem? triremes non tu comples? dic mihi.
Car. In Corintho autem exercitum nonne hic nutrit?
Chr. Pamphilus autem nonne propter hunc lugebit?
Car. Belonopoes autem nonne *una* cum Pamphilo?
Car. Argyrius autem nonne propter hunc pedit?
Car. Philepsius autem nonne propter te fabulas dicit?
Chr. Auxilium autem nonne propter te Aegyptiis?
Car. Amat autem Laïs nonne propter te Philonidem?
Chr. Timothei autem turris? *Car.* Incidat tibi.
Chr. Res autem nonne propter te omnes fiunt?
Solus autem planissime es tu omnium auctor
Et malorum & bonorum, bene scias quod.
Car. Vincunt igitur & in bellis semper,
In quibus hic insidere potest solus.
Plu. Egone tot potens sum unus existens facere?
Car. Et ita per Jovem his multo plura.
Quare non satiatus te factus est ullus unquam,
Aliarum quidem rerum omnium est satietas.
Chr. Amoris. *Car.* Panum. *Chr.* Musices. *Car.* Bellariorum.
Chr. Honoris. *Car.* Placentarum. *Chr.* Virilitatis. *Car.* Carica-
Chr. Gloriæ. *Car.* Panis nautici. *Chr.* Præturæ. *Car.* Lentis. (rum.
Chr. Tui autem factus est nullus satiatus unquam,
Sed si talenta aliquis acceperit tredecim,
Multo magis concupiscit accipere sexdecim,
Et si hæc perfecerit, quadraginta vult,

Vel

ἤ φησιν, οὐκ εἶναι βιωτὸν αὐτῷ τὸν βίον.
Πλ. Εὖ τοι λέγειν ἔμοιγε φαίνεσθον πάνυ.
πλὴν ἕν μόνον δέδοικα. Χρ. Φράζε τοῦ πέρι.
Πλ. Ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατὲ
ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γενήσομαι.
Χρ. Νὴ τὸν Δί'· ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες ὡς
Plutus timidissimus. δειλότατόν ἐσθ' ὁ Πλοῦτος. Πλ. Ἥκιστ'· ἀλλά με
τοιχωρύχος τις διέβαλ'. εἰσδὺς γάρ ποτε
οὐκ εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδὲν λαβεῖν,
εὑρὼν ἁπαξάπαντα κατακεκλεισμένα.
εἶτ' ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν, δειλίαν.
Χρ. Μή νυν μελέτω σοι μηδέν. ὡς ἐὰν γένῃ
ἀνὴρ πρόθυμος αὐτὸς εἰς τὰ πράγματα,
βλέποντ' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.
Πλ. Πῶς οὖν δυνήσει τοῦτο δρᾶσαι θνητὸς ὤν;
Χρ. Ἔχω τιν' ἀγαθὴν ἐλπίδ', ἐξ ὧν εἶπέ μοι
ὁ Φοῖβος αὐτὸς, Πυθικὴν σείσας δάφνην.
Πλ. Κἀκεῖνος οὖν ξυνοῖδε ταῦτα; Χρ. Φήμ' ἐγώ.
Πλ. Ὁρᾶτε. Χρ. Μὴ φρόντιζε μηδὲν ὦ 'γαθέ.
ἐγὼ γὰρ εὖ τοῦτ' ἴσθι, κἂν δεῖ μ' ἀποθανεῖν,
αὐτὸς διαπράξω ταῦτα. Κα. Κἂν βούλῃ γ' ἐγώ.
Justi paupe-res. Χρ. Πολλοὶ δ' ἔσονται χἄτεροι νῷν ξύμμαχοι,
ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα.
Πλ. Παπαῖ, πονηρούς γ' εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους;
Χρ. Οὔκ. ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.
ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών. Κα. Τί δρῶ λέγε.
Χρ. Τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον. εὑρήσεις δ' ἴσως
ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους,
ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος ἐνταυθοῖ παρὼν
ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ πλούτου μέρος.
Κα. Καὶ δὴ βαδίζω. τουτὶ δὲ τὸ κρεάδιον,
τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών.
Χρ. Ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ'. ἀλλ' ἀνύσας τρέχε.
σὺ δ' ὦ κράτιστε Πλοῦτε πάντων δαιμόνων,
εἴσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' εἴσιθ'. ἡ γὰρ οἰκία
αὕτη 'στὶν, ἣν δεῖ χρημάτων σε τήμερον
μεστὴν ποιῆσαι, καὶ δικαίως κἀδίκως.
Πλ. Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν νὴ τοὺς θεοὺς,

Vel dicit non esse vitalem ipsi vitam.
Plu. Bene dicere mihi videmini valde.
Tamen unum solum timeo. *Car*. Dic quâ de re.
Plu. Quomodo ego potentiæ, quam vos dicitis
Habere me, hujus compo fiam.
Chr. Per Jovem, sed & dicunt omnes, quod
Timidissimum sit Plutus. *Plu*. Maxime, sed me
Parietum perfossor aliquis criminatus est. ingrediens enim ali-
In domum non potuit aliquid capere, (quando
Inveniens omnia deorsum clausa,
Postea nominavit meam prudentiam, timiditatem.
Chr. Non nunc curæ sit tibi quicquam, quia si factus fueris
Vir promptus ipse in res,
Videntem faciam te acutius Lynceo.
Plu. Quomodo igitur poteris hoc facere mortalis existens?
Chr. Habeo aliquam bonam spem ex iis quæ dixit mihi
Phœbus ipse, vaticam quatiens laurum.
Plu. Et ille igitur scivit hæc? *Chr*. Dico ego.
Plu. Videte. *Chr*. Nihil cura o bone.
Ego enim, bene hoc scias, etsi oporteat me mori,
Ipse perficiam hæc. *Car*. Et, si vis, ego.
Chr. Multi autem erunt & alii nobis auxiliatores,
Quibus justis existentibus non erant farinæ.
Plu. Papæ, miseros dixisti nobis auxiliatores?
Chr. Non, si ditescant a principio iterum.
Sed vade tu quidem velociter currens. *Car*. Quid faciam? dic.
Chr. Cooperatores voca (invenies autem forte
In agris ipsos fatigatos)
Ut æqualem unusquisque hic præsens
Nobis participet hujus Pluti partem.
Car. Et jam vado, hanc autem caruneulam
Existentium intus aliquis auferat capiens.
Chr. Mihi curæ erit hoc: sed festinans curre.
Tu autem o optime Plute omnium deorum inferiorum,
Intro mecum huc intra. nam domus
Hæc est, quam oportet rebus te hodie
Plenam facere, & juste & injuste.
Plu. Sed doleo quidem intrans, per Deos,

In do-

ἐς οἰκίαν ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ.
ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε.
ἢν μὲν γὰρ εἰς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
εὐθὺς κατώρυξέ με κατὰ τῆς γῆς κάτω·
κἄν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος,
αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυρίδιον,
ἔξαρνός ἐστι, μηδ' ἰδεῖν με πώποτε.
ἢν δ' εἰς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω,
πόρναισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένος,
γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.
Χρ. Μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.
ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πώς εἰμ' ἀεί.
χαίρω τε γὰρ φειδόμενος, ὡς οὐδεὶς ἀνήρ,
πάλιν τ' ἀναλῶν, ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.
ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι
καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον,
ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. Πλ. Πείθομαι.
τί γὰρ ἄν τις οὐχὶ πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγοι;

Divitiarum abusus varius.

Divitiis pauci recte utuntur.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Δ.

ΒΑΤΤΟΣ καὶ ΚΟΡΥΔΩΝ.

Bucolicum carmen.

Β. Εἰπέ μοι, ὦ Κορύδων, τίνος αἱ βόες; ἦ ῥα Φιλώνδα;
Κ. Οὔκ, ἀλλ' Αἴγωνος· βόσκειν δέ μοι αὐτὰς ἔδωκεν.
Β. Ἦ πᾷ ψε κρύβδαν τὰ ποθέσπερα πάσας ἀμέλγες;
Κ. Ἀλλ' ὁ γέρων ὑφίητι τὰ μοσχία, κἠμὲ φυλάσσει.
Β. Ὠυτὸς δ' ἐς τίν' ἄφαντος ὁ βωκόλος ᾤχετο χώραν;
Κ. Οὐκ ἄκουσας; ἄγων νιν ἐπ' Ἀλφεὸν ᾤχετο Μίλων.
Β. Καὶ πόκα τῆνος ἔλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπε;
Κ. Φαντί νιν Ἡρακλῆι βίην καὶ κάρτος ἐρίσδειν.
Β. Κἠμ' ἔφαθ' ἁ μάτηρ Πολυδεύκεος ἦμεν ἀμείνω.
Κ. Κ' ᾤχετ' ἔχων σκαπάναν τε καὶ εἴκατι τουτόθε μᾶλα.
Β. Πείσαι τοι Μίλων καὶ τὼς λύκος αὐτίκα λυσσῆν.
Κ. Ταὶ δαμάλαι δ' αὐτὸν μυκώμεναι αἴδε ποθεῦντι.
Β. Δειλαῖαί γ' αὗται, τὸν βουκόλον ὡς κακὸν εὗρον.

Milo. Hercules. Pollux.

Κ. Ἦ μὰν

In domum semper alienam valde.
Bonum enim consecutus sum nihil illic unquam.
Si enim in avarum intravero,
Statim defodit me in terra deorsum.
Et si quis accesserit bonus homo amicus,
Petens capere aliquod parvulum argentulum,
Negat vidisse me unquam.
Si autem in insanum hominem intravero,
Meretricibus & taxillis objectus,
Nudus foras protrudor momento temporis.
Chr. Moderato enim viro non occurristi unquam?
Ego autem hujus moris quodammodo sum semper,
Gaudeoque parcens, ut nullus vir,
Rursusque expendens, quando hoc opus est.
Sed introeamus, quia videre te volo
Et uxorem, & filium unicum,
Quem ego diligo maxime post te. *Plu.* Credo.
Chr. Cur enim aliquis non tibi vera diceret?

THEOCRITI IDYLLIUM IV.

BATTUS & CORYDON.

B. DIc mihi, o Corydon, Cujus hæ boves? an Philondæ?
C. Non, verum Ægonis: ut pascerem autem mihi ipsas dedit.
B. Num eas alicubi clam vespere omnes mulges?
C. Atqui senex summittit vitulos, & me observat.
B. Ipse autem in quam evanuit bubulcus abiens regionem?
C. Nonne audivisti? Eum abduxit in Alpheum abiens Milo.
B. Et quando ille oleum oculis vidit?
C. Ajunt eum cum Hercule viribus & robore certare.
B. Et me dixit mater Polluce esse fortiorem.
C. Et abiit habens ligonemque & viginti hinc oves.
B. Persvaserit, *credo*, Milo lupis, ut statim fiant rabidi.
C. Buculæ autem eum mugientes hic desiderant.
B. Miseræ istæ! Quam malum bubulcum nactæ sunt!

Κ. Ἦ μὰν δειλαία γ'· καὶ οὐκέτι λῶντι νέμεσθαι.
Β. Τήνας μὲν δή τοι τᾶς πόρτιος αὐτὰ λέλειπται
Τὠστέα. Μὴ πρώκας σιτίζεται, ὥσπερ ὁ τέττιξ;
Κ. Οὐ Δᾶν. Ἄλλοκα μέν μιν ἐπ' Αἰσάροιο νομεύω,
Æsarus. Καὶ μαλακῶ χόρτοιο καλὰν κώμυθα δίδωμι·
Ἄλλοκα δὲ σκαίρει τὸ βαθύσκιον ἀμφὶ Λάτυμνον.
Β. Λεπτὸς μὰν χὠ ταῦρος ὁ πυρρίχος. Εἴθε λάχοιεν
Τοὶ τῶ Λαμπριάδα τοὶ δαμόται, ὅκκα θύωντι
Τᾷ Ἥρᾳ, τοιόνδε· κακοχράσμων γὰρ ὁ δᾶμος.
Κ. Καὶ μὰν ἐς στομάλιμνον ἐλαύνεται, ἔς τε τὰ Φύσκω,
Καὶ ποτὶ τὸν Νήαιθον, ὅπα καλὰ πάντα φύοντι,
Αἰγίπυρος, καὶ κνύζα, καὶ εὐώδης μελίτεια.
Β. Φεῦ φεῦ. Βασεῦνται καὶ ταὶ βόες, ὦ τάλαν Αἴγων,
Εἰς Ἀΐδαν, ὅκα καὶ τὺ κακᾶς ἠράσσαο νίκας.
Χ' ἁ σύριγξ εὐρῶτι παλύνεται, ἅν ποκ' ἐπάξα.
Κ. Οὐ τήνα γ', οὐ νύμφας· ἐπεὶ ποτὶ Πῖσαν ἀφέρπων
Δῶρον ἐμίν νιν ἔλειπεν. ἐγὼ δέ τις εἰμὶ μελικτάς,
Κεὖ μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι, εὖ δὲ τὰ Πύρρω.
Croton. Αἰνέω τάν τε Κρότωνα· καλὰ πόλις ἅ τε Ζάκυνθος,
Zacynthus. Καὶ τὸ ποταῷον τὸ Λακίνιον, ᾇπερ ὁ πύκτας
Αἴγων ὀγδώκοντα μόνος κατεδαίσατο μάζας.
Τηνεὶ καὶ τὸν ταῦρον ἀπ' ὤρεος ἆγε πιάξας
Τᾶς ὁπλᾶς, κἤδωκ' Ἀμαρυλλίδι· ταὶ δὲ γυναῖκες
Μακρὸν ἀνάϋσαν, χὠ βουκόλος ἐξεγέλασσεν.
Β. Ὦ χαρίεσσ' Ἀμαρυλλί, μόνας σέθεν οὐδὲ θανοίσας
Λασεύμεσθ'· ὅσον αἶγες ἐμὶν φίλαι, ὅσσον ἀπέσβας.
Αἰαῖ τῶ σκληρῶ μάλα δαίμονος, ὅς με λελόγχει.
Fidendum & sperandum. Κ. Θαρσεῖν χρή, φίλε Βάττε· τάχ' αὔριον ἔσσετ' ἄμεινον.
Ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες.
Χὠ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει.
Β. Θαρσέω. Βάλλε κάτωθε τὰ μοσχία· τᾶς γὰρ ἐλαίας
Τὸν θαλλὸν τρώγοντι τὰ δύσσοα. σίττ' ὁ Λέπαργος.
Κ. Σίττ' ἁ Κυμαίθα ποτὶ τὸν λόφον· οὐκ ἐσακούεις;
Ἡξῶ, ναὶ τὸν Πᾶνα, κακὸν τέλος αὐτίκα δώσων,
Εἰ μὴ ἄπει τουτῶθεν. ἰδ' αὖ πάλιν ἅδε ποθέρπει.
Εἴθ' ἦν μοι ῥοικὸν τὸ λαγωβόλον, ὥς τυ πατάξω.
Β. Θᾶσαί μ', ὦ Κορύδων, ποτὶ τῶ Διός· ἁ γὰρ ἄκανθα
Ἁρμοῖ μ' ὧδ' ἐπάταξ' ὑπὸ τὸ σφυρόν. Ὡς δὲ βαθεῖαι

Ταὶ

C. Miseræ certe. nam nolunt amplius pasci.
B. Illius certe vitulæ ipsa tantum reliqua sunt
Ossa. Num rore victitat, quemadmodum cicada?
C. Non per terram. Nam aliquando ipsam ad Æsarũ pasco,
Et mollis herbæ bonum fasciculum do:
Aliquando autem saltat umbrosum circa Latymnum.
B. Macilentus plane & taurus ille rufus. Utinam sortiantur
Lampriadæ populares, quando sacrificant
Junoni, talem: improbus enim populus.
C. Ad paludis etiam ostium agitur, & ad Physci *partes*,
Et ad Neæthum: ubi præclara omnia nascuntur,
Ægipyrus, & cnyza, & odorifera melitea.
B. Heu heu! Ibunt & hæ boves, o miser Ægon,
Ad Orcum, quando & tu infelicem appetis victoriam:
Et hæc fistula situ obducitur, quam quondam compegisti.
C. Non illa, non per Nymphas: quoniam ad Pisam abiens
Dono mihi ipsam reliquit. ego autem quidam sum cantor,
Et bene quidem illa Glaucæ carmina accino, bene autem Pyrrhi,
Laudo & Crotonem: pulchra etiam civitas Zacynthus:
Et quod Orientem spectat, Lacinium; ubi ille pugil
Ægon octoginta solus voravit placentas.
Illic & taurum a monte duxit prehendens
Ungula, & dedit Amaryllidi: mulieres vero
Alta voce acclamarunt, & bubulcus risit.
B. O gratiosa Amarylli, solius tui ne quidem mortuæ
Obliviscemur: quantum capræ mihi charæ, tantum mihi cha-
Heu heu duram valde sortem, quæ me sortita est! (ra interiisti.
C. Fidere oportet, chare Batte: forsitan cras erit melius.
Spes in vivis; desperati autem mortui.
Et Jupiter interdum est serenus, interdum pluit.
B. Fido. Pelle deorsum vitulos. nam oleæ
Ramum rodunt perditi. abi tu albe.
C. Abi Cymætha ad collem: non audis?
Veniam, per Pana, malam rem tibi statim daturus,
Nisi abis istinc. vide, iterum eo accedit.
Utinam esset mihi curvum pedum, ut te verberarem!
B. Aspice me, o Corydon, per Jovem. nam spina
Modo me hic sauciavit sub malleolum. Ut vero alti

Ταὶ ἀτρακτυλίδες ἐντί. κακῶς ἁ πόρτις ὄλοιτο·
Εἰς ταύταν ἐτύπην χασμεύμενος. ἦ ῥά γε λεύσσεις;
Κ. Ναὶ ναί, τοῖς ὀνύχεσσιν ἔχω γέ νιν· ἅδε καὶ αὐτά.
Β. Ὁσίχον ἐστὶ τὸ τύμμα, καὶ ἁλίκον ἄνδρα δαμάσδει.
Κ. Εἰς ὄρος ὄχ' ἕρπης, μὴ ἀνάλιπος ἔρχεο, Βάττε·
Ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι.

* * *

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Θ.

ΔΑΦΝΙΣ καὶ ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Carmen bucolicum.

Βουκολιάσδεο Δάφνι· τὺ δ' ᾠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος.
Ὠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος, ἐφεψάσθω δὲ Μενάλκας,
Μόσχως βουσὶν ὑφέντες, ἐπὶ στείραισι δὲ ταύρως·
Χ' οἱ μὲν ἀμᾶ βόσκοιντο, καὶ ἐν φύλλοισι πλανῷντο,
Μηδὲν ἀπηνακλεῦντες. ἐμὶν δὲ τὺ βουκολιάσδευ
Ἔμπροσθεν· ἄλλωθεν δ' ἐγ' ἀποκρίνοιτο Μενάλκας.
Δ. Ἁδὺ μὲν ἁ μόσχος γαρύεται, ἁδὺ δὲ χ' ἁ βῶς,
Ἁδὺ δὲ χ' ἁ σῦριγξ, χὠ βουκόλος· ἁδὺ δὲ κἠγών.
Ἔστι δέ μοι παρ' ὕδωρ ψυχρὸν στιβάς· ἐν δὲ νένασται
Λευκᾶν ἐκ δαμαλᾶν καλὰ δέρματα, τάς μοι ἀπάσας
Λὶψ κόμαρον τρωγοίσας ἀπὸ σκοπιᾶς ἐτίναξε.
Τῶ δὲ θέρευς φρύγοντος ἐγὼ τόσσον μελεδαίνω,
Ὅσσον ἐρῶν τι πατρὸς μύθων καὶ ματρὸς ἀκούειν.
Οὕτω Δάφνις ἄεισεν ἐμίν. οὕτω δὲ Μενάλκας.
Μ. Αἴτνα μᾶτερ ἐμά, κἠγὼ καλὸν ἄντρον ἐνοικέω
Κοίλαις ἐν πέτραισιν· ἔχω δέ τοι ὅσσ' ἐν ὀνείροις
Φαίνονται, πολλὰς μὲν ὄϊς, πολλὰς δὲ χιμαίρας,
Ὧν μοι πρὸς κεφαλᾷ καὶ πὰρ ποσὶ κώεα κεῖται.
Ἐν πυρὶ δὲ δρυΐνῳ χόρια ζεῖ, ἐν πυρὶ δ' αὖαι
Φαγοὶ χειμαίνοντος· ἔχω δέ τοι οὐδ' ὅσον ὤραν
Χείματος, ἢ νωδὸς καρύων, ἀμύλοιο παρόντος.
Τοῖς μὲν ἐπεπλατάγησα, καὶ αὐτίκα δῶρον ἔδωκα,
Δάφνιδι μὲν κορύναν, τάν μοι πατρὸς ἔτρεφεν ἀγρός,
Αὐτοφυᾶ, τὰν οὐδ' ἂν ἴσως μωμάσαιτο τέκτων·
Τήνῳ δὲ στρόμβον καλὸν ὄστρακον, ὧ κρέας αὐτὸς

Σιτι-

Hi aculei sunt! Male vitula pereat.
In hanc inhians sauciatus sum. Nunquid vides?
C. Ita ita, & ungvibus eam teneo: atque hæc ipsa est.
B. Quantula est spina! & quantum virum domat!
C. In montem cum venis, ne discalceatus venias, o Batte:
In monte enim rubique & tribuli germinant.

* * *

EJUSDEM IDYLLIUM IX.

DAPHNIS & MENALCAS.

CAne Bucolicum carmen, o Daphni, & tu cantum incipe primus.
Cantũ incipe primus, deinde seqvatur Menalcas
Vitulos vaccis submittentes, & non fœtis tauros:
Atque illi simul pascantur, & in foliis errent,
Armentum non negligentes. Mihi autem tu canta
Ex altera parte: ex altera vero respondeat Menalcas.
D. Dulce mugit vitulus, dulce & bos,
Dulce etiam fistula, & bubulcus: dulce & ego.
Est autem mihi ad aquam gelidam thorus: in eo stratæ sunt
Albis ex buculis pulchræ pelles. quas mihi omnes
Africus arbutum rodentes a specula dejecit.
Æstatem autem torrentem ego tantum curo,
Quantum qui amat patris monitiones & matris audire.
Sic Daphnis cantavit mihi. Sic autem Menalcas:
M. Ætna mater mea, & ego pulchrum antrum inhabito
Concavis in petris: possideo vero quotquot in somnio
Apparent, multas quidem oves, multas autem capellas,
Quarum mihi ad caput & ad pedes pelles jacent.
In igne autem querno exta bulliunt, in igne autem aridæ
Fagi hiberno tempore. itaque ne tantillum quidem curo
Hiemem, vel quantum edentulus nuces, pulte apposita.
His quidem applausi, & statim donum dedi,
Daphnidi quidem clavam, quam mihi patris aluit ager, (disset:
Sponte sua natam; quam ne faber quidem fortasse reprehen-
Alteri vero conchæ pulchram testam, cujus carnem ipse

Σιτάθλῳ, πέτρῃσιν ἐν Ικαρίαισι δοκεύσας,
Πέντε ταμὼν πέντ' ἐστιν. ὁ δ' ἐγκαναχήσατο κόχλῳ·
Βουκολικαὶ Μῶσαι μάλα χαίρετε, φαίνετε δ' ᾠδὰν
Τάν ποκ' ἐγὼ τήνοισι παρὼν ἄεισα νομεῦσι.
Μηκέτ' ἐπὶ γλώσσας ἄκρας ὀλοφυγδόνα φύσης.
Musarū dulcedo. Τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμακι δὲ μύρμαξ,
Ἴρηκες δ' ἴρηξιν· ἐμὶν δ' ἁ Μῶσα καὶ ᾠδά.
Τᾶς μοι πᾶς εἴη πλεῖος δόμος· οὔτε γὰρ ὕπνος,
Οὔτ' ἔαρ ἐξαπίνας γλυκερώτερον, οὔτε μελίσσαις
Ἄνθεα, ὅσσον ἐμὶν Μῶσαι φίλαι· ὃς γὰρ ὁρεῦσαι
Γαθεῦσιν, τὼς δ' οὔτι ποτῷ δαλήσατο Κίρκα.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

15.

ΧΑΡΙΤΕΣ ἢ ΙΕΡΩΝ.

Ἀεὶ τοῦτο Διὸς κούραις μέλει, αἰὲν ἀοιδοῖς,
Ὑμνεῖν ἀθανάτους, ὑμνεῖν ἀγαθῶν κλέα ἀνδρῶν.
Pauci fautores poetarū. Μῶσαι μὲν θεαὶ ἐντὶ, θεὼς θεαὶ ἀείδοντι·
Ἄμμες δὲ βροτοὶ οἵδε, βροτὼς βροτοὶ ἀείδωμες.
Τίς γὰρ τῶν ὁπόσοι γλαυκὰν ναίουσιν ὑπ' ἀῶ,
Ἀμετέρας Χάριτας πετάσας ὑποδέξεται οἴκῳ
Ἀσπασίως, οὐδ' αὖθις ἀδωρήτους ἀποπέμψει;
Αἱ δὲ σκυζόμεναι γυμνοῖς ποσὶν οἴκαδ' ἴασι,
Πολλά με τωθάζοισαι, ὅτ' ἀλιθίαν ὁδὸν ἦνθον·
Ὀκνηραὶ δὲ πάλιν κενεᾶς ἐπὶ πυθμένι χηλοῦ
Ψυχροῖς ἐν γονάτεσσι κάρη μίμνοντι βαλοῖσαι,
Ἔνθ' αὐταῖς σφίσιν ἕδρη, ἐπὰν ἄπρακτοι ἵκωντι.
Τίς τῶν νῦν τοιόσδε; τίς εὖ εἰπόντα φιλασεῖ;
Οὐκ οἶδ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄνδρες ἐπ' ἔργοις, ὡς πάρος, ἐσθλοῖς
Avaritia & sordes. Αἰνεῖσθαι σπεύδοντι· νενίκηνται δ' ὑπὸ κερδέων.
Πᾶς δ' ὑπὸ κόλπῳ χεῖρας ἔχων, πόθεν οἴσεται ἀθρεῖ
Ἄργυρον· οὐδέ κεν ἰὸν ἀποτρίψας τινὶ δοίη·
Ἀλλ' εὐθὺς μυθεῖται, Ἀπωτέρω ἢ γόνυ κνάμα.
Αὐτῷ μοί τι γένοιτο· θεοὶ τιμῶσιν ἀοιδούς.
Τίς δέ κεν ἄλλω ἀκούσαι; Ἅλις πάντεσσιν Ὅμηρος.
Οὗτος ἀοιδῶν λῷστος, ὃς ἐξ ἐμεῦ οἴσεται οὐδέν.

Δαμό-

Comederam,petris in Icariis cum observasſem, (nuit teſta:
Quinque in partes dividens quinque qui aderant. Ille vero inſo-
Bucolicæ Muſæ multum ſalvete, oſtendite autem carmen
Quod olim ego præſens illis cecini paſtoribus.
Non amplius in linguæ ſummitate puſtulam produxeris.
Cicada quidem cicadæ amica,formicæ autem formica,
Accipitres autem accipitribus: mihi autem Muſa & cantus.
Qua utinam mihi omnis ſit plena domus. neque enim ſomnus,
Neque ver ſubitum dulcius, neque apibus
Flores,quantum mihi Muſæ charæ ſunt. quos enim aſpicientes
Gaudent,eos ſua potione non læſit Circe.

EJUSDEM IDYLLIUM XVI.

CHARITES ſive HIERON.

SEmper hoc Jovis filiabus curæ eſt,ſemper poetis,
Celebrare deos immortales, celebrare fortium facta præ-
clara virorum.
Muſæ quidem deæ ſunt,deos deæ celebrant: (mus.
Nos autem homines mortales, mortales *ergo* mortales celebre-
Verum quiſnam illorum quotquot ſplendidam habitant ſub
Noſtras gratias apertis portis receperit domo (auroram,
Lubenter,neque retro indonatas remittet?
Illæ vero iratæ nudis pedibus domum vadunt,
Multis me convitiis inſectantes, quod fruſtra viam ſuſceperint:
Pigræ autem, rurſum vacuæ in fundo arcæ,
Frigidis in genibus capite manent poſito,
Ubi ſqualida ſedes eis eſt,cum re infecta redeunt. (amaverit?
Quis tandem noſtri ſæculi hominũ talis eſt? quis bene dicentem
Neſcio.non enim amplius homines, ut antea, propter præclara
Facta laudari cupiunt: ſed victi ſunt a lucris. (ipſe auferat
Unuſquiſque autem in ſinu manum tenens, circumſpicit unde
Argentum; ac ne æruginem quidem abſterſam alteri daret:
Sed ſtatim ait: Longius abeſt tibia quam genu:
Sit mihi modo aliquid: Dii honorent poetas.
Nam quis alium audiat? Satis omnibus Homerus.
Hic poetarum optimus, qui a me feret nihil.

Verus usus divitiarū. Δαιμόνιοι, τί δὲ κέρδος ὁ μυρίος ἔνδοθι χρυσὸς
Κείμενος; οὐχ ἅδε πλούτω φρονέουσιν ὄνασις·
Ἀλλὰ τὸ μὲν ψυχᾷ, τὸ δὲ καί τινι δοῦναι ἀοιδῶν·
Πολλὼς δ' εὖ ἔρξαι πάων, πολλὼς δὲ καὶ ἄλλων
Ἀνθρώπων· αἰεὶ δὲ θεοῖς ἐπιβώμια ῥέζειν.
Μηδὲ ξεινοδόκον κακὸν ἔμμεναι, ἀλλὰ τραπέζᾳ
Μειλίξαντ' ἀποπέμψαι, ἐπὴν ἐθέλωντι νέεσθαι·
Μωσάων δὲ μάλιστα τίειν ἱερὼς ὑποφήτας·
Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο κεκρυμμένος ἐσθλὸς ἀκούσῃς.
Μηδ' ἀκλεὴς μύρηαι ἐπὶ ψυχρῶ Ἀχέροντος,
Ὡσεί τις μακέλᾳ τετυλωμένος ἔνδοθι χεῖρας,
Δειναὸν ἐκ πατέρων πενίαν ἀκτήμονα κλαίων.
Πολλοὶ ἐν Ἀντιόχοιο δόμοις καὶ ἄνακτος Ἀλεύα,
Ἁρμαλιὰν ἔμμηνον ἐμετρήσαντο πενέσται·
Πολλοὶ δὲ Σκοπάδαισιν ἐλαυνόμενοι ποτὶ σακὸν
Μόσχοι σὺν κεραοῖσιν ἐμυκήσαντο βόεσσι·
Μυρία δ' ἀμ πεδίον Κραννώνιον ἐνδιάασκον
Ποιμένες ἔκκριτα μῆλα φιλοξείνοισι Κρεώνδαις·
Ἀλλ' οὔ σφιν τῶν ἦδος, ἐπεὶ γλυκὺν ἐξεκένωσαν
Θυμὸν ἐς εὐρεῖαν σχεδίαν στυγνῶ Ἀχέροντος,
Poetæ homines claros reddunt. Ἄμναστοι δὲ, τὰ πολλὰ καὶ ὄλβια τῆνα λιπόντες,
Δειλοῖς ἐν νεκύεσσι μακρὼς αἰῶνας ἔκειντο,
Εἰ μὴ δεινὸς ἀοιδὸς ὁ Κήιος αἰόλα φωνέων
Βάρβιτον ἐς πολύχορδον, ἐν ἄνδρασι θῆκ' ὀνομαστὼς
Ὁπλοτέροις. Τιμᾶς δὲ καὶ ὠκέες ἔλλαχον ἵπποι,
Οἵ σφισιν ἐξ ἱερῶν στεφανηφόροι ἦνθον ἀγώνων.
Τίς δ' ἂν ἀριστῆας Λυκίων ποτέ, τίς κομόωντας
Priamidæ. Πριαμίδας, ἢ θῆλυν ἀπὸ χροιᾶς Κύκνον ἔγνω,
Εἰ μὴ φυλόπιδας προτέρων ὕμνησαν ἀοιδοί;
Ulysses. Οὐδ' Ὀδυσεὺς, ἑκατόν τε καὶ εἴκοσι μῆνας ἀλαθεὶς
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπως, Ἀΐδαν τ' εἰς ἔσχατον ἐνθὼν
Ζωός, καὶ σπήλυγγα φυγὼν ὀλοοῖο Κύκλωπος,
Δηναιὸν κλέος ἔσχεν. Ἐσιγάθη δ' ἂν ὑφορβὸς
Εὔμαιος, καὶ βωσὶ Φιλοίτιος ἀμφ' ἀγελαίαις
Ἔργον ἔχων, αὐτός τε περίσπλαγχνος Λαέρτας,
Homerus. Εἰ μὴ σφᾶς ὤνασαν Ἰάονος ἀνδρὸς ἀοιδαί.
Ἐκ μωσᾶν ἀγαθὸν κλέος ἔρχεται ἀνθρώποισι·
Χρήματα δὲ ζώοντες ἀμαλδύνοντι θανόντων.

Miseri,quid prodest immensum in arca aurum
Repositum? Non hic est usus pecuniæ sapientibus:
Sed partem sibi,partem etiam alicui poetæ dare *oportet*:
Multos ex affinibus beneficio afficere, multos etiam ex aliis
Hominibus: semper autem Diis sacrificia facere.
Neque inhospitalem esse,sed hospites mensa
Benigne acceptos dimittere,cum velint abire:
Musarum autem maxime honorare sacros interpretes;
Ut etiam apud inferos conditus bene audias,
Neque inglorius lugeas in frigido Acheronte,
Quasi fossor aliquis qui ligone manus callosas habeat,
Qui gravem a suis majoribus paupertatem inopem plorat.
Multi in Antiochi domo & regis Alevæ
Cibum menstruum dimensi sunt famuli:
Multi autem Scopadis acti ad stabula
Vituli cum cornutis mugiverunt bobus;
Infinitas autem in campo Cranonio ad æstiva agebant
Pastores electas oves hospitalibus Creondis:
Sed nulla eos secuta est voluptas, posteaquam dulcem emise-
Animam in latam ratem tristis Acherontis; (runt
Inglorii vero,relictis multis illis & beatis opibus,
Miseros inter mortuos per longa sæcula jacerent,
Nisi magnus vates ille Ceius varie canens
Ad barbitum multichordum, fecisset eos claros inter homines
Posteros. Honorem autem & veloces sortiti sunt equi,
Qui ipsis ex sacris coronati redierunt certaminibus.
Quis autem principes Lyciorum unquam,quis comatos
Priamidas,vel muliebri colore Cycnum cognovisset,
Nisi bella veterum poetæ cecinissent?
Neque Ulysses,qui centum & viginti menses erravit
Omnes per homines,& ad imum orcum descendit
Vivus, & ex spelunca evasit perniciosi Cyclopis, (set subulcus
Diuturnam gloriam obtinuisset. Silentio etiam præteritus fuis-
Eumæus, & Philœtius qui circa boves armentales
Opus habebat,ipseque magnanimus Laertes,
Nisi eos juvissent carmina viri Ionici,*id est, Homeri*.
A Musis illustris fama venit hominibus:
Fortunas autem mortuorum consumunt viventes.

Ἀλλ' ἴσος γὰρ ὁ μόχθος, ἐπ' ἀόνι κύματα μετρεῖν,

Avari flecti nequeunt.

Ὅσ' ἄνεμος χέρσονδε μετὰ γλαυκᾶς ἅλος ὠθεῖ,
Ἢ ὕδατι νίζειν θολερὰν ἰοειδεῖ πλίνθον,
Καὶ φιλοκερδείῃ βεβλαμμένον ἄνδρα παρελθεῖν.
Χαιρέτω ὅστις τοῖος· ἀνήριθμος δέ οἱ εἴη
Ἄργυρος· αἰεὶ δὲ πλεόνων ἔχοι ἵμερος αὐτόν.

Honor & benevolentia præfer. opibus.

Αὐτὰρ ἐγὼ τιμήν τε καὶ ἀνθρώπων φιλότητα
Πολλῶν ἡμιόνων τε καὶ ἵππων πρόσθεν ἑλοίμαν.
Δίζημαι δ' ὅτινι θνατῶν κεχαρισμένος ἔνθω
Σὺν Μοίσαις· χαλεπαὶ γὰρ ὁδοὶ τελέθουσιν ἀοιδῶν
Μουσάων, ἀπάνευθε Διὸς μέγα βουλεύοντες.
Οὔπω μῆνας ἄγων ἔκαμ' οὐρανὸς, οὐδ' ἐνιαυτούς·
Πολλοὶ κινήσουσιν ἔτι τροχὸν ἅρματος ἵπποι.
Ἔσσεται οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμεῦ κεχρήσετ' ἀοιδῶ,
Ῥέξας ἢ Ἀχιλεὺς ὅσον μέγας, ἢ βαρὺς Αἴας
Ἐν πεδίῳ Σιμόεντος, ὅθι Φρυγὸς ἠρίον Ἴλω.
Ἤδη νῦν Φοίνικες, ὑπ' ἠελίῳ δύνοντι
Οἰκεῦντες Λιβύας ἄκρον σφυρὸν, ἐρρίγασιν·
Ἤδη βαστάζοντι Συρακόσιοι μέσα δοῦρα,
Ἀχθόμενοι σακέεσσι βραχίονας ἰτεΐνοισιν·
Ἐν δ' αὐτοῖς Ἱέρων, προτέροις ἴσος ἡρώεσσι,
Ζώννυται, ἵππειαι δὲ κόρυν σκιάουσιν ἔθειραι.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ κύδιστε πάτερ, καὶ πότνι' Ἀθάνα,
Κούρη θ' ἃ σὺν ματρὶ πολυκλήρων Ἐφυραίων
Εἴληχας μέγα ἄστυ, παρ' ὕδασι Λυσιμελείας,

Votum pro pace ac felicitate patriæ.

Ἐχθροὺς ἐκ νάσοιο κακαὶ πέμψειαν ἀνάγκαι
Σαρδόνιον κατὰ κῦμα, φίλων μόρον ἀγγέλλοντας
Τέκνοις ἠδ' ἀλόχοισιν, ἀριθματοὺς ἀπὸ πολλῶν·
Ἄστεα δὲ προτέροισι πάλιν ναίοιντο πολίταις,
Δυσμενέων ὅσα χεῖρες ἐλωβήσαντο κατ' ἄκρας.
Ἀγροὺς δ' ἐργάζοιντο τεθαλότας· αἱ τ' ἀνάριθμοι
Μήλων χιλιάδες βοτάναις διαπιανθεῖσαι
Ἀμπεδίον βληχοῖντο, βόες δ' ἀγεληδὸν ἐς αὖλιν
Ἐρχόμεναι σκιπαῖον ἐπισπεύδοιεν ὁδίταν·
Νειοὶ δ' ἐκπονέοιντο ποτὶ σπόρον, ἁνίκα τέττιξ
Ποιμένας ἐνδίους πεφυλαγμένος, ἔνδοθι δένδρων
Ἀχεῖ ἐν ἀκρεμόνεσσιν· ἀράχνια δ' εἰς ὅπλ' ἀράχναι
Λεπτὰ διαστήσαιντο, βοᾶς δ' ἔτι μηδ' ὄνομ' εἴη.

Sed par est labor,in littore undas numerare,
Quotquot ventus in terram cum cæruleo mari impellit,
Et aqua pura lavare impurum laterem,
Atque hominem oppressum avaritia flectere.
Valeat quicunque talis: innumerabile autem ei sit
Argentum; semper autem plus habendi desiderium eum teneat.
At ego hominem & hominum benevolentiam
Multis mulis & equis anteponam.
Quæro autem cui mortalium gratus veniam
Cum Musis. difficiles enim viæ sunt cantatricum
Musarum,absque Jove magno consultore.
Nondum cælum defessum est ducendo menses & annos:
Multi movebunt adhuc rotam currus equi.
Exorietur ille vir qui me cantore indigebit,
Gerens res tantas quantas magnus Achilles,aut ingens Ajax
In campo Simoentis, ubi Phrygis sepulcrum Ili.
Jam Phœnices,sub sole occiduo
Habitantes Libyæ in extremo calce,horrescunt:
Jamque gestant Syracusii medicas lanceas,
Onusti scutis brachia salignis:
Interque eos Hieron,superioribus par heroibus,
Armatur,equinæ autem galeam cooperiunt jubæ.
Utinam,Jupiter augustissime pater, & veneranda Minerva,
Et tu,o puella,quæ cum matre opibus affluentium Ephyræorum
Sortita es magnam urbem,apud aquas Lysimeliæ,
Hostes ab insula propulsent dura fata
Sardoniam per undam,amicorum stragem nuntiaturos
Filiis & uxoribus, numerabiles ex multis:
Oppida vero a prioribus iterum habitentur civibus,
Hostium quotquot manus corruperunt funditus.
Et agros virentes colant: & innumerabilia
Ovium millia herbis saginata
In campo balent,boves autem gregatim ad stabulum
Redeuntes tardum urgeant viatorem:
Novalia autem excolantur ad sementem,cum cicada
A pastoribus meridianis cavens,intra arbores
Resonat in summis ramis: telas vero in arma araneæ
Tenues distendant,belli autem ne nomen quidem sit amplius.

Gloriam

Hieronis laus. Ὑψηλὸν δ' Ἱέρωνι κλέος φορέοιεν ἀοιδοὶ
Καὶ πόντου Σκυθικοῖο πέρην, καὶ ὅπᾳ πλατὺ τεῖχος
Ἀσφάλτῳ δήσασα Σεμίραμις ἐμβασίλευεν.
Εἷς μὲν ἐγώ. πολλοὺς δὲ Διὸς φιλέοντι καὶ ἄλλους
Θυγατέρες, τοῖς πᾶσι μέλοι Σικελὰν Ἀρέθοισαν
Ὑμνεῖν σὺν λαοῖσι, καὶ αἰχμητὰν Ἱέρωνα.
Ὦ Ἐτεόκλειοι Χάριτες θεαί, αἱ Μινύειον
Ὀρχομενὸν φιλέοισαι, ἀπεχθόμενόν ποκα Θήβαις,
Sine Musis & Gratiis nulla voluptas. Ἄκλητος μὲν ἐγὼ μίμνοιμί κεν· ἐς δὲ καλεύντων
Θαρσήσας Μοίσαισι σὺν ἁμετέραισιν ἰοίμαν.
Καλλείψω δ' οὐδ' ὔμμε· τί γὰρ Χαρίτων ἀγαπατὸν
Ἀνθρώποις ἀπάνευθεν; ἀεὶ Χαρίτεσσιν ἅμ' εἴην.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

ΙΖ.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ εἰς ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ.

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καὶ εἰς Δία λήγετε, Μοῖσαι,
Prolemæi Philad. laus. Ἀθανάτων τὸν ἄριστον ἐπὴν ᾄδωμες ἀοιδαῖς·
Ἀνδρῶν δ' αὖ Πτολεμαῖος ἐνὶ πρώτοισι λεγέσθω,
Καὶ πύματος, καὶ μέσσος· ὃ γὰρ προφερέστατος ἀνδρῶν.
Ἥρωες, τοὶ πρόσθεν ἀφ' ἀμιθέων ἐγένοντο,
Ῥέξαντες καλὰ ἔργα σοφῶν ἐκύρησαν ἀοιδῶν·
Αὐτὰρ ἐγὼ Πτολεμαῖον, ἐπιστάμενος καλὰ εἰπεῖν,
Ὑμνήσαιμ'. ὕμνοι δὲ, καὶ ἀθανάτων γέρας αὐτῶν.
Ἴδαν ἐς πολύδενδρον ἀνὴρ ὑλητόμος ἐνθὼν,
Παπταίνει, παρεόντος ἄδην, πόθεν ἄρξεται ἔργου.
Τί πρῶτον καταλέξω; ἐπεὶ πάρα μυρία εἰπεῖν,
Οἷσι θεοὶ τὸν ἄριστον ἐτίμησαν βασιλήων.
Ἐκ πατέρων, οἷος μὲν ἔην τελέσαι μέγα ἔργον
Ὁ Λαγίδας Πτολεμαῖος, ὅκα φρεσὶν ἐγκατάθοιτο
Prolemæus Lagi. Βουλὰν, ἂν οὐκ ἄλλος ἀνὴρ οἷός τε νοῆσαι.
Τῆνον καὶ μακάρεσσι πατὴρ ὁμότιμον ἔθηκεν
Ἀθανάτοις, καί οἱ χρύσεος δόμος ἐν Διὸς οἴκῳ
Alexander M. Δέδμηται· παρὰ δ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος φίλα εἰδὼς
Ἑδριάει, Πέρσαισι βαρὺς θεὸς αἰολομίτρας.
Hercules. Ἀντία δ' Ἡρακλῆος ἕδρα σφιν ταυροφόνοιο
Ἵδρυται, στερεοῖο τετυγμένα ἐξ ἀδάμαντος.

Ἔνθα

Gloriam vero Hieronis sublimem ferant poetæ
Et pontum Scythicum trans, & ubi latum murum
Bitumine ligans Semiramis regnabat.
Unus quidem ego; multos autem Jovis diligunt & alios
Filiæ, quibus omnibus curæ erit Siculam Arethusam
Celebrare *una* cum populis, & bellicosum Hieronem.
O Gratiæ deæ Eteocleæ, quæ Minyium
Orchomenum amatis, odiosum olim Thebis,
Equidem non vocatus manebo *domi*: ad vocantium autem *ædes*
Confidens Musis cum nostris veniam, (Gratiis
Relinquam autem neque vos. Quid enim amabile hominibus,
Sine, esse potest? utinam semper sim cum Gratiis!

EJUSDEM IDYLLIUM XVII.

LAUDATIO PTOLEMÆI.

AB Jove principiũ faciamus, & in Jovem desinite, Musæ,
Cum immortaliũ præstantissimũ carminibus canimus:
Hominum autem Ptolemæus inter primos celebretur,
Et ultimus, & medius: hic enim præstantissimus viro-
Heroes, qui olim a semideis orti sunt, (rum *est*.
Cum præclara facinora patrassent, sapientes vates nacti sunt:
At ego Ptolemæum, bene dicendi peritus, (talium decus *sunt*.
Carminibus celebrabo. Carmina vero, etiam ipsorum immor-
Vir sylvicida Idam ad nemorosam cum venit,
Circumspicit unde opus incipiat, præsente ingenti copia.
Quid primum edisseram? occurrunt enim innumerabilia di-
Quibus Dii præstantissimum honoraverunt regum. (cenda,
Atq; ut ordiar a majoribus, Qualis erat ad magnas res geren-
Lagides Ptolemæus, cum animo concepisset (das
Consilium quod non alius vir excogitare poterat!
Illum pater fecit parem honoribus vel Diis
Immortalibus, & ei aurea domus in Jovis palatio
Extructa est: apud autem ipsum Alexander amicus
Sedet, Persis gravis deus pictam gerens mitram.
E regione vero *eorum*, Herculis sedes tauricidæ
Stat, solido facta ex adamante:

Ubi

Ἔνθα σὺν ἄλλοισιν θαλίας ἔχει οὐρανίδαισι,
Χαίρων υἱωνῶν περιώσιον υἱωνοῖσιν·
Ὅττι σφέων Κρονίδας μελέων ἐξείλετο γῆρας.
Ἀθάνατοι δὲ καλεῦνται, θεοὶ νέποδες γεγαῶτες·
Ἀμφοῖν γὰρ πρόγονός σφιν ὁ καρτερὸς Ἡρακλείδας,
Ἀμφότεροι δ' ἀριθμεῦνται ἐς ἔσχατον Ἡρακλῆα.
Τῷ καὶ ἐπεὶ δαίτηθεν ἴοι κεκορημένος ἤδη
Νέκταρος εὐόδμοιο φίλας ἐς δῶμ' ἀλόχοιο,
Τῷ μὲν τόξον ἔδωκεν ὑπωλένιόν τε φαρέτραν,
Τῷ δὲ σιδάρειον σκύταλον, κεχαραγμένον ὄζοις·
Οἱ δ' εἰς ἀμβρόσιον θάλαμον λευκοσφύρου Ἥβας
Ὅπλα, καὶ αὐτὸν ἄγοντι γενειήταν Διὸς υἱόν.
Berenices laus. Οἵα δ' ἐν πινυταῖσι περικλειτὰ Βερενίκα
Ἔπρεπε θηλυτέραις, ὄφελος μέγα γειναμένοισι·
Τῆς μὲν Κύπρον ἔχοισα Διώνας πότνια κούρα
Κόλπον ἐς εὐώδη ῥαδινὰς ἐπεμάξατο χεῖρας·
Τῷ, οὔπω τινὰ φαντὶ ἁδεῖν τόσον ἀνδρὶ γυναικῶν,
Ὅσσον περ Πτολεμαῖος ἑὴν ἐφίλασεν ἄκοιτιν.
Ἦ μὰν ἀντεφιλεῖτο πολὺ πλέον. ὧδέ κε παισὶ
Θαρσήσας σφετέροισιν ἐπιτρέποι οἶκον ἅπαντα,
Ὁππότε κεν φιλέων βαίνει λέχος ἐς φιλεοίσας.
Ἀστόργω δὲ γυναικὸς ἐπ' ἀλλοτρίῳ νόος αἰέν,
Ῥηΐδιαι δὲ γοναί, τέκνα δ' οὔποτ' ἐοικότα πατρί.
Κάλλει ἀριστεύοισα θεάων πότνι' Ἀφροδίτα,
Σοὶ τήνα μεμέλητο· σέθεν δ' ἕνεκεν Βερενίκα
Εὐειδὴς Ἀχέροντα πολύστονον οὐκ ἐπέρασεν·
Ἀλλά μιν ἁρπάξασα, πάροιθ' ἐπὶ νᾶα κατενθεῖν
Κυάνεον, καὶ στυγνὸν ἀεὶ πορθμῆα καμόντων,
Ἐς ναὸν κατέθηκας, ἑᾶς δ' ἀπεδάσσαο τιμᾶς.
Πᾶσιν δ' ἤπιος ἥδε βροτοῖς· μαλακοὺς μὲν ἔρωτας
Προσπνείει, κούφας δὲ διδοῖ ποθέοντι μερίμνας.
Diomedes. Ἀργεία κυάνοφρυ, σὺ λαοφόνον Διομήδεα,
Μισγομένα Τυδῆι, τέκες Καλυδώνιον ἄνδρα.
Achilles. Ἀλλὰ Θέτις βαθύκολπος ἀκοντιστὰν Ἀχιλῆα
Αἰακίδᾳ Πηλῆι. σὲ δ', αἰχμητὰ Πτολεμαῖε,
Ptolemæus Philad. Αἰχμητᾷ Πτολεμαίῳ ἀρίζηλος Βερενίκα.
Καί σε Κόως ἀτίταλλε, βρέφος νεογιλλὸν ἐοῖσαν,
Δεξαμένα παρὰ ματρός, ὅτε πρώταν ἴδες ἀῶ.

Ubi cum aliis convivia agitat cæleſtibus,
Gaudens majorem in modum nepotum nepotibus:
Quod eorum ex membris Saturnius exemerit ſenectam.
Immortales autem vocantur, facti dei pedum uſu carentes:
Utriuſque enim eorum generis auctor fortis Herculides,
Et utrique referunt originem ad extremum Herculem.
Itaque cum ex epulo rediret ſaturatus jam
Nectare odorifero dilectæ in domum uxoris,
Alteri arcum dedit, ſubulnalemque pharetram,
Alteri ferream clavam, nodis ſignatam:
Illi vero in divinum thalamum niveos talos habentis Hebes
Arma, & ipſum ducunt progenitorem ſuum Jovis filium.
Qualis autem inter ſapientes celeberrima Berenice
Excellebat feminas, ingens gloria parentibus!
Hujus quidem Cyprum tenens Diones veneranda filia,
Sinum in odoratum teneras immiſit manus.
Itaque nullam adhuc mulierem ajunt tantum placuiſſe marito,
Quantum Ptolemæus ſuam amavit conjugem:
Quanquam multo magis redamabatur. Atque ita liberis
Confidens ſuis *ei* committit domum totam,
Quoties amans in amantis thorum aſcendit.
Uxoris autem non amantis animus ſemper ſpectat virum alie-
Faciles autem partus, filii autem nunquam ſimiles patri. (num:
Pulchritudine ſuperans deas veneranda Venus,
Tibi illa curæ erat: tua autem gratia Berenice
Formoſa Acherontem luctuoſum non tranſivit:
Sed eam arreptam, priuſquam ad rivum deſcenderet
Nigrum, & triſtem ſemper portitorem defunctorum,
In *tuo* templo collocaſti, & proprii honoris participem feciſti.
Omnibus autem placida hæc mortalibus, molles quidem amo-
Adſpirat, leves autem dat amanti curas. (res
Argiva nigra ſupercilia habens, tu populos necantem Diomedē,
Mixta Tydeo, peperiſti Calydonium virum.
At Thetis formoſa, fortem Achillem
Æacidæ Peleo. Te autem, bellicoſe Ptolemæe,
Bellicoſo Ptolemæo fortunata Berenice:
Et te Coos nutrivit infantem nuper ſuſceptum,
Excipiens a matre, cum primam vidiſti auroram.

Ἔνθα σὲ Εἰλείθυιαν ἐβώσατο λυσίζωνον,
Ἀντιγόνας θυγάτηρ βεβαρημένα ὠδίνεσσιν.
Ἡ δέ οἱ εὐμενέοισα παρίστατο, κὰδ δ' ἄρα πάντων
Νωδυνίαν κατέχευε μελῶν. ὁ δὲ πατρὶ ἐοικὼς
Παῖς ἀγαπατὸς ἔγεντο· Κόως δ' ὀλόλυξεν ἰδοῖσα·
Φᾶ δὲ, καθαπτομένα βρέφεος χείρεσσι φίλαισιν,

Votum pro Ptolemæo.

Ὄλβιε κῶρε γένοιο, τίοις δέ με τόσσον ὅσον περ
Δῆλον ἐτίμασεν κυανάμπυκα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἐν δὲ μιᾷ τιμᾷ Τρίοπον καταθεῖο κολώναν,
Ἶσον Δωριέεσσι νέμων γέρας ἐγγὺς ἐοῦσιν,
Ἶσον καὶ Ῥήναιαν ἄναξ ἐφίλασεν Ἀπόλλων.
Ὣς ἄρα νᾶσος ἔειπεν. ὁ δ' ὑψόθεν ἔκλαγε φωνᾷ
Ἐς τρὶς ἀπαὶ νεφέων Διὸς αἴσιος αἰετὸς ὄρνις·
Ζηνός που τόδε σῆμα. Διῒ Κρονίωνι μέληται
Αἰδοίων βασιλήων. ὁ δ' ἔξοχος ὅν κε φιλάσει

Ptolemæus opulentus & potens.

Γεινόμενον τὰ πρῶτα· πολὺς δέ οἱ ὄλβος ὀπηδεῖ,
Πολλᾶς δὲ κρατέει γαίης, πολλᾶς δὲ θαλάσσης.
Μυρίαι ἄπειροί τε καὶ ἔθνεα μυρία φωτῶν
Λήϊον ἀλδήσκουσιν ὀφελλόμεναι Διὸς ὄμβρῳ·

Ægypt9. Nilus.

Ἀλλ' οὔτις τόσα φύει ὅσα χθαμαλὸς Αἴγυπτος,
Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν ὅτε βώλακα θρύπτει·
Οὐδέ τις ἄστεα τόσσα βροτῶν ἔχει ἔργα δαέντων.
Τρεῖς μέν οἱ πολίων ἑκατοντάδες ἐνδέδμηνται,
Τρεῖς δ' ἄρα χιλιάδες τρισσαῖς ἐπὶ μυριάδεσσι,
Δοιαὶ δὲ τριάδες, μετὰ δέ σφισιν ἐννεάδες τρεῖς·
Τῶν πάντων Πτολεμαῖος ἀγήνωρ ἐμβασιλεύει.

Ptolemæi dominium extra Ægypt.

Καὶ μὴν Φοινίκας ἀποτέμνεται, Ἀῤῥαβίας τε,
Καὶ Συρίης, Λιβύης τε, κελαινῶν τ' Αἰθιοπήων·
Παμφυλίοισί τε πᾶσι καὶ αἰχμηταῖς Κιλίκεσσι
Σημαίνει, Λυκίοις τε, φιλοπτολέμοις τε Κάρεσσι,
Καὶ νάσοις Κυκλάδεσσιν· ἐπεί οἱ νᾶες ἄρισται
Πόντον ἐπιπλώοντι· θάλασσα δὲ πᾶσα καὶ αἶα
Καὶ ποταμοὶ κελάδοντες ἀνάσσονται Πτολεμαίῳ.

Ejusdẽ exercitus.

Πολλοὶ δ' ἱππῆες, πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται
Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι ἀσφαραγεῦντι.
Ὄλβῳ μὲν πάντας κατεβρίθει βασιλῆας·
Τόσσον ἐπ' ἆμαρ ἕκαστον ἐς ἀφνεὸν ἔρχεται οἶκον
Πάντοθε. λαοὶ δ' ἔργα περιστέλλουσιν ἕκηλοι.

Οὐ

Ibi enim Lucinam invocavit, quæ parturientes liberat,
Antigones filia gravata doloribus partus.
Illa vero ei benigna adfuit, & per omnia
Indolentiam diffudit membra : cum patri similis
Puer amabilis factus est. Coos autem conspicata exclamavit:
Dixit autem, attrectans infantem charis manibus,
Sis felix, ô puer, meque honores tantum, quantum
Delum honoravit cæruleam Phœbus Apollo :
Et in eodem honore Triopis colloces promontorium,
Æqualem Doriensibus tribuens honorem vicinis,
Æque etiam ac Rhenæam rex amavit Apollo.
Sic utique insula dixit. Ab alto autem resonuit voce
Ter sub nebulis Jovis fausta aquila ales.
Jovis hoc sane signum. Jovi Saturnio curæ est
Venerandus rex: ille vero est eximius quem dilexerit
Natum jam primum : multa autem ipsum opulentia sequitur;
Multam autem tenet terram, multum autem mare.
Infinitæq; continentes & gentes infinitæ virorum
Segetem augent amplificatam Jovis imbre:
Nulla tamen terra tam multa gignit, quam multa humilis Æ-
Nilus cum exundans humidam glebam comminuit: (gyptus,
Neque quisquam tot habet urbes hominum artificum.
Tres ei urbium centuriæ extructæ sunt,
Tria insuper millia supra triginta millia,
Duo item terniones, & præterea ter undecim :
His omnibus Ptolemæus magnanimus imperat,
Partem etiam Phœniciæ Arabiæque obtinet,
Et Syriæ, Libyæque, nigrorumque Æthiopum:
Pamphyliisque omnibus & bellicosis Cilicibus
Imperat, Lyciisque, & belli studiosis Caribus,
Et insulis Cycladibus. nam naves ejus optimæ
Per mare navigant. mare enim omne & terra
Et fluvii resonantes imperio Ptolemæi parent.
Multi autem equites, multi milites ei scutati
Ære resplendenti stipati strepunt.
Opulentia quidem omnes superat reges:
Tantum in dies singulos in divitem venit domum
Undique. Populi autem opera curant quieti.

Pax per Ægyptum.

Οὐ γάρ τις δηΐων πολυκήτεα Νεῖλον ὑπερβὰς
Πεζὸς ἐν ἀλλοτρίαισι βοὰν ἐστάσατο κώμαις·
Οὐδέ τις αἰγιαλόνδε θοᾶς ἐξάλατο ναὸς
Θωρηχθεὶς ἐπὶ βουσὶν ἀνάρσιος Αἰγυπτίῃσιν.
Τοῖος ἀνὴρ πλατέεσσιν ἐνίδρυται πεδίοισι,
Ξανθοκόμας Πτολεμαῖος, ἐπιστάμενος δόρυ πάλλειν·
Ὧι ἐπιπάγχυ μέλει πατρώϊα πάντα φυλάσσειν,
Οἷ' ἀγαθῷ βασιλῆϊ· τὰ δὲ κτεατίζεται αὐτός.

Ptolemæi munificentia.

Οὐ μὰν ἀχρεῖός γε δόμῳ ἔνι πίονι χρυσὸς,
Μυρμάκων ἅτε πλοῦτος, ἀεὶ κέχυται μογεόντων·
Ἀλλὰ πολὺν μὲν ἔχοντι θεῶν ἐρικυδέες οἶκοι,
Αἰὲν ἀπαρχομένοιο, σὺν ἄλλοισιν γεράεσσι·
Πολλὸν δ' ἰφθίμοισι δεδώρηται βασιλεῦσι,
Πολλὸν δὲ πτολίεσσι, πολὺν δ' ἀγαθοῖσιν ἑταίροις.
Οὐδὲ Διωνύσου τις ἀνὴρ ἱεροὺς κατ' ἀγῶνας
Ἵκετ' ἐπιστάμενος λιγυρὰν ἀναμέλψαι ἀοιδὰν,
Ὧι οὐ δωτίναν ἀντάξιον ὤπασε τέχνας.
Μουσάων δ' ὑποφῆται ἀείδοντι Πτολεμαῖον,

Divitiarum usus.

Ἀντ' εὐεργεσίης. Τί δὲ κάλλιον ἀνδρί κεν εἴη
Ὀλβίῳ, ἢ κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἀρέσθαι;
Τοῦτο καὶ Ἀτρεΐδαισι μένει· τὰ δὲ μυρία τῆνα
Ὅσσα μέγαν Πριάμοιο δόμον κτεάτισσαν ἑλόντες,
Ἀέρι πᾳ κέκρυπται, ὅθεν πάλιν οὐκέτι νόστος.

Ptolemæus patrissans.

Μοῦνος ὅδε προτέρων τοκέων ἔτι θερμὰ κονίης,
Στειβόμενος καθύπερθε, ποδῶν ἐκμάσσεται ἴχνη.
Ματρὶ φίλᾳ καὶ πατρὶ θυώδεας εἵσατο ναούς·
Ἐν δ' αὐτοὺς χρυσῷ περικαλλέας ἠδ' ἐλέφαντι
Ἵδρυσεν, πάντεσσιν ἐπιχθονίοισιν ἀρωγούς.
Πολλὰ δὲ πιανθέντα βοῶν ἐπὶ μηρία καίει
Μησὶ περιπλομένοισιν, ἐρευθομένων ἐπὶ βωμῶν;

Berenices laus.

Αὐτός τ', ἰφθίμα τ' ἄλοχος· τᾶς οὔτις ἀρείων
Νυμφίον ἐν μεγάροισι γυνὰ περιβάλλετ' ἀγοστῷ,
Ἐκ θυμοῦ στέργοισα κασίγνητόν τε πόσιν τε.
Ὧδε καὶ ἀθανάτων ἱερὸς γάμος ἐξετελέσθη,
Οὓς τέκετο κρείουσα Ῥέα βασιλῆας Ὀλύμπου·
Ἓν δὲ λέχος στόρνυσιν ἰαύειν Ζηνὶ καὶ Ἥρᾳ,
Χεῖρας φοιβήσασα μύροις, ἔτι παρθένος Ἶρις.
Χαῖρ', ὦ ἄναξ Πτολεμαῖε· σέθεν δ' ἐγὼ ἶσα καὶ ἄλλων

Nullus enim hostium piscosum Nilum invadens
Pedestri exercitu in alienis tumultum excitavit villis;
Neque quisquam in littus veloci exiliit navi
Armatus in armenta hostili animo Ægyptia.
Talis vir late patentibus sedet in campis,
Flavus capillos Ptolemæus, sciens lanceam vibrare;
Cui omnino curæ est, paterna omnia servare,
Ut præstantem regem *decet:* alia verò quærit ipse.
Non tamen inutile domo in opima aurum,
Formicarum tanquam divitiæ, semper jacet, laborantium,
Sed multum quidem habent deorum inclytæ domus,
Illo semper primitias solvente, præter alia munera:
Multum autem potentibus donat regibus,
Multum autem civitatibus; multum autem bonis sodalibus,
Neque Bacchi ullus vir sacra in certamina
Venit sciens canorum canere carmen,
Cui non munus dignum præbuit arte.
Musarum autem vates canunt Ptolemæum,
Propter beneficentiam. Quid autem pulchrius viro fuerit
Diviti, quam gloriam bonam inter homines consequi?
Hæc & Atridis integra manet: illæ autem immensæ opes
Quas magnam Priami domum quæsiverunt capientes,
Caligine alicubi tectæ sunt, unde amplius non datur reditus;
Solus hic priorum parentum adhuc calida *in* cinere,
Calcans desuper, pedum exprimit vestigia.
Matri charæ & patri fragrantia instituit templa:
Et in *his* ipsos ex auro atque ebore insignes
Statuit, omnibus mortalibus auxiliatores.
Multa autem pingvia boum femora urit,
Mensibus circumactis, in aris rubentibus,
Ipseque, potensque uxor: qua nulla præstantiorem
Sponsum domi mulier amplectitur ulnis,
Ex animo amans fratremque virumque.
Sic & immortalium sacra connubia confecta sunt,
Quos peperit regnans Rhea reges Olympi:
Unum autem lectum sternit, in quo dormiant, Jovi & Junoni
Iris adhuc virgo, purgatis ungvento manibus.
Salve, o rex Ptolemæe: te autem ego æque atque alios

Virtus a Deo.

Μνάσομαι ἀμιθέων δοκέω δ', ἔπος οὐκ ἀπόβλητον
Φθέγξομαι ἐσσομένοις· Ἀρετὰν γέ μὲν ἐκ Διὸς αἰτεῦ.

ΜΟΣΧΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Δ.

ΜΕΓΑΡΑ ΓΥΝΗ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Megaræ ad Alcmenam oratio.

Μᾶτερ ἐμά, τίπτ' ὧδε φίλον κατὰ θυμὸν ἰάπτεις,
Ἐκπάγλως ἀχέουσα; τὸ πρὶν δέ τοι οὐκ ἔτ' ἔρευθος
Σώζετ' ἐπὶ ῥεθέεσσι; τί ἐμοὶ τόσον ἠνίησαι;

Herculis labores.

Ἦ ῥ' ὅτι ἄλγεα πάσχει ἀπείριτα φαίδιμος υἱὸς
Ἀνδρὸς ὑπ' οὐτιδανοῖο, λέων ὡσεί θ' ὑπὸ νεβροῦ;
Ὤ μοι ἐγώ, τί νύ μ' ὧδε θεοὶ τόσον ἠτίμασαν
Ἀθάνατοι; τί νύ μ' ὧδε κακῇ γονέες τέκον αἴσῃ;
Δύσμορος, ἥτ' ἐπεὶ ἀνδρὸς ἀμύμονος ἐς λέχος ἦλθον,
Τὸν μὲν ἐγὼ τίεσκον ἴσον φαέεσσιν ἐμοῖσιν,
Ἠδ' ἔτι νῦν σέβομαί τε καὶ αἰδέομαι κατὰ θυμόν·
Τοῦ δ' οὔτις γένετ' ἄλλος ἀποτμότερος ζωόντων,
Οὐδὲ τόσων σφετέρῃσιν ἐγεύσατο φροντίσι κηδέων.

Herculis in liberos sævitia.

Σχέτλιος, ὃς τόξοισιν ἅ οἱ πόρεν αὐτὸς Ἀπόλλων,
Ἠέ τινος Κηρῶν ἢ Ἐριννύος αἰνὰ βέλεμνα,
Παῖδας ἑοὺς κατέπεφνε, καὶ ἐκ φίλον εἵλετο θυμόν,
Μαινόμενος κατὰ οἶκον· ὁ δ' ἔμπλεος ἔσκε φόνοιο.
Τοὺς μὲν ἐγὼ δύστηνος ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι
Βαλλομένους ὑπὸ πατρί· τὸ δ' οὐδ' ὄναρ ἤλυθεν ἄλλῳ,
Οὐδέ σφιν δυνάμην ἀδινὸν καλέουσιν ἀρῆξαι
Μητέρ' ἐών, ἐπεὶ ἐγγὺς ἀνίκατον κακὸν ἦεν.

Megara liberos deflet.

Ὡς δέ τ' ὀδύρεται ὄρνις ἐπὶ σφετέροισι νεοσσοῖς
Ὀλλυμένοις, οὕστ' αἰνὸς ὄφις ἔτι νηπιάχοντας
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι κατεσθίει· ἡ δὲ κατ' αὐτοὺς
Πωτᾶται κλάζουσα μάλα λιγὺ πότνια μήτηρ,
Οὐδ' ἄρ' ἔχει τέκνοισιν ἐπαρκέσαι· ἦ γάρ οἱ αὐτῇ
Ἆσσον ἴμεν μέγα τάρβος ἀμειλίκτοιο πελώρου·
Ὣς ἐγὼ αἰνοτόκεια, φίλον τέκος αἰάζουσα,
Μαινομένοισι πόδεσσι δόμον κάτα πολλὸν ἐφοίτων.
Ὡς γ' ὄφελον μετὰ παισὶν ἅμα θνήσκουσα καὶ αὐτὴ
Κεῖσθαι, φαρμακόεντα δι' ἥπατος ἰὸν ἔχουσα,

Ἄρτεμι

Celebrabo semideos: puto autem, carmen non vile
Dicam posteris: Virtutem tamen tu a Jove petito.

MOSCHI IDYLLIUM IV.

MARGARA UXOR HERCULIS.

Mater mea,quid ita charum amicum affligis,
Horrifice gemens? pristinus vero tibi non amplius rubor
Conservatur in genis? quid mihi adeo mœrore conficeris?
Anne quia infinitas patitur ærumnas inclytus filius
A viro nihili,tanquam leo ab hinnulo?
Hei mihi! Cur me ita dii adeo contumelia affecerunt
Immortales? cur me ita adverso parentes genuerunt fato?
O ego infelix! quæ postquam viri inculpati in torum veni,
Quem quidem colebam sicut oculos meos,
Et adhuc veneror ac revereor ex animo:
Sed hoc nemo fuit alius miserior viventium,
Neque gustavit suis in curis tantum dolorum.
Miser,qui arcu quem illi præbuit ipse Apollo,
Vel alicujus ex Parcis aut Furiæ diris telis,
Liberos suos interfecit,& illis charam eripuit animam,
Furens in domo: atque plenus cædis erat.
Hos ego infelix oculis meis vidi
A patre confixos; quod neque per somnium alteri in mentem venire:
Neq; ipsis poteram opem ferre crebro invocantibus
Matrem suam; quoniam imminebat insuperabile malum.
Verum ut queritur avicula ob suos pullos
Pereuntes,quos sævus angvis adhuc parvulos
In densis arbustis devorat; ipsa vero circum ipsos
Volat stridens admodum acuta voce pia mater,
Neque sane potest filiis opem ferre; nam & ipsa
Valde metuit prope accedere ad immite monstrum:
Ita ego infelix mater,charam prolem deplorans,
Pedibus furiosis per domum hinc inde currebam.
Utinam cum filiis simul mortua & ipsa
Strata jacuissem,venenatam in jecore sagittam habens,

Ἄρτεμι θηλυτέρῃσι μέγα κρείσσων γυναιξί.
Τῷ χ' ἡμᾶς κλαύσειτε φίλας ἐπὶ χερσὶ τοκῆες
Πολλοῖς σὺν κτερέεσσι πυρῆς ἐπένησαν ὁμοίης·
Καί κεν ἕνα χρύσειον ἐς ὀστέα κρωσσὸν ἀπάντων
Λέξαντες, κατὶ θάψαν ὅθι πρῶτον γενόμεσθα.
Νῦν δ' οἱ μὲν Θήβην ἱπποτρόφον ἐνναίουσιν,
Ἀονίης πεδίοιο βαθεῖαν βῶλον ἀρόοντες·
Αὐτὰρ ἐγὼ Τίρυνθα κατὰ κραναὴν πόλιν Ἥρας
Πολλοῖσιν δύστηνος ἰάπτομαι ἄλγεσιν ἦτορ
Αἰεὶ ὁμῶς· δακρύων δὲ πάρεστί μοι οὐδ' ἠ' ἐρωή.
Ἀλλὰ πόσιν μὲν ὁρῶ παῦρον χρόνον ὀφθαλμοῖσιν
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ· πολέων γάρ οἱ ἔργον ἑτοῖμον
Herculis labores. Μόχθων, τοὺς ἐπὶ γαῖαν ἀλώμενος ἠδὲ θάλασσαν
Μοχθίζει, πέτρης ὅγ' ἔχων νόον ἠὲ σιδήρου.
Καρτερὸν ἐν στήθεσσι· σὺ δ' ἠΰτε λείβεαι ὕδωρ,
Νύκτας τε κλαίουσα καὶ ἐκ Διὸς ἤματα ὁπόσα.
Megara solitaria. Ἄλλος μὲν οὐκ ἄν τις ἐϋφρήνειε με παραστὰς
Κηδεμόνων· οὐ γάρ σφε δόμων κατὰ τεῖχος ἐέργει·
Καὶ λίην πάντες γε πέρην πιτυώδεος Ἰσθμοῦ
Ναίουσ'· οὐδέ μοι ἐστὶ πρὸς ὅν κ' ἀνὰ ὄμματα βλέψασα,
Οἷα γυνὴ πανάποτμος, ἀναψύξαιμι φίλον κῆρ.
Νόσφι γε δὴ Πύρρης συνομαίμονος· ἡ δὲ καὶ αὐτὴ
Iphicl9. Ἀμφὶ πόσει σφετέρῳ πλέον ἄχνυται Ἰφικλῆϊ,
Σῷ υἱῷ· πάντων γὰρ ὀϊζυρώτατα τέκνα
Γείνασθαί σε θεῷ τε καὶ ἀνέρι θνητῷ ἔολπα.
Ὣς ἄρ' ἔφη· τὰ δέ οἱ θαλερώτερα δάκρυα μήλων
Κόλπον ἐς ἱμερόεντα κατὰ βλεφάρων ἐχέοντο,
Μνησαμένῃ τέκνων τε καὶ ὧν μετέπειτα τοκήων.
Ὣς δ' αὔτως δακρύοισι παρήϊα λεύκ' ἐδίαινεν
Alcmenæ ad Megaram oratio. Ἀλκμήνη· βαρὺ δ' ἥγε καὶ ἐκ θυμοῦ στενάχουσα,
Μύθοισιν πυκινοῖσι φίλην νυὸν ὧδε μετηύδα·
Δαιμονίη παίδων, τί νύ τοι φρεσὶν ἔμπεσε τοῦτο
Πευκαλίμῃς; πῶς ἄμμ' ἐθέλεις ὀροθυνέμεν ἄμφω,
Κήδε' ἄλαστα λέγουσα; τὰ δ' οὐ νῦν πρῶτα κέκλαυται.
Οὐχ ἅλις οἷς ἐχόμεσθα τὸ δεύτατον αἰεὶ ἐπ' ἦμαρ
Γιγνομένοις; μάλα μέν γε φιλοθρήνης κέ τις εἴη
Ὅστις ἀριθμήσειεν ἐφ' ἡμετέροις ἄχεσσι.
Θάρσει· οὐ τοιῆσδ' ἐκυρήσαμεν ἐκ θεοῦ αἴσης.

Καὶ

Diana mollibus potenter imperans mulieribus.
Tunc nos ubi deflevissent, amicis manibus parentes
Una cum multis inferiis in communi posuissent rogo:
Et omnium ossa in una aurea urna
Collecta, in eo loco ubi primum nati sumus, sepeliissent.
Nunc vero illi Theben equorum altricem incolunt,
Aonii campi pinguem glebam arantes:
Ego vero in Tirynthe aspera Junonis urbe
Multis misera afficior doloribus cor
Eodem modo semper: neque a lacrymis ulla est quies.
Sed maritum exiguo tempore oculis conspicio
Domi nostræ. nam illi multorum paratum est opus
Laborum, quos terra marique oberrans
Sustinet, ex saxo aut ferro animum habens
Rigidum in pectore. tu vero sicut aqua liquescis,
Per noctes lugens, & ex Jove quotquot dies sunt.
Alius autem nemo me exhilararit adstans
Affinium: non enim illos ædium paries retinet,
Sed omnes procul ultra pinosum Isthmum
Habitant: neque ullus est ad quem respiciens,
Ut mulier afflicta, charum cor recreare possim,
Excepta Pyrrha sorore. ea vero & ipsa
Propter virum suum Iphiclum multo dolore conficitur,
Filium tuum. omnium enim ærumnosissimos liberos
Te deo & viro mortali peperisse credo.
Si loquuta est: & teneriores lacrymæ malis
In pulchrum *ipsius* sinum e palpebris fundebantur,
Recordanti liberorum & suorum deinde parentum.
Eodem autem modo lacrymis albas genas rigabat
Alcmena. graviter autem hæc & ex animo ingemiscens,
Verbis sapientibus charam nurum sic alloquuta est:
Filia prolibus infelix, quomodo hoc in mentem tibi venit
Tristem? quomodo nos vis commovere ambas, (flevimus?
Intolerabiles curas commemorans, quas non nunc primum de-
Annon sufficiunt quibus afficimur semper in proximum quem-
Incidentibus? ut admodum lugendi cupidus sit (que diem
Qui nostra mala numerare velit.
Bono animo esto: non tale fatum ex deo sortitæ sumus.

Καὶ δ' αὐτὴν ὁρόω σε, φίλον τέκος, ἀτρύτοισιν
Ἄλγεσι μοχθίζουσαν· ἐπιγνώμων δέ τοι εἰμὶ
Ἀγλαΐας, ὅτε δή γε καὶ εὐφροσύνης κόρος ἐστί.
Καί σε μάλ' ἐκπάγλως ὀλοφύρομαι ἠδ' ἐλεαίρω,
Οὕνεκεν ἡμετέροιο λυγροῦ μετὰ δαίμονος ἔσχες,
Ὅστ' ἡμῖν ἐφύπερθε κάρης βαρὺς αἰωρεῖται.
Ἴστω γὰρ κούρη τε καὶ εὔανος Δημήτηρ,
(Ἅς κε μέγα βλαφθείς τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ
Δυσμενέων) μηδέν σε χερειότερον φρεσὶν ἦσι
Alcmenæ in Megarã amor. Στέργειν ἢ εἴπερ μοι ὑπ' ἐκ νηδύοφιν ἦλθες,
Καί μοι τηλυγέτη ἐνὶ δώμασι παρθένος ἦσθα.
Οὐδ' αὐτήν γέ νυ πάμπαν ἔολπά σε τοῦτό γε λήθειν.
Τῷ μηδ' ἐξείπῃς τοι γ' ἐμὸν θάλος, ὥς σευ ἀκηδῶ,
Μηδ' εἴ κ' ἠϋκόμου Νιόβης πυκινώτερα κλαίω.
Οὐδὲν γὰρ νεμεσητὸν ὑπὲρ τέκνου γοάασθαι
Μητέρι δυσπαθέοντος· ἐπεὶ δέκα μῆνας ἔκαμνον,
Πρίν περ καί τ' ἰδέειν μιν, ἐμῷ ὑπὸ ἧπαρ ἔχουσα,
Καί με πυλάρταο σχεδὸν ἤγαγεν Ἀϊδονῆος·
Ὧδε ἑ δυστοκέουσα κακὰς ὠδῖνας ἀνέτλαν.
Herculis labores. Νῦν δέ μοι οἴχεται οἶος ἐπ' ἀλλοτρίης νέον ἆθλον
Ἐκτελέων· οὐδ' οἶδα δυσάμμορος εἴτε μιν αὖτις
Ἐνθάδε νοστήσαντα ὑποδέξομαι, εἴτε καὶ οὐκί.
Πρὸς δ' ἔτι μ' ἐπτοίησε διὰ γλυκὺν αἰνὸς ὄνειρος
Ὕπνον δειμαίνω δὲ παλίγκοτον ὄψιν ἰδοῦσα,
Alcmena somnium. Ἐκπάγλως, μή μοί τι τέκνοις ἀποθύμιον ἔρδοι.
Εἴσατο γάρ μοι ἔχων μακέλην εὐεργέα χερσὶ
Παῖς ἐμὸς ἀμφοτέρῃσι βίη Ἡρακληείη.
Τῇ μεγάλην ἐλάχαινε, δεδεγμένος ὡς ἐπὶ μισθῷ,
Τάφρον τηλεθόωντος ἐπ' ἐσχατιῇ τινὸς ἀγροῦ,
Γυμνὸς, ἄτερ χλαίνης τε καὶ εὐμίτροιο χιτῶνος.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ παντὸς ἀφίκετο πρὸς τέλος ἔργου,
Καρτερὸν οἰνοπέδοιο ποιεύμενος ἕρκος ἀλωῆς,
Ἤτοι ὁ λίστρον ἔμελλεν ἐπὶ προὔχοντος ἐρείσας
Ἀνδήρου καταδῦναι ἃ καὶ πάρος εἵματα ἕστο·
Ἐξαπίνης δ' ἀνέλαμψεν ὑπὲρ καπέτοιο βαθείης
Πῦρ ἄμοτον, περὶ δ' αὐτὸν ἀθέσφατος εἰλεῖτο φλόξ.
Αὐτὰρ ὅγ' αἰὲν ὀπίσσω θοοῖς ἀνεχάζετο ποσσίν,
Ἐκφυγέειν μεμαὼς ὀλοὸν μένος Ἡφαίστοιο·

Αἰεὶ

Nam te quoque video, chara filia, ingenti
Dolore confici: ignosco vero tibi
Quod doles; quoniam & lætitiæ satietas est.
Et te valde vehementer deploro ac miseror,
Quod nostræ tristis fortunæ particeps facta es,
Quæ capitibus nostris gravis incumbit.
Nam sciat Proserpina & decenter velata Ceres,
(Quas cum suo magno malo sponte aliquis perjure juraverit
Ex hostibus) quod te non minus in animo meo
Charam habeo, quam si mihi ex utero egressa esses,
Et mihi unica in domo virgo esses,
Neque te ipsam hoc omnino latere existimo.
Quare ne dicas, meum germen, quod te non curem,
Non, quamvis crebrius plorem quam pulchra Niobe.
Neque enim culpanda est si propter filium lugeat
Mater afflictum; quoniam decem mensium laborem sustinui,
Priusquam ipsum adspicerem, quem sub hepate meo habebam;
Et me adduxit prope munitas habentem portas Plutonem;
Sic ipsum difficulter enixa graves dolores pertuli.
Nunc vero abest peregre, novum certamen
Perficiens: neque infelix scio utrum ipsum
Huc reducem receptura sim necne.
Præterea etiam somnium triste terruit me per dulcem
Somnum: quare metuo, cum infestam visionem viderim,
Vehementer, nequid liberis injucundum adferat.
Visus est enim mihi tenens ligonem fabrefactum manibus
Ambabus filius meus Hercules;
Quo magnam effodiebat, tanquam suscepisset hoc opus pacta
Fossam in extremitate cujusdam florentis agri, (mercede,
Nudus, absque læna, & absque cinctili tunica.
Sed postquam totius pervenerat ad finem operis,
Validum vitiferæ elaborans munimentum areæ;
Tunc ille defixo ligone in eminenti
Sulco induturus erat vestes quibus ante indutus fuerat,
Subito vero eluxit supra fossam profundam
Ignis indefessus, & immensa circa ipsum flamma volvebatur.
Verum ille semper velocibus retrocedebat pedibus,
Effugere cupiens sævam vim Vulcani:

Αἰεὶ δὲ προπάραιθεν ἑοῦ χροὸς, ἠΰτε γέῤῥον,
Νώμασκεν μακέλην· περὶ δ' ὄμμασιν ἔνθα καὶ ἔνθα
Πάπταινεν, μὴ δή μιν ἐπιφλέξῃ δήιον πῦρ.
Τῷ μὲν ἀεοστήσειν λελιημένος, ὥς μοι ἔικτο,
Iphicl. Ἰφικλέης μεγάθυμος, ἐπ' οὔδεϊ κάππεσ' ὀλισθὼν
Πρίν γ' ἐλθεῖν· οὐδ' ὀρθὸς ἀναστῆναι δυνάτ' αὖτις,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔκειτο, γέρων ὡσεί τ' ἀμενηνὸς,
Ὅντε καὶ οὐκ ἐθέλοντα βιήσατο γῆρας ἀτερπὲς
Καππεσέειν· κεῖται δ' ὅγ' ἐπὶ χθονὸς ἔμπεδον αὔτως,
Εἰσόκε τις χειρός μιν ἀνειρύσῃ παριόντων,
Αἰδεσθεὶς ὄπιδα προτέρην πολιοῖο γενείου·
Ὡς ἐν γῇ λελίαστο σακέσπαλος Ἰφικλέης.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαίεσκον ἀμηχανέοντας ὁρῶσα
Παῖδας ἐμοὺς, μέχρι δή μοι ἀπέσσυτο νήδυμος ὕπνος
Ὀφθαλμῶν, ἠὼς δὲ παραυτίκα φαίδιμος ἦλθε.
Τοῖα, φίλη, μοι ὄνειρα διὰ φρένας ἐπτοίησαν
Παννυχίη· τὰ δὲ πάντα πρὸς Εὐρυσθῆα τρέποιτο,
Οἴκου ἀφ' ἡμετέροιο· γένοιτο δὲ μάντις ἐκείνῳ
Θυμὸς ἐμὸς, μηδ' ἄλλο παρεκτελέσειέ τι δαίμων.

ΒΙΩΝΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΟΥ

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ Ε.

Εἴ μοι καλὰ πέλει τὰ μελύδρια, καὶ τάδε μῶνα
Κῦδος ἐμοὶ θήσοντι, τά μοι πάρος ὤπασε Μοῖσα·
Εἰ δ' οὐχ ἁδέα ταῦτα, τί μοι πολὺ πλήονα μοχθεῖν;
Εἰ μὲν γὰρ βιότω διπλόον χρόνον ἄμμιν ἔδωκεν
Ἢ Κρονίδας, ἢ Μοῖρα πολύτροπος, ὥστ' ἀνύεσθαι
Hominum vita laboriosa. Τὸν μὲν ἐς εὐφροσύναν καὶ χάρματα, τὸν δ' ἐνὶ μόχθῳ,
Ἦν τάχα μοχθήσαντι ποθ' ὕστερον ἐσθλὰ δέχεσθαι.
Εἰ δὲ θεοὶ κατένευσαν ἕνα χρόνον ἐς βίον ἐλθεῖν
Ἀνθρώποις, καὶ τόνδε βραχὺν καὶ μήονα πάντων,
Ἐς πόσον ἆ δειλοὶ καμάτως κ' εἰς ἔργα πονεῦμες;
Ardor habendi. Ψυχὰν δ' ἄχρι τίνος ποτὶ κέρδεα καὶ ποτὶ τέχνας
Βάλλομες, ἱμείροντες ἀεὶ πολὺ πλήονος ὄλβω;
Λαθόμεθ' ἦ ἄρα πάντες ὅτι θνατοὶ γενόμεσθα,
Χ' ὡς βραχὺν ἐκ Μοίρας λαχόμεν χρόνον.

Semper vero ante suum corpus, velut scutum,
Quatiebat ligonem: oculisque huc illuc
Circumspiciebat, ne ipsum adureret infestus ignis.
Huic quidem opem ferre cupiens, ut mihi videbatur,
Iphiclus magnanimus, in terram cecidit lapsus
Priusquam *ad ipsum* perveniret, neque rectus rursum resurgere (potuit,
Sed immobiliter jacebat, sicut imbecillus senex,
Quem etiam invitum vi coëgit injucunda senecta
Concidere; jacet autem humi defixus ibi,
Donec quis manu attraxerit prætereuntium,
Reveritus adspectum senilem canæ barbæ:
Ita in terra volvebatur bellicosus Iphiclus.
At ego flebam ope destitutos videns
Filios meos; donec mihi excussus est dulcis somnus
Ex oculis, & aurora statim illustris prodiit.
Talia, o chara, mihi somnia mentem perterruerunt
De nocte: verum omnia ad Eurysthea vertantur,
A domo nostra: fiatque vates illi
Animus meus, nec quid aliud fortuna perficiat.

BIONIS SMYRNÆI
IDYLLIUM V.

SI pulchra mea sunt carmina; vel illa sola
Gloriam afferent quæ jam antea mihi præbuit Parca:
Sin illa non probantur: quid est quod amplius laborem?
Nam si nobis vivendi duo tempora dedisset
Sive Jupiter, sive Parca versuta, ita ut ageretur
Alterum cum lætitia & gaudio, alterum in labore;
Liceret post labores aliquando bonis frui. (dam venire
At si dii unum duntaxat tempus annuerunt ad vitam *transigen-*
Hominibus, idque breve & minus omnibus;
Quam diu; vah! miseri in labores & opera nos fatigamus?
Et quousque animum ad lucra & artes
Applicamus, semper desiderando multo majores opes?
Omnes sane obliti sumus, mortales nos esse natos,
Et quod breve tempus a Parca sortiti sumus.

CLE-

ΚΛΕΟΔΑΜΟΣ καὶ ΜΥΡΣΩΝ.

Ex quat. anni tempor. quodnam præopt.

Εἶαρ, ὦ Μύρσων, ἢ χείματος ἢ φθινοπώρω,
Ἢ θέρεος, ἤ τοι ἁδύ; τί δὲ πλέον εὔχεαι ἐλθεῖν;
Ἢ θέρος, ἁνίκα πάντα τελείεται ὅσσα μογεῦμες;
Ἢ γλυκερὸν φθινόπωρον, ὅτ' ἀνδράσι λιμὸς ἐλαφρά;
Ἢ καὶ χεῖμα δύσεργον; ἐπεὶ καὶ χείματι πολλοὶ
Θαλπόμενοι θέλγονται ἀεργίῃ τε καὶ ὄκνῳ;
Ἦτοι καλὸν ἔαρ πλέον εὔαδεν; εἰπέ, τί τοι φρὴν
Αἱρεῖται. λαλέειν γὰρ ἐπέτραπεν ἁ σχολὰ ἄμμιν.
Μ. Κρίνειν οὐκ ἐπέοικε θεήια ἔργα βροτοῖσι.
Πάντα γὰρ ἱερὰ ταῦτα καὶ ἁδέα· σεῦ δὲ ἕκατι
Ἐξερέω, Κλεόδαμε, τό μοι πέλεν ἅδιον ἄλλων.
Οὐκ ἐθέλω θέρος ἦμεν, ἐπεὶ τόκα μ' ἅλιος ὀπτῇ·
Οὐκ ἐθέλω φθινόπωρον, ἐπεὶ νόσον ὥρια τίκτει·
Οὖλον χεῖμα φέρειν, νιφετὸν κρυμώς τε, φοβεῦμαι·
Εἶαρ ἐμοὶ τριπόθατον ὅλῳ λυκάβαντι παρείη,
Ἁνίκα μήτε κρύος, μήθ' ἅλιος ἄμμε βαρύνει.
Εἴαρι πάντα κύει, πάντ' εἴαρος ἁδέα βλαστεῖ,
Χ' ἁ νὺξ ἀνθρώποισιν ἴσα, καὶ ὁμοίιος ἀώς.

ΑΡΑΤΟΥ ΣΟΛΕΩΣ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

A Deo principium.

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, τὸν οὐδέποτ' ἄνδρες ἐῶμεν
Ἄρρητον· μεσταὶ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαί,
Πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί· μεστὴ δὲ θάλασσα,
Καὶ λιμένες· πάντη δὲ Διὸς κεχρήμεθα πάντες.

Deus beneficus in homines.

Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν· ὁ δ' ἤπιος ἀνθρώποισι
Δεξιὰ σημαίνει, λαοὺς δ' ἐπὶ ἔργον ἐγείρει,
Μιμνήσκων βιότοιο. λέγει δ' ὅτε βῶλος ἀρίστη
Βουσί τε καὶ μακέλῃσι· λέγει δ' ὅτε δεξιαὶ ὧραι,
Καὶ φυτὰ γυρῶσαι, καὶ σπέρματα πάντα βαλέσθαι.
Αὐτὸς γὰρ τάγε σήματ' ἐν οὐρανῷ ἐστήριξεν,
Ἄστρα διακρίνας. ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν
Ἀστέρας, οἵ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνοιεν
Ἀνδράσιν ὡράων, ὄφρ' ἔμπεδα πάντα φύωνται.
Τῷ μιν ἀεὶ πρῶτόν τε καὶ ὕστατον ἱλάσκονται.

Χαῖρε

Cleodamus & Myrson.

Vere, o Myrson, aut hieme, aut autumno, (optas advenire?
Aut æstate, quid tibi jucundum? & quodnam *ex his* magis
Num æstatem, cum omnia absoluta sunt quæcunq; laboramus?
An dulcem autumnum, cum hominibus fames levis est?
Ac vero hiemem ad opera pigram? quoniam & hieme multi,
Dum se calefaciunt, oblectantur otio & pigritia?
An vero tibi pulchrum ver magis placet? dic, quid tibi animus
Eligat. loqui enim permittit otium nobis.
M. Judicare non decet mortales divina opera.
Omnia enim hæc sacra sunt, & jucunda: tua autem gratia
Dicam, Cleodame, quodnam præ aliis gratum sit.
Nolo æstatem esse; quoniam tunc me sol torret: (pariunt:
Nec volo autumnum; quoniam morbos fructus autumnales
Perniciosam hiemem sufferre, nives pruinasque, timeo:
Ver mihi ter exoptatum toto anno adsit,
Cum neque frigus, neque sol nos gravat.
Vere omnia fœcunda sunt, omnia vere suavia germinant,
Et nox hominibus par, & par dies.

ARATI SOLENSIS
APPARENTIUM
PARS.

A Jove principium: quem nunquam mittimus ipsi
Indictum: plena vero Jovis omnia quidem compita.
Omnes vero hominum cœtus: plenum vero mare,
Et portus. Ubique autem Jove indigemus omnes.
Hujus etenim genus sumus. Hic vero benevolus hominibus
Commoda significat. populos autem ad opus excitat,
Commonens victus. prædicat item quando gleba optima
Bobusque & ligonibus. prædicat, *inquam* quando secunda tem-
Et plantas scrobibus infodere, & semina quælibet jacere. (pora.
Ipse enim signa in cælo firmavit,
Sidera dispertitus: providit vero ad annum
Stellas, quæ potissimum facturi indicarent
Hominibus temporum, quo stata cuncta nascerentur.
Eoque ipsum semper primumque & ultimum placant.

Χαῖρε πάτερ, μέγα θαῦμα, μέγ' ἀνθρώποισιν ὄνειαρ,
Αὐτὸς, καὶ προτέρη γενεή. Χαίροιτε δὲ Μοῦσαι
Μειλίχιαι μάλα πᾶσαι· ἐμοί γε μὲν ἀστέρας εἰπεῖν
Εἰ θέμις, εὐχομένῳ, τεκμήρατε πᾶσαν ἀοιδήν.
Stellarum varietas. Οἱ μὲν ὁμῶς πολέες τε, καὶ ἄλλυδις ἄλλοι ἐόντες,
Οὐρανῷ ἕλκονται πάντ' ἤματα συνεχὲς αἰεί.
Αὐτὰρ ὅγ' οὐδ' ὀλίγον μετανίσεται, ἀλλὰ μάλ' αὔτως
Axis. Ἄξων αἰὲν ἄρηρεν· ἔχει δ' ἀτάλαντον ἁπάντη
Μεσσηγὺς γαῖαν· περὶ δ' οὐρανὸς αὐτὸν ἀγινεῖ.
Poli. Καί μιν πειραίνουσι δύο πόλοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐπίοπτος, ὁ δ' ἀντίος ἐκ βορέαο
Ὑψόθεν ὠκεανοῖο. δύο δέ μιν ἀμφὶς ἔχουσαι
Ursæ. Ἄρκτοι ἅμα τροχόωσι· τὸ δὴ καλέονται ἅμαξαι.
Αἱ δ' ἤτοι κεφαλὰς μὲν ἐπ' ἰξύας αἰὲν ἔχουσιν
Ἀλλήλων· αἰεὶ δὲ κατωμάδιαι φορέονται,
Ἔμπαλιν εἰς ὤμους τετραμμέναι· εἰ ἐτεὸν δή,
Κρήτηθεν κεῖναί γε Διὸς μεγάλου ἰότητι
Οὐρανὸν εἰσανέβησαν, ὅ μιν τότε κουρίζοντα
Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὄρεος σχεδὸν Ἰδαίοιο,
Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτὸν,
Δικταῖοι Κούρητες, ὅτε Κρόνον ἐψεύδοντο.
Cynosura. Οἱ τὴν μὲν Κυνόσουραν ἐπίκλησιν καλέουσι.
Helice. Τὴν δ' ἑτέρην, Ἑλίκην. Ἑλίκῃ γε μὲν ἄνδρες Ἀχαιοὶ
Εἰν ἁλὶ τεκμαίρονται ἵνα χρὴ νῆας ἀγινεῖν.
Τῇ δ' ἄρα Φοίνικες πίσυνοι περόωσι θάλασσαν.
Ἀλλ' ἡ μὲν καθαρὴ καὶ ἐπιφράσσασθαι ἑτοίμη,
Πολλὴ φαινομένη Ἑλίκη πρώτης ἀπὸ νυκτός.
Ἡ δ' ἑτέρη, ὀλίγη μὲν, ἀτὰρ ναύτῃσιν ἀρείων.
Μειοτέρῃ γὰρ πᾶσα περιστρέφεται στροφάλιγγι.
Τῇ καὶ Σιδόνιοι ἰθύντατα ναυτίλλονται.
Τὰς δὲ δι' ἀμφοτέρας, οἵη ποταμοῖο ἀπορρώξ,
Draco. Εἱλεῖται, μέγα θαῦμα, δράκων περί τ' ἀμφί τ' ἐαγὼς
Μυρίος· αἱ δ' ἄρα οἱ σπείρης ἑκάτερθε φέρονται
Ἄρκτοι, κυανέου πεφυλαγμέναι ὠκεανοῖο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἄλλην μὲν νεάτῃ ἀποτείνεται οὐρῇ
Ἄλλην δὲ σπείρῃ περιτέμνεται· ἡ μέν οἱ ἄκρη
Οὐρὴ πὰρ κεφαλὴν Ἑλίκης ἀναπαύεται Ἄρκτου.
Σπείρῃ δ' ἐν Κυνόσουρα κάρη ἔχει· ἡ δὲ κατ' αὐτὴν

Salve pater, magna admiratio, magna hominibus utilitas,
Ipse, & prior generatio. Salvete vero Musæ
Svavissimæ omnes. mihi quidem stellas dicendi,
Si fas, oranti, promite omnem cantum.

Hæ quidem simul multæque, & alibi aliæ existentes
Cælo volvuntur omnibus diebus continuo per ævum.
At ne tantillum quidem circumvertitur, sed plane immobiliter
Axis semper firmatus est: habetque æquilancinam omnino
In medio terram. circa autem cælum hunc se versat.
Etiam ipsum terminant duo poli utrinque. (rea,
Verum ille quidem non conspicuus, hic vero oppositus est e Bo-
Ex alto supra Oceanum. Duæ autem ipsum circumtenentes
Ursæ, una currunt: eoque vocantur plaustra.
Quæ scilicet capita quidem ad lumbos semper habent
Inversim: semper vero resupinæ circumferuntur,
Vicissim in humeros versæ, si credere dignum,
E Creta vero illæ Jovis magni beneficio
Cælum ascenderunt: quia ipsum olim infantem
Dicto in odoro montem prope Idæum,
Antro imposuerunt, atque nutrierunt per annum,
Dictæi Curetes, quando Saturnum fallebant.
Qui hanc quidem Cynosuram cognomine dicunt,
Alteram vero Helicen. Helice quidem viri Achivi
In mari signant, quo oporteat naves dirigere:
Altera vero Phœnices fisi, persulcant mare.
At *Helice* quidem clara est, ac observatu parata,
Multa lucens prima a nocte:
Altera vero obscura quidem, sed nautis aptior.
Minore enim tota circumversatur orbe.
Hac quoque Sidonii rectissime navigant.
Has vero per ambas, qualis fluvii decursus
Volutatur, horrendum ingens, draco circumcirca distractus
Immensus. Verum ei ex utraque parte spiræ hærent
Ursæ, cæruleo servatæ Oceano.
Sed hic alteram quidem extrema emetitur cauda,
Alteram vero spira circumscribit. ei quidem summa
Cauda ad caput Helices quiescit Ursæ:
Iu spira vero Cynosura caput habet: hæc autem circum ipsum
Gyra-

Εἰλεῖται κεφαλήν, καί οἱ ποδὸς ἔρχεται ἄχρις.
Ἐκ δ' αὐτῆς παλίνορσος ἀνατρέχει. οὐ μὲν ἐκείνῃ
Οἰόθεν, οὐδ' οἶος κεφαλῇ ἐπιλάμπεται ἀστήρ·
Ἀλλὰ δύο κροτάφοις, δύο δ' ὄμμασιν, εἷς δ' ὑπένερθεν
Ἐσχατιὴν ἐπέχει γένυος δεινοῖο πελώρου.
Λοξὸν δ' ἐστὶ κάρη· νεύοντι δὲ πάμπαν ἔοικεν
Ἄκρην εἰς Ἑλίκης οὐρήν. μάλα δ' ἐστὶ κατ' ἰθὺ
Καὶ στόμα καὶ κροτάφοιο τὰ δεξιὰ νειάτῳ οὐρῇ.
Κείνη που κεφαλὴ τῇ νήχεται, ἧχί περ ἄκραι
Μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλῃσι.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Ἀρχόμενος σέο, Φοῖβε, παλαιγενέων κλέα φωτῶν
Μνήσομαι, οἳ πόντοιο κατὰ στόμα, καὶ διὰ πέτρας
Κυανέας, βασιλῆος ἐφημοσύνῃ Πελίαο,
Χρύσειον μετὰ κῶας ἐΰζυγον ἤλασαν Ἀργώ.
Τοίην γὰρ Πελίης φάτιν ἔκλυεν, ὥς μιν ὀπίσσω
Μοῖρα μένει στυγερή, τοῦδ' ἀνέρος, ὅντιν' ἴδοιτο
Δημόθεν οἰοπέδιλον ὑπ' ἐννεσίῃσι δαμῆναι.
Δηρὸν δ' οὐ μετέπειτα τεὴν κατὰ βάξιν Ἰήσων
Χειμερίοιο ῥέεθρα κιὼν διὰ ποσσὶν Ἀναύρου.
Ἄλλο μὲν ἐξεσάωσεν ὑπ' ἰλύος, ἄλλο δ' ἔνερθε
Κάλλιπεν αὖθι πέδιλον ἐνισχόμενον προχοῇσιν.
Ἵκετο δ' ἐς Πελίην αὐτοσχεδὸν ἀντιβολήσων
Εἰλαπίνης, ἣν πατρὶ Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις
Ῥέζε θεοῖς· Ἥρης δὲ Πελασγίδος οὐκ ἀλέγιζεν.
Αἶψα δὲ τόνδ' ἐσιδών, ἐφράσσατο· καί οἱ ἄεθλον
Ἔντυε ναυτιλίης πολυκηδέος. ὄφρ' ἐνὶ πόντῳ
Ἠὲ καὶ ἀλλοδαποῖσι μετ' ἀνδράσι νόστον ὀλέσσῃ.
Νῆα μὲν οὖν οἱ πρόσθεν ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ
Ἄργον Ἀθηναίης καμέειν ὑποθημοσύνῃσι.
Νῦν δ' ἂν ἐγὼ γενεήν τε καὶ οὔνομα μυθησαίμην
Ἡρώων, δολιχῆς τε πόρους ἁλός, ὅσσα τ' ἔρεξαν
Πλαζόμενοι. Μοῦσαι δ' ὑποφήτορες εἶεν ἀοιδῆς.
Πρῶτά νυν Ὀρφῆος μνησώμεθα, τόν ῥά ποτ' αὐτὴ

Καλλι-

Gyratur caput: eique ad pedem venit usque.
Rursus vero retrofugus recurrit, non quidem illa
Ex sola parte: neque sola in capite splendet stella,
Sed duæ in temporibus, duæ vero in oculis: unus autem inferi-
Extremitatem occupat genæ horrendi monstri. (us
Incurvum autem est caput, nutanti vero prorsus assimilatum est
Extremam in Helices caudam: omnino vero sunt ex directo
Et os & temporis dextera extremæ caudæ.
Illud ferme caput hac natat, ubi quidem extremi
Miscentur occasusque & ortus sibi invicem.

APOLLONII RHODII ARGONAUTICORUM PARTICULA.

A Te principium, o Phœbe, priscorum laudes virorum,
Memorabo, qui Ponti per os & petras
Cyaneas, regis mandato Peliæ (Argo.
Aureum ad vellus probe instructam transtris impulerũt
Talem enim Pelias famam audivit, quod se in posterum
Fatum maneret triste: hujusque viri, quem conspexisset
Publice uno cum calceo, virtute oppressum iri.
Diu autem non post tuum secundum pronuntiatum, Jason
Torrentis fluenta transiens pedibus Anauri,
Alterum quidem eripuit limo, alterum vere infra
Reliquit ibi calceum, infixum in ostiis:
Venitque ad Peliam ilico, particeps futurus
Solemnis convivii, quod patri Neptuno, & aliis
Fecit Diis, Junonem vero Argivam posthabuit.
Continuo autem hunc intuitus, intellexit, & certamen
Imposuit ei navigationis periculosæ, ut in ponto,
Aut alienigenas inter homines, reditu excideret.
Navem quidem igitur, qui ante me fuerunt, celebrarunt poetæ,
Argum Palladis fabricasse admonitione.
Nunc vero ego genus & nomen explicabo
Heroum, vastique vada maris, quæque fecerunt
Errantes: Musæ autem auxiliatrices sint hujus poematis. (ipsa
Primum nunc Orphei recordabimur; quem quidẽ quondam

Orpheus Καλλιόπη Θρήϊκι φατίζεται εὐνηθεῖσα
Calliopes f. Οἰάγρῳ σκοπιῆς Πιμπληΐδος ἄγχι τεκέσθαι.
Αὐτὰρ τόνγ' ἐνέπουσιν ἀτειρέας οὔρεσι πέτρας
Θέλξαι ἀοιδάων ἐνοπῇ, ποταμῶν τε ῥέεθρα.
Φηγοὶ δ' ἀγριάδες, κείνης ἔτι σήματα μολπῆς,
Ἀκτῆς Θρηϊκίης Ζώνης ἔπι τηλεθόωσαι
Ἑξείης στιχόωσιν ἐπήτριμοι· ἃς ὅγ' ἐπιπρὸ
Θελγομένας φόρμιγγι κατήγαγε Πιερίηθεν.
Ὀρφέα μὲν δὴ τοῖον ἑῶν ἐπαρωγὸν ἀέθλων
Αἰσονίδης, Χείρωνος ἐφημοσύνῃσι πιθήσας,
Δέξατο Πιερίῃ Βιστωνίδι κοιρανέοντα.
Asterion. Ἤλυθε δ' Ἀστερίων αὐτοσχεδόν· ὅν ῥα Κομήτης
Γείνατο δινήεντος ἐφ' ὕδασιν Ἀπιδανοῖο
Πειρεσιάς, ὄρεος Φυλληΐου ἀγχόθι ναίων.
Ἔνθα μὲν Ἀπιδανός τε μέγας, καὶ δῖος Ἐνιπεύς,
Ἄμφω συμφορέονται ἀπόπροθεν εἰς ἓν ἰόντες.
Polyphemus. Λάρισαν δ' ἐπὶ τοῖσι λιπὼν Πολύφημος ἵκανεν
Εἰλατίδης· ὃς πρὶν μὲν ἐρισθενέων Λαπιθάων,
Ὁππότε Κενταύροις Λαπίθαι ἐπεθωρήσσοντο,
Ὁπλότερος πολέμιζε. τότ' αὖ βαρύθεσκέ οἱ ἤδη
Γυῖα, μένεν δ' ἔτι θυμὸς ἀρήϊος, ὡς τὸ πάρος περ.
Iphiclus. Οὐδὲ μὲν Ἴφικλος Φυλάκῃ ἔνι δηρὸν ἔλειπτο
Μήτρως Αἰσονίδαο. κασιγνήτην γὰρ ὄπυιεν
Αἴσων Ἀλκιμέδην Φυλακηΐδα· τῆς μιν ἀνώγει
Πηοσύνη καὶ κῆδος ἐνικρινθῆναι ὁμίλῳ.
Admetus. Οὐδὲ Φεραῖς Ἄδμητος ἐϋρρήνεσσιν ἀνάσσων
Μίμνεν ὑπὸ σκοπιὴν ὄρεος Χαλκωδονίοιο.
Οὐδ' Ἀλόπῃ μίμνον πολυλήϊοι Ἑρμείαο
Erytus cũ fratribus. Υἱέες, εὖ δεδαῶτε δόλους, Ἔρυτος καὶ Ἐχίων.
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτατος γνωτὸς κίε νισσομένοισιν
Αἰθαλίδης. καὶ τὸν μὲν ἐπ' Ἀμφρύσοιο ῥοῇσι
Μυρμιδόνος κούρη Φθιὰς τέκεν Εὐπολέμεια.
Τὼ δ' αὖτ' ἐκγεγάτην Μενετηΐδος Ἀντιανείρης.
Coronus. Ἤλυθε δ' ἀφνειὴν προλιπὼν Γυρτῶνα Κόρωνος
Καινεΐδης, ἐσθλὸς μέν, ἑοῦ δ' οὐ πατρὸς ἀμείνων.

ΚΑΛΛΙ-

Calliope Thracensi fertur mista
Oeagro, speculam Pimpliadem prope peperisse,
Verum eum referunt rigidas in montibus petras
Flexisse, Musarum cantu, fluviorumque cursus.
Fagi autem sylvestres, illius adhuc monumenta cantus,
In littore Thracensis Zonæ virentes
Ex ordine stant, quas ille prope
Delinitas cithara deduxit Pieria.
Orphea quidem talem, suorum socium certaminum
Aesonides, Chironis, mandato obsequutus,
Accepit, in Pieria Thracensi dominantem.
Venit autem & Asterion illico, quem Cometa
Genuit, vorticosi ad aquas Apidani,
Piresiæ montem Pyhllæum prope habitans.
Ibi quidem Apidanus magnus, & ingens Enipeus,
Ambo confluunt, de procul in unum congressi.
Larissam autem post hos linquens Polyphemus venit
Ilatides, qui antea immanibus Lapithis,
Cum contra Centauros Lapithæ armarentur,
Junior pugnabat: tunc vero ingravescebant ei jam
Membra. mansit vero adhuc animus Martius, velut ante.
Neque quidem Iphiclus Phylacæ diu relinquebatur,
Avunculus Jasonis. Sororem enim duxit
Aeson Alcimeden Phylaceida, cujus ipsum invitat
Affinitas & cognatio, annumerari cœtui.
Neque Pheris Admetus ditibus imperans,
Mansit sub specula montis Chalcodonii.
Neque Alopæ cunctati sunt locupletes Mercurii
Filii, dextre gnari fraudum, Erytus & Echion.
Ad hos tertius frater sequitur venientes
Aethalides: & hunc quidem ad Amphrysii flumen
Myrmidonis filia Phthias genuit bellicosa.
Illi autem nati sunt ex Meneteide Antianira.
Venit & opulentam deserens Gyrthonem Coronus
Cænides, fortis quidem, suo tamen non patre melior.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ ΚΥΡΗΝΑΙ-ΟΥ ὕμνος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΑ.

Ζηνὸς ἔοι τί κεν ἄλλο παρὰ σπονδῇσιν ἀείδειν
Λώϊον, ἢ θεὸν αὐτὸν, ἀεὶ μέγαν, αἰὲν ἄνακτα;
Πηλογόνων ἐλατῆρα, δικασπόλον οὐρανίδῃσι;
Πῶς καί νιν, Δικταῖον ἀείσομεν, ἠὲ Λυκαῖον;
Ἐν δοιῇ μάλα θυμὸς, ἐπεὶ γένος ἀμφήριστον.
Jovis patria. Ζεῦ, σὲ μὲν Ἰδαίοισιν ἐν οὔρεσι φασὶ γενέσθαι,
Ζεῦ, σὲ δ' ἐν Ἀρκαδίῃ· πότεροι πάτερ ἐψεύσαντο;
Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνα σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ αἰεί.
Ejus mater Rhea. Ἐν δέ σε Παῤῥασίῃ Ῥείη τέκεν, ἧχι μάλιστα
Ἔσκεν ὄρος θάμνοισι περισκεπές· ἔνθεν ὁ χῶρος
Ἱερός. οὐδέ τι μιν κεχρημένον Εἰλειθυίης
Ἑρπετὸν οὐδὲ γυνὴ ἐπινίσεται· ἀλλά ἑ Ῥείης
Ὠγύγιον καλέουσι λεχώϊον Ἀπιδανῆες.
Ἔνθά σ' ἐπεὶ μήτηρ μεγάλων ἀπεθήκατο κόλπων,
Αὐτίκα δίζητο ῥόον ὕδατος, ᾧ κε τόκοιο
Λύματα χυτλώσαιτο, τεὸν δ' ἐνὶ χρῶτα λοέσσαι.
Λάδων ἀλλ' οὔπω μέγας ἔῤῥεεν, οὐδ' Ἐρύμανθος,
Λευκότατος ποταμῶν. ἔτι δ' ἄβροχος ἦεν ἅπασα
Ἀρκαδίη· μέλλεν δὲ μάλ' εὔυδρος καλέεσθαι
Αὖτις. ἐπεὶ τημόσδε Ῥέη ὅτ' ἐλύσατο μίτρην,
Ἦ πολλὰς ἐφύπερθε σαρωνίδας ὑγρὸς Ἰάων
Ἤειρεν, πολλὰς δὲ Μέλας ὤχησεν ἀμάξας·
Πολλὰ δὲ Καρνίωνος ἄνω, διεροῦ περ ἐόντος,
Ἰλυοὺς ἐβάλοντο κινώπετα. νίσσετο δ' ἀνὴρ
Πεζὸς ὑπὲρ Κρᾶθίν τε τὸν πολύστειόν τε Μετώπην
Διψαλέος· τὸ δὲ πολλὸν ὕδωρ ὑπὸ ποσσὶν ἔκειτο.
Καί ῥ' ὑπ' ἀμηχανίης σχομένη φάτο πότνια Ῥείη,
Γαῖα φίλη, τέκε καὶ σύ· τεαὶ δ' ὠδῖνες ἐλαφραί.
Εἶπε, καὶ ἀντανύσασα θεὰ μέγαν ὑψόθι πῆχυν,
Πλῆξεν ὄρος σκήπτρῳ. τὸ δέ οἱ δίχα πουλὺ διέστη,
Ἐκ δ' ἔχεεν μέγα χεῦμα· τόθι χρόα φαιδρύνασα
Ὦνα, τεὸν σπείρωσε· Νέδῃ δέ σε δῶκε κομίσσαι

Καθ-

CALLIMACHI CYRENÆI

Hymnus

IN JOVEM.

JOvis apud libationes quid aliud sit celebrare
Melius, quam Deum ipsum, semper magnum, semper regem,
Terrigenum expulsorem, jura dantem cælicolis?
Et quomodo ipsum, Dictæum canemus, an Lycæum?
In dubio admodũ *hæret* animus: quoniam gen9 Jovis cõtrover-
Jupiter, te quidẽ *alii* Idæis in montibus ajunt genitum, (sum *est*.
Jupiter, te vero *alii* in Arcadia: utri pater mentiti sunt?
Cretenses semper mendaces. etenim sepulcrum, o Rex, tuum
Cretenses fabricarunt. tu autem non periisti: es enim semper.
In Parrhasia autem te Rhea peperit, ubi maxime
Erat mons nemoribus obtectus: inde locus ille *est*
Sacer: neque eum aliquod expertum Lucinam
Reptile, neque mulier adit *ulla*: sed ipsum Rheæ
Veterem nominant puerperii lectum Apidanes.
Hic te postquam mater magno deposuit ex utero,
Statim quærebat rivum aquæ, quo partus *sui*
Retrimenta ablueret: tuumque corpus purgaret.
Ladon vero magnus nondum fluebat, neque Erymanthus.
Limpidissimus amnium: sed adhuc sicca erat omnis
Arcadia: *talis* futura tamen ut maxime aquosa nominaretur
Iterum. quoniam tum temporis quo Rhea zonam solvit, *i. e. pepe-*
Sane multas desuper quercus liquidus Jaon (*rit*,
Produxit, multos etiam Melas *fluvius* tum gestavit currus:
Multæ præterea supra Carionem, quamlibet nunc sit humidus,
Lustra construxerunt feræ. ibat etiam vir
Pedester tum super Crathin, tum super scrupulosam Metopen
Sitibundus: sed multa aquæ copia sub pedibus latebat.
Itaque in hac difficultate constituta dicebat veneranda Rhea.
Terra chara parito & tu *undam*. tui enim dolores leves *sunt*.
Dixit: & cum denuo extendisset Dea magnũ in sublime cubitũ,
Percussit montem sceptro. at ille duobus locis multũ discessit,
Effuditque magnum fluxum. Tum corpus *a se* perpurgatum,
O Rex, tuum fasciis involvit; & Nedæ te dedit portandum

Jovis educatio. Κευθμὸν ἔσω Κρηταῖον, ἵνα κρύφα παιδεύοιο
Πρεσβυτάτη Νυμφέων αἵ μιν τότε μαιώσαντο,
Πρωτίστη γενεῇ, μετά τε Στύγα Φιλύρην τε.
Οὐδ' ἁλίην ἀπέτισε θεὴ χάριν, ἀλλὰ τὸ χεῦμα
Κεῖνο Νέδην ὀνόμηνε. τὸ μέν ποθι πουλὺ κατ' αὐτὸ
Καυκώνων πτολίεθρον, ὃ Λέπρειον πεφάτισται,
Συμφέρεται Νηρῆϊ. παλαιότατον δέ μιν ὕδωρ
Υἱωνοὶ πίνουσι Λυκαονίης ἄρκτοιο.
Εὖτε Θενὰς ἀπέλειπεν ἐπὶ Κνωσοῖο φέρουσα,
Ζεῦ πάτερ, ἡ Νύμφη σε: Θεναὶ δ' ἔσαν ἐγγύθι Κνωσοῦ,
Τουτάκι τοι πέσε δαῖμον ἀπ' ὀμφαλός· ἔνθεν ἐκεῖνο
Ὀμφάλιον μετέπειτα πέδον καλέουσι Κύδωνες.
Ζεῦ, σὲ δὲ Κυρβάντων ἑτάραι προσεπηχύναντο
Δικταῖαι Μελίαι, σὲ δ' ἐκοίμισεν Ἀδρήστεια
Λίκνῳ ἐνὶ χρυσέῳ· σὺ δ' ἐθήσαο πίονα μαζὸν
Αἰγὸς Ἀμαλθείης, ἐπὶ δὲ γλυκὺ κηρίον ἔβρως.
Γέντο γὰρ ἐξαπιναῖα Πανακρίδος ἔργα μελίσσης
Ἰδαίοις ἐν ὄρεσσι, τά τε κλείουσι Πάνακρα.
Οὖλα δὲ Κούρητές σε περὶ πρύλιν ὠρχήσαντο,
Τεύχεα πεπλήγοντες, ἵνα Κρόνος οὔασιν ἠχὴν
Ἀσπίδος εἰσαΐοι, καὶ μή σεο κουρίζοντος.
Καλὰ μὲν ἠέξευ, καλὰ δ' ἔτραφες, οὐράνιε Ζεῦ.
Ὀξὺ δ' ἀνήβησας, ταχινοὶ δέ τοι ἦλθον ἴουλοι.
Jovis sapientia, & regnum in cælo. Ἀλλ' ἔτι παιδνὸς ἐὼν ἐφράσσαο πάντα τέλεια.
Τῷ τοι καὶ γνωτοὶ προτερηγενέες περ ἐόντες,
Οὐρανὸν οὐκ ἐμέγηραν ἔχειν ἐπιδαίσιον οἶκον.
Δηναιοὶ δ' οὐ πάμπαν ἀληθέες ἦσαν ἀοιδοί·
Φάντο πάλον Κρονίδῃσι διάτριχα δώματα νεῖμαι.
Τίς δέ κ' ἐπ' Οὐλύμπῳ τε καὶ Ἄϊδι κλῆρον ἐρύσσαι,
Ὃς μάλα μὴ νενίηλος; ἐπ' ἰσαίῃ γὰρ ἔοικε
Πήλασθαι· τὰ δὲ τόσσον ὅσον διὰ πλεῖστον ἔχουσι.
Ψευδοίμην ἀΐοντος ἅ κεν πεπίθοιεν ἀκουήν.
Οὔ σε θεῶν ἐσσῆνα πάλοι θέσαν, ἔργα δὲ χειρῶν,
Σή τε βίη, τό τε κάρτος, ὃ καὶ πέλας εἵσαο δίφρου.
Θήκαο δ' οἰωνὸν μέγ' ὑπείροχον ἀγγελιώτην
Σῶν τεράων· ἅτ' ἐμοῖσι φίλοις ἐνδέξια φαίνοις.
Εἵλεο δ' αἰζηῶν ὅ, τι φέρτατον· οὐ σύ γε νηῶν
Ἐμπεράμους, οὐκ ἄνδρα σακέσπαλον, οὐ μὲν ἀοιδόν.

Ἀλλὰ

In recessum Cretensem, ut clam *ibi* educareris,
Natu maximæ Nympharum, quæ ipsi tunc obstetricabantur:
Natu *inquam* maximæ, post Stygem & Philyren.
Neque vanam reposuit Dea *illi* gratiam. quippe fluvium
Illum Nedam appellavit. Atque is olim copiosus, juxta ipsum
Cauconum oppidum, quod Leprium vocatum est,
In mare defertur: & vetustissimam sane hanc aquam
Posteri bibunt Lycaoniæ ursæ. *i.e. Arcades.*
Postquam vero Thenas reliquit, ad Cnossum deferens,
Jupiter pater, te Nympha: Thenæ autem proximæ Cnosso:
Ibi tum decidit tibi, Deus, omphalos. *i.e. umbilicus*: hinc istum
Omphalium deinceps locum nominant Cydones.
Jupiter, te etiam Corybantum sociæ ulnis amplexæ sunt,
Dictææ Meliæ: te circumgestavit Adrastea
Cunis in aureis: tu autem traxisti pingue uber
Capræ Amaltheæ: & insuper dulcem favum comedisti.
Extiterunt enim subito opera Panacridis apiculæ
Idæis in montibus. quos vocant Panacra.
Commodum item Curetes te circum armatum tripudium lu-
Arma concutientes: ut Saturnus auribus sonitum (serunt,
Clypei audiret, non autem te vagientem.
Pulchre quidem crevisti, pulchreque educatus es, o cælestis Ju-
Cito etiam adolevisti; & velox tibi oborta est lanugo. (piter:
Sed & qvum adhuc adolescentulus esses, perspexisti omnia ple-
Ideoque tibi fratres, quamvis natu priores essent, (ne.
Cælum non inviderunt ut tu haberes, commune *alias* domum.
Prisci autem nullo modo veraces fuerunt poetæ,
Qui dicebant sortem filiis Saturni trifariam domos dispertivis-
Quis etenim de cælo & inferno sortem mitteret, (se.
Nisi esset plane stupidus? De re enim æquali convenit (distant.
Sortem mittere: hæc autem tam longe quam longissime *inter se*
Mentirer *hæc dicens* auditoris *stupidi* quæ persvadeant auribus?
Non te deorum regem sortes constituerunt: sed opera manuum
Tuaque potentia & robur: quod etiam collocasti prope currum
Sed constituisti & avem omnium præstantissimã, nuntiã(tuum.
Tuorum auguriorum: quæ utinã amicis meis fausta ostendas.
Elegisti præterea ex juvenibus omnium optimos, non tu navi-
Peritos, non virum scutatum, non poetam *elegisti*; (um

 Sed

Ἀλλὰ τὰ μὲν μακάρεσσιν ὀλίζοσιν αὖθι παρῆκας
Ἄλλα μέλειν ἑτέροισι· σὺ δ' ἐξέλεο πτολιάρχους
Αὐτούς, ὧν ὑπὸ χεῖρα γεωμόρος, ὧν ἴδρις αἰχμῆς,
Ὧν ἐρέτης, ὧν πάντα· τί δ' οὐ κρατέοντος ὑπ' ἰσχύν;
Αὐτίκα χαλκῆας μὲν ὑδείομεν Ἡφαίστοιο·
Τευχηστὰς δ', Ἄρηος· ἐπακτῆρας δὲ, Χιτώνης
Ἀρτέμιδος· Φοίβου δὲ, λύρης εὖ εἰδότας οἴμους·
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες· ἐπεὶ Διὸς οὐδὲν ἀνάκτων
Θειότερον· τῷ καί σφι τεὴν ἐκρίναο λῆξιν.
Δῶκας δὲ πτολίεθρα φυλασσέμεν· ἵζεο δ' αὐτὸς
Ἄκρῃς ἐν πολίεσσιν, ἐπίψιος, οἵ τε δίκῃσι
Jovis imperium & benef. Λαὸν ὑπὸ σκολιῇς, οἵ τ' ἔμπαλιν ἰθύνουσιν.
Ἐν δὲ ῥυηφενίην ἔβαλες σφίσιν, ἐν δ' ἅλις ὄλβον·
Πᾶσι μὲν, οὐ μάλα δ' ἶσον. ἔοικε δὲ τεκμήρασθαι
Ptolemæus Æg.R. Ἡμετέρῳ μεδέοντι· περιπρὸ γὰρ εὐρὺ βέβηκεν.
Ἑσπέριος κεῖνός γε τελεῖ τά κεν ἠοῖ νοήσῃ·
Ἑσπέριος τὰ μέγιστα, τὰ μείονα δ', εὖτε νοήσῃ.
Οἱ δὲ, τὰ μὲν πλειῶνι, τὰ δ' οὐχ ἑνί. τῶν δ' ἀπὸ πάμπαν
Αὐτὸς ἄνην ἐκόλουσας, ἐνέκλασας δὲ μενοινήν.
Χαῖρε μέγα Κρονίδη πανυπέρτατε, δῶτορ ἐάων,
Δῶτορ ἀπημονίης. τεὰ δ' ἔργματα τίς κεν ἀείδοι;
Οὐ γένετ', οὐκ ἔσται· τίς κεν Διὸς ἔργματ' ἀείσει;
Precatio. Χαῖρε πάτερ, χαῖρ' αὖθι· δίδου δ' ἀρετήν τ' ἄφενός τε·
Οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν,
Οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο. δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

Ἀρχόμενος γαῖάν τε καὶ εὐρέα πόντον ἀείδειν,
Καὶ ποταμοὺς, πόλιάς τε καὶ ἀνδρῶν ἄκριτα φῦλα.
Oceanus. Μνήσομαι ὠκεανοῖο βαθυρρόου. ἐν γὰρ ἐκείνῳ
Terra. Πᾶσα χθὼν ἅτε νῆσος ἀπειρίτως ἐστεφάνωται·
Οὐ μὴν πᾶσα διαπρὸ περίδρομος, ἀλλὰ διαμφὶς
Εὐρυτέρη βεβαυῖα πρὸς ἠελίοιο κελεύθους,
Σφενδόνῃ εἰοικυῖα. μίαν δέ ἑ κἄμπαξ ἐοῦσαν

Ανθρα-

Sed hæc quidem diis minoribus illic reliquiſti,
Alia curanda aliis ; tu vero elegiſti urbium principes
Ipſos: quorum ſub manibus *eſt* agricola, quorũ peritus militiæ,
Quorũ remex,quorum *ſunt* omnia. & quid non dominantis ſub
Primo quidem fabros canimus *eſſe* Vulcani : (poteſtate ?
Milites deinde,Martis ; venatores item,Chitones
Dianæ. Phœbi denique,qui lyræ bene ſciunt modos,
At ex Jove ſunt reges:quoniam Jove nihil regum
Divinius *eſt*. ideoque tuum illis decreviſti ordinem ;
Dediſtique ut urbes cuſtodiant. tuque ipſe præſides
Celſis in civitatibus,inſpector tam *eorum* qui legibus
Populum ſub iniquis,quam eorum qui contra gubernant.
Adjeciſti quoque opulentiam ipſis,& quod ſatis *eſt* fortunarũ.
Et hoc omnibus quidẽ,ſed non ex æquo tamen. par eſt *hoc* colli-
Ex noſtro rege. nam is late circũ *opulentia* progreſſus eſt. (gere
Veſperi ille perficit de quibus mane cogitaverit ; (verit.
Et veſperi quidem ardua ; parva autem , quamprimum cogita-
Alii vero parva uno anno,magna non uno *perficiũt*:ab aliis vero
Tu ipſe effectionẽ amoviſti,& conſilia eorũ perfregiſti.(prorſus
Salve plurimum o Saturnie maxime, dator bonitatum,
Dator incolumitatis. tua vero opera quis celebret ?
Non fuit,nec erit. quis Jovis opera celebret ?
Salve iterum atque iterum. Da *nobis* & virtutem & opes.
Neque ſine virtute opulentia poteſt homines beare,
Neque ſine opulentia virtus. da ergo & virtutem & opes.

DIONYSII ORBIS DESCRIPTIONIS PARTICULA.

INcipiens terram & latum mare canere,
Et fluvios , urbeſque,& hominum nationes quæ præ multitudine vix diſcerni poſſunt,
Mentionem faciam Oceani profunde fluentis. illo enim
Tota tellus, tanquam inſula immenſa & interminata eſt cincta ;
Non tamen tota prorſus rotundum circuitum habens , ſed u-
Latior,vergens ad ſolis vias, (trinque
Fundæ ſimilis. Una autem ipſa quamvis ſit,

Terræ partes tres.

Ἀνθρώποις τριοδῆσιν ἐπ' ἠπείροισι δάσαντο.
Πρώτην μὲν Λιβύην, μετὰ δ' Εὐρώπην, Ἀσίην τε.
Ἀλλ' ἤτοι Λιβύη μὲν ἀπ' Εὐρώπης ἔχει οὖρον,

Libyæ termini.

Λοξὸν ἐπὶ γραμμῇσι, Γάδειρά τε καὶ στόμα Νείλου.
Ἔνθα βορειότατος πέλεται μυχὸς Αἰγύπτοιο,
Καὶ τέμενος περίπυστον Ἀμυκλαίοιο Κανώβου.

Europæ termini.

Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναϊς διὰ μέσσον ὁρίζει,
Ὅς ῥά θ' ἑλισσόμενος γαίης διὰ Σαυρομάταων
Σύρεται ἐς Σκυθίην τε καὶ ἐς Μαιώτιδα λίμνην,
Πρὸς βορέην· νότιον δὲ μεσήγυον Ἑλλήσποντος.
Σῆμα δ' ὑπερτέταται νοτιώτατον ἐς στόμα Νείλου.

Diversæ sent. de partibus terr.

Ἄλλοι δ' ἠπείροισι διὰ χθόνα νοσφίζουσιν,
Ἰσθμὸς ἀνωτάτω τις ὑπέρτερος Ἀσίδος αἴης,
Κασπίης τε μεσηγὺ καὶ Εὐξείνοιο θαλάσσης.
Κεῖνον δ' Εὐρώπης Ἀσίης θ' ὅρον ηὐδάξαντο.
Ἄλλος δ' αὖ μακρὸς καὶ ἀθέσφατος ἐς νότον ἕρπει,
Ἀρραβικοῦ κόλποιο καὶ Αἰγύπτοιο μεσηγὺ
Ὅς ῥά τε νοσφίζει Λιβύην Ἀσιήτιδος αἴης.
Τοῖα μὲν ἀμφ' οὔροισι βροτοὶ διεφημίξαντο.
Πάντῃ δ' ἀκαμάτου φέρεται ῥόος ὠκεανοῖο,
Εἷς μὲν ἐὼν, πολλῇσι δ' ἐπωνυμίῃσιν ἀρηρώς.

Oceanus Atlanticus.

Ἤτοι ὁ μὲν Λοκροῖο παρ' ἐσχατιὴν ζεφύροιο,
Ἄτλας ἑσπέριος κικλήσκεται· αὐτὰρ ὕπερθεν

Mare glaciale.

Πρὸς βορέην, ἵνα παῖδες ἀρειμανέων Ἀριμασπῶν.
Πόντον μιν καλέουσι πεπηγότα τε Κρόνιόν τε.
Ἄλλοι δ' αὖ καὶ νεκρὸν ἐφήμισαν, εἵνεκ' ἀφαυροῦ
Ἠελίου· βράδιον γὰρ ὑπεὶρ ἅλα τήνδε φαείνει,
Αἰεὶ δὲ σκιερῇσι παχύνεται ἐν νεφέλῃσιν.
Αὐτὰρ ὅθι πρώτιστα φαείνεται ἀνθρώποισιν,

Mare Indicũ.

Ἠῷόν καλέουσι καὶ Ἰνδικὸν οἶδμα θαλάσσης.
Ἀγχοῦ δ' Ἐρυθραῖόν τε καὶ Αἰθιόπειον καλέουσι,
Πρὸς νότον, ἔνθα δὲ πολλὸς ἀοικήτου χθονὸς αὐλὼν
Ἐκτέταται, μαλεροῖσι κεκαυμένος ἠελίοισιν.
Οὕτως ὠκεανὸς περιδέδρομε γαῖαν ἅπασαν,
Τόσσος ἐὼν, καὶ τοῖα μετ' ἀνδράσιν οὐνόματ' ἕλκων.

Sinus maris.

Κόλπους δ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἀπερεύγεται ἔνδοθι βάλλων
Εἰς ἅλα, τυτθοὺς μὲν πλέονας, πίσυρας δὲ μεγίστους.

Mare Hesperium.

Ἤτοι μὲν πρώτιστος ὃς ἑσπερίην ἅλα τίκτει,

Συρό-

Homines tres in continentes partiti sunt:
Primum quidem Libyam, deinde vero Europam, Asiamque,
Sed certe Libya quidem ab Europa habet terminum
Obliqvum in lineis, Gades, & os Nili:
Ubi maxime borealis est recessus Ægypti,
Et fanum percelebre Amyclæi Canobi.
Europam autem ab Asia Tanais in medio disterminat:
Qui quidem volvens se per terram Sauromatarum,
Trahitur in Scythiam & in Mæotidem paludem (Hellespontus:
Versus boream. Australis autem disterminatio *terminus medius*
Sed limes est ultra porrectus magis australis versus os *usq; ad os*
Alii autem continentibus terram separant, (Nili.
Isthmus sursum porrectus est quidam supremus Asiaticæ terræ,
Caspium inter & Euxinum mare:
Illum autem Europæ Asiæque terminum dixerunt.
Alius vero longus immensus in Austrum serpit,
Arabicum sinum & Ægyptum inter,
Qui quidem separat Libyam ab Asiatica terra,
Talia sane de terminis mortales vulgarunt.
Circumquaque porro infatigati fertur fluxus Oceani,
Unus quidem, sed multis cognominibus instructus.
Nempe qui est ad Locri extremitatem Zephyri,
Atlas *Atlanticus* & occiduus nuncupatur: verum desuper
Ad boream, ubi pubes Marte furentium Arimasporum,
Pontum ipsum vocant congelatumque, Saturniumque.
Sed alii mortuum quoque dixerunt, propter debilem
Solem. tardius enim super mare hoc lucet.
Semper autem tenebricosis crassescit in nubibus.
At ubi primum apparet hominibus,
Eoum vocant atque Indicum fluctum maris.
Prope autem Rubrumque ac Æthiopium appellant,
Ad austrum: ubi certe multus non habitatæ terræ tractus
Extensus est, fervidis ustus solibus.
Sic Oceanus circumcurrit terram universam,
Tantus, & talia inter homines nomina trahens.
Sinus autem hinc inde eructat, introrsum mittens
In mare: parvos quidem plures, quatuor vero maximos.
Scilicet primus, qui occiduum mare gignit,

Tractus

Συρόμενος Λιβύηθεν ἔσω Παμφυλίδος αἴης.
Sinus secundus. Δεύτερος αὖτ' ὀλίγος μὲν, ἀτὰρ προφερέστατος ἄλλων
Ὅς τ' ἀποκιδνάμενος Κρονίης ἁλὸς ἐκ βορέαο
Κασπίη αἰπὺ ῥέεθρον ἐπιπροΐησι θαλάσσῃ,
Ἥν τε καὶ Ὑρκανίην ἕτεροι διεφημίξαντο.
Τῶν δ' ἄλλων οἵ τ' εἰσὶν ἀπαὶ νοτίης ἁλὸς ἄμφω,
Sinus Persico. Εἷς μὲν ἀνώτερός ἐστι τὸ Περσικὸν οἶδμα προχέων,
Ἀντία Κασπίης τετραμμένος ἀμφιτρίτης.
Sinus Arabicus. Ἄλλος δ' Ἀρράβικος κυμαίνεται ἐγγύθι κόλπος,
Εὐξείνου πόντου νοτιώτερον ὀλίγον ἐλίσσων.
Τόσσοι μὲν κόλποι βαθυκύμονος ὠκεανοῖο,
Οἱ μείζους. ἄλλοι δέ τ' ἀπείρεσιοι γεγάασι.

ΟΠΠΙΑΝΟΥ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ.

ΣΟΙ μάκαρ ἀείδω γαίης ἐρικυδὲς ἔρεισμα,
Φέγγος ἐνυαλίων πολυήρατον Αἰνεαδάων,
Αὐσονίου Ζηνὸς γλυκερὸν θάλος Ἀντωνῖνε,
Antoninus Caracalla Imp. Τὸν μεγάλη μεγάλῳ φυτήσατο δέμνια Σεβήρῳ,
Ὀλβίῳ ξυνηθεῖσα, καὶ ὄλβιον ὠδίνασα,
Νύμφη ἀριστοπόσεια, λεχὼ δέ τε καλλιτόκεια,
Ἀσσυρίη Κυθέρεια, καὶ οὐ λείπουσα σελήνη,
Οὐδὲν ἀφαυρότερον Ζηνὸς Κρονίδαο γενέθλης·
(Εὐμενέες Τιτὰν Φαέθων, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων.)
Τόν ῥα πατὴρ μεγάλῃσι πονησάμενος παλάμῃσι
Δῶκεν ἔχειν πᾶσαν τραφερήν, πᾶσαν δὲ καὶ ὑγρήν.
Σοὶ μὲν γὰρ θαλέθουσα χύσει πάνδωρος ἄρουρα,
Καὶ πάλιν εὐδιόωσα τρέφει κλυτὰ φῦλα θάλασσα.
Σοὶ δέ τε πάντα νάουσιν ἀπ' ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Φαιδρά τε μειδιόωσα θέει κλυτὸς ἠριγένεια.
Τοὶ γὰρ ἐγὼν ἔρχομαι, θήρης κλυτὰ δήνε' ἀείσων.
Τοῦτό με Καλλιόπη κέλεται, ἠδ' Ἄρτεμις αὐτή.
Ἔκλυον, ἣ θέμις ἐστὶ, θεαῖς ἔκλυον ἠχῆς,
Καὶ θεὸν ἠμείφθην· πρώτη δέ με τριάδι ἔνισπεν·
Ἔγρεο, καὶ τεχνῆεν ἐπιστείβωμεν ἀταρπόν,
Τὴν μερόπων οὔπω τις ἐῆς ἐπάτησεν ἀοιδαῖς.

Ιλαθι

Tractus e Lybia inter Pamphylicam terram.
Secundus autem, exiguus quidem, sed potissimus aliorum,
Qui separatus a Cronio *Saturnio* mari, a borea,
Caspio profundum fluentum intromittit mari:
Quod etiam Hyrcanium alii nuncuparunt.
At aliorum *sinuum* qui sunt ab australi mari ambo,
Unus quidem superior est, Persicum fluctum profundens,
Contra Caspium versus mare:
Alter vero Arabicus fluctuat juxta sinus,
Euxino ponto magis australem sulcum volvens.
Tot quidem sinus procellosi Oceani,
Majores: verum alii etiam innumeri sunt.

OPPIANI DE VENATIONE PARTICULA.

Tibi, o beate, cano, terræ inclitum fulcrum,
Lumen bellicosorum amabile Æneadarum,
Ausonii Jovis dulce germen Antonine:
Quem magna magno peperit domina Severo,
Beato nupta, & beatum enixa,
Sponsa optimi mariti, puerperaque formosi filii,
Assyria Venus, & non deficiens Luna,
Nulla parte deteriorem Jovis Saturnidæ subole:
(Propitii estе Titan Phaethon, & Phœbe Apollo:)
Cui quidem pater magnis formato manibus
Dedit habere universam terram, & universum mare.
Tibi namque florida parturit alma tellus,
Itemque tranquillum nutrit inclita gener mare:
Tibique omnia fluunt ab Oceano flumina,
Læteque ridens currit insignis Aurora.
Tibi namque ego aveo venationis nobiles artes canere:
Hoc mihi Calliope imperat, hoc Diana ipsa.
Audivi, qua fas est, divinam audivi vocem:
Et cum Dea sermones alternavi: prior vero talibus me allocuta
Surge, & asperam ingrediamur viam, (est:
Quam hominum nondum quisquam trivit carminibus.

Fave

Invocatio.

Ἴλαθι πότνια δῖα. σὺ μὲν φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.
Ἄμμες ὑφ' ἡμετέρῃ μεροπηΐδι λέξομεν ἠχῇ.
Οὐκ ἐθέλω τριέτη σε σὺν νεῦ ἐρίβακχον ἀείδειν.
Οὐ χορὸν ἀονίῃ παρὰ βένθεσιν Ἀσωποῖο.
Ἀείψομαι, ὡς κέλεαι, τὰ Σαβάζια νυκτερὰ φῦλα.
Δηθάκις ἀμφιχορεύοντα θυωναίῳ Διονύσῳ.
Μὴ γένος ἡρώων εἴπῃς, μὴ ναυτίλον Ἀργώ.
Μηδὲ μόθους μερόπων, μή μοι βροτολοιγὸν ἀείδῃς.
Οὐκ ἐρέω πολέμους, οὐκ Ἄρεος ἔργα κάκιστα.
Ἐφρασσάμην Πάρθων τε δύας καὶ Κτησιφόωντα.
Ἀμφὶ μόθοις ὀλοοῖσιν ἀκὴν ἔχε, λεῖπέ τε κισσούς.
Ἐχθαίρω τὰ λέγουσιν ἀθύρματα ποντογενείης.
Ἐκλύομεν σε, μάκαιρα, γάμων ἀμύητον ἐοῦσαν.
Μέλπε μόθους θηρῶν τε, καὶ ἀνδρῶν ἀγρευτήρων.
Μέλπε γένη σκυλάκων τε, καὶ ἵππων αἰόλα φῦλα,
Βουλὰς ὠκυνόους, στιβίης εὐκερδέα ἔργα.
Ἐχθεά μοι θήρεια λέγειν, φιλότητας ἀείδειν,
Καὶ θαλάμους ἐν ὄρεσσιν ἀδακρύτοιο Κυθείρης.
Καὶ τοκετοὺς ἐνὶ θηρσὶν ἀμαιεύτοιο λοχείης.
Τοῖαι συνθεσίαι Ζηνὸς μεγάλοιο θυγατρός.
Ἔκλυον, ἀείδω. βάλλοιμι δ' ἐπίσκοπον ἠχήν.
Ἀλλὰ σύ γ' ἀντολίηθεν ἐπ' ὠκεανὸν βασιλεύων,
Εὔδιον ἀμβροσίῃσιν ὑπ' ὀφρύσι σῇσι γεγηθώς,
Δεξιτερὴν ὀπάσσειας πανίλαον ὀλβοδότειραν
Γαίῃ τε πολίεσσι τε εὐθήρησιν ἀοιδαῖς.

Venatio triplex.

Τριχθαδίην θήρην θεὸς ὤπασεν ἀνθρώποισιν·
Ἠερίην, χθονίην τε, καὶ εἰναλίην ἐρατεινήν.
Ἀλλ' οὐκ ἶσος ἄεθλος. ἐπεὶ πόθεν ἶσα τέτυκται,
Ἰχθυῦ ἀσπαίροντα βυθῶν ἀποκηρύσσασθαι.
Καὶ ταναοὺς ὄρνιθας ἀπ' ἠέρος εἰρύσσασθαι,
Ἢ θηρσὶ φονίοισιν ἐν οὔρεσι δηριάασθαι;
Οὐ μὲν ἄρ' οὐδ' ἁλιεῦσι, καὶ οὐκ ἐλὲς ἰξευτῆρσι,

Labor & voluptas venationis.

Ἀγρὴ νόσφι πόνοιο· πόνου δ' ἅμα τέρψις ὀπηδεῖ,
Μούνη. καὶ πόνος οὖλος· ἀναίμακτοι δὲ πέλονται.
Ἤτοι ὁ μὲν πέτρῃσιν ἐφήμενος ἀγχιάλοισι
Γυραλέοις δονάκεσσι, καὶ ἀγκίστροισι δαφοινοῖς

Piscatio.

Ἄτρομος ἀσπαλιεὺς ἐπεδήσατο δαίδαλον ἰχθύν.
Τερπωλὴ δ' ὅτε χαλκὸν ὑπὲρ γνύεσσι πεσόντας

Fave *inquam* o veneranda Diva: quæ quidem apud animum tu-
Ea nos nostra humana eloquemur oratione. (um cogitas,
Nolo trietericum te nunc montanum Bacchum canere,
Nolo choreas Bœotici ad fluenta Asopi.
Missa faciam *ut jubes* Sabazia nocturna sacra.
Sæpenumero choreas duxi circa Semeles filium Bacchum.
Ne genus Heroum dicas: nec nauticam Argo:
Neque pugnas hominum: ne mihi homicidam *Martem* canas.
Non dicam bella; non Martis opera pessima.
Novi Parthorumque strages, & Ctesiphontem.
De pugnis funestis taceto: & relinque amores.
Odi, quæ vocant, ludicra ponto generatæ *Veneris*.
Audivimus te, mea Diva, nuptiarum expertem esse.
Cane certamina & ferarum & venatorum:
Cane genera canum, & equorum varia genera,
Vaframenta solertia, indaginis lucrosa opera.
Inimicitias mihi ferinas dicito: amores canito,
Et conjugia in montibus lacrumarum expertis Veneris,
Et nixus inter feras obstetrice carentis partionis.
Talia mandata *erant* Jovis magni filiæ.
Audivi, & cano. Utinam vero jaculer scopum ferientem
At tu, qui ab Oriente ad Oceanum usque imperitas, (vocem.
Serenum ambrosiis superciliis tuis renidens,
Dextram præbeas clementem & munificam
Terræ, & urbibus, & venatoriis carminibus.
Triplicem venationem Deus largitus est hominibus:
Aeriam, terrestremque, & marinam jucundam.
Verum non est æqualis labor. Nam quo tandem pacto paria
Piscem palpitantem de gurgitibus protrahere (essent,
Et extensas aves ex aere capere,
Aut feris trucibus in montibus decertare?
Verumtamen neque piscatori, neque temere aucupi
Venatio *est* absque labore. Labori vero simul voluptas comi-
Sola, & defatigatio nulla. Incruentæ vero sunt. (tatur,
Nimirum scopulis insidens litoralibus,
Curvis arundinibus, & hamis cruentis
Intrepidus piscator ligavit dædalum piscem.
Voluptas autem *est*, cum ferri super genis *i.e. hamo* confixum
Alte

Ὕψι μάλα θρώσκοντα βυθῶν ὕπερ ἀσπαίροντα
Εἰνάλιον φορέησι δι' ἠέρος ὀρχηστῆρα.
Aucupii jucunditas. Ναὶ μὴν ἰξευτῆρσι πόνος γλυκύς. οὐ γὰρ ἐπ' ἄγρην
Οὐκ ἄορ, οὐ δρεπάνην, οὐ χάλκεα δοῦρα φέρονται·
Ἀλλ' αὐτοῖς ἐπὶ δρυμὰ συνέμπορος ἕσπετο κίρκος,
Καὶ δολιχαὶ θώμιγγες, ὑγρός τε μελίχλοος ἰξὸς,
Οἵ τε δι' ἠερίην δόνακες πατέουσιν ἀταρπόν.
Τίς τάδε τολμήσειεν ἀείδειν ἰσοτάλαντα;
Ἢ βασιλῆϊ λέοντι τίς αἰετὸν ἀντιβάλοιτο;
Ἰῷ πορδαλίων τε τίς αὖ μύραιναν ἐΐσκοι;
Ἢ θῶας κίρκοισιν, ἢ ῥινοκέρωτας ἐχίνοις;
Ἢ λάρον αἰγάγροις, ἢ κήτεα πάντ' ἐλέφαντι;
Θηρητῆρε λύκους ὄλεσαν, θύννους δ' ἁλιῆες·
Ἀγρευτῆρες ὄϊς, τρήρωνας ἕλον δονακῆες·
Ἄρκτον ἐπακτῆρες, καὶ μορμύρων ἀσπαλιῆες·
Τίγριν δ' ἱππῆες, καὶ τριγλίδας ἰχθυβολῆες·
Κάπρον ἰχνευτῆρες, καὶ ἀηδόνας ἰξευτῆρες.
Ἀλλὰ σύ μοι Νηρεῦ, καὶ δαίμονες ἀμφιτρίτης,
Ἠδὲ φιλορνίθων Δρυάδων χορὸς ἱλήκοιτε.
Δὴ γὰρ ἐπιστροφάδην με φίλαι καλέουσιν ἀοιδαί.
Venatio ferarũ. Δαίμοσι θηροφόνοισι παλίντροπος ἔρχομ' ἀείσων.
Πρῶτα μὲν αἰζηοὶ μή μοι μάλα πίονες ἔστων.
Ἦ γάρ τε σκοπέλοισι θορεῖν μέγ' ὑπείροχον ἵππον
Venatores quali corp. esse debeant. Χρειὼ ἀναγκαίη· χρειὼ δ' ἄρα τάφρον ἀλέσθαι.
Δηθάκι δ' ἐν δρυμοῖσιν ἀνάγκη θῆρα δίεσθαι,
Ὥς κεν ἐλαφρίζοντα καὶ εὐφόρτοις μελέεσσιν.
Τῷ μὴ πιαλέοι θήρης ἐπὶ μῶλον ἴοιεν·
Μηδέ τι λεπταλέοι. καὶ γάρ ποτε δηρίσασθαι
Θηρσὶν ἐνυαλίοις χρειὼ πολυαγρέα φῶτα.
Τοῖοί μοι δέμας ὧδε κεραασάμενοι φοιτώντων·
Ἀμφότερον κραιπνόν τε θέειν, σθεναρόν τε μάχεσθαι.
Καὶ δ' ἄρα δεξιτερῇ μὲν ἐπικραδάοιεν ἄκοντας
Ἀμφιδύμους τανααούς· δρεπάνην δ' ἐπὶ μεσσόθι ζώνης.
Καὶ γὰρ καὶ θήρεσσι πικρὸν πόνον ἐντύνοιντο,
Καί τε κακῶν φορέοιεν ἀλεξητήρια φωτῶν.
Λαιῇ δ' αὖ πεζὸς μὲν ἄγοι κύνας· ἱππελάτης δὲ
Ἵππων ἰθύνειε κυβερνητῆρα χαλινόν.

ΕΠΙΓΡΑΜ-

Alte admodum salientem super profunda, palpitantemque
Marinum rapit per aerem saltatorem *i. e. piscem.*
Certe etiam aucupibus labor jucundus *est.* Nam ad venationem,
Non ensem, non falcem, non ferrea venabula ferunt:
Sed ipsos in silvas comes sequitur accipiter,
Et longæ casses, humidumque *&* flavum viscus,
Quæque per aeriam arundines ambulant viam.
Et quis hæc *omnia* ausit canere æqualia?
Aut regi leoni quis aquilam componat?
Cum veneno autem pardorum quis murænam contendat?
Aut lupos cervarios cũ accipitrib9, aut rhinocerotes cũ echinis?
Aut larum cum capris silvestribus? aut cete omnia cum ele- (phante?
Venatores lupos perimunt; thunnos autem piscatores:
Venatores, oves; columbas capiunt qui arundinibus aucupan- (tur:
Ursum venatores, & mormyrum piscatores:
Tigridem vero equites, & mullos piscatores:
Aprum vestigatores, & luscinias aucupes.
Sed tu mihi, Nereu, & *vos* Dii maris *ceteri*,
Et aves amantium Dryadum cœtus, propitii este.
Etenim conversim me gratæ vocant Camœnæ:
Diis fericidis reversus venio cantatum.
Principio quidem juvenes ne mihi valde obesi sint. (qvum
Namque per scopulos *nonnunquam* insilire valde eximium e-
Necesse est. *Deinde etiam* usuvenit, ut fossa saltu superanda sit.
Sæpe quoque in saltibus necesse est feram persequi,
Expeditum, & agilibus membris.
Quapropter ne obesi venationis pugnam adeant:
Neque *etiam* graciles *nimium*. Nam interdum decertare
Feris martiis necesse *est* venationis studiosum.
Itaque mihi corpore ita temperato proficiscantur *venatum*
Simul & agili ad currendum, & robusto ad dimicandum.
Et sane dextra quidem vibrent sagittas
Geminas, *&* longas: falcemque in medio zonæ *habeant.*
Nam *ita* & in feras acerbum laborem instruxerint,
Et adversus improbos gestarint arma defensoria viros.
Sinistra vero pedes quidem ducat canes: eques autem
Equorum gubernet moderatrices habenas.

X EPI-

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ

διαφόρων ἐπιγραμμάτων παλαιῶν.

ΔΑΜΑΓΗΤΟΥ.

Palæstrita Spartanus.

Οὔτ' ἀπὸ Μεσσάνας, οὔτ' Ἄργοθέν εἰμι παλαιστάς·
Σπάρτα μοι, Σπάρτα κυδιάνειρα, πατρίς.
Κεῖνοι, τεχνάεντες· ἐγὼ γε μὲν, ὡς ἐπέοικε
Τοῖς Λακεδαιμονίων παισὶ, βίᾳ κρατέω.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Duo mutili se invicem juvantes.

Πηρὸς, ὁ μὲν, γυίοις, ὁ δ' ἄρ' ὄμμασιν· ἀμφότεροι δὲ
Εἰς αὐτοὺς τὸ τύχης ἐνδεὲς ἠράνισαν.
Τυφλὸς γὰρ λιπόγυιον ἐπωμάδιον βάρος αἴρων,
Ταῖς κείνου φωναῖς ἀτραπὸν ὀρθοβάτει.
Πάντα δὲ ταῦτ' ἐδίδαξε πικρὴ πάντολμος ἀνάγκη,
Ἀλλήλοις μερίσαι τοὔλλιπὲς εἰς ἔλεον.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ.

Mater Spart. filium occid.

Μήτηρ υἷα, λιπόντα μάχην μετὰ πότμον ἑταίρων,
Ἔκτανεν, ὠδίνων μνῆστιν ἀνηναμένη.
Καὶ γὰρ γνήσιον αἷμα διακρίνει Λακεδαίμων
Ἀλκῇ μαρναμένων, οὐ γενεῇ βρεφέων.

ΚΡΙΝΑΓΟΡΟΥ.

Roma invicta.

Οὐδ' ἢν Ὠκεανὸς πᾶσαν πλημμύραν ἐγείρῃ,
Οὐδ' ἢν Γερμανίη Ῥῆνον ἅπαντα πίῃ,
Ῥώμης οὐδ' ὅσσον βλάψει σθένος, ἄχρι κε μίμνῃ
Δεξιὰ σημαίνειν Καίσαρι θαρσαλέη.
Οὕτω καὶ ἱεραὶ Ζηνὸς δρύες ἔμπεδα ῥίζαις
Ἑστᾶσιν, φύλλων δ' αὖα χέουσ' ἄνεμοι.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Leonides Spartanus.

Πουλὺ Λεωνίδεω κατιδὼν δέμας αὐτοδάϊκτον
Ξέρξης ἐχλαίνου φάρει πορφυρέῳ.
Κὰκ νεκύων δ' ἤχησεν ὁ τᾶς Σπάρτας μέγας ἥρως,
Οὐ δέχομαι προδόταις μισθὸν ὀφειλόμενον.

Ἀσπὶς

EPIGRAMMATA SELECTA Ex FLORILEGIO diversorum Epigrammatum veterum.

DAMAGETI.

NEque a Messena, neque ab Argis sum palæstrita:
Sparta mihi, Sparta inclyta, *est* patria.
Illi arte valent: ego vero, ut decet
Lacedæmoniorum filios, viribus vinco.

PHILIPPI.

MAncus hic quidē *erat* pedibus, ille vero oculis: ambo autē
In se *mutuo* fortunæ defectum erogarunt.
Cæcus enim defectum pedibus superhumerale onus portans,
Illius verbis viam conficiebat recta incedendo.
Omnia autem hæc docuit acerba, quæ audet omnia, necessitas,
Sibi invicem partiri quod deerat, ad misericordiam.

JULIANI.

MAter filium, qui deseruerat aciem post necem sociorum,
Occidit, dolorū partus memoriam aversata: (cedæmon
Nam legitimū, *vel germanū, seu genuinū*, Sanguinē discernit La-
Virtute prœliantium, non ortu *seu genere* infantium.

CRINAGORÆ.

NOn si Oceanus omnem inundationem excitaverit,
Non si Germania totum Rhenum biberit,
Romæ vel tantillum labefactabit robur, donec manebit
Cæsaris dextra ad imperandum audax.
Sic & sacræ Jovis quercus firmiter radicibus
Stant: ex foliis autem ea quæ sunt arida decutiunt venti.

PHILIPPI.

INgens Leonidæ conspicatus corpus a seipso interfectū *i. e. spō-*
Xerxes amiciebat veste purpurea. *(tanea morti objectum*
Etiam autem e mortuis clamavit magnus ille heros Spartæ,
Non accipio proditoribus mercedem debitam:

Ἀσπίς μοι τύμβος κόσμος μέγας· ἔρρε τὰ Περσῶν·
Ἥξω κ' εἰς ἀΐδην ὡς Λακεδαιμόνιος.

ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ.

Idem.

Πορφυρέαν τοι τάνδε Λεωνίδα ὤπασε χλαῖναν
Ξέρξης, θαυμάσας ἔργα τεᾶς ἀρετᾶς.
Οὐ δέχομαι· προδότῃς αὕτα χάρις· ἀσπὶς ἔχει με
Καὶ νέκυν. ὁ πλοῦτος δ' οὐκ ἐμὸν ἐντάφιον.
Ἀλλ' ἔθανες· τί τοσόνδε καὶ ἐν νεκύεσσιν ἀπεχθὴς
Πέρσαις; οὐ θνάσκει ζᾶλος ἐλευθερίας.

ΚΡΙΝΑΓΟΡΟΥ.

Militis Rom. fortitudo.

Ὀθρυάδην, Σπάρτης τὸ μέγα κλέος, ἢ Κυνέγειρον
Ναύμαχον, ἢ πάντων ἔργα καλῶ πολέμων;
Ἄρειος αἰχμητὴς Ἰταλὸς παρὰ χεύμασι Ῥήνου
Κλινθεὶς ἐκ πολλῶν ἡμιθανὴς βελέων,
Αἰετὸν ἁρπασθέντα φίλου στρατοῦ ὡς ἴδ' ὑπ' ἐχθροῖς,
Αὖθις δηϊφάτων αὖθορεν ἐκ νεκύων.
Κτείνας δ' ὅς σφ' ἐκόμιζεν, ἑοῖς ἀνεσώσατο ταγοῖς,
Μοῦνος ἀήττητον δεξάμενος θάνατον.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Bonis quom. utendũ.

Ὡς τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε·
Ὡς δὲ βιωσόμενος, φείδεο σῶν κτεάνων.
Ἔστι δ' ἀνὴρ σοφὸς οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φειδοῖ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφηρμόσατο.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Arbor fructifera.

Εἰνοδίην καρύην με παρερχομένοις ἐφύτευσαν
Παισὶ λιθοβλήτου παίγνιον εὐστοχίης.
Πάντας δ' ἀκρεμόνας τε καὶ εὐθαλέας ὀροδάμνους
Κέκλασμαι, πυκιναῖς χερμάσι βαλλομένη.
Δένδρεσιν εὐκάρποις οὐδὲν πλέον· ἦ γὰρ ἔγωγε
Δυσδαίμων ἐπ' ἐμῇ ὕβριν ἐκαρποφόρουν.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Puer per aprum seruatꝰ.

Βαιὸν ἀποπλανίην λιπομήτορα παῖδα κορύπτων
Κριὸς ἑλιξόκερως θῆνε θρασυνόμενος.
Κάπρος δ' Ἡρακλέος ἀπορρήξας ἀπὸ δεσμῶν,
Ἐς νηδὺν κριοῦ πᾶσαν ἔδαψε γένυν

Ζωὴ

Clypeus mihi tumuli ornamentũ magnum: in malã rem abite
Veniam & ad inferos tanquam Lacedæmonius. (*dona* Persarũ.

ANTIPHILI.

PUrpuream tibi hanc Leonida præbuit vestem
Xerxes, quod stupuerit facta tuæ virtutis. (peus habet me
Non accipio. proditoribus hoc munus *convenit vel debetur*: cly-
Etiã mortuũ: at opulentia nõ *est* meũ sepulchrale ornamẽtũ.
Verum mortuus es: cur adeo & inter mortuos infensus es
Persis? Non moritur zelotypus amor libertatis.

CRINAGORÆ.

OThryadem, Spartæ magnum illud decus, aut Cynegirum
Navalem pugnatorẽ, aut omniũ facta qui pulchre se ges-
Martis miles Italus apud fluenta Rheni (serunt in bello. *quid cõ-*
Stratus ex multis semimortuꝰ telis, (*memorare attinet?*
Aquilam raptam amici exercitus ubi vidit sub hostibus,
Rursus Marte interemptis exiluit ex mortuis:
Qvumque interfecisset *eum* qui illam portabat, suis recuperavit
Solus invictam consequutus mortem. (ducibus,

LUCIANI.

TAnquam mox moriturus, bonis tuis fruere:
Tanquam victurus autem, parce tuis opibus.
Est certe vir prudens is qui ambo hæc postquam consideravit,
Parcimoniæ & sumptibus modum adhibuit, *v. modũ aptavit.*

ANTIPATRI.

VIæ junctam nucem me, prætereuntibus severunt
Pueris ludicrum lapidum jaculatricis peritiæ, *qua videli-*
Omnes autem ramos & virides surculos (*cet scopus petitur.*
Fracta sum, *i.e. fractos habeo*, crebris lapidibus dum petor.
Arboribus fructiferis nihilo melior est conditio. nam ego
Infelix in mei injuriam fructum ferebam.

PHILIPPI.

PArvum errabundũ desertorem matris puerum cornu petens
Aries inflexicornis feriebat, audacia utẽs, *vel, in audaciã pro-*
Aper autem Herculeus erumpens effractis ex vinculis, (*rumpens.*
In ventrem arietis totum mersit rostrum.

Ζωὴν νηπιάχῳ δ' ἐχαρίσατο. ἆρ' ἀπὸ Ἥρης
Ἡρακλέης βρεφέων ᾤκτισεν ἡλικίην.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ.

Puer ex uno igne servatus perit alio.

Γήθησαν περὶ παιδὸς Ἀρισίπποιο τοκῆες,
Καὶ κλαῦσαν. μοίρης δ' ἦμαρ ἐν ἀμφοτέρης.
Εὗτε γὰρ αἰθόμενον δόμον ἔκφυγεν, ἰθὺ κεραυνοῦ
Ζεὺς κατὰ οἱ κεφαλῆς ἄσπετον ἧκε σέλας.
Τοῦτο δ' ἔπος τότ' ἔλεξαν ὅσοι νέκυν ὠδύροντο,
Ὦ πυρὶ δαιμονίῳ τλῆμον ὀφειλόμενε.

ΚΑΡΠΥΛΛΙΔΟΥ.

Piscatoris pietas, & felicitas.

Ἰχθύας ἀγκίστρῳ τις ἀπ' ἠόνος εὐτυχὲς βάλλων,
Εἵλκυσε ναυηγοῦ κρᾶτα λιποτριχέα.
Οἰκτείρας δ' ἢ νέκυν τὸν ἀσώματον, ἐξ ἀσιδήρου
Χειρὸς ἐπισκάπτων, λιτὸν ἔχωσε τάφον.
Εὗρε δὲ κευθόμενον χρυσοῦ κτέαρ. ἦ ῥα δικαίοις
Ἀνδράσιν εὐσεβίης οὐκ ἀπόλωλε χάρις.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Bis dat, qui cito dat.

Ὠκεῖαι χάριτες, γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσα χάρις, κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Orandi modus.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
Ἄμμι δίδου, τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπερύκοις.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Nihil Deo occultum.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας
Οὐ λήσεις δὲ θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Adulator quantum noceat.

Οὐδεὶς ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλίην.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα. (τις

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

In duos naufragos.

Κλασθείσης ποτὲ νηὸς ἐν ὕδασι, δῆριν ἔθεντο
Δισσοὶ ὑπὲρ μίνης μαρνάμενοι σανίδος.

Τύψε

Vitam autem infanti largitus est. utrum a Junone
Hercules infantium commiseratus est ætatem?

APOLLONIDÆ.

GAvisi sunt de filio Aristippo parentes, (usq;.
Et lacrymati sunt. sortis autem *seu fortuna* dies unus utri-
Postquam enim ardentem domum effugit, recta fulminis
Jupiter in ejus caput immensum demisit jubar.
Hoc autem verbum tunc dixerunt quotquot mortuum luge-
O miser, qui igni divino debebaris. (bant,

CARPILLIDÆ.

PIsces quidam hamo bene instructo setis dum a littore ferit,
Extraxit naufragi caput defectū pilis:(*vulsum*, ferro carēte
Miserat9 autē defunctū corpore carentem, *i.e. caput a corpore a-*
Manu fodiens, minime sumptuosum tumulum extruxit.
Invenit autem reconditum auri thesaurum. Certe justis
Viris pietatis non periit, *i. e. non solet perire*, gratia.

LUCIANI.

BEneficia cita, *i. e. quæ cito dantur*, dulciora: at si tardet,
Omne beneficium, vanum, neque appelletur beneficium.

INCERTI.

JUpiter rex, bona quidem & precantibus & minime precatis
Nobis largire, mala autem & a precantibus depellas.

LUCIANI.

HOmines quidem fortasse latebis qvum aliquid tetrū patra-
Non latebis autem deos ne cogitans quidem *illud*.(veris:

EJUSDEM.

NIhil inter homines natura gravius *seu tetrius* reperit
Homine puram mentiente amicitiam,
Non enim amplius tanquam ab inimico præcavemus, sed dili-
Tanquam amicū, hac in re plura damna accipimus. (gentes

PHILIPPI.

FRacta quondam navi in aquis, pugnam aggressi sunt
Duo pro una prœliantes tabula.

Τύψε μὲν Ἀνδραγόρης Πεισίστρατον· οὐ νεμεσητόν·
Ἦν γὰρ ὑπὲρ ψυχῆς· ἀλλ' ἐμέλησε δίκη.
Νήχεθ' ὁ μὲν, τὸν δ' εἷλε κύων ἅλιος. πιναλάστωρ
Χήρων οὐδ' ὑγρῷ παύεται ἐν πελάγει.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Agricultura præfer. navigationi.

ΓΕιαρότης Ἄρχιππος, ὅτ' ἐκ νούσοιο βαρείης
Ἄρτι λιποψυχέων ἔρρεεν εἰς ἀΐδην,
Εἶπε πρὸς υἱέσιν, Ὦ φίλα τέκνα μάκελλαν.
Καὶ τὸν ἀροτρητὴν στέρξατέ μοι βίοτον.
Μὴ σφαλερῆς αἰνεῖτε πόνον στονόεντα θαλάσσης,
Καὶ βαρὺν ἀτηρῆς ναυτιλίης κάματον.
Ὅσσον μητρυιῆς γλυκερωτέρη ἔπλετο μήτηρ,
Τόσσον ἁλὸς πολιῆς γαῖα ποθεινοτέρα.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ.

In militem meticulosum.

ΓΡαπτὴν ἐν τείχῳ Καλπούρνιος ὁ στρατιώτης,
Ὡς ἔθος ἐστὶν, ἰδὼν τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην,
Ἄσφυκτος καὶ χλωρὸς ὁ θέρειος ἐξετανύσθη,
Ζωγρεῖτε, κράξας, Τρῶες ἀρηΐφιλοι.
Καὶ μὴ τέτρωται κατεμάνθανε, καὶ μόλις ἔγνω
Ζῆν, ὅτε τοῖς τοίχοις ὡμολόγησε λύτρα.

ΑΜΜΙΑΝΟΥ.

In hom. longi nasi.

ΟΥ δύναται τῇ χειρὶ Πρόκλος τὴν ῥῖν' ἀπομύσσειν.
Τῆς ῥινὸς γὰρ ἔχει τὴν χέρα μικροτέρην.
Οὐδὲ λέγει, Ζεῦ σῶσον, ἐὰν πταρῇ. οὐ γὰρ ἀκούει
Τῆς ῥινός. πολὺ γὰρ τῆς ἀκοῆς ἀπέχει.

ΑΓΑΘΙΟΥ.

In malũ medicum.

ΙΗτήρ τις ἐμοὶ τὸν ἑὸν φίλον υἱὸν ἔπεμψεν,
Ὥστε μαθεῖν παρ' ἐμοὶ ταῦτα τὰ γραμματικά.
Ὡς δὲ τὸ ΜΗΝΙΝ ΑΕΙΔΕ, καὶ ΑΛΓΕΑ ΜΥΡΙ' ΕΘΗΚΕΝ,
Ἔγνω, καὶ τὸ τρίτον τοῖς δ' ἀκόλουθον ἔπος,
ΠΟΛΛΑΣ Δ' ΙΦΘΙΜΟΥΣ ΨΥΧΑΣ ΑΙΔΙ ΠΡΟΙΑΨΕΝ,
Οὐκ ἔτι μιν πέμπει πρός με μαθησόμενον.

Ἀλλὰ

Pulsavit quidem Antagoras Pisistratum. non vitio vertendum.
Erat enim pro anima: sed tamen curæ fuit justitiæ divinæ.
Natabat hic quidem, illum autem invasit canis marinus. dæmon
Ne in pelago quidem humido cessat. (ultor

ANTIPATRI.

Agricola Archippus, qvum ex morbo gravi
Incipiens animo linqui, iret ad inferos,
Dixit hæc filiis, o chari filii ligonem
Et aratricem colite mihi vitam. (*multor. suspir. causa esse solet.*
Ne periculosi maris laudate laborem suspiriis plenum, *i. e. qui*
Et gravem damnosæ navigationis laborem.
Quanto noverca dulcior est mater,
Tanto mari cano tellus *est* amabilior

LUCILLII.

Pictã in muro Calpurnio miles, (*illã Troj. ad naves Græc. ap. Hõ.*
Ut mos est, qvũ vidisset illã apud naves cõmissã pugnã, *vid.*
Pulsu *venar.* defectus, & pallidus, ille animosus extensus est *hu-*
Qvum clamasset, Vivũ *me* capite, Trojani Marti chari. (*mi,*
Et scrutabatur annon vulneratus esset. ac vix tandem cognovit
Se vivere. tunc muris pactus est redemptionis pretium.

AMMIANI.

NOn potest manu Proclus nasum emungere:
Naso enim habet manum breviorem.
Neque dicit, Jupiter serva, si sternuat. non enim audit
Nasum. longe siquidem ab auditu abest.

AGATHIÆ.

MEdicus quidam ad me suum charum filium misit,
Ut disceret apud me ista Grammatica.
Postquam autem hoc, IRAM CANITO, & MILLIA MULTA DOLORUM FECIT,
Didicit, ac tertium versum qui hæc sequitur,
ET MULTAS FORTES ANIMAS DETRUSIT AD ORCUM,.
Non amplius eum ad me mittit, futurum discipulum:

Ἀλλά μ' ἰδὼν ὁ πατήρ, Σοὶ μὲν χάρις, εἶπεν, ἑταῖρε·
Αὐτὰρ ὁ παῖς παρ' ἐμοὶ τοῦτο μαθεῖν δύναται.
Καὶ γὰρ ἐγὼ πολλὰς ψυχὰς Ἄιδι προϊάπτω,
Καὶ πρὸς τοῦτ' οὐδὲν γραμματικοῦ δέομαι.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ.

In malum poetam & malum chirurgum.

Οὔτ' ἐπὶ Δευκαλίωνος, ὕδωρ ὅτε πάντ' ἐγενήθη,
Οὐδ' ὁ καταπρήσας τοὺς ἐπὶ γῆς Φαέθων,
Ἀνθρώπους ἔκτεινεν ὅσους Ποτάμων ὁ ποιητής,
Καὶ χειρουργήσας ὤλεσεν Ἑρμογένης.
Ὥστ' ἐξ αἰῶνος κακὰ τέσσαρα ταῦτ' ἐγενήθη,
Δευκαλίων, Φαέθων, Ἑρμογένης, Ποτάμων.

ΑΔΗΛΟΝ.

In avarum.

Πλουτεῖν φασί σε πάντες, ἐγὼ δέ σε φημὶ πένεσθαι·
Χρῆσις γὰρ πλούτου μάρτυς, Ἀπολλόφανες.
Ἂν μετέχῃς αὐτῶν σύ, σὰ γίγνεται· ἂν δὲ φυλάττῃς
Κληρονόμοις, ἀπὸ νῦν γίγνεται ἀλλότρια.

ΕΡΥΚΙΟΥ.

Spartanus timidus a matre interfectus.

Ἀνίκ' ἀπὸ πτολέμου τρέσσαντά σε δέξατο μήτηρ,
Πάντα τὸν ὁπλιστὴν κόσμον ὀλωλεκότα,
Αὐτά τοι φονίαν, Δαμάτριε, αὐτίκα λόγχαν
Εἶπε, διὰ πλατέων ὠσαμένα λαγόνων,
Κάτθανε· μηδ' ἐχέτω Σπάρτα ψόγον· οὐ γὰρ ἐκείνα
Ἤμπλακεν, εἰ δειλοὺς τοὐμὸν ἔθρεψε γάλα.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ.

Naufragus veste spoliatus.

Ναυηγὸν με δέδορκας ὃν ἡ κτείνασα θάλαττα
Γυμνῶσαι πυμάτου φάρεος ᾐδέσατο.
Ἄνθρωπος παλάμῃσιν ἀταρβήτοις μ' ἀπέδυσεν,
Τόσσον ἄγος τόσσου κέρδεος ἀράμενος.
Κεῖνό κεν ἐνδύσαιτο, καὶ εἰν Ἀΐδαο φέροιτο,
Καί μιν ἴδοι Μίνως τοὐμὸν ἔχοντα φάρος.

ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΥ.

Piscatoris naufragi manus adesæ.

Γριπέα τὸν πρέσβυν, τὸν ἁλιεύτου ἀπὸ κύμβης
Ζῶντα, τὸν ἀγκίστροις καὶ μογέοντα λίνοις,
Ἐκ δεινοῦ τρηχεῖα νότου κατέδυσε θάλαττα,
Ἔβρασε δ' εἰς κροκάλην πρώιον ἠιόνα,

Χεῖρας

Sed me qvũ vidisset pater,tibi quidẽ gratia,inquit,*a me habetur,*
Sed filius apud me hæc discere potest. (sodalis,*vel amice,*
Etenim ego multas animas ad orcum detrudo,
Et ad hoc nihil egeo grammatico.

LVCILLII.

NEque sub Deucalione, qvum omnia facta fuerunt aqua,
Neque Phaethon,qui combussit,qui in terra *erant,*
Homines *tot* interfecit,quot Potamon poeta,
Et chirurgica arte usus perdidit Hermogenes,
Itaque ab æterno mala quatuor hæc fuerunt,
Deucalion,Phaethon, Hermogenes,Potamon.

INCERTI.

DIvitem esse te omnes dicunt,ego autem te dico esse paupe-
Usus enim,divitiarum testis *est,* Apollophanes. (rem.
Si tu quoque fruaris illis,tua sunt: sin autem serves
Heredibus, jam ab hoc tempore fiunt aliena.

ERYCII.

CUm a bello te fuga trepida servatum recepit mater,
Qui totum armatorium ornatum amiseras,
Ipsa tibi,Demetri,lethalem lanceam continuo
Postquam impegit per lata ilia,dixit,
Morere: neque habeat Sparta probrum. non enim illa
Peccavit,si timidos meum educavit lac.

PLATONIS.

Naufragum me intueris: quem mare, quod interfecit,
Nudare postrema veste erubuit.
Homo *quidam* manibus impavidis me exuit,
Tantum scelus tantilli lucri *gratia* aggressus.
Illam *utinam* induat, & in orci *domum* ferat,
Et illum videat Minos meam habentem vestem.

STATYLLII.

GRyneum senem illum, e cymba in mari attrita
Viventem,cujus labor erat circa hamos & retia,
Ex horrendo Noto asperum *redditum* mare demersit,
Et æstuando ejecit *seu expuit* matutinum in arenosum littus,
Manus

Χεῖρας ἀποβρωθέντας. Πῶς οὖν νόον ἰχθύσιν εἶποι
Ἔμμεναι, οἳ μούνας αἷς ὀλέκοντο φάγον;

ΑΔΗΛΟΝ.

Cadaver viri qui marinon perierat, Nilo nudatum.

Ἐμπορίης λήξαντα Φιλόκριτον, ἄρτι δ᾽ ἀρότρῳ
Γειόμορον, ξείνη Μέμφις ἔκρυψε τάφῳ·
Ἔνθα δραμὼν Νείλοιο πολὺς ῥόος, ὕδατι λάβρῳ
Τἀνδρὸς τὴν ὀλίγην βῶλον ἀπημφίασε.
Καὶ ζωὸς μὲν ἔφυγε πικρὴν ἅλα, νῦν δὲ καλυφθεὶς
Κύμασι, ναυηγὸν χέτλιος ἔσχε τάφον.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ.

Myronis simulacrũ bovis.

Βουκόλε τὰν ἀγέλαν πόρρω νέμε· μὴ τὸ Μύρωνος
Βοΐδιον, ὡς ἔμπνουν, βουσὶ συνεξελάσῃς.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

In idẽ.

Βοΐδιον οὐ χοάνοις τετυπωμένον, ἀλλ᾽ ὑπὸ γήρως
Χαλκωθὲν, σφετέρῃ ψεύσατο χειρὶ Μύρων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

In idem.

Ὡδέ Μύρων μ᾽ ἔστησε τὸ βοΐδιον· οἱ δὲ νομῆες
Βάλλουσί με λίθοις ὡς ἀπολειπόμενον.

ΔΙΟΚΡΙΔΟΣ.

In idem.

Σεῖο Μύρων δαμάλει παρεσσάμενος μόσχος ἀλαθεῖς,
Καὶ γάλα πιστεύων χαλκὸν ἔσωθεν ἔχειν.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ.

In idem.

Πόρτιν τήνδε Μύρωνος ἰδὼν, τάχα τοῦτο βοήσεις,
Ἡ φύσις ἄπνοός ἐστιν, ἢ ἔμπνοος ἔπλετο τέχνη.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

In idem.

Ἢ χαλκὸν ζώωσε Μύρων σοφὸς, ἢ τάχα πόρτιν
Χάλκωσε, ζωὰν ἐξ ἀγέλας ἐρύσας.

ΑΔΗΛΟΝ.

Homeri patria.

Ἑπτὰ ἐριδμαίνουσι πόλεις διὰ ῥίζαν Ὁμήρου, (Θῆναι.
Κύμη, Σμύρνα, Χίος, Κολοφὼν, Πύλος, Ἄργος, Α-

Manus adesum. Quis non mentem piscibus dicat
Esse,qui solas *manus* quibus peribant,ederunt?

INCERTI.

PHilocritum, qui mercaturam exercere desierat,& nuper aratrum
Gustaverat,peregrina Memphis condidit sepulchro.
Quo currens Nili ingens unda,aquis impetuosis
Viri illius parvam glebam denudavit.
Et vivus quidem vitabat acerbum mare,nunc autem contectus
Undis,naufragum miser habuit tumulum.

ANACREONTIS.

BUbulce, armentum procul pasce: ne Myronis
Buculam,tanquam spirantem, una cum bobus abigas.

EJUSDEM.

BUculam non in fusoriis vasis formatam,sed quæ senectute
Æream duritiem accepit,suæ manui falso attribuit Myron.

DEMETRII.

HIc Myron me buculam collocavit: at pastores
Petunt me lapidibus tanquam quæ a tergo relinquar.

DIOCRIDIS.

TUæ, Myron,vaccæ admortuus est vitulus evagatus,
Etiam lac credens æri intus esse.

JULIANI.

VAccam hanc Myronis intuitus,fortasse hoc clamabis,
Natura spiritus expers est,aut spiritu prædita facta est ars.

EJUSDEM.

AUt æs animavit Myron solers, aut fortasse vaccam
Æream reddidit,qvum vivam ex armento traxisset.

INCERTI.

SEptem rixantur urbes propter originem Homeri,
Cyme,Smyrna,Chius,Colophon,Pylus, Argos,Athenæ.

MACE-

ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΥ.

In citharistam vetulum.

Τὴν κιθάρην Εὔμολπος ἐπὶ τριπόδων ποτὲ Φοίβῳ
Ἄνθετο, γηραλέην χεῖρ' ἐπιμεμφόμενος.
Εἶπε δὲ, μὴ ψαύσαιμι λύρης ἔτι, μηδ' ἐθελήσω
Τῆς πάρος ἁρμονίης ἐμμελέτημα φέρειν.
Ἠιθέοις μελέτω κιθάρης μίτος· ἀντὶ δὲ πλήκτρου
Σκηπανίῳ τρομερὰς χεῖρας ἐρεισόμεθα.

ΑΛΚΑΙΟΥ.

Xerxis & Titi expeditio.

Ἄγαγε καὶ Ξέρξης Πέρσαν στρατὸν Ἑλλάδος ἐς γᾶν,
Καὶ Τίτος εὐρείας ἄγαγ' ἀπ' Ἰταλίας.
Ἀλλ' ὁ μὲν Εὐρώπᾳ δοῦλον ζυγὸν αὐχένι θήσων,
Ἦλθεν, ὁ δ' ἀμπαύσων Ἑλλάδα δουλοσύνας.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

In fortunatos.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν ἅπας ὁ βίος βραχύς ἐστι·
Τοῖς δὲ κακῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

In simulacrum Occasionis.

Τίς, πόθεν ὁ πλάστης; Σικυώνιος. οὔνομα δὴ τίς;
Λύσιππος. σὺ δὲ τίς; Καιρὸς ὁ πανδαμάτωρ.
Τίπτε δ' ἐπ' ἄκρα βέβηκας; ἀεὶ τροχάω. τί δὲ ταρσοὺς
Ποσσὶν ἔχεις διφυεῖς; ἵπταμ' ὑπηνέμιος.
Χειρὶ δὲ δεξιτερῇ τί φέρεις ξυρόν; ἀνδράσι δεῖγμα
Ὡς ἀκμῆς πάσης ὀξύτερος τελέθω.
Ἡ δὲ κόμη, τί κατ' ὄψιν; ὑπαντιάσαντι λαβέσθαι.
Νὴ Δία· τἀξόπιθεν πρὸς τί φαλακρὰ πέλει;
Τὸν γὰρ ἅπαξ πτηνοῖσι παραθρέξαντά με ποσσὶν,
Οὔτις ἔθ' ἱμείρων δράξεται ἐξόπιθεν.
Τοῖον ὁ τεχνίτης με διέπλασεν εἵνεκεν ὑμέων,
Ξεῖνε, καὶ ἐν προθύροις θῆκε διδασκαλίην.

ΤΕΛΟΣ.

MACEDONII.

Citharam Eumolpus in tripodibus tandem Phœbo
Dicavit, de senili manu conquerens,
Dixitque, Absit ut attingam lyram posthac, aut velim
Pristinæ harmoniæ exercitamentum gestare.
Juvenibus curæ sit citharæ chorda: pro plectro autem
Scipione tremulas manus sustentabimus.

ALCÆI.

Adduxit & Xerxes Persicum exercitum in Græciæ regionem,
Et Titus spatiosa adduxit ab Italia:
Sed hic quidem Europæ servum jugum cervici impositurus
Venit: ille autem, liberaturus Græciam servitute.

LUCIANI.

Is quidem quibus res prospere cedunt, tota vita brevis est:
At quibus infeliciter, una nox immensum est tempus.

POSIDIPPI.

Unde, & quis fictor? Sicyone. At nomine quisnam?
Lysippus. Tu quæ? Occasio cuncta domans.
Quid summo insistis pede? Curro usque. At duo plantis
Cur talaria habes? Ut levis aura volo.
At quid dextra novaculam habet? Mortalibus index
Vel quavis acie sim quod acuta magis.
Quid demissa a fronte coma? Obvius ut capiat me.
Per Jovem! at a tergo quid sibi calvities?
Nempe simul pedibus quem prætercurro citatis
Nemo volens me a tergo amplius arripiet.
Ob vos me talem sculptor formaverat, hospes,
Utque alios doceam vestibulo imposuit.

FINIS.

Sphalmata.

NE qua hic irreperent, cautum est quantum potuit. Sed animadverto nihilominus quædam irrepsisse: quorum & nonnulla notabo. P. 2. legendum ἑταίρειον. p. 5. *pepererat.* p. 16. ἐλεήσῃ. p. 24. *Andromaches.* p. 42. *Iustitiæ vis & Injustitiæ pœna.* p. 104. πρᾶτις. p. 110. ἀμφοτέρων. p. 173. *Isthmiorum.* p. 198. κείσομαι. p. 244. *Minerva.* p. 255. *imperare.* p. 330. πρώϊον. Sunt sine dubio & alia quædam. Sed puto levia esse, nec difficulter animadverti atque emendari itidem posse.